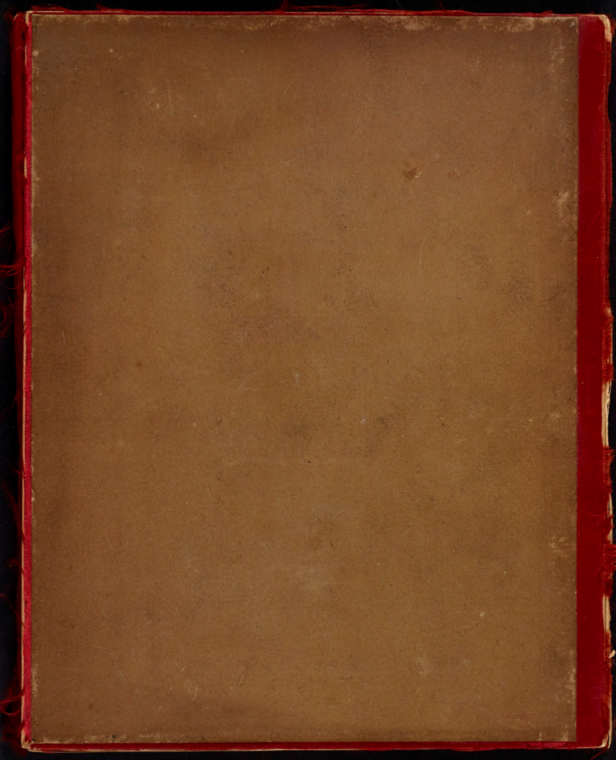

d

Recueil manuscrit de phrases turques

N° 6 bis

حاجی محمد آغایه ویریلن اوتوز سکز غروش درهم

حاجی محمد آغایه ویریلن اوتوز سکز غروشدر

غروش قلم

۱۲

Livre Des mots arabes les plus utiles ~~Et~~ phrases et autres choses afin d'apprendre L'arabe avec facilité

بش غروش دخی

500
autre 22 66
649 16
20 36

148

au Saval londre dem. mariage – –	pie ~~4~~ ½
de moy – – – – – – – – – –	3 ½
de m.r avemond – – – – – – – –	4 ½
de m.r Corte jeune – – – – –	1 ½
de m.r Corte navenoy – – – – –	4 ½
de m.r Corte tonwonnoy – – – – –	4 6
	pie 23 ½

16666
2000
33332000

23 ½

38 9

1
4 ½
4

5
4 ½
1 ½
4 ½
4
3 ½
p.t 22 ½

p.a 22 ½

80
14
94

Cromit	1760
Chau	1500
nogart	7000
Partom	1500
Sartin	16649
	8000
	31399
	6000
	37399
	10
	47399

Perille

ترجمان پریلی

ا	کلیسایه کتمك کرك ایدك	vous deviez aller a l'Eglise
آب	بجك آب وهواسنه آلشمغین [illegible]	ne pouvant s'accoutumer se fair a l'air de Pera
آب وتاب	پرانك آب وهواسی مقبول قلوبدر	l'air de pera est tres agreable et tres sain
	کلنی آب وتاب ویروب توجه سنه تسلیم ایتدی	Aprés avoir orné l'Epousée il la remit entre les mains de son Epoux
اب	دیدکلری نه ابی نه صابی یوق	Il n'y a ni rime ni raison a ce quil dit il parle sans fondement
آبا	آبای کرام واجداد عظاملك قلجیله	Avec les armes de mes glorieux Ancetres
	آبای عظاملری ایامنده	Du tems de son G.-Pere
إبا horreur aversion	سعی واهتمامدن ابا اتمیوب	Ne refusant point d'employer ses soins et de faire ses deligences
	آبای کراملری ابا اتدوکی باده (خالص سیلی) نابدن اجتناب اتمیوب	Il ne s'abstient pas de boire le vin que ses glorieux ancêtres avoient en horreur
آبادان frequenté	اول زمانلرده بو اول جوانب آبادان اولمش ایدی	Ces regions la étoient peuplées et frequentées depuis ce tems la
ابتحاث dispute gageure	معلوم ابتحاث اولمیان و مشتبه اولوده در	On dispute pour les choses incertaines et dont on a du doutte

اِبْتِدَا Commencem.t	Le premier jour du mois courant qui est un jeudy	اشبو ایلك ابتداکونی که پنجشنبه در
ابتذال mepris	Je suis tombé dans le mepris l'oubli. On ne pense plus a moy	ابتذاله دوشتم مبتذل اولدم
اَبْتَرْ défectueux	Celuy qui ne laisse rien de memorable après sa mort	بعد الموت آدی یاد اولاجق خیری اولمیان ابتر دیمکدر
	Qui n'a nul merite ny pour ce monde ny pour l'autre	منقطع من الخیر فی الدنیا والاخره
ابتلا epreuve passion	En beuvant du vin, je me suis défait de la mauvaise habitude que j'avois de prendre du masloc	شراب ایچمکله جرسه ابتلادن خلاص اولدم
ابداع inventeur	Dieu qui a créé l'homme de rien	آدمی یوقدن ابداع ایدن الله
اِبْرَام instance sollicitation	Il le prie et le sollicite avec de grandes instances	رجای تام و ابرام مالاکلام اتدی
	Ils firent de très pressantes instances	هر کلمنه فراوان الحاح و ابرام و اقدام مالاکلام ایلدیلر
	Enfin après de grandes instances et de pressantes sollicitations il luy prit la main et la serrant ils monterent ensemble sur le trosne et s'y assirent	آخر ابرام تام و اقدام مالاکلام ایدوب محکم الن طوتوب معاً تخته کچوب قرار ایلدیلر

Il sollicita avec empressement les commandans a se rendre a obeir il somma avec instance les officiers de se rendre a l'obeissance	ضابطلرینه تکلیف متابعت وابرام مطاوعت ایلدی	
Vous me l'avés fait accepter a force de prieres	ابرام ایله قبول ایلدردکز	
Il commanda a ses soldats de faire promptement des provisions pour ravager, ruiner le pays	ایلنی ابطال تدارکی ایچون جمع ابطال فرمانتی اصدار ایدوب	ابطال valeureux courageux
Pour détruire la puissance des infideles	ابطال شوکت اهل ضلال ایچون	ابطال inutile, ruine
Vous avés eu la bonté de me confirmer dans ma charge	منصبمزی افندمز ابقا بیورمشسز	ابقا confirmat.
Après vous avoir presenté mes saluts	سلام سلامت انجام ابلاغ واتحاف اولنوب ابلاغ سلامدن صکره	ابلاغ faire tenir apporter
L'un plus élegant plus parfait plus fecond plus abondant que l'autre	بربرندن ابلغ	ابلغ abond.
Le Demon plein de fraude et de ruse	ابلیس پر تلبیس	ابلیس Diable
fils unique	ابن الوحید	ابن fils
De même espece de même race, egaux	ابنای جنس	

	hommes modernes, homes du tems	ابنای زمان
fabriques ابنیه	fabriques pieuses	ابنیهٔ خیر
اتباع suitte sujets	Avec sa suitte ses sectateurs	اتباع و انصاریله
	Il étoit un de ses sectateurs un de ses sujets de sa suitte	اتباعندن ایدی (semblables compagnons descendans اتباع)
	Il anima ses soldats au combat	اتباع و اشیاعینی قتاله تحریض ایدوب (قیزدرمق inciter animer)
اتّباع obeissance	Commandement qui doit être suivi	فرمان واجب الاتّباع
اتحاف offre, don	Après les saluts les prieres, les prieres et les saluts presentées	سلام و دعا اتحافندنصکره
	Unanimement, d'accord d'un commun consentement	اتحاد ایله
اتخاذ choisir	Je t'ay choisi pour mon fidele, intime et sincere amy	سنی کندومه یار و آخ فی الله و صدیق وفادار اتخاذ اتدم
آتشناك enflamé	Il leur fit la mesche de son épée toute de feu, il les passa au fil de l'épée	طعمهٔ تیغ آتشناك ایلدی (meche)

ابتاق description Louange	سپاه نصرت اتصافی	Son armée victorieuse
اتصال conjonction	اتصال دروننز	L'attachement de nos cœurs l'amitié que nous avons l'un pour l'autre, l'union de nos cœurs
	مقام اتصالات سعد	mauvaises conjonctions mauvaises rencontres d'étoiles
اتعاب fatiguant lassant	مرض موجب الاتعاب	Maladie infirmité fatigante qui affoiblit le malade
اتفاق union	جوارنده اولان ملوك ايله شقاق اوننه اتفاق مسالكنه سلوك ايلدی	Il se ligua avec les princes voisins pour faire la guerre Il fit une ligue offensive avec les princes voisins
	اعيان مملكت وساير اهالی ولايتك اتفاقيله	Avec le commun consentement des grands du Royaume et des principaux habitans du pays
	اتفاقات حسنه دن بری بودركه	Un des plus memorables evenemens est celuy cy une des plus heureuses rencontres est celle cy
اتك Le pan ou bord de la robbe	الينم اتك سنك	Je me tiens a toy & tu ne me dois abandonner

Je m'en étois lavé les mains. Je m'en étois entièrem.t deffait	اندن ال يويوب اتك سلكمشدم
Après avoir abandonné le monde. Ayant abandonné le monde	قمو كرد جهانن اتك سلكوب
(اتكا s'appuya) S'appuyant sur la subtilité de sa plume	اتكا عصاى كلك ستوده پايه
Appuyé sur le secours l'assistance des serviteurs de Dieu — — —	امداد رجال العباده اعتماد و روحانيت فخر عالمه اتكا و استناد ايدوب
(اتلاف perte) Il ne convient pas au bien de l'état de risquer de perdre l'armée fidelle au siege d'une place si forte et si difficile a prendre	بو مقوله دشوار كير حصارى تسخير قصديله سپاه اسلامى اتلاف لايق دولت دكلدر
Il ravagea les campagnes cultivées	اتلاف ذخيره و زرع ايلدى
Le dard lancé ne retourne plus	اتلان اوق دونمز
(Jetter ça et là الملق) Ne jettés pas ça et là les livres c'est pcéhé	كتاب المه كناهدر
(اتم plus parfait) de la distance d'un trait de flèche	جراوق اتمى يردن

quil aille terminer, finir son ouvrage sa comission	اتمام كاره كيتن	اتمام accomplissement
Après avoir achevé son ouvrage, après avoir satisfait à son ouvrage, après s'être acquité de sa charge	اتمام خدمت ايلدكدنصكره	
Après avoir pourvû aux necessités de la republique. Après avoir terminé de ces importantes affaires de la republique du Royaume	اتمام مهام جمهور ايلدكدنصكره	
Il s'en alla en menaçant	سوز آتارق كتدی	اتمق Jetter tirer
Ce n'est pas un jeu il s'agit de deux mille écus	مسخره لق دكل ايكي بيك غروش آتار يوز	
C'est un de ses oeuvres pieuses	آثار خيريندندر	آثار vestiges
Il eleva quantité de beaux monum.s superbes et édifices pieux	نيجه آثار حسنه و وجوه خير احداث ايدی	
Toutes les affaires et tous les avis touchant la paix	صلحه متعلق جمله احوال و آثار	
On y voit les vestiges de g.ds édifices	عظيم بنا اثرلری كورينور	اثر trace
Il n'en est pas resté la moindre marque	اثر بيله قالمدی	

	Il n'en demeuré aucune marque de la Ville	شهرك اثری قالمدی
	Il ne luy resta pas la moindre marque d'un poil sur le corps	قلدن بدننده اثر قالمدی
	On n'a pas la moindre nouvelle de la Caravanne	كاربانڭ خبر و اثری يوقدر
	Maintenant qu'on n'en entend plus parler, maintenant qu'on n'en voit plus rien	حالا اثری ظهور ايتمكده
	On n'a aucunes nouvelles de son corps n'y aucun signe qui le peut faire connoître	نه وجودندن خبر بللدي و نه نشانندن اثر بولندی
اثردار avisé	Il luy fit sçavoir de la manière dont la chose s'étoit passée et l'état dans lequel elle étoit	ماجرايي خبر و حالدن اثردار ايلدي
اثنا Le milieu	Pendant le discours	لاقردي اثناسنده
	Dans le combat contre les hongrois	مجار ايله جنك اثناسنده
اثواب hardes	Ils luy ont pris par force les habits et autres hardes Ils l'ont depouillé par force	اثواب و اثقاللرين غصب ايتديلر
ajeun qui a faim آج	celuy qui est ajeun	آج قرننه اولان

Nous repondrons a leur civilité, nous irons s'il nous convient, nous accepterons leur invitation	دعوتلرینی اجابت ایدرم	اجابت exaucer
Il est certain qu'il faut accepter l'invitation, l'invitation sera sans doute acceptée	دعوته اجابت مقرردر	
La priere sera exaucé	دعاسی اجابت اولنور	
Il a donné ses Terres a loüage	تارلەلرینی اجارەیه تسلیم ایتدی	اجاره Loüage
Il s'en est allé sans prendre congé, la permission	خروج اجازتین آلمیوب کیتدی	اجازت permission
Il congedia l'armée	عسکره اجازت ویروب صالیویردی	
Il se presenta a luy après la permission d'entrer	دخول اجازتی آلوب حضورینه کلدی	
Par force par contrainte	اجبار واکراهله	contrainte اجبار
La Conjonction ou la rencontre de deux hautes planettes	ایکی کوکب علوی اجتماعی	اجتماع rencontre
Comme la rencontre du feu et de l'eau	اجتماع آب وآتش کبی	

اجتناب eviter	Vous devés vous abstenir de toutes les actions qui peuvent troubler l'amitié	دوستلغه کدر ویرن ایشلردن اجتناب ایلملو لازمدر
	Il faut eviter d'écouter et de donner son attention aux plaintes et aux rapports des murmurateurs et des brouillons —	ساعي ونمّامك كلام نفاق انجامن استماعدن اجتناب وامتناع واجبدر
ancestres اجداد	Les glorieux ancêtres —	اجداد عظاملري
	Les ancêtres accoutumez a l'équité les tres justes et tres équitables ancêtres	اجداد دواد اعتياد لري
اجر recompense	La grande recompense d'une bonne oeuvre le merite d'une bonne oeuvre	اجر جليل ثواب جزيل
اجرا execution	Parce qu'il n'avoit pas accompli les commandemens de Dieu les preceptes divins —	اجراي فرمان كردكار اتمدكين
	Celuy qui est attentif a remplir les devoirs et procurer les avantages de la Religion ou la propagation de la foy	اجراي لوازم واحياي مراسم دينيه ده قايم اولان

Le Roy qui procure l'avancement de la religion et qui s'employe pour faire observer la loy divine	احیای دین واجرای احکام شرع مبین ایدن پادشاه
Appliqués vous et employés tous vos soins p. remplir tous les devoirs de l'amitié	حقوق دوستی اجراسنه کمال مرتبه اقدام واهتمام ایلیسز
Le mouvement des globes celestes	اوضاع اجرام سما
Ses valets le quitterent parce qu'il les faisoit mourir de faim	آجق طوتلمغن خذمتکارلری قاچوب کیتدیلر
Il avoit faim	قرنی اجقمش ایدی
Il est mort de maladie de sa propre mort	اجلیله اولدی
L'heure de sa mort étant venüe il passa et mourut	اجلی یتشمکین فوت اولوب کیتدی
Si la mort ne me previent	اجلدن امان اولورسه
la mort le surprit	اجل امان ویرمیوب کیتدی
terme fatal du jour du jugement	اجل مسمّی ecgel musemma

اَجرَام
corps

آجق
qui a faim

اَجَل
la mort destinée
terme

اجل معلوم
mort ordinaire

4

أجل Cause raison

Parcequ'il étoit plus gras — —	اسمن اولدوغی اجلدن — —
Parceque le moyen nous manque di pouvoir remedier	تدبيرندن عاجز اولدوغمز اجلدن
Afin qu'il se rejouisse qu'il se mette de bonne humeur	كوكلی آچلسون ديو
Il leva les mains en haut pour faire la priere	الآچدی دعايه
Tant de differentes actions especes se rassemblerent dans le même endroit	بو قدر اجناس مختلفه بر يره جمع اولدی
Cinq sortes de personnes	اجناس بشر دن بش صنف — —
Il les convainquoit tous avec de trés bonnes raisons il les fesoit tous taire par de justes reponses	هر برنی احسن اجوبه ايله اسكات والزام ايدردی
Les services que vous avés rendus soient recompensés dans ce monde et dans l'autre — —	خدمتك مقابلهسنده اجور عاجله واجله بولاسن
	future eternelle / passagere
	حيات عاجله cette vie passagere
	حيات آجل & باقيه la vie permanente eternelle
Avec douleur de l'âme ou du Coeur	جان آجيسيله

Margin: آچمق ouvrir decouvrir etendre

أجناس genres especes

أجوبه reponse

أجر أجور recompense prix

آجی amer douleur

Que son cœur ému de compassion aye pitié de luy qu'il luy fasse misericorde	گوكلندن اكابر شفقت قوپوب يوركي آجي كله	
Il employa son tems et ses momens —	احاطۀ ساعات واستغراق اوقات ايلدي	احاطه Comprendre
Il la compris par le moyen de sa science	علميله احاطه قلمشدر	
Autant qu'il sera necessaire pour payer nos debtes —	ديونمز احاطه ايدجك قدر —	
Pendant le tems du siege —	زمان احتباسلرنده	احتباس retenue
Il a été deposé de sa charge à cause de ses inquietudes et tirannies	ظلم وتعديدن احتراز اتمكين معزول اوليدي	احتراز se garder
Evités avec toute sorte de diligence et prenés bien garde de n'apporter aucun retardement et de ne pas differer	عوق وتاخيردن واهمال ومساهلەدن بغايت احتراز ايليەسز : احتراز اوزره اولاسز (اهمال ايتمك)	
Le desir, l'ardeur, l'envie que j'ay de voir mon g.d Pere ne se peut exprimer	والدە ماجدەمزە افتراقدن احتراقمز بياندن كذا ايده	ardeur احتراق Brulant

احسان obligé	Nous vous sommes obligez des graces et des bienfaits que nous avons reçeu de vous	احسان دين كرين
احسن plus et tres beau	De la meilleure maniere	احسن وجهله
	Dieu le dirige et le conduise a la meilleure et la plus asseurée voye du salut	احسن الله اليه سبيل الصواب والرشّاد
احصا Conter	Le Combat fut si sanglant qu'on ne pût sçavoir le nombre des morts	بر وجهله محاربه ايتديلركه شهسوار انديشه فضاى حصر واحصاى قتلى تكاپوى اتمدن قالدى (تكاپوى diligence inquietude)
produire احضار presenter	Ils firent comparoître en justice les parties adverses	احضار خصما قلديلر
	ils font des appareils de guerre, ils disposent les choses nécessaires p. l'armée	سفر تداركى احضار ايدرلر
comendem. preçepte احكام influence des astres	il s'informa des presages de la comette	احكام ذو ذوابه دن استخبار اتدى (Comette)
احكام fortific.	il a apporté tous ses soins a fortiffier la place de Bude	بودون قلعه سنى احكامنه اهتمام اتدى
	Le plus gd. des Princes ou gouverneurs ou le plus droit des juges	احكام الحاكمين

titre des Cadys

si vous demandés en quel état je me trouve a Dieu en soit la louange ma santé est parfaitement bonne	احوالمزدن سؤال اولنورسه الحمد لله تعالى دولت پادشاهیده وجودمز صحت اوزره موجود اولوب	état manières احوال affaires negoces
suivre les conseillers des Princes de la justice	احیای سنّت سنیّهٔ الابرار احیاء العلوم la resurrection des sciences	les vivans احیا resusciter
il rendoit la vie aux os arides et feroit revivre les os secs	petrifié secs احیای عظم رمیم ایدردی	احیای
soulagez moy, rendés moy la vie, ayés compassion de mon état	احیای وجود بیورک	
faites nous sçavoir l'état de votre santé, donnés nous de vos nouvelles	اخبار صحتکزی یا سلامتکزی اخبار ایلك	
Il y a de la difference entre ikhtisar et iktisar, l'un est une abbreviation de la parole de la figure et l'autre l'abregé de la parole et du sens	اختصار ایله اقتصارك فرقی واردر اختصار لفظی و عبارتی تقلیلدر (ازالتمق) اما اقتصار لفظی هم معنای تقلیلدر	raccourcissement abregement اختصار
il crut que la mesintelligence qui étoit entre eux luy seroit avantageuse et profitable	مابینلرنده (اولان) اختلافی غنیمت بیلوب	diversité اختلاف contrariété
cela apporte du trouble c'est une occasion de troubler la paix	صلحك اختلالنه باعث اولیور	troublement اختلال

Ce sont des choses qui peuv. troubler la paix	صلحك اختلالنه مودّي برمعنادر
l'option - le choix n'en étant pas libre	اختيار الدن دكل
le choix n'en est plus libre on n'en a pas la liberté	اختيار الدن كتدي
étant tout hors de luy même et ayant l'esprit troublé il se laissa ôter la liberté et la constance	مدهوش اولوب بالكليه اختيار وقراري الدن الدي
Il a sacrifié sa liberté	عنان اختياري الدن المش
Vous m'avés ravi ma liberté	اختيارم الدك
étoit-ce de notre bon gré que nous joüions	كندو اختيارمزله مي اوينردك
Prenant la peine	زحمتي اختيار ايدروب
Il fut conclu, arrêté determiné	اختيار اولندي
l'homme que vous aviés ordonné de prendre l'ayant sceu a pris la fuitte	اخذنه فرمان ايلدككز آدم آكاه اولوب فرار ايدوب قاچدي
l'homme qu'ils prirent le conduir devant moy	آخذ ايلدكلري دلي حضورمزه كتوردلر

vieillard
اختيار
choix, liberté

آخذ
reçu

Ils se tirerent d'affaire en disant quils étoient sujets d'un autre	آخرك رعایاسی ایز دیو قورتلدیلر	آخر autre
Finalement la fin en sera mauvaise, la chose aura de mauvaises suites	آخرك الامر بونك صوكی فنایه وارر فساده وارر	
Jusqua la fin du monde	الی آخر الزمان آخر زمان ادك	
Il finit sa Leçon a la premiere parolle	اول سوزده درسنی آخر اتدی	
Etant parvenu a la fin de sa vie il mourut	عمری آخر اولوب فوت اولدی	
N'ayant pas pû le dechiffrer il n'en a pas compris le contenu	اخراجنه قادر اولمق ایله مضمونی اکلمدی	اخراج produire faire sortir
Pour ses depenses pour son usage	اخراجاتنه صرف ایچون	
Pour le payement de l'armée	اخراجات عسکر ایچون	
Cette somme suffit pour les dépenses necessaires de sa maison	بو مبلغ مؤنتنه (provision) کافی و اخراجات ضروریه وافیه	

آخیربین اولمیا — imprudent qui ne connoît pas la fin des choses

اخشام — le soir la nuit

اخطار — representation

invisible اخفا caché

خلف اخلاف pl — descendans posterité

ادا — payement elegance

Il a dépensé son bien imprudemment et est tombé dans la pauvreté	آخرین اولمغین مالنی صرف ایروب فقر لکن دوشدی
On a prié nôtre maître a souper	اخشام طعامنه آغامزی دعوت ایتدیر
Se representant sa mort	کندو موتن اخطار ایدوب
Luy ayant jetté dans l'esprit le soubçon qui pourroit être	اولمق احتمالن ضمیرنه اخطار ایدوب
Il s'est rendu invisible par le moyen de la science	علم اخفا ایله کندوی اخفایه چکدی ۴
ses très Loüables possesseurs	qualités اخلاف ستوده اوصافلری
Avec votre éloquence	کلامکز اداسیله
expliquations, sens biens pesés expressif, élegant expositions judicieuses	pesé تعبیرات سنجیده ادا
Ce quil est obligé de faire la chose a laquelle il est obligé de satisfaire	اوزرنه اداسی لازم کلن
Ce qu'un autre est obligé de faire de payer	ذمت آخره لازم الادا

On luy a retranché sa paye pour n'avoir pas fait la campagne	ادای سفر اتمکین علوفه سن کسمشلر	achever la Campagne ادای سفر اتمك
Ayant achevé sa fonction de son ambassade, s'en étant acquitté	Composition … voyage mission ادای مراسم رسالت وتکمیل خدمات سفارت ایلدکدنصکره	
Les Complimens et les honneurs étant finies	ادای مراسم تعظیم اتدکدن	
Les devoirs de l'amitié ayants été remplis d'une manière convenable	دوستلق مراسمی کماینبغی ادا اولندقدنصکره	
Les loix, les regles de la civilité de la conversation honnête	mes lange… & conversation, commerce خلقلهٔ آداب معاشرت واختلاط	
Observant toujours les loys et les regles convenables a la paix	صلح وصلاحك آدابنی دایما منظور ومرعی طوتوب	Sciences آداب honnetetés
Observant exactement les loys de la paix	آداب صلح وصلاح محکم طوتوب	
Celuy qui est docile, civile bien né	أدب وتربیته قابل وملایم اولان	honnêté أدب civilité
Leur esprit est capable de comprendre	بونلرك ادراك ایرجك عقللری واردر.	ادراك intelligence esprit
ils furent mis au pouvoir et a la disposition de ses ministres	وکلاسی تصرفنه ادخال اولنری	ادخال introduire mettre en rang

faire ensemble ایدشمك	Si vous vous vendés l'un a l'autre	برېرکزه بیع ایدشسکز
homme آدم	Selon les Personnes	آدمنه کوره
آدم pas	Allam a sa rencontre trois ou quatre pas il le prit par la main	برقاچ آدم واروب الن الله الدي
exercice ادمان	La pratique rend toutes chose faciles	هرشي ادمان ایله میسر اولور
ادنا le moindre le plus vil	Le moindre chose qu'un d'eux puisse faire	برينك ادنا قادر اولدوغي
ادوار maisons habitations	il a parcouru la demeure de ses deux Astres ou Constellations	اول ایکي برجك ادوارين تمام اتدي
اذا tort domage	Si vous tolerés leurs injustices	اذالرينه صبر ايدرسك
	Ne pouvant plus supporter les injustices et tirannies il se châtia	انلروك جور واذاسي صبر ايدميوب حقلرين كلدي
permission اذن congé	Avec la licence de la justice	اذن شرعله
	Avec votre Permission vous qui être notre amy	سزدوستمزك اذن واهتمامیله
	Nous n'avons pardonné la Permission de faire telle chose	فلان ایتمکه اذنمز یوقدر

Il est certain que la permission de secourir les hongrois n'a été donnée a qui que ce soit ny de la part de la Porte ny de la part des Gouverneurs des quartiers d'alentours	کرک دولت عالیه طرفندن وکرک بو اطراف سرحدلردن مجاره امداده بروزده اذن ورخصت ویرلمدوکی مقرردر	
Il luy a reproché le bienfait	منت ایله اذی ایتدی	reproche اذی اذی d'un bienfait
les aggravant et molest.t en diverses manieres	انواع درلو اذیت وحقارت ایروب	اذیت
se voyant injustement maltraitté et opprimé	جور واذیت مشاهده ایلدیکی ایله	
La Volonté du Createur du monde étoit que la face de la Terre fut teinte du sang des Turcs	ارادهٔ رب العالمین دماء مسلمین ایله روی زمین رنکین اولمسنه قرین اولمشدی	ارادت volonté intention
il montra a ce saint instructeur des signes d'une g.de affection et Devotion	اول سیّد جیّد الارادیه ارادهٔ خالصه عرض ایروب	
De sa propre volonte, sans contrainte, librement	کندو ارادتیله	
se Conformer a d'autres volontés	برکمسه‌نك ارادتنه رضا کوسترمك	

effusion de sang اراقهٔ دما	Si Dieu a determiné de perdre et ruiner le monde et de repandre le sang des mortels	اکر ارادت ازلیه تخریب عالمه واراقهٔ دماء بنی آدمه متعلق اولوب
آرام appaiser reposer	Les meres avoient accoutumés d'appaiser leurs enfans avec le nom d'un tel	اطفاللرینی مادرلری فلان نامیله آرام ایدرلردی
possesseurs patrons ارباب	Personnes Doctes et Vertueuses, excellentes en Vertu et en science	ارباب فضل وافضال واصحاب لطایف ایله کورشوب علم وکمال
	J'estant abbouché avec plusieurs personnes Doctes et d'une conversation agréable	نیچه ارباب معارف واصحاب لطایف ایله کورشوب
augmenter آرتیرمق	Les maux qui augment. et se multiplient de jour en jour	کونزن کونه آرتردقلری فساد
	J'ay moy même augmenté mon mal et ma peine	کندی الملمه دردیمی آرتردم
élevation ارتفاع	étant parvenu au souverain degré de gloire et de puissance	ارتفاع فر وشوکت بولوب دولت قوت
	Dans le tems de la recolte	ارتفاع محصول زمانند
ارتکاب commission	Ayant donné atteinte a la paix par quelques actions d'hostilité	صلحه مغایر حرکت ووضع وحالت ارتکاب ایدوب

Vous vous êtes donné tant de peine	أما اوله قدر زحمته ارتكاب اتدڭ	ارتكاب Commettre faire un peché
si vous voulés bien prendre la peine	زحمته ارتكاب بيورلور ايسه	
qui a échappé de mille perils et de nonante dangers occasions d'être pendu	بيك بر بلادن وطقسان طقوز قضادن ارتهٔ قالمش	avancer demeurer ارته قالمق rester
il luy étoit passé par droit de succession, il le possedoit par heritage	ارث ايله منتقل اولمشدي	ارث heritage
l'on ne fait point de tort et injure a ceux qui se refugient a notre Cour	آستانمزه بو ارجايه التجا ايدن اهل رجايه غدر و حيف اولمز	ارجا parties contours
ils ont repandu de fausses nouvelles et de bruits plains de vanité	اخبار ارجاف وكلمات بركندن ولزاف ايصال اتدير	fausses ارجاف nouvelles
tous se preparent a partir	كميسى بالكليه ارخاي عنان اليدير	ارخا lascher
Pendant qu'il poursuivoit avec ardeur le gibier	شكاره آردنجه شتاب ايدركن	آرد derriere
Pour n'avoir pas fait ses efforts pour parvenir a cette charge il en a été privé	آردنجه اولميوب بو منصبدن محروم قالدي	
s'il est digne d'être occupé	قبوله ارزاني اولورسه	bon marché Convenable ارزاني
ils conjurent le desir de sortir d'aller dehors	طشره اولمق آرزوسنه دوشير	desir آرزو souhait intention

Il a dit il intention le desir d'alleo visiter les lieux saints	آرزو دیار قدس مبارك دیو
Les Roys souhaittoient de pouvoir la prendre	فتحی آرزوی سلاطین ایدی
son desir ne paroit que sur la langue et l'execution ne s'en verra pas	مجرّد دلده قالوب معرض وجوده کلمکلکدن عبارتدر
Ayant conceu le desir de s'enfuir ils tournerent le dos a la montagne et s'en allerent	فرار آرزوسنه دوشوب طاغه آرقه ویروب کتدیلر
il donna ordre de faire assembler les grands du Royaume, les Conseillers et les Ministres d'Etat	ارکان دولت واعیان سلطنت ووزرا وارباب دیوان واصحاب عنوان هرکیم وار ایسه جمع اولونسونلر دیو امر ایلدی
il sçait ce qui se doit, la civilité, il sçait vivre, il sçait ce que c'est que la civilité	یول ارکان بلور
c'est un present de peu et d'un pauvre homme	شیء کم بها ارمغان فقیرانه در
chacun avance dans la science selon la portée de son esprit	هرکیشی عقلی ایردوکی قدر علمدن نصیب الور

piliers
ارکان
soutiens
colomnes

Civilité
ارکان
Ceremonie
usités

present
don
ارمغان

ارمق
parvenir
arriver

il s'arreta et se logea vis a vis la place de la Ville	مقابله حصاری آرمگاه ایرندی	Lieu de repos آرمگاه
les honnêtes gens n'ont qu'une Parole	ارنلرده سوز بر اولور	ارن galant brave home
parmi les gens d'honneur le mensonge est une chose trés honteuse	ارنلر اراسنده کذب غایت عیبدر	
Rude de parolle et dur de Coeur	اری سوزلو قتی کوکلو	rude dur آری
Celuy qui peut faire de telles choses n'est pas un homme de peu	بو قدر کاره قادر اولان آز کمسنه دکلدر.	آز peu
Cette affaire n'est pas petite	بو قصه آز قصه دکلدر.	
si peu que rien	مکر بك آز اوله	
Celuy qui est dans l'abstinance vit et se passe de peu de chose	پرهیزکلکن اولان آز ایله کچنور	
il a pensé mourir, peu s'en fallut qu'il ne soit mort	آز قالدی اوله یازدی : ما یقین قالدی که اوله	oter faire sortir
ne l'oubliés, ne le mettés hors de Votre souvenir	خاطردن ازاله واخراج بیورمیوب	ازاله éloigner effacer
parceque cela luy faisoit perdre la patience et le repos et otoit le sommeil a ses yeux	ازالهٔ صبر وآرام ودیدهٔ غمدیدیه نوم تطرفن حرام ایتمکین	

	bien que sa blessure ne luy laissa aucun repos. quoy que la douleur de sa blessure l'empechat de trouver aucun repos	كرچه الم جراحت ازالهٔ راحت ايتدى
Concours foule ازدحام	ils se meleren dans la foule et entrerent	ازدحام قلوب غلبه ايله كيرديلر
ازدياد accroissement	apportés tous vos soins et faites en sorte que l'amitiée s'augmente et que la paix s'affermisse et se prolonge	دوستلغك ازديادنه وصلحك تقريب واستدامتنه اهتمام تام وسعى مالا كلام ايليكز
	ils redoublerent leurs prieres pour l'augmentation de sa felicité	ازدياد دولتى دعاسن تكرار ايتديلر
inquieter آزرده gronder	il s'en offença beaucoup et se mit en colere	غايتده آزرده خاطر اولوب غضبه كلمشدر
	Dans le tems de peine et de melancholie	Soins afflictions d'âme ايام غموم وازمان هموم
base fondement اساس	que le fondement de la paix reste ferme inebranlable	اساس صلح وصلاح محكم واستوار اولا
Princes اساطين Colomnes principes	Ces princes et monarches ottomans sourtiens de la foy	بو اساطين دين اولان سلاطين عثمانيه
اشاعت Promouvoir étendre faire observer	pour etendre et faire observer sa Religion et sa foy	سنتين عالمه اشاعت ايچون

il n'observoit pas de modestie dans le discours qu'il avoit avec eux	خطاب وجوابنده ترك اساليب توقير ايدردي	Moyens raisons اساليب voyes expediens
Pendant qu'il preparoit et disposoit les choses nécessaires pour la guerre et pour la victoire	اَسبابِ سفر ولوازم ظفر تداركنه اشتغال اوندی ايكن	اَسباب Causes moyens motifs habits robes linges
il mit en ordre tous les appareils de la guerre	اسباب جنك جمعنه آهنك ايتدي	
la matiere et les motifs de loüer sont inepuisables il y a une infinité de motifs de le loüer	اسباب مدحي بي حدّ وبي شُمار	
Leurs autres moyens de vivre et les choses nécessaires pour se tirer d'affaire	ساير اسباب معاشلري ولوازم انتعاشلري	
Les moyens de vivre dans ce lieu sont faciles et tout y abonde	انتعاش حال ايو اولمق بنيه هلاك اولماينوب سورجمك اسباب معاش ومصالح زندكاني وانتعاشي فراوانه	
Les ayant depoüillés de toutes leurs autres hardes	وساير اسباب واشيالرين غصب ايدوب	
il y avoit douze tribus	اون ايكي سبط ايدي	tribus اَسباط
C'est un chef d'œuvre	اُستاد ايش انجق	استاد
excellemment	اُستادي ايشي ايله	

N6

seuil de Porte

آستانه Cour, Palais

selon que l'exige la bonne correspondance et le mentien de la paix sincere que vous avés avec notre sublime porte	آستان رفیع المکان ودودمان مخلد الارکانمز ایله اولان حسن معامله ودوستلق وصدق مصالحه یارشقلق مقتضاسی اوزره
A notre imperiale et Auguste Porte	آستانهٔ سعادت آشیانهٔ شهنشاهیه
Il tendit au gouvernem.t il eut dessein d'usurper le commandement	دعوای استقلال واستبداده راغب اولدی
Il est indigne d'un home de negliger les moyens de rendre son nom immortel et de s'attirer les Louanges des hommes et de les obliger a prier Dieu pour Luy	دوام تذکر نام واجتلاب ثنای انام ابنای جمعه تکاسل واهمال شایسته حال دکلدر
Il Loüa et approuva son bon conseil	تدبیر دلپذیرنی استحسان ایتدی
pour cultiver et augmenter l'amitié	استحکام دوستی ویکجهت ایچون (یکدل)
seulement p. confirmer et établir davantage la paix et les capitulations	مجرد استحکام صلح وصلاح واستقرار عهد وپیمان ایچون (مجرد rien seulement)
Confirmer la Paix	صلحه استحکام ویرمك

absolue usurpation استبداد domaine

اجتلاب porter de lieu en lieu attirer

trouver bon approuver استحسان estimer

استحکام fortification munition

استحکام

Aprés avoir tenu conseil avec ses ministres a demandé au ciel la grace d'employer les meilleurs moyens pour faire reussir l'entreprise	امرايجي نيك رايله استشاره واصابت صوب ايجون استخاره دن صكره
il fut conclu avec l'ayde de Dieu de conquerir Andrinople	ادرنه فتحي ايجون استخاره بيورلدي
On envoya pour reconnoître l'armée des ennemis et pour en donner avis a celle des fidelles	استخبار اطوار كفار واحوال رفي سپاه اسلامه اخبار ايجون ارسال اولندي
Ils le supplierent de s'entremettre pour accommoder leurs differents	استدعاي اصلاح مابين ايتدلر
il le supplioit de prier Dieu de luy donner un heureux succés	استدعاي دعاو همت ايلردي
il supplia Dieu d'exterminer ses ennemis	استدعاي هزيمت كفار ايتدي
ils supplierent le Roy de venir	شاهك قدومني استدعا ايتديلر
il est prouvé par l'écriture sainte	آيت ايله استدلال اولنمشدر
Ceci est tiré de Salomon et prouvé de ce qui nous enseigne	خبر حضرت سليماندن بو معني استدلال اولنور

Souhaiter du bien — demander du — استخار — secours de Dieu

Demander des nouvelles — entendre — استخبار — apprendre

Supplier — استدعا

rupture — fuite (هزيمت)

être montré — استدلال — faire voir

Prier, supplier demander استرجا	On a supplié que cela ne fut pas	اولنامق بابنده استرجا والتماس اولنمشدر
Prendre p. bon augure استسعاد	Il fut honnoré de baiser les pieds de l'Empereur	شرف پابوسی ایله استسعادنه اجازت علیه لری مقرون اولدی
Demander conseil tenir conseil استشار	Pendant qu'il consultoit pour sçavoir quel étoit le plus droit chemin	استشاره سمت صواب اوزره ایکن
فوقولمق استشمام	Ayant entreveu quelle pouvoit être son intention	مرامی نه اندوکنی استشمام ایتمکین
قادر اولمق استطاعت pouvoir	N'ayant pas osé interceder pour eux	شفاعته استطاعتی اولمیوب
~~Scliman~~ ~~استلاع~~ استطلاع	Pour sçavoir en quel état étoit l'armée	استطلاع ~~استلاع~~ احوال سپاه ایچون استخبار کبی — ~~sous prontter~~ استطلاع reconnoitte
استظهار s'assurer se confier	Le gouverneur s'assurant sur la force des murs et des boulevards de la Place.	ضابط حصار استحکام بارو ودیوان ~~…~~ استظهار ایدوب
	Je confiant sur cette forteresse	اول حصاره استظهار ایتمکله
استظهار حفظ ایکی ظاهر ایتک استعانت یاردم استمك	tous protegerent et defendirent le Roy	هر بری استظهار شاه نامدار ایلدیلر
	Il n'y a rien, ny force ny puissance si ce n'est un Dieu très haut en tout très grand	لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم
se rendre digne (استعداد disposition habilité, Capacité	se persuadant d'être propre et d'avoir le merite pour	قابلیت واستعداد فهم ایدوب

s'informer

Pour s'informer de la marche, ou reconnoître l'armée de l'Ennemy	استعلام احوال دشمن ایچون	استعلام
Etant l'usage la Coutume	استعمالی اولوب	استعمال usage
On le prend dans cette signification	فلان معناسنه استعمال اولنور	
Les choses qui sont d'usage et qu'on a accoutumé de pratiquer	استعمال اولنان نسنه‌لر	
Ceux qui abusent des coutumes ou qui sont contre les coutumes	قانون خلافنجه استعمال اولنلر	Demander du secours
étant venus pour implorer du secours	استغاثه ایچون فریاد چیکره‌کلوب	استغاثه Stupeur admiration
On en resté dans l'admiration on l'a admiré avec étonnement	تعجب واستغراب اولنمشدر	استغراب Demander Pardon
en ayant demandé pardon a Dieu il en fut absous	اللهدن استغفار ایدوب معاف اولندی	استغفار faire le precieux
	instance الحاح اقدام وابرام empressement	
Après plusieurs ceremonies et refus affectés de part et d'autre	طرفیندن هزاران الحاح واستغنا صوکرندن صکره	استغنا Se faisir bien & glorieux
ils allerent a sa rencontre avec un appareil magnifique	تعظیم ایله استقبال کوستروب	استقبال aller a la rencontre obviar

18

excellence victorieuse
باهر ظاهر غالب

Ayant été a la rencontre du très auguste Roy	استقبال شاه باهر الاقبال ايدوب
Un chacun d'eux tend au Domaine absolu	هر بری طریق استقلاله سالك اولدی
affin que les Roys de Turquie ne puissent plus trouver les moyens d'arriver a la Monarchie universelle	كه من بعد آل عثمان استقلال بولوب استبداد دعواسنه اقتدار بولمیه
Il alla a sa rencontre avec un gd. empressement, il luy donna des temoignages de sa bienveillance, il alla au devant de luy avec beaucoup de diligence, il le reçeut très honorablement	مراسم استقبال استكمالنده استعجال اتدی
Il mit en ordre les choses necessaires pour le voyage	سفر لبابنی استكمال ایدوب
Nous avons entendu	استماعمز اولدی : مسموعمز اولدی
On a prié la Divine providence de rendre cette auguste maison digne de l'Empire perpetuel ou de pouvoir toujours Regner	دعا ری اولدیكه نظر الهی بو دودمان سعادت بنایه استمرار شاهی نعمته سزاوار ایتمكیچون
il faut un gd. travail pour apprendre les sciences	علم اوكرنمكه چوق امك استر

Marginal notes: Autorité plain pouvoir absolue — استقلال; caractère, commander — استكمال — achever, finir; entendre — استماع; perseverance — استمرار; vouloir — استعداد; interlinear glosses: یوریین یولجی; absolu, domaine; استبداد absolu non superieur, pretention; تعجیل عجله; قبیلتمری ایلمك

Nous ne sçavons pas sur qui ils s'appuyent, a qui ils se confient	بلمزز كمه استناد ايدرلر	s'appuyer se confier ~~استناد~~ استناد
s'assurant sur le secours ~~qu'il avoit demandé~~ de Dieu	امداد ربّ العباده استناد ايدوب	
ils s'appuyent sur vous ils recourent a vous, ils se confient a vous	يا نكزه استناد ايدوب	
Nous n'avons d'autre protecteur que vous	سندن غيري يناه واستناد ايرجك افنديمز يوقدر	
L'infanterie est meilleure que la cavallerie pour prendre une place	قلعه كيرلكده پياده سواردن استوار اولور	fortification استوار
que la paix soit toujours ferme et que les fondem.ts des capitulations restent immortels a la satisfaction des deux parties	بناي صلح وصلاح دايما استوار واساس عهد و پيمان طرفين رضاسي اوزره برقرار وپايدار اوله	
pensant en pouvoir prendre une entiere vengeance	استيفاي انتقام ملاحظه سيله	Satisfaire donner satisfaction استيفا
il munit ses deux forteresses de ce quelles avoient de besoin	ضبط قلعتين لوازمني استيفا ايتدي	
Les Royaumes dont il s'est rendu le maître	قلاعه استيلا ايدجك	prevaloir vaincre استيلا

ayant prevalu et s'étant rendu maître des places

avoir amitié familiarité	Les Royaumes dont il s'est rendu le maître	استيلا ايتدوكى ممالك
استيناس	il étoit devenu un lieu très propre pour s'assembler p.r Converser	مرجع كرو دوتمك lieu … مرجع ناس ومحل استيناس اولمش ايدى منتشر اولمق
rendre heureux اسعاد	L'armée dont nous espérions être secourus dans le Combat	يول كوزتمك ترقب امداد ومساعده وتوقع اسعاد ومجاهده ايتدوكمز لشكر
اسقام infirmités maladies	Je suis sujet a des infirmités corporelles, je suis valetudinaire	اسقام جسمانيه يه مبتلايم
	Le plus croyable est qu'il le délivrera de ses infirmités	آليمه عوارض واقسامى سالب اولمق احتمالى غالبدر
vieux ancien اسكى	Les gens du vieux tems nous disent que, les anciens rapportent que	اسكى زمانك آدملرنك روايت اولنوركه
ancetres predecesseurs اسلاف	Ses tres nobles et trés glorieux ancêtres predecesseurs	اسلاف كرام واجداد عظاملرى
ordre façon اسلوب	avec une si belle maniere	بو اسلوب مرغوبله
آسوده qui repose en repos	Puis qu'il faut prendre du repos	آسوده اولمق لازم ايكن
	Maintenés vos Confins en paix et en tranquillité	سرحدلريكزى آسوده حال طوته سز
interrogations questions اسوله demandes	ils proposerent des questions difficiles et diverses sciences	Sciences arts vertus فنون متفرقه دن اسوله مشكله ايراد ايتديلر
اشل pareil égal	ce n'est pas son égal	انك اشى دكلدر

il est certain quil y a des signes et des apparences quon se soucie peu de conserver la paix	خلاف صلح وصلاحك اشارات وعلاماتی مقرردر	signe اشارت
Le g. seigneur est parti ce present mois de redgeb	اشبو بو ماه رجب خنكار روانه اولدی	cepresent اشبو
étant l'ouvrage le plus beau le plus estimé	جمله نك اشبهی وجمله اوجهی ایكن (plus beau)	plus beau اشبه
la chose a été ou sera sans doutte	اولدوغندن اولاجغندن جای اشتباه یوقدر	doutte اشتباه soubçon
pour achepter quelques marchandises	بعض امتعه اشترا ایجون	اشترا trafic negoce
L'amitié s'augmenta entre eux	محبت بینلرنده اشتداد بولدی	fermeté اشتداد fortification
il fût encore trompé cette fois cy	اشته بو دفع دخی یكلدی	اشته ovs voyla
il a l'appetit plus pointu que le capuce d'un Dervich	اشتهاسی تكیه لی كلاهندن سیوریدر	اشتها appetit envie
ils acquirent le nom de valureux soldats	پیاده نامیله اشتهار بولدیلر	renommée اشتهار celébre
Punir selon la rigeur avec une extreme rigeur	اشد عقوبت ایله حقندن كلمك	plus dur اشد plus violent
il est venu au monde sous la figure humaine	اشخاص انسانی صورتنده كلمشدر	اشخاص personnes corps

Scelerats اشرار	Il reprima l'audace de ces insolents	دفع فتنهٔ اشرار ایدوب
اشراق ~~associer~~ ~~compagnon~~ دوشن واتاه اولق ضیاوریکل	La g.de Lumiere et l'excessive Ardeur	شدت اشراق وهبت احتراق
	L'horison du monde fût éclairé de L'aurore de la vraye Foy	مطالع آفاقده صبح صادق اسلام اشراق ایدوب
	Leur cœur Lumineux come Le Soleil	ضمایر خورشید اشراقلری
	Le feu de la guerre la discorde estant allumée	discorde نار شقاق لمعان واشراق ایدوب
اشراك اورتاق اتمك	Dire que Dieu a des égaux est un si g.d peché qui ne se remet ný dans ce monde ný dans L'autre	نعوذ بالله اللهك شریکی واردر دیمك كناهلردن بر كبیر كناهدر كه نه بو دنیاده نه آخرتده یارلغنمز
plus noble اشرف	Dans un tems trés Convenable et dans une heure tres hureuse	اشرف اوقاتده واسعد ساعتده
اشعار poesies vers	Cela merite d'être celebré et exprimé avec les beaux vers	بو اشعار بلاغت شعار الله وصف اولنسه كنجایش Capacité, comprenure كنجایشی واردر
	Les Vers des Prophetes et Les hymnes des saints	اشعار انبیا واذكار اولیا

Le soin des choses de ce monde	مقصود، شاغل اشغال آمال دنیویه	affaires Soins اشغال
l'on en parlera plus bas on en fera mention dans la suitte	آشغده ذکر اولنسه گرک	en bas آشغه dessous
Ce Roy plein d'humanité et de bonté Paternelle	اول شاه پر مروت اشفاق ابوت مقتضاسی اوزره	Compatir avoir اشفاق compassion
L'amour que vous avés pour moy votre serviteur m'a enchainé de telle maniere qu'elle m'a mis hors de moy même	trouble confus بو بنده کزی شوریده و آشفته حال عاشق مجنون مثال ایلدکز	آشفته être troublé d'amour
Ces insolens rebelles qui font paroître au dehors leur malice interieure et qui exercent leur insolence naturelle	naturel, original essentiel درونلرنده اولان خباثتلرینی اظهار و جبلتلرنده اولان شقاوتلرینی آشکار ایلین بغاة و اشقیا insolens rebelles	manifeste آشکار
Elles ont été lües en public et on a compris le sens	آشکارا اوقنوب مفهومی بلندی	
Voyant la chose embarrancé et combien elle etoit difficile	حال مشکل وکندویه نه اشکل اولدوغن کوریجك	soubçon doute اشکل

travailler اشلمك	Cette Porte est fort frequentée il passe beaucoup de monde par cette porte	بو قپو اشلكدر (در آزمون تجاوز اتمك — aller au dela de, regorger, se deborder de couleur)
surmonter passer dessus آشمق outrepasser exceder transgresser	une mer d'afflictions et des flaux de maux et de misere l'ont accablé l'ont opprimé	دریای بلا طاشدی وامواج محنت باشدن آشدی (حد معینه تجاوز ایتمك)
	un deluge de malheurs l'ont accablé	طوفان آشوب باشدن آشدی
fontaine source اشمه	avant que les flots de l'infortune l'eussent opprimé	امواج بلا باشدن آشمدین
	ses ruisseaux et ses fontaines dont les eaux sont salutaires et tres agréables sont infinies	خوشکوار اشمه‌لر وخوش آینده چشمه لری پایانسز در
آشوری au dela	par dessus et au travers de trois murailles, passé trois murailles	اوچ دیوار آشوری
	ayant passé au dela du Danube, ayant traversé Le fleuve du Danube	نهر طونه آشوری کچوب
quantités parti & اشياع semblables compagnons dependans	en les conduisant par salonique les faisant passer par salonique	صولنق آشوری کتوردرکن
	ayant fait comparoître ceux de sa dependance	اتباع واشیاعنی احضار ایدوب (آستان سعادت آشیان — tres heureuse porte, nid de la felicité)
اصابت Droiture	selon la rectitude de sa pensée et de son bon conseil	اصابت تدبیر اوزره

بالغدوّ والاصال Soir et matin
Bilguduwwi vel asal

les magistrats les Commandans, les officiers sont tous confirmés dans leurs charges	اصحاب مناصب وارباب مراتب يرلو يرنده مقرّردر	éminens en dignité اصحاب
la perseverance dans un petit peché le rend plus gd. et la penitence rend moindre un gd. mal	كوچك كناه اصرار ايله كبير اولور بيوك كناه استغفار ايله صغير اولور	perseverance dans le mal اصرار
Quelle recompense doit attendre dans l'autre monde celuy qui ne desistant point de mal faire aura toujours perseveré dans le peché	اصرار معصيت ايتمكله آراسن كسميوب وندامت ايليوب كناهي دايم ايشلمك اڭا آخرتده جزا نه اوله	
il ne laissoit pas de le fatiguer de l'inquieter continuellement	اضرار مقامنده اضرار آزار محلنده استقرار ايدروب	
selon la maniere de parler des astrologues, selon que parlent les astrologues	اصطلاحات منجّم اوزره	maniere de parler اصطلاحات
Belgrade est une place trés forte	بلغراد اصعب قلعه در	~~tres docte~~ اصعب plus difficile
Un ministre trés docte et trés prudent	بر حكيم فيلسوف ور آصف صاحب وقوف	آصف trés docte
Degenerer de sa noblesse	آصلندن يولندن چقمق	origine اصل Cause
Il étoit sorti de cette noblesse comme six incomparables fils	origine فرع ايلي descendant [illegible] اول آصل آصيلدن التي فرع بي عديل ظهور ايتمشيدي	

	Il se mit a penser quelle en pouvoit être la cause et ce quil en pouvoit arriver	عجبا اصلی ندرنه اولادیو بقه دوشدی
	C'étoit la le fait	آصلی بو ایمش
bon du meilleure	Cela sans doute a une raison	البته بر آصلی واردر
اصلاح	Ce tabac ne vaut rien	بو دوتون اصلاح دکلدر
	Je n'en prendray point si vous ne m'en donnés du meilleur et du plus fin	اصلاحنی ویرفسك آلمام
	il est aisé d'accommoder les parties et d'éloigner les causes de leur chagrin	استدعای اصلاح مابین ایتدیلر
vaurien mechant fripon آصلجق	Ayant restabli dans un meilleur état les affaires de la Republique	Sujets, Citoyens peuples اصلاح امور جمهور رعیت ایدوب
	Celuy dont la destinée est d'être pendu ne se noyera pas	آصلجق صویه بوغلمز
آصمق pendre	plus il cherchoit de se faire entendre et d'éclairer son discours moins ses paroles plaisoient au jeune home	هر سوزی رشتهٔ معانیه چکدکجه جوران سمع قبوله آصمز اولدی
perdre اضاعت	ils ont perdu le papier et l'ancre	ancre اضاعهٔ مداد و قرطاس ایلدیلر
اضافت attribuer donner propre	approprier a Dieu	الملك لله اضافت قلمق

synonyme
ajouter

il faut attribuer le bien a Dieu et le mal au Demon car Dieu est incapable de mal et le demon de bien	ایلك اللهه وکملك شیطانه اضافت ایتملودر زیرا اللهدن کملك وشیطاندن ایلك صادر اولمز	
il partit a g.de hate et pressa sa course pour remedier aux dommages que fesoient les ennemis	دفع اضرار کروه شقامدار صوبنه شتاب ایتدی	Domages torts اضرار
il étoit très mecontent des outrages et des dommages qu'on luy avoit fait	forme transformé اضرار وآزارندن مشتکی ایدی	tort اضرار domage
Cette mer orageuse ne se peut passer sans les choses nécessaires	apprêter disposer اول بحر اضطرابدن اعداد اسبابسز عبور ال ویرمز	trouble agitation اضطراب
Avec une grande agitation avec un g.d travail	کمال اضطراب ایله	Contrainte اضطرار nécessité
entendant ses paroles il se troubla et se chagrina	بو سوزی ایشتدوکدن اضطرابه دوشدی	
Poussé par une extreme necessité	کمال اضطرار ایله	اضطرار
se trouvant dans une g.de melancolie et son chagrin	کمال اضطرار وضعف انکسار ایله دلگیر وملول	
Au double superieure en nomble a l'armée ennemie	عدولری اضعاف لشکر خصم اولمغین	renforcer au double اضعاف
cette armée en comparaison de l'autre paroissoit au double plus nombreuse	بو لشکر انکا نسبت متجاوز رتبهٔ اضعاف ایدی	

il l'a induit dans اضل l'erreur

il luy promit par un argument démonstratif et par des raisons convainquantes qu'il étoit du nombre de ceux a qui Dieu a promis d'errer et de s'égarer dans leur science	اضله الله علی علم زمرسنه اولدوغن برهان قاطع ودلیل ساطع ایله اثبات ایلدی ساطع مرتفع ظاهر exalté, évident, clair, resplendissant ساطع النور Lumineux resplendissant
disparition اضمحلال — Sa grande resistance et son opiniatreté furent cause de sa rupture	بو مرتبه ترددی باعث اضمحلال محبت اولدی
obeissance اطاعت — Et parce que sa lettre n'étoit pleine que de soumission et de demonstration de servitude et de prieres pour sa vie	چون مکتوب ضراعت (تواضع soumission) مضمونی عبودیت وخونکاری واطاعت وجان سپاری عرضنه مشتمل ایدی
Ceux qui sont tributaires des deux parties	ایکی طرفه اطاعت اوزره اولان
ils ont presenté une requête par laquelle ils offrent de se soummetre a l'obeissance	اظهار اطاعت ایله عرضحال صوندیلر
ils veulent soumetre a l'obeissance un tel bourg	فلان واروشی اطاعت اتدرمك استرلر
il a fait dessein de soumettre par force ses sujets a l'obeissance	رعایا جبرا اطاعت اتدرمك مراد ایمش

prolonger

des paroles on en vient aux effets et on donna la bataille	زبان شمشیر اطالهٔ سنه شروع بیوردیلر	اطاله allonger
ils ont en cela mal parlé et medit des Docteurs et des gens experimentés dans la loix	بو درکذردن علمایه اطالهٔ لسان اتمشلردر	les medecins
Le plus habile medecin et le plus cher confident quil eut	soutiene appuis طیاق عمدهٔ اطبا و زبدهٔ اجناسی اولان زبده هرشیئک هرنسنه کل ایوسی fleur de Lait	اطبا exageration amplification
ils se servit d'hiperboles p. emplifier les choses et p. le louer avec excès	مبالغه و اطرا مقدماتنی اجرا اتمشلردر	اطرا Louange
on a deffendu a tous les pays d'alentour et circonvoisins	اطرافه تنبه اولنمشدر	اطراف pays cotés
les gouverneurs des lieux circonvoisins et des frontieres	بو اطراف سرحدارده اولان امرای	
On appreta plusieurs sortes de viandes et differents mets delicats	بهیّه كذا beaux, cher precieux انواع اطعمهٔ شهیّه و نفایس بهیّه طبخ بیورلدیلر / ~~اطعمهٔ شهیّه~~ (dont desirable شهی)	donner a manger اطعمه
si le feu de la sedition de la guerre s'allume il sera plus difficile de l'éteindre	آتش فتنه مشتعل اولرسه اطفاسی عسیر viandes apetissantes delicates اطعمهٔ شهیّه	~~[illegible]~~ اطفا ~~[illegible]~~ éteindre

feu نایره
incendie, inimitié

	Eteindre l'incendie de cette g^de sedition	اول فتنه عظمی نك اطفاء نایره سی
enfans petits enfans اطفال	si on ne s'applique pas a éteindre leur sedition	اطفای فتنه لرینه مباشرت اولنمزسه
	Nous ne sommes pas des enfans. que.	اطفالدن دکلزکه
اطلاع regarder	Le sens ayant été trouvé decouvert	مضمونه اطلاع بولنجق
penetrer	Ayant penetré la chose jusqu'au fonds	اطلاع مخلص حاصل اولوب
	Après avoir penetré et être venu a la connoissance de la chose	فلان نسنه یه اطلاع حاصل ایلدکمزده
Donner la liberté اطلاق	ils presenterent une requête pour être mis en liberté	اطلاق اولنمق بابنده عرض صونوب
اطمینان repos seureté	pour tranquiliser son Esprit	اطمینان خاطری ایچون
	qu'ils s'appliquent a leur negoce et qu'ils fassent leurs affaires avec toute sorte de tranquillité d'esprit et de seureté	اطمینان قلب ایله كار وکسبلرینه مشغول اولالر
Coutumes mouvemens actions اطوار	les actions memorables merveilleuses qui se font et les fameuses victoires qui se remportent	manifestes / fameux سنوح — conquête فتوح ظهوره ایرن اطوار وسنوح ایرن فتوح غریبه

le plus beau et le plus agréable Lieu de la Grece	اطیب مواضع کشور روم	meilleur اَطیَب
faignant d'être vaincu et faisant semblant de vouloir fuir	rupture اظهار هزیمت وفرار عزیمت ایروب	eclaircissement اظهار demonstration
Leur faute est plus claire que la Lumiere du soleil	soleil خطالری نوردکادن اظهردر	plus clair اظهر
ny l'un ny l'autre de ces deux choses ne merite pas d'être repetée	ایکیسی خود اعاده یه دکمز	tourner اعاده retourner dire
ils se trouvent affligés par la disette des vivres faites vos efforts pour les en delivrer en les secourant soit en leur prêtant soit en empruntant pour eux vous faisant leur caution soulageant par la rigueur de la pauvreté qui abat	الم زدهٔ تشویش معاش ایسه‌کز پایمردهٔ اقراض واعاره وکفالة ایله مضیق فاقهٔ مزیل الطاقه دن خلاص ایدیکز les forces de l'homme	donner a credit اعاره
Les plus g.ds Empereurs Turcs	اعاظم سلاطین مسلمانی	les grands les plus g.ds اعاظم
en aydant et soulageant les sujets et les vasseaux	اعانهٔ رعایا واغاثهٔ برایا ایمکله donner du secours	اعانه faveur secours ayde

estime اعتبار exemple	Choisi entre les gr.s de la Religion du Messie et très estimé parmy le peuple qui croit en Jesus	امراء مسيحيه نك مختاري وفرقه عيسويه نك صاحب اعتبار
égalité Douceur اعتدال	Lieu celebre pour l'agreable temperature de son air	اعتدال هوا ايله مشهور كمال اعتدال ايله معروف
	la saison temperée du printems étant dejà passée	مرور اعتدال هواي بهار ايله
	hors de mesure	حد اعتدالدن طشره
excuse اعتذار	il excusa les injures qu'il luy avoit faites	اتدوكي جفالري اعتذار اتدي
	il s'excusa de ses mauvais comportemens	حركات ناشايسته سندن اعتذار اتدي
Confession اعتراف	Avec esperance que confessant son peché et en temoignant du repentir il en obtiendroit le pardon	جرمنه اعتراف وتوبه و اعتذار بجرمن اعتراف رجاسيله
Foy اعتقاد Confiance croyance	Pour faire croire qu'il étoit constant	ثابت قدم اولدوغنه اعتقاد ويرمك ايچون
	ses juremens reiterés fesoient croire qu'il observeroit toujours constamment ce traité	بو عهد اوزره برقرار اولمسنه اعتقاد ويرد يمينلر تكرار ايليوب

Croyant qu'il n'entreprendroit pas sur sa vie	كندويه قصد ايتمز اعتقاديله	
un Chretien de bonne et pure foy dont la foy est pure	بر نصراني پاك اعتقاد	
Pendant qu'il étoit dans le Temple	اعتكافده اوتورمش ايكن	assidu a l'eglise اعتكاف
Tombé comme un foudre du ciel en terre, Come un tonnere qui se precipite du ciel en terre	برق وار سماء اعتلادن زمين ابتلايه دوشوب	auteur اعتلا devenir superieur etre élevé
l'Etandard de la Religion ayant été élevé, étant devenu superieur ayant prevalu	لواي دين اعتلا بولوب	
se confiant en la grace de Dieu	فضل رب العباده اعتماد ايدوب	confiance اعتماد appuy
On ne parvient pas toujours a sa fin par la force du Bras	دايما قوت بازويه اعتماد (choisi élu) منتخب مراد اولمز	
Ma mere ne se fiant pas pour me donner pour Disciple a quelqu'un ne m'a point fait apprendre sous un maître Ma mere manque de confiance ne m'a mis sous la conduite d'aucun maître pour apprendre	بنم كرمي والده م كمسنه يه شاكرد اولمغه اعتمادا تميوب ويرمدي	

	Croyés et soyés sure que nous sommes sinceres autrement	حقیقتلو اولدوغمز اعتماد و اعتقادیلهیز والا
s'accoutum	Scachés ainsy et ajoutés foy a ce noble signe	شویله بیلهسز علامت شریفه اعتماد قیلهسز
اعتیاد	Les malins se degouteront	فواد نفاق اعتیادلرینه صاقشیکلدی
اعجوبه miracles merveilles	Etyant vû plusieurs choses merveilleuses du siecle	نیجه اعجوبهٔ زمان کوروب
اعدا ennemis	il ny a que Dieu seul qui ait le pouvoir de convertir les ennemis de la foy	اعدای دین ایمانه کتورمک اللهدن غیری کمسنه قادر دکلدر
	On convinq les Ennemis de la foy par la demonstration de la verité, mais leur coeur accoutumé a croire faux ne se convertit pas	تحقیق که اثباتی ایله اعلا اعدائ [دین] الزام اولنور ولکن فواد خارهٔ اعتقادلری ایمانه کلمز
اعداد nombre	Le nombre des soldats de l'armée ennemie est innombrable	دشمنک سفری اَعدادی حسابه کلمز
	il se supplia de l'administrer comme les autres Princes au nombre de ses tributains	سایر ملوک کبی خراج کذار اعدادندن اولمغی استدعا ایلدی

ضمّ دوشرمك ملكه ویا ایشترمق قاتمق
incorporer joindre

il prit les moyens necessaires pour l'augmentation de son armée	ضمّ اجناد لوازمني اعداد ایلدي	preparer dis poser ordonner اعداد
Ceux qui auront renié la Loy iront a l'eur mon droit a L'enfer	ایماندن اعراض ایدنلر فوق اولدقن جهنمه طوغري كتسه دركرك	laisser اعراض یوز دوندرمك یوز چویرمك
Dieu augmente sa gloire	الله عزتلو ایلسون اتصال اولاشمق الحاق ایمك joindre conjoindre aboutir	tres glorieux اعزّ
Avec toute sorte d'honneur de révérence de respect	كمال اعزاز واكرام واتصال توقیر واحترام ایله	magnificence اعزاز
Celuy qui ne paye pas les dimes ordonnés par la Loy n'est pas sans Peché	اعشار شرعیه ویرمین بي جرم اولمز	les dismes اعشار ordonnees par la Loy
il desiste de payer de payer Le tribut	ترك اعطاي جزیه وخراج ایدوب	اعطا donner
il fit tout son possible pour leur rendre l'honneur Le respect qui Leur étoit deub	وظیفه ء اعظام وطریقه ء اجلال واكرام رعایتنده اهتمام اتدي	magnifier اعظام rendre respects
De la part de notre Majesté Imperialle	جانب اعلاي ملوكانمزدن	fort bien اعلا
Ceux qui se sont appliqués a la propagation de la Parole De Dieu	اعلاي كلمة الله مشغول اولانلر	اعلا بوجه ثمّه

mail. refuge. مفرّ قچاجق ونه

bannieres اعلام	ils subjuguerent ce pays et y planterent les etandars royaux	اول ولایتی مفرّ اعلام نصرت مدار اتدیلر
avis اعلام	On envoya un espion au Roy d'hongrie pour l'avertir que les etandars turcs marchoient de ce côté la	انکروس قرالنه اعلام اسلام توجیه الام ایچون کوندردوکی جاسوس
oeuvres actions اعمال	Nous ne sçavons pas si on l'executera ou non vous le sçavés mieux que nous	اعمال اوزره اجرا اولنور اولنمزمی معلوممز یوق سز اعلمسز
les grands اعیان	Avec le consentement des plus grands du Royaume et celuy des autres habitans du pays	اعیان مملکت وسایر اهالیء ولایتک اتفاقیله
	Les serviteurs des ministres et des grands de l'empire	اعیان دولت وارکان سلطنت چاکرلری
اعین جمع عین oeil	il se cacha de la veüe du peuple, il se soustraignit aux yeux du peuple	اعین ناسدن اختفا اوزره اولدی
donner secours اغاثه aller au Secours	il fut privé d'espoir d'aucun secours et ayde	امداد واغاثه لرین رجادن مأیوس اولدی

Na tu pas honte de faire dela peine a un vieillard qui a la barbe et les cheveux blancs	صاچی صقالی آغارمش پیره انجتمك سكا عیب دكلمی	Devenu blanc آغارمش
Il sortit a l'aube mais ayant rencontré deux filous la peur luy a pris et est revenu a sa maison	صباح آغردوكی كبی اوندن چقوب ایكی آصلجق راست كلوب قورقوب اوینه كیرو كلدی	blanchir آغرمق
Il dit quil étoit a luy et le prit par force et l'usurpa	بنمدر دیو اغتصاب ~~[illegible]~~ ایدوب آلدی	absolution du corps اغتصاب
ne parlés pas trop vous m'incommodés	چوق سویلمه بكا آغر اوكورسن	pesant grave آغر pretieux
La pesanteur d'un grain bien acquis vaut mieux que la pesanteur d'une montagne de bien mal acquis	بر مثقال حلال یكركدر بر طاغ آغری حرامدن	اغرلقدرمق
il L'incita, Le poussa a donner Le combat	جنكه تحریض (تحریك) و اغرا ایلدی	frottem.t impulsion اغرا
Cette action La vaut elle mieux que L'autre	بو وضع اول عملدن آغرمیدر	meilleur ~~douleur~~ آغری elegant
il nous a exposé tout ce que vous luy aviés ordonné de vour dire de bouche	آغزدن هرنه كه سپارش ایلمش ایسكز حضورمزده تقریر ایلمشدر	bouche آغز

	il rencontra deux chemins il prit a gauche au lieu de prendre a droitte il s'égara et coucha dans le bois	ایكی یول آغزینه واروب صاغ توتجق صول آلوب یولدن آزوب اورمانده كیجه لدی
اوكه لنديرمك قاقتمق irriter	Je luy ay donné un revers sur la bouche, avec le dos de la main	الم ارقه سیله آغزینه اوردم
اغضاب éxiter vengeance	les mansonges et les estravagances quil dit au Roy luy causerent de l'indignation et le mirent en Colere	یلاه كذب / شعله ضیا نیجه دروغ بی فروغله شاهی اغضاب وقلبنی پرتاب ایدوب پرتاب اتموی نیه نورلو destruiner, exterminer perdre — استیصال ruiner
اغماض ~~[illegible]~~ Dissimuler	il dissimula ses fautes et voulut bien ne le pas perdre	جرایمندن اغماض واستیصالندن اعراض اتدی
	Nous vous promettons et vous sommes caution quil oubliera vos fautes passées quelques g.des quelles soient	صدور ایدن جریمهٔ عظیمه دن اغماض بیورلماسنه متكفل اولورز
	Il dissimula avec ce Prince et voulut bien ne le pas molester	اول بیك جانبندن اغماض واكا تعرضدن اعراض اتدی

Pour avoir montré de la dissimulation on fait Semblant de ne pas voir leur excès	ظهور ایدن شقاوتلرینه اغماض عین اولنمغله	
Dissimulation sig.e ne peut avoir qu'une mauvaise fin	اغماض عین اولندقجه بونك اوتكسی فنایه واردر	آزدرمق یولدن چقرمق Suggestion
A L'instigation de ces Seditieux	اول فتنه انگیزلر اغواسیله	Tentation اغوا
Il n'y a n'y amant n'y Rival n'y amy n'y étranger	نه یارنه اغیار وار	rivaux ennemis اغیار étrangers
L'intention fut notifiée	افادهٔ مرام اولنمشدر	افاده explication فایدهلنمك
On a notifié et fait sçavoir	افاده واعلام اولنمشدر	
il luy écrivit cela et luy donna cela a entendre	بو معنایی افاده بیوردیلرکه	مرضدن وسکردن وجنوندن آیلمق
Il perdit toute esperance de pouvoir recouvrer la santé	جای رجای خلاص وافاقت بولمقدن قالمشدر (افاقت بولدی یعنی صاغلق بولدی)	trouver la santé افاقت
ils se trouverent au tems de sa chutte	اُفتادهَ‌لك حیننده ظاهر اولدیلر	Tombé arrivé اُفتاده
Le plus glorieux entre les gens en honneur	افتخار الاماجد والاكارم	افتخار gloire honneur
Nous tenons a honneur d'être deux amis, nous nous tenons honneur d'avoir part dans votre amitié	دوستلغکله افتخار ایدرز	

envoy, Mission Legation افتراد	Non seulement il l'envoya prier, il le sollicita avec instance	التماس وافتراد بالكه ابرام والحاح ايتدي
افتراق آيرلق هجران Separation eloignemt.	Dans le tems qu'on est separé, dans le tems de l'absence, Dans le tems de l'eloignement	حالت افتراقده
ignominie deshonneur افتضاح	Quiconque presumera de faire un affront a un fidel	وضوح بولمق apparoitre se manifester هركيم برمؤمنك وضوح افتضاحن دواكوره
pauvreté افتقار	Langue suppliante avec humilité	بلسان تضرع وافتقار
افراس Chevaux	Il luy fit present des chevaux accoutumés dans le combat que le sultan d'Egipte luy avoit donné	سلطان مصر كوندردوكي افراس جيادي ومطاياي جهادي كه اعطا بيوردي يعني آكا
دوكمك وتاتلق افراغ	Après l'avoir jetté au moule, après l'avoir coulé en fonte	قالبه افراغ ايتدكلرنده
polisseur qui illumine افروز	ils commencerent le combat	معركه Sable, place de combat معركه افروز اولديلر
Vivat Bravo آفرين	ils luy donnerent mille loüanges	هزار آفرين ايتديلر
افسانه Parabole fable	Il ne merite pas d'être appellé Roy, c'en se moquer d'appeller Roy	حكايت سلطنت اسمي اكا افسانه در

estimant le sang du martire pour une Couronne de sa tête	خون شهادتی سرینه افسر ایدوب	Couronne افسر اکلیل تاج
Le sens de ce distic luy paroissoit une couronne de gloire	vaine gloire مباهات se glorifier, s'enorgueillir, gloire honneur اول بیتک مضمونی افسر مباهات ایدوب	
Il revela son secret	heureux succès, remporter la victoire, reussir, arriver a ce qu'on desire نجاح بولمق یعنی ظفر بولمق سرینی افشا ایتدی	Divulguer افشا ایلمک
il annonça distinctement et clairement la nouvelle du triomphe et de la victoire	فتح و نجاح پیغامنی افصاح ایلمشدی	expliquer افصاح clairemt.
L'Ombre de la grace divine sera l'appuy et le refuge de l'Empereur de la vraye foy	Dos پشت ارقه et protection ظل افضال حضرت اله پادشاه اسلامه پشت و پناه اولور	Sciences افضال vertus graces
Les choses qu'il avoit faites dans ce pays	اول دیارده اظهار ایتدوکی افعالی	actions actes افعال
Aigu comme la Langue d'un Vipere	سرتیز سوری اوجی انجه کسکین زبان افعی کبی سرتیز	Serpent افعی fa بیوک ییلان
L'horison de ce pays le Levant	طالع اولمق طوغمق اول ولایتک افقندن طالع اولوب	orizon افق A
il fit un tres gd mensonge et une insigne calomnie	Complete افك عمیم و بهتان عظیم ایلدی	mensonge افك A
Le nombre des pensées pour l'explication de son songe luy offusqua l'Esprit	ostiandi chagrin افکار کوزنم تعبیر رویاسی افکاریله افکار اولوب	pensées افکار P

Marge	Français	Turc	Notes
افكار كوترم / étourd.	un Coeur Confus, agité et rempli de pensées	دل افكار پر افكار	سطوت puissant formidable majestueux
Platon افلاطون	Sage comme Platon et formidable come Alexandre	افلاطون حكمت اسكندر سطوت	
les cieux افلاك	ils resolurent d'élever une Tour depuis la terre jusqu'au ciel	بر قلعه خاكدن افلاكه رفع اتمك مراد اتديلر	
gâter corrompre افنا détruire	Le soleil dissipe les nüages et le feu consumme le bois	شمس طوماني و آتش اوطوني افنا ايدر	
افواج بولكلر فوج troupes	il s'appliqua a rassembler les troupes de son armée qui étoient dispersées	افواج متفرقهء عسكرني جمعه مشغول اولدي	dispersé divisé
bouche افواه	Lorsque cette facheuse terrible nouvelle fut mise au jour par la bouche du Peuple	بو خبر پر هراس كريبان افواه ناسدن اخراج راس اتدكده	هراس قورقو خوف هول
	Il sera Loüé de tous les hommes comme un home droit et fidel observateur de sa Religion	افواه ناسده امانتله مذكور و ديانتله مشهور اولور	افور افوركز il sera soufflé galardement
faire comprendre افهام اعلام	Premierement il luy declara la guerre	مقدم اعلام و صراحةً افهام ايده	premiert. clairement
آق blanc gris	Faites nous honneur, ne nous faites pas avoir honte, ne nous deshonnorés pas nous qui avons de l'honneur	بوزمزي آق ايدوب بزي اوتندرميز	

Pour établir la Loy	شرعنی اقامت ایچون	établir اِقامَت دلمك
Qu'ils continüent a demeurer dans les Lieux qu'ils habitent	منزللرینه اقامت ایدهلر	
	discorde شقاق opposition, hostilité fellonie	
Ils firent une ligue avec un tel et se promirent un mutüel secours pendant la guerre	فلان ایله اتّفاق واقامت طریق شقاقده عهد ومیثاق ایتدیلر	
Ne pouvant luy donner de secours, ne pouvant l'assister	خدمتنه اقامت ایدهمیوب	
qu'ils employent tout leur pouvoir pour rendre de bons fidels offices	مقام خدمت واطاعتده اقامت کوسترهلر	
	Compassion رأفت شفقت clemence, faveur, grace	
Il travailla avec attention a l'administration de la justice a la protection et au soulagement des sujets a la propagation de la foy et a l'exaltation des étandars de la Religion	اقامت مراسم عدل ورأفت وادامت لوازم حفظ رعیّت واحیای دین وملّت واعلای معالم سنّت ایتدی	
	ادامت اقامت observation, assiduité	
Ceux qui passent leur vie dans la prosperité et dans la grandeur	اِقبال ایله عمرین کچیرنلر	s'approcher اِقبال دولت
Ne pouvant pas resister contre	قرشو طورمغه اقتداری اولمیوب	pouvoir اقتدار قدرت کوجیتمك

renverser
اقترمق

اقتصار
abreger
accourcir

exigence
besoin
اقتضا

Qu'ils ne puissent pas s'échapper de leurs mains	بردخي آرالرندن چقمغه اقتدارلري اولميه
On voit on conjecture on conclut que vous n'êtes pas suffisants pour les dominer et les maintenir dans leur devoir	ضبطلرينه اقتداركز اولمدوغي ملاحظه اولنور
Ils n'oseront pas sortir pour aller à leurs vignes à leurs jardins	باغ وبستانلرينه خروجه اقتدارلري اولمدي
Leurs forces paroissant trop foibles pour supporter les fatigues de la guerre	تحمّل اسفاره عدم اقتدارلري كورينوب
Ils l'ont fait tomber a la renverse de cheval	اقتروب آتدن يقمشلر
Ne restreignez pas les aumones seulement a celles prescrites par la loy	يالكز زكاته اقتصار اتمك ويرمكلكي
Cet impertinent gouverneur se contente de faire quelques demonstrations de civilité de soumission	اول دزدارلك بر كردار تواضع مجرّده ايله اقتصار ايدروب
La necessité requiert d'en donner avis a la sublime Porte	آستان عاليشانلرينه عرض اولنمق اقتضا ايلمشدر

Pourrés vous aller a Andrinople s'il en est nécessaire	اقتضا ایدرسه ادرنه یه وارابلورمسز
Il a suivi les vestiges de son Pere	باباسنك اثرینه اقتفا اتدی
s'il ne suit pas cette regle il est certain qu'il s'écartera	بو اثره اقتفا اتمیجه یولدن آزمسنی تحقیقدر
il raconta ses avantures et tira les larmes de tous ceux qui étoient dans l'assemblée	سرکوزشلرین نقل ایدوب مجلسده اولان جمله سنك کوزلرندن یاش آقتدی
En gagnant de l'argent il se mettra a son aise	اقچه قزنغله حالی ایو اولور
Il commenca a dire j'ay achetté cette maison dix mille aspres et vous l'avés reduitte a n'en pas valoir une	بن بو اوی اون بیك اقچه یه آلدم سن بر اقچه لق ایلدکه دیه کوردی
Quelque solicitation qu'il pu faire ou quelque empressement qu'il pût témoigner on ne l'écoutai pas	هرنقدلو هرنقدر اقدام ایلدی اسلمدیلر
employés tous vos soins et efforcés vous de	اقدام تام واهتمام مالاکلام ایلیه سز

Marginal notes: suivre aller derriere اقتفا — faire couler آقتمق — argent آقچه — qui vaut un aspre اقچه لق — écouter اسلمك obeir — اقدام effort Diligen[ce]

32

Premier
اقدم
plus ancien

La plus Ancienne Ville de l'Empire Romain Grec	اقدم بلاد روميه در
Que Dieu rafraichisse ses yeux et le rende content: Que Dieu rafraichisse ses yeux c'est a dire, que Dieu rafraichisse les larmes de ses yeux parce que si l'homme pleure de joye ses yeux sont froids, mais s'il pleure de chagrin ses yeux sont chauds	آقر الله عينه الله انك كوزيني صووتسون مراد كوزي ياشين صووتسون زيرا كشي فرحندن آغلسه كوزي صوق اولور اما غمدن آغلسه اسجق اولور
Celuy qui nie la foy de Dieu le professera par la suitte	انكار ايدن اقراره كلور
L'Animal se prend par le Licol et l'homme par la promesse	حيوان بولارندن انسان اقراردن طوتلور
Ayant assemblé les principaux de l'Empire	آقرباي دولتني جمع ايدوب
Nous nous sommes etrangent étonnés	اقصى الغايه تعجب واستغراب اولنمشدر
Après avoir fait mille tours ou fait le tour de beaucoup de perils	هزار اطراف واقطار سير ايدوب

assurance
اقرار
Promesse

Parens alliés
اقربا

extremités
اقصى
terme

آقطار
parties

il envoya des Coureurs pour ravager le Pays	غارت ایچون آقنجیلر گوندردی	Coureurs Fourageurs آقنجی
Au courant de l'eau	صو آقندیسنجه	Le courant de l'eau آقنتی
Le premier vivant et le dernier mort	اک اول دریلن واک صکره اولن	اک Le plus
Et notre insçeu sans en avoir été averti	بزیم آگاهمز یوغ ایکن	آگاه avisé, averti
Pour acquerir du merite	اجری اکتساب ایچون	acquerir اکتساب
Ils se contenterent de cela	فلان نسنه ایله اکتفا ایتدیلر	اکتفا suffisance
Il crut qu'il suffisoit d'envoyer ses Lettres d'excuse	بو اعتذاره متضمن نامه ابلاغی ایله اکتفا ایلدی	
Ce peu a paru être suffisant	بو مقدار ایله اکتفا اولندی	
Croyant sa reponse suffisante	جوابیله اکتفا اولنوب	
Il est digne de toute exageration	نه مرتبه اکثار ایتسه سزاوار	multiplier augmenter اکثار
Vous êtes la plus gde force et la plus gde vertu de mon coeur	اکثر قوة قلبم سلطانم حضرتلرینک وجود شریفلریدر	Le plus, la plus part اکثر
Qu'il soit bon ou mauvais	اکرنیک اکر بد و اکر صالح و اکر طالح	اکر si, encore que
Avec honneur respect civilité et reverence	تعظیم واکرام وتوقیر واحترام برله	اکرام honneur respect
il luy fit grace; il luy accorda avec beaucoup de veneration	اکرام ایدوب عطا قلدی	

Tortu courbé اكري	Parlés droit et assoyez vous de travers	طوغرو سويله اكري اوتور
الكسك Manquem.t	ils ne seront ny plus ny moins de tout ce que vous Leur Commandés	سزكطرافكزدن هرنه مأمور اولديسه‌لر آرتق نه اكسك اولور
	il ne manquoit jamais de se trouver dans l'assemblée	براز وبرساعت مجلسدن اكسك اولمزدي
	Ne manqués pas de les advertir	انلردن تنبيهكزي اكسك ايلميه‌سز
	Ne manquant pas de voyageurs qui vont et qui viennent	آينده ورونده اكسك اولميوب
	Que s'en soucie til? que luy importe til?	نه الكسكي آنك
faire comprendre	Je ne m'en soucie pas il ne m'importe	الكسلم دكل
اكلتمق	ils vous ont fait acroire des choses de nous qui ne sont pas	بزي سزه خلاف اكلتديلر
Se lamenter ensemble اكلشمك	Tantôt pleurant, tantôt gemissant l'un avec l'autre	كاه اغلشوب كاه اكلشوب
entendre اكلمق comprendre	Nous sommes persüadés que vous êtes notre amy et que vous aimés la paix, que vous protegés les sujets et que vous travaillés a l'agmentation de l'amitie	سز دوستمزي صلحي سويجي ورعايايي حمايت ايديجي ودوستلغه استحكام ويريجي اكلرز

Quand vous luy écrivés que votre stile ne soit pas concis parcequ'il a l'esprit très petit la conception dure	اكلمسي قت اولدوغي اجون اكا مكتوب يازدكك زماننده مختصر ايله يازمه abrégé مختصر raccourci	~~Perfection~~ اكلم entendement
executés sans differer les choses dont vous êtes chargez de ma part	هيچ اكلنميوب بزدن مأمور اولدوغكز عمله كتورهسز	
Dès que ma lettre sera arrivée faites reponse expediés au plutôt le messager ne le retardés pas un moment	مكتوبمز وصول بولوب جواب يازوب برساعت اوّل اولاق بوليوب هيچ اكلندرميهسز	
Ils remplirent les devoirs de l'amitié	خدمت مراسمني اكمال اتديلر	Perfection اكمال اتمام
Après avoir pourveu aux besoins des frontieres et terminé les affaires publiques	سدّ ثغور واصلاح امور جمهور لوازمني اكمالدنصكره	
Parcourant tous les environs du pays	اكناف ولايته جوّ اولوب جوّ هوا بر كوك آرالىسي	Parties contours اكناف
Comme un chien qui a avalé une éguille	اكنه ايمش ات كبي	~~[illegible]~~ éguille اكنه
S'étant pris l'un a l'autre par la main ils entrerent ensemble	بربريله ال اله آلوب ايجرو كيرديلر	ال يد دست ~~paume~~
S'abstenant de semblables actions	بو مقوله اشلردن الچكوب	

il restoit devant luy par respect les mains jointes sur l'estomac	قرشوسنن البغليوب ادب ايله طوردي
اَل main Qu'il aille au Roy les mains jointes, la tête bessé les larmes de penitence aux yeux qu'il le remercie avec humilité et qu'il luy donne des loüanges	البغليوب باش آشغه قلوب كوزلرينن معصيت ياشلرين اقدوب اول پادشاهه تضرّع برله شكر آيده معصيت معصيت
Je vous prie de ne pas negliger l'occasion que vous avés entre les mains	رجام دركه فرصت الدن قوميه سن
Il ne laissa pas de crier de se Lamenter	فرياد وزاري الدن قومدي
Prenés garde de vous éloigner de ce Religieux tenés vous bien a luy	زنهار مدد اول درويش دامنن الدن قومه
Cet homme est capable de beaucoup de choses, il peut beaucoup	بونك الندن چوق ايش كلور
Vous pouvés nous expliquer cet énigme	enigme طريق معما ايله par énigme بو معمانك فتحي الكزدن كلور
Ils demandent beaucoup de moy, mais que puis je faire	بندن چوق استه يورلر اما المدن نه كلور
s'il ne se peut pas faire avec la main, il se fera avec la bouche	الدن كلمزسه دلندن كلور

qui le peut faire	کیمك الندن کله	
Il prit avec la main un peu de Confitures et Luy presenta	النه بر مقدار حلوا الوب تكليف ايتدي	
Je ne l'ay pas bien sceu prendre cet insolent	ايو الده كتورمديمي شو نابكاري	
Cette chose dont l'acquisition est facile	اول نسنه كه الده كتورمكي آسان اولا	
Vous avés mis votre vie en peril	اشته بوغازي الده ويردك	ourils, harnois apprêts armes
Canons, mousquets et autres instrumens de guerre	طوپ وتفنك وساير آلات جنك	Instrumens آلات
Ils remplirent le Ciel et la terre de leurs cris disant quartier quartier	صدا آواز صوت سس / ينقو ; rumeur غلغل cris tumulte غلغلهٔ الامان ايله زمين و زماني پر صدا ايتديلر Seulement آلاي مالاي	quartier الامان
Ayant disposé la trouppe de quatre côtés	درت جانبدن الايلر بغليوب	آلاي Bande trouppe bataillons escadrons Cavalcade
Il dit une quantité de semblables absurdités	Colonel الاي بكي de cavalerie noblesse du pays mestre de camp بر الاي بيهوده كلمات بيان ايلمش	
Il s'appliqua plusieurs jours a vestir et a donner a manger aux pauvres et aux orphelins	نيجه ايام اطعام طعام والباس فقرا و ايتام ايتديلر يتيم	الباس كيدرمك vestir vestire

dessous bas آلت	Il ne manquera pas de reconnoître tant de faveurs	اولقدر احسانك التزم قالمز
combat التحام	Il se retira de la foule des combattans	ميان ازدحام معركهء التحامدن اخراج ايروب
Loüer une maison ou se charger de quelque chose التزام	Ils preferérent le bien public au dommage d'un particulier	التزام ملازمت ايلك prendre sur soy, etre assidu adherer دفع ضرر عام ايچون ضرر خاصي التزام ايروب
estime respect accueil honneur التفات	Il se plaisoit a edifier des temples et des bains	مساجد وحمامات احداثنه التفات يوردي التفات ايلك estimer, faire estime, faire honneur, complaire cherir accueillir
التقا rencontre اولتمق برير كورمك	Les deux armés s'étant rencontrés l'une et l'autre	التقاي فريقين وتقابل صفين وقوع بولجق
كنش كيروزن ايكلادن تنسه استمك طلب ويلزل supplier التماس prier	s'étant rencontrés et melés ensemble	برير به التقا وامتزاج ايروب
	en Conformité vous nous avés suppliés de vous accorder notre commandement	موجبنجه طرفمزدن دخي بيورلدي التماس ايلمشسز
اختلاج ايتمك اويغوللي برنسنه آنگت يلدرمق متغير اولمق	Nous avons une priere a luy faire et nous esperons qu'il l'acceptera	بر التماسمز وار در جوابنه اميدوارز
resplendir التماع reluire	Ayant decouvert sur son visage la splendeur de la foy	جبين سعادت قريندن نوردين التماعني مشاهده ايدجك
ardeur التهاب inflammation	son coeur étoit enflammé du feu de son Zéle	آتش حميت قرين التهاب اولوب حميت عار غيرت غضب

التيام ملاميت و انقياد وجمع اولمق ومنقاد اولمق و الجقلق كوسترمك

Pour les inviter a l'assemblée au festin	صلاوي مجلس سرّت التيام الجوز صلا اعلام اتمك — annoncer, avider, inviter	affabilité التيام soumission obeissance
Il fit instance au gouverneur de luy remettre les clefs de la ville	بكدتسليم مفتاح تكليفندن الحاح اتدي حواشي حاشيه Bord d'habit ou autre chose Domestiques serviteurs	الحاح instance
Il ajoutera par malice plusieurs circonstances et par la perversité de son cœur	منافقلق ونفاقدن ناشي نيجه الحاقات وحواشي ضمّ ايدوب ناشي يكي محدّث نشو ونما بولمق — Croitre, provenir produire ضمّ دوشرمك صكره دز باشيترمق قاتمق	الحاق adjouter
Ils se montrerent avec Dieu comme s'ils vouloient se tromper l'un et l'autre Dieu eux, et eux Dieu des impies et hipocrites	كانّه اللهله الدشمق كبي اولدي	Se tromper الدشمق l'un et l'autre
Peutêtre trompés vous des enfans avec de semblables parolles inutiles	بويله بيهوده كلامله اوغلانجيقمي آلدرسن	tromper الدمق
Prenés garde de vous laisser tromper ou surprendre aux cris de cet artificieux	جاذو جادي سحّار ساحر سحرباز صاكن بو جاذونك فريادنه الدنمه	Se laisser الدنمق tromper
Se laisser emporter de superbe Diabolique	شيطان غرورنه آلدنمق	
S'étant laissé gagner par ses ruses	حيله سنه آلدنوب	
Raison qui les convaint ou convainera	انلره الزام ايدجك حجت	Convaincre الزام — الزام اتمك Contraindre confondre

Ils croyent être dans l'obligation de	ذمت همتلرینه الزام ایدرلر
(s'accoutumer — آلشمق — s'apprivoiser) L'huile d'amende ayant penetré	بادم یاغی تمام آلشدرقده
Dieu garde (ayant recours a Dieu)	العیاذ بالله : عیاذاً بالله (العیاذ کوان — en disant Dieu garde)
(mille — الف) Avec mille difficultés	بیك بلا ایله : الف جهد ایله
(القا رافق — persuader — ایجو رافق) A sa persuasion	آنك القاسیله
Il le jetta dans le feu	ناره القا ایلدی
Ce fait est persuasif	اول واقع القا اولنجق دیر
(قوس قزح — الکم صغمه — arc en ciel) Il paroit un signe dans une nüe pluvieuse qui s'appelle arc en ciel	یغمورلو بلوتده بر علامت کورینور اکا الکم صغمه دیرلر
(الله — Dieu) Dieu haut, saint, beni et glorieux	حضرت الله جل شانه وتعالی
Je vous remercie grand mercy	الله راضی اولا اولسون
Il n'a pas même remercié	برکات ویرسون بله دیمدی
Dieu te garde de tout mal et danger	الله سنی خطادن خطردن صقلیو بکلیو ویرحمه حفظ ایلیه
Dieu le veüille Dieu luy en fasse la grace	الله میسر ایلیه : الله نصیب ایلیه

De ce que Dieu m'a Donné	الله ویردوکندن	
Avec l'ayde de Dieu	اللهك عونی ایله عنایتیله	
Pendant que je vivray qu'avés vous à craindre	بو فقیر دنیاده صاغ اولدقجه سن نه دن الم چکرسن	الم Douleur mal peine
Souillé de la sueur des Pechés	آلوده (ordure) لوث فسق وفجور	آلوده Souillé taché
Parceque la principauté la souverainneté est comme l'ombre de la Divinité	سلطنت سایهٔ الوهیة اولدوغی جهتدن	الوهیت Divinité
Il pretendoit être Dieu	دعوای الوهیت ایدردی	
a L'infini, jusqu'à L'infini	الی غیر نهایه	الی Jusqu'a
Jusqu'aujourdhui	الی یومنا هذا	
J'ay voyagé ou jusque où Dieu a voulu	الی حیث ماشاء الله سفر ایتدم	
Ne retenés les susdits auprès de vous	مذکورلری یانکزده الیقومیکز	الیقومق arrêter retenir
L'usage du vin fût cause que le vice s'introduisit parmi le peuple	(ام الخبایث شراب) استعمال ام الخبایث انتشار قبایحه باعث اولمشدی (انتشار طاغلمق براکنده)	ام
Il se pourvût des choses necessaires pour la guerre	اسباب جنکی آماده واحضار اتدی	آماده prest apprêté

predominant p. penchant	Il se prepara pour partir	قلقوب كتمكه آماده اولدي
امان	Le mariage est établi pr. reprimer la concupiscence de la chair	نكاح نفس امارهٔ شهوتدن خلاص ايلمك ايچوندر
Sureté امان assurance quartier	Sans donner, ny tems ny quartier	اصلا امان وزمان ويرميوب
امانت depost	~~Il reçeu de luy~~ quatre mille écus par maniere de depôt	درت بيك غروش امانت طريقيله
religion امت secte	plusieurs mahometans ayant été martirisez	برخيلي امت محمد شهيد اولوب
امتثال obeir	Il obeit au commandement Royal	امر عاليه امتثال ايتدي
	On le punit et le fit mourir pour avoir été refractaire au commandement	فرمانه امتثال ايتمكين حقندن كلوب قتل اولندي
preuve امتحان experiance	Par des preuves, pour éprouver pour en faire l'experience	تجربه وامتحان ايچون
امتداد prolongation	Il se pourroit faire que le siege tirat en longeur, ou durat longtems, et la rigeur de l'hiver fut gde.	يحتمل كه زمان محاصره امتداد ووردو شتا اشتداد بوله — اشتداد قاتيلق
temperam. امتزاج concert	Le Polonois ne pouvant s'accommoder avec les moscovites	مسقو ايله امتزاج ايده ميوب

Complection heureuse noble	مزاج سعادت امتزاج	
Il est tombé malade de replexion	امتلادن خسطه دوشمش	indigestion امتلا replétion
Pour achetter quelques marchandises	بعض امتعه اشتراسي ايجون	امتعه marchandises
ils firent difficulté d'accepter plus de trente aspres de paye	اوتوز اقچه وظيفه دن زياده قبولندن امتناع اتمشلر	refus امتناع s'abstenir
Ils luy refuserent de luy remettre la place	تسليم حصاردن امتناع اتديكي	
Les hostilités n'en sont pas encore venües a un point que les choses ne puissent s'accommoder	دفع خصومت ونزاع واصلاحته امتناع اولنمامشدر	
L'ayde qu'on donne a un vainqueur ne l'oblige pas a reconnoissance, non pas sujate au reproche	اعانت غالب امتناني جالب دكلدر جالب چكيجي	obligation امتنان منت
Parce qu'il excelloit au dessus de ses autres en puissance et en prudence	مزيد شجاعت وكمال استطاعت ايله امتيازلري سببيله استطاعت قادر اولمق طاقت	distinction امتياز séparation
Il etoit capable de faire plusieurs choses semblables a celle la	بونك امثالي جوق كاره قادر ايمش	semblable امثال tables

امداد secours	Avec l'ayde de Dieu	امداد ربّاني ايله	
	Avec le secours et l'assistance de Dieu	بخت خداداد ورهنمونئ اسعاد رب العباد ايله	امداد
chose امر affaire	la Chose est claire et évidente, certaine	رهنمون guide و escorte امر ظاهردر	
	Les devoirs de l'hospitalité ayant été rendus, tout ce qui regarde l'hospitalité ayant été accompli	امر مسافرت تمام اولدقدنصكره	
	C'est la volonté de Dieu il est le maître, que voulés vous qu'on y fasse	امر اللهك در	
	Ne m'obligés de vous envoyer un second commandement	امر آخر ارسالنه محتاج ايتميه سز	
	Je me suis comporté selon votre ordre, j'ay fait ce que vous m'avés ordonné	امركز اوزره عمل اتدم	
امر غنمق somiller	étant a demy endormi entre le sommeil et la veille	اويانقلغله امر غنمق اراسنده ايكن	
امكان possibilité	Ce qui est dans la sphere de la possibilité, ce qui est possible	دايرهٔ امكانده اولان	

N'étant pas encore possible de le supporter	هنوز تحمله امكان يوغ ايكن	امكان ممكن اولمق
Surpassant les forces humaines, pour être hors de la sphere de la possibilité	دايرهٔ امكانن كذران اولمغين exceder	
Il écrit correctement, il a une bonne ortographe	املاسي درست	ortografe املا remplissé
Son stile amplifié et sublime n'a rien de trop et n'ennuye point, et son stile concis n'a rien de confus	نه اطناب ايله املالي ونه ايجاز ايله اخلالي واردر Confondre troubler اخلال ايتمك	املال ennuyer ملول ايتمك
Son stile n'a rien de diffus ny trop concis	اطناب چوق سويلمك سوز اوزتمق ايجاز قصلتمق	
quils puissent veiller a leurs affaires avec toute sorte d'asseurance et tranquilité	امن وامان وكمال رفاهيت (راحت) واطمينان (بينه راحت) اوزره كار وكسبلرينه اولالر	repos أمن seureté
étant en toute seureté	كمال امنيت اوزره اولوب	أمنيت + seureté
Mon testamment est ma derniere volonté en que	بنم وصيتم ومنتهاي امنيتم بودركه	امنيت intention مقصود امید آرزو
esperant de parvenir a un état seur et tranquille	امنيت واطمينان كلجك مرتبه اعتماد ويروب	+
Ils avoient ung. desir de saccager l'Empire	ممالك محروسهٔ غارت غايت امنيتلري اولوب	

ondes flots vagues امواج موج

امور امر choses affaires actions

اهمال مهلة ويلز

Les vagues furent si violentes que le vaisseau s'étant entr'ouvert il s'enfonça dans la mer	امواج و دالغه لر کسکینلکلرندن کمی چاتلیوب دکزه باتدی
Il contracta alliance avec eux à cause de certains intérêts mondains	یقینلق خصملق بعض امور دنیویه ایچون قرابتلرینه توسل ایدوب (توسل تقرب یقین اولمق یقینلق مراد ایدنمک)
Pour certaines affaires d'état et de Réligion	بعض امور دولت و دین ایچون
en qualité de Resident	قپوکتخدالق اموریله
Vous nous avés écrit avoir recommandé et commis à votre envoyé certaines affaires d'état pour nous communiquer de bouche, demandant de que nous ajoutions foy à tout ce qu'il nous dira et de faire en sorte de vous le renvoyer avec une reponse convenable à l'amitié	امور مملکته متعلق آغزدن بعض احوال سپارش اولنمشدر هرنه که تقریر و تحقیق ایدرسه اعتماد اولنوب دوستلغه لایق اولان وجه اوزره جوابی ایله کیرو طرفکزه عودت ایتدرمکه سعی و اهتمام ایلیه‌سز دیو تحریر اولنمشدر
il est digne et merite d'être employé dans le service d'état	دولت امورنده استخدام اولنمغه لایق محض خالص plein pur sincere
Vouloir dissimuler avec vous seroit une vraye temerité différer davantage seroit une pure negligence	من بعد امهال محض اهمالدر

N'ayant plus d'esperance d'avoir des enfans	اوغل قز اولمقدن امیدی کسلمش ایکن	امید esperance
faites le passer de main en main sain et sauf	آنی امین وسالم بر برکزه ارسال وایصال ایلك	امین Constant seur, libre asseuré exempt
qu'il soit libre et exempt de la crainte de tous maux	دوکلی شرّدن قورقوسندن امین اولا إنّا خلقناكَ خليفةً في الأرض — nous t'avons constitué empereur sur la terre	انّا بز
Pour ne l'être pas converti pour n'avoir pas recouru a Dieu	اللهم انابت ایتملین رجوع	penitence انابت Conversion
Ne me diffamez pas dans le monde	بنی انام ایچره بدنام ایتمه	les hommes انام le genre humain
plain d'arrogance et vaincu par sa colere naturelle	انانیتی ترک ایلیوب وغضب نفسانی غلبه ایدوب	arrogance انانیت بنلك presomptions من انا
Vous êtes o mon Dieu ma portion, vous me suffisés o mon Dieu très aimable	سویجی أَنْتَ حَسْبِي أَنْتَ كافي یا ودود کفایة ایدیجی	انت سن
Le delay du remede occasionn- era plusieurs maux	منع ایتمك — ارا قو اولمق مرافعه سنه تراخی خسارت عظیمه انتاج ضعیفلق ایده	produire انتاج occasionner
Cela auroit de mauvaises suites	نتایج فساده انتاج ایده نتیجه	Consequences conclusions
restant dans un poste aussy sec et aussy sterile qu'il ne peut avoir d'autres suites que notre perte	بویله محل یابس ایچره جالس اولمق اهلاکدن غیری نسنه انتاج ایتمز	

vigilance
consideration
انتباه اوياتق

قلعه جلب
forcer
انتزاع
être pris

انتساب
relation

se divulguer
انتشار طاغلمق
پراكنده اولمق

انتظار
desir avec passion
ترقب يول كوزلمك
كوزلمك

انتظام
ordre

Pour avoir été sur ses gardes parce qu'il a été très vigilant	كمال انتباه اوزره المغين
Le Roy en vint plus vigilant	occasion conjoncture وسيله انتباه شاه دل آگاه اولدي
Les forteresses ayant été prises de leurs mains	قلاع المرك الذين انتزاع اولنوب
Ils se declarerent vassaux du Prince	شهزاده جانبنه انتساب ايتديلر
Autrement le bon ordre et le gouvernement du Roy aume en receuva prejudice	والا انتظام ملك وملل انتشار وخلل بولور
	ملل religion peuple nation
Il fut la cause que le vice s'introduisit parmi le peuple	انتشار قبايحه باعث اولدي
ils nous obligerent d'attendre que le commandement imperial fut donné	فرمان شريف صدورنه انتظار اولنمق ايجاب ايدر لر واجب اولمق
Ils attendent son arrivée avec impatience	قدوملرينه انتظار اوزره درلر
Pour l'ordre des choses	نظام انتظام ايچون
Les affaires de l'Empire étant en bon état, en bon ordre	احوال ممالك اسلاميه انتظام بولمش ايكن
Le bon gouvernement et l'état tranquille des sujets	رعايا وبرايانك طرفينك رفاهيت حال وانتظامي
	دولت اولوخص

Ce seroit le moyen d'éteindre la sedition et de faire cesser le tumulte, les guerres la misere	occasion / eteindre سبب انطفای نایرهٔ فتنه ووسیلهٔ انتفای غبار محن اولور ایدی (سبب / بلا جفا)	repousser / faire cesser ~~انطفا~~ انتفا نفی ایتمک
Oeuvre qui merite la vie éternelle	انتفاع اخروی لایق اولان عمل	انتفاع فاید
Chacun commencera a se vanger et a user du droit	هرکس انتقامه باشلر	vangeance انتقام کین المق
Il vous a procuré le moyen de vous vanger de votre ennemi.	خصمکزدن انتقام الیویردی	
Il est deffendu aux disciples de Jesus Christ de se vanger de ses ennemis	مسیحه تابع اولنلر خصملرندن انتقام المغه یساق در	
et parce que ses paroles étoient misterieuses	کلامنی حکمت انتما اولمغین	relation انتما rappon
Il confirme la verité de cette proposition	بو دعوای صدق انتمایی مصدقدر	
Jusqua la fin du monde	ila intihaïz zeman الی انتهاء الزمان	fin انتها extremité
Dans les lieux situés a l'extremité des confins	انتهای سرحدده واقع اولان یرلرده	finis les affaires prospere
Il fit reussir son affaire de la maniere quil le souhaittoit	انجاح مرامن اتردی	secondé انجاح حاجت بیتورمک
en apparence il se mit en état d'accomplir sa promesse	determination résolution قصد انجاز موعود عزمنی ظاهر تصمیم اتدی	انجاز وعده وفا ایتمک accomplir sa promesse وعده‌سنی یرینه کتورمک

فرجام آخر انجام fin	Les expeditions militaires étant finies	ایام سفر ظفر انجام بولوب
انجذاب inclination passion attrait	J'y avois de l'attrait ou penchant, ma passion m'y portoit	انجذابم واریدی
انجق فقط ancak	A peine s'en voit une la 4.e partie	انجق ربعی یازلمش
compagnie انجمن assemblée	S'il y a une vertu celle La en est une	معرفت ایسه انجق اولور
	Dans quelques assemblées publiques	بعض انجمنلرده Congregation انجمن نشیمن محفل مجلس
حالندن دونمك انحراف برجانبه changer decliner	selon la candeur de son ame et la sincerité de son coeur	خاطر صاف وضمیر بی انحرافلری مقتضاسی اوزره
reverence انحنا	Il le salüa d'une maniere civile	انحنا ایقیله سلام اتدی
آند سوکند یمین jurem.t serment	Il a juré sur l'Evangile	انجیل اوزره آند اتدی
اندفاع دفع etre rebuté rejetté	Voyant qu'il ne pouvoit s'opposer aux effets des ennemis detracteurs de leurs merveilles	هجوم دشمن برج افکنه اندفاع رتبه‌سنده ارتفاع بولدوغنی کوردیکه
اندوخته gagné acquis	Il connoitra qu'il tient sa fortune de cette Porte	بو آستانه دن حصول بولمش متاع اندوختهسی اولور
soin اندوه قیغو melancolie غصه	Pour chasser la melancolie	اندوه انبوه دفع ایچون انبوه کیکل بول غلبه

Prudens ministres qui prevoy[ent] la fin des choses	عاقبت انديش اولان حاكمكر	meditant pensant انديش
Il prit la fuitte avec sa famille et toute sa parenté	اولاد و انساب ايله فرار ايتدي	انساب نسب parente origine
Bien que ce prudent et salutaire conseil eu été accepté de tout homme de bon sens	aimable, raisonable دلپذير كرچه كه بو تدبير دلپذير خلاصه اقرب و خرد خرده بين نظرنده انسب ايدي اخرده اواق دوك خرده بين esprit subtil	مناسبرك انسب plus convenable
Leur justice et leur discretion envers le peuple	انلرك خلقه عدل و انصافي	انصاف discretion equité
La multitude des peché prive l'homme de la lumiere et de la grace divine	musique, joye, recreation lascive deffendue par la loy ملاهي كثرة ملاهي و ادمان (exercice) معاصي و مناهي مرآت خاطري انطباع انوار الهيدن محروم قلور	انطباع impression
Il l'honora et le gratiffia de plusieurs bienfaits	كوز اوجيله نظر التفات انعامات وافره ايله محظوظ و ملحوظ اولدي	انعامات bienfaits
Les noeuds de l'amitié et de l'union en deviendront plus fort entre nous	عقود وداد و اتحاد انعقاد بولوب	stable انعقاد etre lié
Les paroles d'un chacun sont comptées	هر احدك انفاسي معدود	haleines انفاس paroles
A qui devons nous faire l'aumone, qui devons nous secourir de nos biens	كيمه انفاق ايدهلم	انفاق depenser مالني خرج ايتمك نفقه ويرمك

plus utile انفع بانفع	Il est meilleur et il tourne plus a compte	اولا وانفع در
consomat. انقراض دوكه	La fin du Monde	انقراض الزمان
انقياد الطاعه obeissance	Avec toute sorte d'obeissance et de soumission	كمال اطاعت وانقياد اوزره
انكار تكير nier desaprouver	Ceux qui nient la resurrection des morts ~~ny~~ nient même un Dieu	بعثه انكار ايدنلر بر الله يه انكار ايدرلر يوم بعث حشر du jugement بعثت اوقودن اويرمق اولوي دريلتمك كوزلمك
	C'est nier un fait sur lequel on les a surpris	ايش ايچنده ايكن انكار ديمكلري بودر
انكروس مجار	Nous avons donné le soin du gouvernement des confins d'hongrie de la ville bien gardée de Bude et de toutes ses dependances a notre experimenté prudent et trés humain Ibrahim Bacha	انكروس سرحدلرينك محافظه سي ومحروسه بودين وكا تابع اولان ممالكلرك امور جمهوري وزير روشن ضمير سعادتلو صاحب دولت وكثير المروت افنديمز ابراهيم پاشا حضرتلرينه توجيه اولنمشدر
rompre انكسار rupture صنمق برشانمق	Il se lonocentu et temoigna par une parfaitte contrition être veritablem. repentant de ses fautes passées	كمال انكسار ايله توبه واستغفار وطلب رضاي پروردكار ايتدي
	Il fit paroître quelque sorte de douleur et de soumission mais il luy resta une restriction dans l'esprit	بر مقدار انكسار كوستردي خاطرنده بر عقده قالدي

Avec soumission et servitude	عرض عبوديّت وانكسار ايله	
Il en resta dans l'admiration et l'étonnement et en mit le doit sur la bouche	حيران وغايت تعجبتون انكشت بردهان ايلدي	انكشت Le doit
La rose n'est pas sans epine et l'amour sans rival	گل چينگلسز محبت اغيارسز اولمز	اغيار رقيب rival
La grace doit être complette la grace pour être grace doit être entiere	انما الاحسان الا بالتمام	انمّا
Comme si un chacun d'eux eut été un soleil resplandissant	كوياكه هر بري مهر انور	انور plus Lumineux
On vous avertit et fait sçavoir en ami, amiablement	دوستانه انها واعلام اولنور كه	انها faire sçavoir
Je me suis rendu familier avec luy	انك ايله انيس اولدم	انيس amy compagnon
Depuis que tu est chien tu a pris une fois du gibier	سن كوبك اولالو برآو اولدك	آو
Il se promena un peu ça et la	پويان يلمك دوره فراوده دز سكيتمك اويكا بويكا براز پويان اولدي	او
en vain, mal a propos hors de propos, sans necessité	اويوق بويوق يره	

	Cela n'en par a son avantage	اول آنکا یرارسنه وقتده [دکلدر] [ایکن]
	Cette cuiller n'en par pour sa Bouche	اولك آغزی قاشغی دکلدر
la fin آواخر	Sur la fin de son regne et dans le tems de sa mort	اواخر دولتلرنده وآوان رحلتلرنده
آواز voix ton	Il le fit sçavoir partoute la terre	جهانی آنکله بر آوازه قلدی
آوان tems	Dans le tems de leur nonchalance	آوان غفلتلرنده
اوایل اول	Dans un tems des dix pr. Jours de Redgeb	رجب آینك آوایلنده — فی اوائل شهر رجب
اوبار بوتیجی devorateur	un Dragon qui devore les hommes ; un poisson balaine qui engloutit les ~~navires~~ navires	اژدهای مردم اوبار : ماهی کشتی اوبار
اوتاق اوتاغ tente	Tente du Roy de l'Empereur	اوتاغ همایون
اورق soldat exempté d'aller a la guerre	Ceux qui menent une vie sedantaire	اورق عمرن سورنلر
اوتلمق etre brûlé	Ses cheveux sa barbe prirent feu	صاچی صقالی اوتلندی
ce qui en suit اوته سی la suite	Plus on dissimulera et plus la fin en sera mauvaise	اغماض عین اولندقجه بونك اوته سی فنا در
	Ils poussoient incessant. des cris de sanglots	بر اوته سی دوکمز فریاد وفزعد ایجلرینه قوپدی

il commença à s'élever au plus haut des airs	اوج هوایه کیتمکه باشلدی	Sommet اوج بالا cime یوجه
Comment pourraye me vanger de cette malheureuse	+ بو ملعونه دن اوجمی نجه آلسام	vangeance اوج انتقام
Il le blessa de la pointe de la lance	instrument à piquer, aiguillon دورتمك آنزنی آنی مزراق اوجیله دورتدی	Bout cime اوج extremité pointe, cause sujet
Par envie	حسد اوجندن	
Ils resterent aussy étonnés que ceux dont la vessie du fiel se romp	اودی صنمش کبی حیران طوردیلر	اود مرة fiel
Il le frappa d'une fleche qui luy perça le coeur	qui perce le coeur دلدوز سینه سنه بر تیر دلدوز اوردی	frapper اورمق ضرب اتمك زدن بصمق
Ils ont saccagé tant de villages	بو قدر کویلری اوروب غارت ایلدیلر	
Il fit le fou et le sot	کندوزین صاغرلغه دلیلکه اوردی	
Il fit semblant de n'en rien sçavoir	کندوی بلمزه اوردی	
il luy a reproché le service qu'il luy avoit rendu	اکا ایتدوکی ایلکی یوزینه اوردی	
Après que cet heritier du throsne de Cesar fut assis sur le throsne de son Pere	اول وارث اورنگ قیصری سریر [illegible] و مسند پدری اوزره جلوس اتدکده	اورنك تخت throne

آسا درگاه کبی

	Après être parvenu au sublime trosne de la prophetée	اورنك نشين مسند عرش اساي نبوت اولدقده
se faire voir / اورنمق / Le barre	Il se fit voir sous une vilaine forme	بر قنا صورتده اورندي
اوندن اوستر / sur	Ceux qui les commandent les chatiront	اوزدلرنده اولان حاكملري حقلرندن كلورلر
	que le jugement de Dieu vienne sur Luy	قضاء الله اوزرنه كلسون
	Nous ne sommes pas obligés de faire	بوني ايتمك اوزرمزه عهدمزه لازم دكلدر
اونن	Ils sont sur le point de se dissiper, et de tout abandonner	براكنده اولمق اوزرندهدرلر
	On leur pardonna sous promesse quils ne feroient plus a l'avenir aucune action ou aucun mouvemt. qui put troubler la paix	بردخي من بعد صلحه مغاير بر وضع و حركت اولنمامق اوزره عفو اولندي
	Nous avons fait deffence quils ne fissent plus	ايلمك اوزره تنبيهمز صادر اولدي
	J'ai lu écrit que la forteresse de Dargan a été bâtie du tems de l'Empereur orkan	ادريس طارغان قلعهسي اورخان خان زماننده بنا اولنمق اوزره يازمشلردر

ظرفه شيء عجيب

quelle agréable chose et quel plaisant phantome	بونه اوفاده حال ونه ظرفه خيالدر	Beau plaisant افاده parfait
Cela ne se peut faire que par les armes, par la guerre	مقاتلهدن اوزكه وجهله اولمز	اوزكه autre autrement
il est le maître de soy même	اوزكه باشنه پادشاهدر	
Il envoie au Roy nouvelle sur nouvelle	شاهه خبر خبر اوستنه كلوردي	dessus اوست اوز le haut
si la chose continue à se faire	بنه اوسته لوب ظهور ايدكه	continuer a être اوستلمك
Le meilleur est dans le milieu	خير الامور اوسطها چوكان صولجان mail, maillet, et hache ou marteau d'armes	mediocre اوسط moyen
Les gardes se tuerent avec leurs haches d'armes	بونلر چوكان اوشوروب اولدرديلر	اوشرمك faire courir dessus
Il s'informa de ses qualités de ses habits de sa figure	اوصافن واسباب واشكالن سوال ايتدي	اوصاف وصف qualités epitetes titre belles actions
Prince doué de louables qualités	شهزاده حميد اوصاف	
ils ont saccagé et ruiné les villages par où ils ont passé	اوغرادقلري كويلري غارت وخسارت ايتديلر	passer a اوغرامق tomber dans
Ils connurent l'embaras ou labirinthe où ils s'étoient mis	بنه اوغرادقلريني بيلديلر	
passé pour ce premier vol	هله اوغرلغك بريسي حظم اولنسون	اوغرلغ vol

45

larsee souffler افلتمك	il [illegible] fig. vent qu'on ne pouvoit allumer la chandelle	روزكار موم يقدمز آتش افلتمز
Lays pieux اوقاف وقف fondations	Il assigna a ce lieu st. le revenu des villages voisins	قراي اطرافنز اوقاف تعيين بيوردي
اوك Le devant	Il me passa et je le suivis	اوكمه دوشدي بن آردينه دوشدم
devenir meilleur اولمق s'amander	A toy qui dois prosperer et devenir ung. homme	بهي اولجق بيوك آدم اولجق
lui, ce celui la اول	en ce même lieu la, la même	عينيله اول يرده
premier اوّل	Après le repas l'on discoure	اول طعام انرزكلام
	Ne pouvant nier en aucune maniere	اول وآخر انكار ايميوب
meilleur	Comme si sans cela ils fussent venus exprès pour luy	كويا كه اولدنره انك ايچون كلديلر
اولا	Jugeant plus a propos aimant mieux rester que s'en aller	كيتمكدن طورمق اولادر
soit اولا	Il se pourroit qu'on decouvrit encore quelque chose	برمعني دخي كشف اولا
اولاشترمق faire arriver ايصال ايتمك	Apportés tous vos soins et faites toutes vos diligences pour le faire passer en france et quand il sera de retour de le renvoyer icy sain et sauf	فرانچه‌يه دوغري ارسال ايدوب ونده فرانچه‌دن عودت ايتركن صاغ وسالم بودوستكز اولاشترمغه اهتمام تام ايليسز

son affaire est faite, s'en est fait de luy	اولری کا اولاجق ایشی بیتوی	
Les montagnes ne se rencontrent pas mais les homes se rencontrent	طاغ طاغه اولاشمز انسان انسانه اولاشور	arriver parvenir اولاشمق manier, faire tenir contre
N'ayant pû luy tirer les vers du nez	اولا آغزندن سوز اولایوب	اولامق pecher
Un homme n'en peut tuer un autre sans la permission de Dieu	الله اولدرمدوکی کمسه اولدرمز	اولدرمك tuer
quil ne soit point si ce n'est du bien	اولمیه الآخیر اولا	اولمق
La plus part suyoient chacun chés soy	چوغی اولو اونه قاچوب	اولو qui a maison
est il bon de s'en aller ou bien vaut-il mieux rester	کیمك اولورمی یوقسه طورمق اولامیه	اولور
On ne nous instruit pas sur des bagatelles ny sur de mauvais fondemens	اولور اولمز احوال طرفنه اشعار اولمنشدر	
N'observant pas les ordres de ses superieurs	اولیجه لرینك سوزنی طوتمیوب	اولیجه
selon que l'on l'a toujours pratiqué, selon la coutume ancienne	قدیمدن اولکیلمش ایکن	sûr اولکیلمك ordinaire
Ils me porterent sur leurs epaules	بنی اوموزلرنه کوتردیلر	اوموز epaule

اویالمق disperu	Nous ayant amusé jusqu'à l'heure qu'il est	بوآنه دکین اویالیوب
اویقو somail	Vous avés fait un bon sommeil	ایو اویقو چالدک
اویله ainsy	si cela est cela n'est pas raisonnable	اویله ایسه معقول دکلدر
imiter اویمق suivre	Vous avés crû a un envieux	حسودک سوزنه اویدکز
	Lorsque le Prince imite le ministre et quelq. se conforme au petit	امیر وزیره صغیر کبیره اویوب
pare اویس portion	Après luy avoir demandé s'il luy avoit demandé la portion	اویسنی ویردکمی دیو سوال ایدوب
اوینمق jouer	C'est luy qui joue qui danse	کندو چلار کندو اوینار
	tout en jouant il luy tira les vers du nez	اوینیرق آغزندن سزن اولادی
آه soupir	Ah ne soyés pas si cruel et si impitoyable	آه شولقدر جفاکار بی رحم اولمه
	Plus il poussoit d'ardents soupirs, toutes les fois qu'il soupiroit	آه سوزناك چكدوكچه
habitans اهالی	et les officiers du prétoire	وسایر اهالی محکمه
اهانت tradiment mespris	Les trahisons que ces séditieux ont fait	بو مفسدلرك ایتدکلری اهانت

les traites et les seditieux	اهانت وخیانت اوزره اولانلر	
il maltraittoit les innocens et meprisoit les affligés et protegoit les coupables ou les tirans	اول بیچارهلره اهانت وظالملره اعانت ایدردی	
Ayant fait tous ses efforts pour le secourir	باب امورده اهتمام ایتمکین	اقدام soin effort اهتمام diligence
On a coutume de les envoyer come choses rares, ou en presens dans les pays voisins	اطرافه تحفه طرایقیله اهدا اولنور	کوندرمک اهدا اهدیه presenter
étant homme éloquent et de bon discours et digne d'être dans l'employ	سوز اهلی استخدام اولنمغه لایق اولمغله	habile اهل capable
Il demanda du secours des prieres des gens de bien	اهل باطندن همت استمداد ایلدی	
Les gens éclairez ne doutent pas	اهل بینش قاتنده روشندر	
Estimant la prise de Constantinople très necessaire pour la sureté de ses états	استانبول فتحی اهم امنیت بلدیه	necessaire اهم الزم d'importance
Le Prince victorieux s'applique avec beaucoup de soin aux affaires importantes	اشتغال اهم امال شاه ظفرمآل اولدی امهال مهلت ویرمک آلمق	
Dieu differe attend mais il ne neglige pas	الله امهال ایدر اهمال اتمز	اهمال اوشنمک nonchalance
Il ne sera pas obmis ou negligé la moindre chose de ce qui nous a été commandé	کاهللک مأمور اولدیغمز اهمال وتکاسل اولنمز	
Ils s'acheminerent du côté de la place sans s'arrêter sans perdre un moment	صورت داعیهلرنی کسر اهمام ایدردی	اهمام être sollicite

صداي هوا ودينه قصد آهنك Sinfonie	Il prit le chemin du ciel il mourût	آهنك عالم ملكوت ايتدي
	Comme un qui se prepare au combat et qui se met en posture pour tuer	خيز حمله وتلفق جدال وجنك آهنك ستيز وقتلنه خيز ايدر كبي
آهو biche	Il fesoit secher le foy d'un jeune ~~cef~~ cerf ou d'un fan	قوزي جكر آهو برهء قوردردي
اهوال هول terreurs	il sceut l'etat des choses et le peril ou elles etoient	احوال پر اهواله واقف اولدي
آيات vers de l'alcoran	Par des sublimes paroles ou passages ils entendent l'alcoran	كلمات سعادت آياتله
اياق قدم رجل	il ne croit point d'herbe ou les Turcs mettent le pied	عثمانلو اياق بصدوكي يرده اوت بتمز
بكلربكيلك حكومت	ils etoient en bon ordre en pied devant nous	قرشمزده صف صف اياغنه طورلردي
ايالت واليلك principauté	Le gouvernement du pays de nicomedie luy fut donné	تفويض ايشني كمسيه اصمارلمق سپارش امر ايالت ولايت ازنكميد اكا تفويض اولندي
	Il l'a satisfait du gouvernement de son pays	نصيبلو وخوشنود ايالت ولايتي اليه بهره منس ايلدي
vent ايام temps	sous les hureux hospices et la puissante protection	ايام دولتلرنده وسايهء سعادتلرنده
	Dans cet hureux temps, dans ce siecle fortuné	آخر اينه آخري اول ايام ميمنت انجامده : فرخنده فرجامده
retourner se tourner آيب اوب	étant revenu au droit chemin s'étant converti	سداد صواب طوغرولق طوغرو يول طريق سداده آيب اولوب
ايتمك pousser	a force de se pousser ils se irent passer a la premiere place	صدره كوكس هر نسنه نك اوكي ايته ايته صدره كچوديلر

Donner a un autre ce qui vous est cher et nécessaire est une g^de ~~faute~~ grace	بذل وعطا وكرم ومهم ولازم ايكن غيره احسان ايتمكه ايثار ديرلر مقبول اولانيدر	Offrir preference ايثار اختيار
Le mal de ventre luy est venu	ايچ اغريسنه مبتلا اولدى	Le dedans ايچ دروز باطن
Se trouvant parmi eux quelques turcs de Varadin	وارادعثمانلوسندن ايچلرنده براز ادم اولوب	
quelqu'un d'entre eux	ايچلرندن بعض كمسنه لر	
et parceque leurs mechantes actions demendoient une punition publique et ignominieuse	قبايح افعالى وشنايع اعمالى ايجاب سياست اتمكين	etre necessaire ايجاب
Il n'y a rien la qui puisse fonder une sentence	برنسنه يوقدر كه حكم ايجاب ايليه	
Y a til quelqu'un qui ait mis le pied dans vos limites ou au dela des frontieres	حدودكزدن ايچرو كمسنه وضع قدم اتمش وارمى	dedans ايچرو
Il entra par la Porte de la boutique	دكان قپوسندن ايچرو كيروب	
est til dans la ville du Caire ou dans un autre endroit	مصر ايچره ميدر غيرى يرده ميدر	dans entre ايچره
Ceux qui sont enclins a boire, a ceux qui ont du penchant pour le vin	ايچكيه مايل اولانلر	
Je n'ay pas encore pris une goutte d'eau	اغزمه بر ايچيم صو المدم	un trait un coup ايچيم
il passa par un konak ou il n'y avoit ny dequoy a boire ni manger	بر قونغه اوغرادى كه نه يمه لر ونه ايچمه لر وار	

pour, pour l'amour a cause de ایچون	Quant a votre Ambassadeur	وایلچیکز مومی الیه ایچون
Comuniquer ایداع ودیعة قومق mettre en depot	il communiqua, mit en depôt la science dans son coeur	اندی قلبنه علمنی ایداع
ایدن Lumiere	Lumiere a vos yeux vous avés obtenu ce que vous avés souhaitté, votre volonté a été accomplie	کوزك ایدن مرادیکز واصل اولدی
faire rendre ایرنمك adopter eslire	il changea son bonnet a une couronne royalle	اوکلاهی افسر شاهی ایدندی
main ایدی benefices	il prit le pays des mains des usurpateurs de la maniere juste	فلان ولایتلری اسلوب سابق اوزره ایدیء متغلبه‌دن نزع ایتدی نزع prendre par force et ôter a l'agonie جان نزعی نزع روح
اغتکر peine ایذا oppression	Il illustra le pays d'Aidin par sa clemence, sa grace	انوار عاطفتلری ایله آیدین ایلنی آیدین ایلدی ایل ولایت
	Ils delibererent de se faire mourir et de luy faire souffrir plusieurs supplices, tourmens	ولهذا انواع ایذا ایله قتلنی تصمیم اتدیلر تصمیم نیته قصد محکم
~~Long~~ allegar ایراد ایله کتورمك ~~[illegible]~~ ~~matin~~	Aprés avoir fait ce long discours	بو تفصیلی ایراد اترکه
ایرته	Le landemain de l'arrivée de votre Lettre	مکتوبکز کلدوکی کونك ایرته‌سی
arriver ایرشمك	De qui peut-on attendre le remede du secours de Léyde	کیمدن درمان ایرشه
faire arriver ایرکورمك	il a promis de ne faire tort a personne	انجدیمیه عهد اتدی که بر احده آزار ایرکورمیه
se separer s'eloigner ایرلمق se fendre ou crever	Il y avoit deja long tems qu'ils etoient separés éloignés l'un de l'autre	آیرلالی چوق زمان ایدی

ils suivent mes vestiges, ils marchent sur mes traces sur mes pas	بنم ایزمجه کلیورلر	vestige ایز اثر
Or Avicenne que pouvoit il faire	ابو علی سینا ایسه نه ایلسون	mais celuy ایسه خود
Toute son affaire est l'étude il n'a autre chose a faire qu'a étudier	ایشی کوجی اوقومقدر	travail ایش عمل کار employ
Il n'a rien a faire	ایشی کوجی یوق	
Qu'avés vous affaire avec nous	بزم ادمزده نه ایشك وار	
Ou il n'a rien a faire	ایش اولمیان یرلرده	
Il entendit mais il ne fit pas semblant d'entendre	ایشتمزلکله صورت کوستروب ایشتدیکی اما وجود ویرمدی	faire semblt. de ne pas entendre ایشتمزلنمك
Ne leur ayant pas été permis de venir au pied du Trone	پایهٔ سریر شاهانه‌یه ایصال اولنموب	ایصال faire arriver envoyer
Après avoir averti des vexations continuelles qu'ils font aux voyageurs et aux passans	ابنای سبیله ایصال مضرتده اصرار ایله ظهور ایدن شقاوتلری اعلام اولنرقده	
Il y a un commentaire qui explique clairement la signification	ایضاح معانییه بر شرحی واردر	Éclaircir ایضاح
Il eut soin d'observer exactemt. l'équité la justice	ایفای مراسم لوازم عدالته اهتمام اتدی	ایفا وفا promesse [illegible] maintenir la parolle, satisfaire
il aluma une chandelle	پروانه شمع ایقاد اتدی	ایقاد allumer

éveiller ايقاظ reveiller اویاندرمق	Ses grandes instances et ses sollicitations ne sont autres en verité que des motifs d'exiter une guerre et des hostilités	انك بو مطلبنده اقدامی وفزید ابرامی محضا ایقاظ فتنه وفساد ایچوندر
	De même qu'il a été la cause du mal de même qu'il y apporte le remede	نیجه فتنه‌یی ایقاظ ایلدی ایسه اویلجه دفع ایتسون
Deux ایکی اثنین دو	Que craignés vous puisque vous avés la permission l'un des deux de prendre	ایکیسینك برینی آلدیو دستور ویریلمیش نه‌دن قورقرسن
	Les deux livres que j'ay achetté mont couté deux écus pièces	الدوغم ایکی کتاب طانه‌سی ایکی شر غروشه صاتن الدم
ایل ولایت	Il est situé dans l'interieur du Royaume a deux journées de Sanisa	قینیه‌دن ایکی قوناق ایچ ایلده واقع در
آیلاوق oisif	Il vaut mieux travailler pour rien que de rester oisif	ایلاوق‌ کزمون ایسه ایلاوق ایشلمه‌سی یکدر
Bonté Bien ایلك ایوکلك	faites du bien Jettés le dans la mer si le poisson ne reconnoît pas ce bien Dieu le reconnoîtra	ایلك ایله دکزه براق بالق بلمزسه خالق بلور
	Soyés toujours en santé et jouisses de toute sorte de felicité	دایما صاغلقلرده وایلکلرده اولاسز
	Cela se peut faire amiablement et non pas par contrainte	ایلك ایله اولور زور ایله اولمز

ils ~~restent~~ resterent un peu de tems sans parolle sans geste, sans voix	نه کلام ونه ایمانه نطق ونه صدا بر آز طوردیلر	ایما Signe de la Teste باش ایله اشارت
Leurs juremens sont faux et leurs promesses et leurs conventions vaines et sans stabilité	(یلان کذب / شعله ضیا) ایمانلری دروغ وعهد وپیمانلری بی فروغدر	ایمان یمین Juremens
La foy est croire ce que vous ne voyés pas des choses invisibles	ایمان فی الغایب کرك	Foy ایمان Croyance
A la bonne heure	ایمن اوقات واسعد ساعاتده	ایمن مبارك ایمن دنست
Ces Paroles sont misterieuses et elles enferment quelque chose de caché	(بو) اینِ سخن تِه دارد : بر آصلی وبر حکمتی واردر	اینِ cela بو
Tout cela provient de vous vous êtes l'auteur de cela c'est votre faute, c'est vous seul qui en êtes la cause	این همه آورده تست : بو هپ سنك قباحتکدر	
Ce n'est pas la le moyen d'arriver ou vous pretendés vous ne pre~~tendés~~nés pas le bon chemin pour reussir cela vous conduit ailleurs	این راه بترکستانست : اول سالك اولدوغی طریق آنی منزل مراده ایلتمز	
Voyla le champ voyla le bout de la rüe, voyla la place venés en a la preuve	اینك ترازو واینك کرِو واینك میدان	اینك voyla اشته
Jouissés toujours d'une santé parfaitte de tout bien	همیشه ایلك وصاغلقلرده اولاسز	ایو یخشی
De la proviendront dans le monde bienfaits allegresses et satisfactions	عالمده ایولکلر وشینلکلر وشادمانلقلر وجوده کلور	ایولك Bonté

ایو بختی کوزل

Marge	Français	Turc
Donner du soubçon	Dieu fasse toujours du bien aux bons et chatie les mechans selon leurs Démerites	الله ایولره دایم ایولك و یرامزلره جزاسن ویره
ایهام وهم	C'est un homme terme amphibolotigique et en phrase poetique est un terme équivoque qui a deux significations et la plus éloignée est celle de l'attente ou la pensée de l'auteur	ایهام غلط براقق ایهام کمانه (ظنه) دوشرمك لغتده اما اصطلاح شعراده بر لفظك ایكی معناسی اولوب بری قریب الفهم اولمقده که بعید الفهم اولان مراد اولا
Canon آیین coutume	Selon la bonne coutume des Roys ses predecesseurs	آیین سلاطین پیشین اوزره
	grands Empereurs amateurs de la Justice	خلفای کرام عدل آیین
	ب ب	با با
avec با	Princes dignes d'honneur et de veneration	سلاطین با احترام
	Ce jeune homme plain de merite de capacité	اول جوان با استعداد (disposition capacité)
Porte Cour باب chapitre d'un livre	Avec toute chose	با این جمله
	Pour ce qui touche l'oracle ou la sentence du profete	حدیث بابنده
pouvoir	Pendant que nous faisons notre pouvoir pour les faire jouir de la paix la tranquillité	آسوده حال اولملری بابنده بذل اقتدار اولنور ایكن

نهاد posture, maniere, nature, qualité, habitude, coutume

Français	Turc	
Cette trés heureuse et trés auguste Porte, ou Cour Imperial	اول باب سعادت نهاد	
Les antraves qu'on met aux cheveaux	آتك آیاغنه کچوردکلری پابونو	Antraves پابنو طوطق طوزق
Ils se laissent prendre par les liens d'enchentemens des biens du monde ils se precipitent	طول امل رشته سنه پابند وسوء عملاری ایله مبتلای کزیدا اولورلر	
Laissés votre Religion prenés la Catholique ou celle du pape	دینکزی ترک ایدوب پاپشته دینی قبول ایلك	Romain پاپشته
Il fut admis a baiser les pieds du Roy	شرف پابوس ایله کامران اولدی	baisent des pieds پابوس
Il ne luy donna pas le tems de mettre ses papouches le pri le mena en presence du Roy	پاپوچینك پابوجینی کیدمیوب آنی طوتوب شاهك اوکونه کتوردی	
Au travers de tout ce tumulte ils firent beaucoup de degât	بو کوتردی پاتردی آراسنده وافر یغما ایتدیلر	bruit پاتردی tumulte
qu'ils enfoncent leurs mains dans le saffran	اللرینی زعفرانه باترسون	باترمق submerger
Le feu commença a petiller dans ses yeux et son coeur a crever	کوزی پاتلمغه ویورکی چاتلمغه بشلدی	پاتلمق petiller
Contributions ou droits de la Porte	باج وخراج وتکالیف دیوانیه	gabelle باج
Comme un vent qui perce l'ame et l'affoiblit par son exessive chaleur	بادسموم کبی جان کذار (کذار کبی)	باد یل هوا vent دیح aio

	Cela ne nous coute rien cela nous est venu de Dieu	بو بزه بادهوادر
	Soufflant vent contraire	باد مخالف اسوب ...
voile بادبان یکن	il s'abandonne a son caprice il se laisse conduire du vent de la vanité	بادبان هوایه متابعت ایدر
	Les Riches idolatres de la richesse et plongés dans les plaisirs	توانکران مال پرست واغنیای بادبدست
avec les pieds entiers پادرکل abaissé	L'esprit le plus penetrant vous reste ~~pris~~	Cecis m'avait عقل دوربین اول محل بر وحلده پادرکلدر
Roy, empereur پادشاه ~~vizir~~ seigneur	Le trés haut trés puissant trés hureux, trés formidable et trés misericordieux Roy de France protecteur de la Religion	فرانجه عظمتلو وشوکتلو وقدرتلو وکرامتلو پادشاه اسلام دین عالم پناه
	Monarque du monde	پادشاه دوی زمین وشهنشاه کردون تمکین
	Les deux trés puissans ou grands Empereurs	ایکی اولو ایکی عظیم الشان پادشاه جلیل العنوان
	On le deposa aprés avoir regné quelques années et on luy coupa la tête	بر قاچ ییل پادشاهلق سوروب قتل اولندی
yvresse باده پیمانلق	Il ~~luy coupa~~ étoit toujours dans la crapule	باده پیمانلقدن الی کسمدی
qui بادی commence auteur sujet occasion	Aprés avoir conquis la ville il commenca a la détruire a la demolire	شهر فتح ایدوب تخریبه بادی اولدی

de la premiere venue — بادی نظرده

La plus part y moururent / Leur prince	اكثري سلطان يولنده باذل روح اولديلر	qui fait son possible, employe ses efforts باذل depenseur
Les uns y furent blessez et les autres y furent tuez	كيمي مجروح وكيمي باذل روح اولديلر	
Toutes les fois que la paix s'est rompue	هر باركه صلحه خلل كلدي	charge بار fardeau
Par la divine grace ou permission	باذن الله تعالى	
il rebutta de luy les propositions froides	كلماتني بارده سني ردّ ايتدي	froid بارد صوق
Ayant monté par dessus les murs de la place	باروي حصاره صعود ايدوب	rempart بارو muraille
Cela se termina en pleurs / cela luy reussit mal	اخري بازارينك اولدي زار	بازار marché
Le nommé un tel chef des marchands du Pacha	پاشانك بازركان باشيسي اولان ابراهيم نام تجار	بازركان marchand
Le chef de vos trouppes, celuy qui commande les command. de vos trouppes	آدملرك اوزرينه باش بوغ اولان كمسنه	باش رأس سر tête
Il y a quatre vents principaux	باش روزكارلر دردر	
il se jetta a ses pieds	قدم شريفلرينه باش قودي	
ils culbuterent ou tomberent en roulant la tête en bas	برباش وبرآياق دوزرك كتديلر	
il raconta par le detail, il fit le détail de tout ce qui luy étoit arrivé ou de toutes ses avantures	باشندن كچن ماجرا وقصه لري بر بر بيان ايتدي	

Autrement je m'en iray dans un autre pays	یا بن بر دیاره باشم آلوب کیده‌یم
Ne pourriés vous pas, ne voudriés vous pas, ne vous plairoit-il pas de nous raconter ce qui vous est arrivé	باشکزه نه کلدیکی حکایت ایلسکز اولمزمی
Il n'y a rien qui ne se fasse il n'y a rien d'impossible dont on ne vienne à bout avec l'ayde de Dieu	الله یاردم ایله باشه کلمز ایش اولمز
Il a perdu le jugement	عقلی باشندن کتدی
Cela luy devoit arriver	باشنه کلجک ایدی : باشنه یازلمش ایدی
Varadin étant un gouverneur separé de ceux de l'Empire Ottoman	واراد سرحد ممالک اسلامیه‌دن باشقه بر ایالت اولوب
prier ou faire oraison en particulier	یالکز باشلو باشنه نماز قلمق
Le Dragon jettoit un feu si éclattant qu'ils se dispersoient le chemin par où ils étoient venus	آتش باشیده اژدر ایله کلدوکلری یولی کوردردی
L'enchentement qu'on luy avoit fait devint nul après qu'il eut été pendu	صلب اولندقده سحری باطل اولدی
Le sujet de cette Lettre est que	اشبو باعث مکتوب بودر که

a part separem.t باشقه تنها

باشلو têtu qui a une tête

باشیده dispersé

aboli, hors d'usage باطل

کوزی باعث قوزی Celuy qui en est le sujet

L'auteur de semblables insolences	بو يله شقاوتلره باعث اولان
étant entré dans les vignobles d'Andrinople	ادرنه باغلرينه كيروب
expliqués nous le je vous en conjure	دولتلو باشكز ايچون بيان بيورك
de l'exterieur on connoît l'interieur, le sujet de cette lettre	ظاهردن باطني بلنور اشبو باعث مكتوب
le beaucoup sçavoir depend de l'étude	چوق بلمك اوكرنمكه باغلو
sans avoir égard a l'amitié il fit plusieurs insolences	دوستلغه باقميوب وافر شقاوت ايتدي
selon l'apparence il a le fond bon	ظاهرينه باقسق باطني ايي كورينور
a le voir on connoît ce qu'il a dans l'ame	ظاهرندن باطني بلليدر
il passa le reste de sa vie auprès de salomon	باقي عمريني سليمان يانندن كچوردي
et ainsy du reste, le reste s'entend de la	باقيسي بوندن فهم اولنه
Je vous serviray aussy	سنه خدمت باقي
Au reste que votre vie, votre prosperité et votre gloire soit perpetuelle, par le Seigneur des serviteurs	باقي هميشه عمر ودولت دايم وعز ورفعت قايم باد برب العباد

Lien noeud باغ بغچه تفرجگاه

Lié attaché باغلو بسته

باقمق نظر كردن regarder prendre garde

permanent eternel باقي پايدار immortel مستحكم

haute بالا بوی قامت فوق یوجه قرق	Le Jurdu	بالاده مسطور اولان
بالاتر یوجه‌رك plus haute	Non plus ultra, il ne se peut mieux on ne peut faire mieux	بونلر اوته بر مرتبه اولمز دیجك یرده ضرب ایدرلر
بالذات کندوسی Luy meme	Dieu de soy est éternel	الله بالذات قدیمدر
بالطوع	Ils resignerent volontairem.t leurs etats	مملکتلرینی بالطوع والرضا تسلیم اتدیلر
arrivé بالغ parvenu	un garçon parvenu a l'age de discretion devenu majeur	بالغ حدینه ایرشمش یکت
بالله	Par Dieu saint	والله العظیم وبالله الکریم
part پای حصه‌لر قسم قسمت	Vous me donnerés cinq P.s pour ma part	بنم پایمه بش غروش ویررسکز
پای ایق ایز	Cela est devenu la residence d'un trés équitable roy	پای تخت سلطان معدلت نشان اولدی
partager ensemble پایلشمق	Ayant partagé le butin avec les commandants ils monterent a cheval et s'en allerent	ضابطلریله پایلشوب آتلانوب کتدیلر
se pasmer بایلمق	Il se pensa pasmer a force de rire	کوله کوله بایلدم
croître germer بتمك	la chose ne finit pas en pleurant	اغلمغله ایش بتمز
vite بجوق عجله pressé	J'ay une affaire d'importance il faut que j'aille au pacha	بجی مصلحتم واردر پاشا قپوسنه وارسام کرك
بحار ج Les mers	Si les mers étoient converti en ancre et les arbres fussent des plumes a peine suffiroient ils pour écrire	بحار مداد واشجار قلم اولسه تحریرینه کوج بتمزدی

Puisque vous disputés continuellement avec moy sur la science	چونكه بزمله دايم حكمتدن بحث ايدرسن	debat بحث dispute
privé de l'eau comme la mer des poëtes	بحر عروض كبي بي آب — poesie عروض	mer بحر بحار بحور
Avoir la capacité d'apprendre les sciences est une grace particuliere de Dieu	تحصيل معارف بحسب الاستعداد برلطف خدادر	Selon بحسب
en conformité de ce qui est allegué cy devant	بحسب المقدمات المذكوره	
Par voye de justice, conformemt. a ce que commande La Loy	بحسب الشرع : شرعك اقتضاسي اوزره	
Par fragilité humaine	بحكم البشريه	Selon بحكم
Par necessité par force	بحكم ضرورت	
Conforme a l'observation de la Religion	بحكم الديانت	
Loüange soit a Dieu de ce que	بحمد الله كه	بحمد
Les vapeurs du vin étant passées	سكرك بخاري كچدوكدن صكره	vapeurs بخار چونكه ده وغيره دن خباه بدع
il étoit composé de trois choses differentes	تخمير يوغرمق كنه ايكن اوزرنكا — اوچ بخش اوزره تخمير اولنمش	portion بخش نصيب حصه پاي
Le monde est de quatre parties	(بخش ايتمك ويرمك) دنيا درت بخشدر	
que Dieu qui accomplit les souhaits fasse accomplir vos desirs	مراد بخش الله نيتكزي يتشدره	

96

avarice بخل opiniatreté	très misericordieux et propice	بخشاینده: زیاده رحمن ایدیجی واسرکیجی
	Ce n'étoit point par opiniatreté que nous refusions	ردایلدوکمز بخلمزدن دکل ایدی
commencer بدء	Commencer la conversation la pratique	بدء معامله
براخلاق de mauvaise vie	Il avoit un Pere de mauvaises moeurs	براخلاق بدری وار ایدی
pleine بدر تام ادلمی	Le quatorze de la Lune	لیلة البدر
	la journée de Bedr ou la victoire que Mahomet a remportée aud. lieu	یوم بدر: بدر غزاسی
change بدل	Cette piece est sans égalle	بو زنات بی بدلدر
	Certains hérétiques ont fait mal entendre	بعض مذهبلر بکلش اکلتدیلر
infame بونام qui a mauvaise reputation	Vous êtes la cause de la mauvaise reputation que j'ay dans le monde	دنیایه بونام اولمغه سن سبب اولدک
بذله لطیفه	Bouffon; facetieux qui a le mot pour rire	بذله کوی: مصاحب آدم که لطیفه سویلیوب آدمی اکلر
diplome برات privilege	faites conformement aux Lettres royalles	برات همایون موجبنجه عمل اوله لر
laisser براقمق quitter احمق فراغت ایتمک ترک ایتمک وازکچمک خالی ایتمک	de qui que ce soit que vous ayés eu la maison allés rejettés le manquement sur luy et prenés votre argent	اوی کیمدن الدکسه وار اوندنیه براق اقچه کی آل
	c'est vous qui continuellement semés la division	دایما اورتالغه فتنه وفساد براغان سکسن

il luy a dit nets la verité toute pure et toute claire	براوجسنه وبراوجه سنی سویلدی	vérité clarité براوجه
si un oyseau les aisles ouvertes vole en l'air l'espace d'un jour il ne passera pas par dessus	برتنه برآجوب هوایه برکون مقداری برآن اولسه اوستندن آچمز	برآن اوچجی volant
Les sujets et les vasseaux des deux parties	طرافینك رعایا وبرایاسی	vasseaux برایا
ils sont tombés d'une maniere qu'ils sont dans un pitoyable etat	اول مرتبه دوشدیلرکه حاللری برباد اولدی	ruiné detruit برباد
examinons le encore une fois	برداخیجه سویلیه‌لم	
vous avés deshonnoré diffamé oté l'honneur et depucelé cette fille	فلانك پرده سنی یرتمك	voile پرده حجاب نقاب
chacun d'eux est devenu une sorte de confiture	جمله‌سی برهر کونه حلوا اولدی	
ils ont negligé cette affaire	بو ایشی تأخیر وبرطرف ایلدیلر	ecart برطرف برکنار
J'ay icy maison et famille Je suis établi icy	بونده اوم برقم واردر.	maison برق. famille
soyés constant dans l'amitié	دوستلقده برقرار اولاسز	برقرار استوار stable ferme
Pendant que durera l'amitié jouissés d'une parfaite santé	دوستلق مسندنده صاغلق افندم برقرار اولاسز	
L'argent mal acquis ne profitte pas	حرامدن کلن اقچه‌نك برکتی یوقدر	benediction fertilité برکت. بیوقلق بوللق

	recolte très copieuse	محصول عميم البركات
avec برله	Dès quil fût arrivé il alla au Pacha	كلدوكي برله پاشا قپوسنه چقدي
content de son برمراد	Dès quil en apprendra des nouvelles il fera des plaintes de vous	علم اولدوغي برله سندن شكايت ايتسه كرك
	il avoit dessein de se contenter	آني برمراد ايتمك مرادي ايدي
selon برموجب	Conformemt. a la coutume des Roys	برموجب عادت ملوك
پرواز	il ne se soucie de personne	كيمسه دن پروازي يوقدر
passer پرواز	il passe Galien	جالينوسدن پرواز ايدر
پرواس	en avoir la peur	پروادن چكلمك
برودت froideur	affin de que de l'amitié ne vienne a se rafroidir	اول اجلدن مابينده بر برودت حاصل اولمامق ايچون
libre بري	étant humainement impossible de le supporter	تحمل اولنمقدن بري اولمغله
	ne pouvant se décrire	تحريردن بري اولمغله
	et parce quil jouit de l'exemption des contributions publiques	تكاليف عرفيه دن بري اولمغله
	il resta exempt de marcher dans l'oisiveté de vivre vagabond	آوارهلقدن بري قالدي
troublé پريشان	il étoit affligé de voir les choses en cet état	حال بو منوال اوزره اولدوغنه پريشان اولدي

il se resta tout troublé de se voir ainsy perdu de reputation	بر نام اولدوغندن پریشان و پر ملال اولدی	
Au nom de Dieu misericordieux	بسم الله الرحمن الرحیم	au nom — بسم
Nous recourons a Dieu p.r quil nous preserve du démon	نعوذ بالله من الشیطان الرجیم	
quatre cent cinq cent a la fois	دورددر بشر هویوز	بشر خماس
il est humainem.t impossible il nen pas humainem.t possible il surpasse les forces humaines	مقدور بشر دکلدر	بشر ادم اوغلی خلق — mortel
ils nen viendront pas a bout sans secours	یاردم اولمیجه بشرمزلر	بشرمق حقندن کلمك — achever
il se repent dêtre venu	کلدوکنه پشیمان اولدی	پشیمان — repentance
il le regarda attentivement d'un oeil inconsideré	بصر بصیرتله دقت ایدوب	بصر کوز نوری — veüe
a l'endroit ou je mettai le pied	آیاغم بصدوغی یرده	بصمق. ایاق ایله چینمك اوزرنه جمع اتمك
la pluye a appaisé la poussiere	یغمور توزی بصدی	
Culbutans les uns sur les autres a peine purent ils trouver la Porte	بربرین بصرق قپویی کوجله بولدیلر	
il y avoit un puis abandonné	بر بطال قیو وار ایدی	outil — بطال — abandonné
il estoignoit s'il retiroit l'oeil de sa providence de dessus l'homme	انسان استوندن چشم بصیرتی ایراق ایلسه	بصیرت کورمکلك ادراك — veüe, intelligence, prudence

vanité oisiveté بطل باطل	ils ont consommé leur vie dans l'oisiveté et dans la vanité	عمرلرين بطلان ايچنده اسراف اتديلر
aucuns, quelques certains بعض	Quelqu'uns des soldats resterent dans le combat	نفراتن بعضلري دوكشده قالدي
Loing بعيد اوزاق	Sans l'aide de Dieu il eut été impossible de faire tant de belles actions	عنايت الهي اولميايدي بو بجه عمل كثير اشلمك امر بعيد در
Juste بعينه عينيله même	Il est impossible d'en trouver	بولنمق امر بعيد در
	Justement come le R. Salomon ny plus ny moins	بعينه حضرت سليمان كبي
poitrine بغر les entrailles d'en haut	Je me battray la poitrine a coups de pierres	بغرمه طاشلر اورام
	L'ayant ouvert il luy tira les entrailles du ventre	قرنيني ياروب بغرني چقاردي كوزي ياشلو وجكري دغلو avec les yeux abbatus et le cœur percé
Liée بغلو consiste	Cela depend de la	اكا بغلو
	Avec la grace de Dieu beni et très haut, par la divine grace	قدرت بفضله سبحانه وتعالى : بفضله ومنته تعالى
بقا ثبات ابدي eternel	Le regne éternel, l'autre monde	Climat region كشور دار بقا : كشور بقا
بقدر selon	Autant qu'il est possible selon la possibilité	بقدر الامكان : بقدر الطاقه
	Selon le besoin ou la necessité	بقدر الاحتياج

Selon leur degrés	بقدر مراتبهم	
faim de boeuf	جوع البقر	bœuf بقر
Je m'en suis dégouté	اندن بقدم	بقمق
Les restes de la defaitte	بقية السيوف بقية السيف	Le reste بقية
Je l'ay pris pour luy	بوني اكا بكلز تردم	بكلزتمك تنبيه compare ماننديز
cela me plait	بوني بلك بكنديم	بكنمك پسنديدن
Se retrousser s'appreter	كمر زينه محكم قوشانوب اتكن بلنه صوقمق	furaim بلا مصيبت خوف
quils ne l'exposent aussy a quelque disgrace	انكلر باشنه بر بلا كتورمسونلر	mal peine بلا مصيبت خطا محنت مشقت
il luy est arrivé une g.de disgrace	بلايه مبتلا اولمشدر	
Ils accomplirent sans delay les choses quils leur avoit ordonné	مأمور اولدقلري بلا تأخير يرينه كتورديلر	sans بلا
J'ay éloigné de moy les habits superbes et j'ay pris l'habit de pauvre	لباس فخري تجريد م ولباس فقر الدم	cilice پلاس جل شال
Le contenu élegantissime plain d'éloquence	مضمون بلاغت مشحوني	eloquence بلاغت فصاحت هر سوزي يرينه سويلمك
vous nous avés fait sçavoir que le g.d Seigneur devoit partir d'Andrinople dans peu de jours	يازوب بلدرمشسکز برقاچ کون اداك ادرنه دن خونکارك قالقجغنه تحقيق در	بلدرمك faire sçavoir اعلام معلوم انها استشعار خبر

پرداز دوزيجي تمام ايديجي جلا ويريجي
ممتاز séparé & choisi, elu
eminent, excellent

بلاغت پرداز كرديز ممتاز
prince des éloquens

Comme / بللو / Certain	pensant que sa venüe luy seroit hureuse	قدومني محض سعادت بلوب
بلمك دانستن / Sçavoir & Connoître	Les principaux s'étant assemblés dans un même Lieu	بللو باشلولر بريرده جمع اولوب
	Connoitrés vous ce Religieux en Le voyant	سن اول درويشي كوريجك بلورمسين
	Faites Le comme vous Le sçavés — —	بلديككز حال اوزره عمل ايليه
qui sçait / بلن	ils ne sçavent ce que c'est que la paix, ils ne veulent rien sçavoir de la paix —	صلح نه اولدوغين بلميورلر
	Celuy qui en sçait Le plus fait les plus g.des fautes —	چوق بلن چوق يكلور
même / بله	Je n'ay pas seulem.t battu le serviteur mais Le maitre même	اوغلاني دكل اغاسني بله اوردم
[illegible] / بلى	il n'en est pas même venu un — —	بر كيسي بله كلمدي
	il n'y a pas même consenti / il n'en a fait aucun conte —	بلى بله ديمدي
eloquent / بليغ فصيح	un envoyé éloquent habile a se faire entendre	فصيح اللسان وبليغ البيان ايلچى
Conformem.t / بناءً	M'appuyant sur l'amitié qui est entre nous	ما بينمزده اولان دوستلغه بناءً
Lien / بند	il fut Lié d'une maniere qu'il ne put fuir	بر وجهله بند اولندي كه قچامدي
بنفسه / Luy même	s'il peut venir Luy même nous Luy en serons très obligés —	بنفسه كلمه بيلورسه زياده سي ايله ممنون اولورز

est ce un cheval de somme ou de selle	سکسانه میدر بنك میدر	بنك monture
C'est mon devoir je suis obligé	بو بنمه بورجدر	بورج دين وام dette
ils s'efforcent ils font ce qu'ils peuvent pour rompre la paix	صلحی بوزمغه غایتده چالشورلر	بوزمق corrompre
ils vous baisent les mains il baise vos honnorables mains	دست شریفکزی بوس ایدر	بوس اوپمك اوپوش
et ceux qui étoient en embuscade prirent la fuitte	بوسوده کی فرار ایدوب قاچدیلر	embuscade بوسو
que ma femme soit libre	عورتم بوش اولسون	vuide بوش خالی تهی Libre
il vaut mieux assaillir l'ennemi tout d'un coup	اولی در که براوغوردن خصم اوزرینه بوشانه‌وز	بوشنمق Laisser libre repudi
Quand il entre en discours il ne finit plus	لاقردیه بوشانیجق حکمن دوکتمز	
Ayant écrit a celuy qui a été établi général de votre armée	اول عسکریکزه اوزرینه باش و بوغ تعیین اولنان سردارکزه کاغد یازوب	Vapeur بوغ exaltation
il n'y avoit que cela de difficile	مشکلی بو قدر ایدی	بو قدر این چند چندین autant, tant
il s'en étouffé Le même jour qu'il est devenu fol	دلی اولدوغی کونده بوغالدی	بوغالمق être suffoqué
Nous n'entrons point dans des affaires de cette sorte	بو کونه امورده کیرمزز	
il n'y a aucune part aucun intérêt	کندینك اورتاده بولی یوق	بول دانه پشیز فلس منقر

Partage بولنمق Divisé	Ayant pris ce breuvage j'ay eu envie de vomir, je me suis senti l'estomac esmeu	بو جوتایی ایچوب یورکم بولاندی
	Dieu veuille que vous traittiés heureusem.t les affaires et que vous veniés a bout	قایه لو وخیرلو اشلرده بولنمکز میسر اولا
بوی قد hauteur قامت	L'eau d'un puis ne garde pas son niveau n'est pas toujours de même hauteur	قیونک صویی بوی طوتمز
	Il coupa quarante chesne d'égale grosseur et longeur	بر بوین بر قالکلقده قرق دانه موزون میشه آغاجی کسوب
	Neige de la hauteur d'un homme	آدم بوینجه قار
teint بویایه	a cause que ces zebelines étoient teintes	اول سمور بویایه اولمغله
ainsy بویله comme اینجنین	est-ce ainsy qu'on garde la paix est-ce la l'honneur qu'on porte a la paix	صلحه رعایت بویله اولورمی
	Que pretendés vous en pleurant de la sorte	بویله بویله کریه دن مراد ندر
	Il n'avoit jamais vû choses semblables	بویله کاد کورمدوکی یوق
col بوین کردن عنق	puissiés vous en être puni	بوینک التنده قالسون
	Il est tenu obligé	بوینه بورجدر
	Puissiés vous encourir la disgrace que j'en souffre	مظلم سنک بوینکده

Il crea un tel brave et genereux soldat général d'armée	فلان نام بر دلاوری بر آز بهادر سردار ایدوب	brave بهادر دلاور courageux دلیر
Dans la saison du printems au commencem.t des fleurs	فصل بهار و ایام ظهور ازهارده	بهار printems
Ce seroit un motif de les faire venir	قدوملرینه بهانه اولوردی	بهانه علت excuse
Sous quel pretexte le pourrons nous faire	آنی ایتمکه نه بهانه ایدهلم	
Il s'approcha de luy sous pretexte de baiser sa robbe	اتکی بوس ایتمکه بهانه سیله یانینه واروب	
à chaque soldat dix mille aspres	بهر نفره بقرار اولمق اوزره بیك هر آقچه	chacun بهر
Afin que de la les spectateurs même en tirent leur profit en ayent leur part	تا که آنلر دخی نظارهلر بهره و نصیب آلالر	Bonheur بهره نصیب حصه پای part
et parce qu'ils etoient continuellem.t inquiets	بی آرام و بی قرار اولمغله	sans بی سز
faisons en un brouillon ensuite nous le mettrons au net	بر مسوده یپالم صکره بیاضه چیقرورز	بیاض آق
Comme le tems qui ne donne point de delay	زمانی بی امان کبی بلا امهال	
Il avoit un genie immense	عقلی بی اندازه ایدی	
Tout ce qu'il y avoit de cons.s dans le conseil resterent hors d'eux mêmes et tomberent comme morts	بی تاب و توان و بی طاقت و درمان ارباب دیوان هرکیم وار ایسه بی خود اولوب یقلدیلر	

Marge	Français	Turc
miserable بیچاره	Ils étoient sans esperance de pouvoir remedier a leurs maux	رفع مضرتلری امرنده بیچاره اولمشلر
offencé بیحضور fâché	Non seulement pendant le long de sa vie il n'a fait de bien a personne mais même il s'offençoit contre ceux qui luy en fesoient	مدة عمرنده کمسیه احسان اتمك دكل کندویه احسان ایدنه بیحضور اولوردی
	Il est en colere contre nous indigné, fâché, degouté	بزوم ایله بیحضورلغی واردر
	Il ne fut aucunem.t troublé	ظهورندن اصلا بیحضوری عارض اولمدی (مکدر اولانسنه)
non informé بیخبر	Ne considerant pas la fin de cette nouvelle misterieuse	بو خبر بر عجب (عجیب معجز) عاقبتندن بیخبر اولوب
بی ایجاد publié inventé	il est presentem.t impossible de trouver d'argent	شمدی نقده (آقچه یا آلتون) پیداسی ممکن دكل
بیدرمان درمانسز	Selon le decret irrevocable de Dieu	فرمان بی درمان یزدانله
بی درنکسز	il étoit prompt a faire mal	تعدیه (یول) مسالکنده بی درنك ایدی — درنك اکلنجه اکلنمك
fête بیرام	il n'est pas tous les jours fête	هر كون بیرام دكل
	A un fol chaque jour est fête	دلویه هر كون بیرامدر
پیرلك vieillesse قوجه لق اختیارلق	Dans le tems de la vieillesse aurez vous le tems de faire penitence	پیرلك وقتنده توبه اتمکه هم قادر اولورمسز

Les maux quils font sont incomprehensibles	انكلري فساداتي حردن بيرون وقياسدن افزوندر	Dehors hors a بيرون l'exterieur
Je voyant ainsy emprisonné il étoit las de vivre	محبوس اولمغين جانندن بيزار اولمشدي	بيزار اولمق ennuyé
Il perdoit esperance de pouvoir resister	مقابله دن بيزار اولدي	
Par avance	بر وجه پيشين	avance پيشين
Il envoya certains pr. rendre obeissance au prelat	بعض كمسنه لري شيخه بيعت صورتين كوندردي	recevoir la foy, convenir بيعت eglise
Je n'apelle point homme celuy qui est sans souci sans soin	بي غم اولان آدمه آدم ديمم	
L'amour luy ôtoit le repos	عشقندن بي قرار اولوب	impatient inconstant بيقرار
il rioit sous sa moustache	بيق بيغي التندن كولردي	moustache بيق بيغ
Ils desirent de tout leur coeur, avec passion d'y aller	كتمكه بيك جان ايله طالب وراغب اولديلر	بيك mille الف هزار
attendant avec impatience son arrivée	قدومنه بيك شوقله (inclination desir amour) منتظر ايكن	
un Roy qui n'est point connu par ses bienfaits	شاه كه احسان ايله بيكانه در	etrange بيكانه ياد
Come un estre de raison come une essence non connue	وجود بيكانه كبي	
ils se mirent en état de se secourir	امدادنه بيل بغلديلر	reins بيل
il luy fait plier les reins et luy rend le visage pale	بيلن بوكر بكزين صررد	

fin dernier, termes fin fondement Contenu substance
مآل رجوع محصل نهایة نتیجه

absurde
vain qui n'est pas bien fondé
بی مال

Marge	Français	Turc
	On ne repond point a une proposition absurde	بی مال سوآلنه جواب یوق
بی مالك sans Patron sans maître	Si en supposant que ce royaume fut sans maître	اکر بو ممالکی بی مالك ظن ایتمکله
	Sans l'impitoyabilité son coeur etoit de pierre	بی مرحمتلکی یورکی سنك ایدی
بی معنی باطل بیهوده	Sa demande etant hors de raison on le renvoya sans sans reponse	ils envoyerent en vain un ambassadeur auprès – بی معنی هنوز ایلجی ارسال ایلدیلر
separation Distance بین	Sous vos heureuses auspices	مبارك همتکز برکاتیله: بیمن همتکم العالیه
	Ne donnés point atteinte a l'amitié qui est entre nous deux	بینمزده اولان محبته خلل ویرمیه سز
voyant بینا کوریجی	~~ne donnez point atteinte a l'amitié qui est entre nous~~ Il y avoit un docte ministre un clair voyant conseiller	بر وزیر دانا سی و بر مشیر بیناسی وار ایدی
Comander بیورمق امر حکم ایتمك فرمان	Il te privé de ses graces	اصل نصاب لطفندن سنی بی نصیب ایلدی
	Faites nous l'honneur de nous venir voir	تشریف بیورك
Vain mal بیهوده fondé باطل عبث	Nous esperons qu'il soit mort dans la misericorde de Dieu	اومارز که اللهك رحمتنه اولاشه
	est ce ainsy que vous trompés les enfans avec des paroles vaines	بویله بیهوده کلامله اوغلانجقی الدسن
	vous n'avés point de sujet de vous comparer si mal faire	بویله بیهوده حرکتك اصلی یوقدر

Ce n'est pas sans mistere quil n'a pas mangé de halva et quil le jette par terre asurement il a eu quelque motif	حلوايي يميوب بن چالدوغي بيهوده دكلدر البتة براصلي واردر	
T	ت تا ت	
Jusqu'au Lieu apellé tel	تا فلان نام محلّه واردقجه	تا Jusque
Jusqu'au Jour du Jugement	تا قيامته دكين	
Ne pouvant resister au Cimeterre Lumineux du Roy	شمشير جهان تاب سلطانه تاب كتورميوب	تاب طاقت Force شعله حرارت
Ceux qui sont sous votre commandement sous votre Juridiction	تابع حكومتكز اولان	تابع اويجي dependant
Tartares Chasseurs d'Ennemis	تاتار دشمن شكار	تاتار Tartare
N'ayant fait aucune impression sur son Coeur	ضميرنه قلبنه تأثير اتميوب	تأثير penetrer
Les vertus penetratives des etoilles	كواكبن اولان تأثيرات	
C'est la cause du retardement	موجب تأخّر حصول مقصود در	Differer تأخّر عوق تراخي
Sans differer un moment	تأخير وتراخي (اراق اولمق صنجيقلق) اتميوب	تأخير
Dix jours avant de la datte de lad.te Lettre, avant qu'elle fut ecritte	تاريخ مكتوبڭ اون كون مقدّم	تاريخ datte
Ils regrettoient le tems passé	مرور ايدن ايّاملرين تأسّف ايدرلردي	تأسّف غصّلق حسرت Soupirer se plaindre

تباه ناسد فساد عدم يوق يرامز

Je suis ruiné je suis perdu	حالم تباهدر
Se desesperer du secours de Dieu est un pure égarement et une perte certaine	عون الهيدن مأيوس اولمق عين تباهي ومحض كمراهيدر آزغنه طايغ
il fit voir sa profondeur de la science il justiffia il montra	كمال تبحرني تحقيق اتدي
On salüe untel je vous prie de le salüer	فلانه سلام اولنوب تبليغي رجا اولنور
Aprés avoir rendu nos lettres	مكتوبمزي تبليغ ايلدكدنصكره
et parce que les Princes sont curieux et s'appliquent à sçavoir les annales	سلاطين تتبع تواريخه زياده مشغول اولدقلري سببيله
Ayant accompli et terminé comme il faut les affaires de son ambassade	ايلجيلك خدمتن لايق اولان وجه اوزره تتميم ايليوب
Pour avoir commis des excés sur les sujets du pays	ولايت رعايايه تجاوز ايلدكلري سببيله
Connoissant sa parfaitte experience	تجربه صادقتنه كامل كوروب
Par maniere d'information	تجسس طريقيله
il s'est tranformé en leur presence	تجلّي قدامهم
L'ecriture étant ambigüe équivoque et pouvant se prendre en deux sens	تجنيس خط اولوب

Marginal glosses:

- gâter perdre تباه
- ~~transformer~~ تبحر approfondir dans la science
- تبليغ faire arriver
- chercher curieusement تتبع
- accomplir تتميم تام
- exceder passer outre excès exorbitant تجاوز
- experience تجربه
- تجسس chercher tâter
- تجلي s'... en lumiere
- تجنيس équivoque

de notre Jurisdiction, sous notre commandement	تحت حكومتمزده اولان	Dessous تحت آلتنده
Les choses qui sont sous sa main a son pouvoir	تحت يدنده اولان شيلر	
sous votre Jurisdiction	تحت قضاكزده	
Nous vous avons envoyé cette Lettre d'amitié	بونامۀ محبت تحرير وارسال اولنمشدر	ecriture تحرير
Donné ceci au Commencemt. de la Lune	تحريرا في غرّۀ شهر	
Pour acquerir de la reputation	تحصيل نام وناموس ايچون	acquisition recolte تحصيل جمع ايلمك استحصال
Nous avons été avertis que certainement ils ont troublé la paix	صلحه خلل ويردكلري تحقيق اولدوغي اعلام اولنديكي	verité تحقيق
Les maux qu'ils font ne sont pas tolerables	ايلدكلري فسادة تحمّل اولنور دكل	تحمّل يوكلنمك supporter قتلنمق
Cela ne pouvant plus se souffrir chacun cherchera a se vanger	بوكا تحمّل اولنميوب هركس انتقامه باشلر	
desirant monter sur le trosne	تخت نشين اولمغه هوس ايدوب	trosne siege تخت سرير
il se le reserva, il retient il se l'appropria	نفسنده تخصيص ايتدي	تخصيص كندوية اسناد ومنسوب مخصوص s'approprier
s'il se soit difficulté d'aller en avant	ايلرو كلمزدن تخلّف ايدرسه	تخلّف s'opposer
Pour se delivrer eux même	كندولرين تخليص ايچون	تخليص خلاص rendre quitte delivrer
Ayant fait a peu prés la supputation de ce qu'il falloit d'huile a la Lampe chaque nuit	بر كيجه ده نقدر ياغ چراغه كفايت ايدردوكين تخمين ايدوب	تخمين ظن conjecture opinion

Marginal glosses beside the French column: تخصيص كندوية اسناد ومنسوب مخصوص نسبته ; تخالف مخالفت تأخير

faire peur تخويف قورقتمق	ils les intimident et leur disent de n'y point aller	گتمگز ديو تخويف ايديورلر
تدارك provision حضر	Cherchons un remede en conformité de cela	اكا كوره بر چاره تدارك ايدهلم
	Ayant obvié a cela	بونك تداركنى كوروب
	il faut chercher un autre remede a cela	بوكا غيرى يوزدن تدارك كورمك اقتضا ايدر
penser repenser تدبّر	Pensés aux moyens de vous sauver	قورتلمق تداركن كور
	Pendant quil meditoit	تدبّر ايدوب دورركن تدبّر فكر ايتمك آخرنه فكر ايتمك قولهمرتدبّر اولمق
تدبير opinion avis conseil dessein pensée	Leur mauvais dessein ayant manqué	تدبير فاسدلرى كاسد اولوب (ovrire)
	il s'appliqua au gouvernement du royaume (كاسد qui n'est pas de mise, ou de debit qui n'est pas en usage)	تدبير ملكه مشغول اولدى
	Cela vient de sa prudence et de sa conduitte et son bon conseil	حسن تدبيرندن
	homme de bon conseil, prudent politique	اهل تدبير
	(il etoit un ministre sans manquement) Celuy qui avoit donné le conseil de cela s'amont n'avoit pas manqué	اول ايرى خدمتنده بى تقصير دخلتى كتمثنه ايدن تدبير
s'ingerer entrer تدخّل	Disposant les moyens de prendre une telle forteresse	فلان قلعهٔ تسخير تدبيرنده ايكن
	Il faut qu'un troisieme intervienne entre eux	آرالرينه اوچنجينك تدخّلى گركدر

ordin / presumer entreprendre avec presomption

تصدّي تعرّض اعراض ايلوز دوندرمك

Certains Turcs de peu d'esprit presumerent d'écrire l'histoire Ottomane	تواريخ عثمانيه تدوينه تصدّي ابدي بعض اتراك بي ادراك
ils le laisserent avec mepris et avec dedain	تحقير تام وتذليل تمام ايله قوديلر
elle est enterrée dans la Sepulture du Roy Orkan	اورخان خان تربه سنده مدفونه در
On leur a ordonné de mettre en ordre et de preparer tout ce qui est necessaire pour la Solemnité de la nopce	دوكون مقدماتنك ترتيبي ولوازم واسبابنك جمع وتركيبي ايله مأمور اولديلر
attendant l'évenemt. des choses, observant le temps	ترقب اوقات اوزره ايكن
Pendant que nous esperions de voir croître de jour en jour l'amitié qui étoit entre eux	ما بينلرنده اولان محبت كون بكون ترقي و ازدياد بولمق اميدنده ايكن
ils est certain qu'ils abandonnerent leurs pays	ترك ديار ايلدكلري مقرردر
Selon la premiere composition arangement	اولكي تركيب اوزره
Ce visir imposteur donnant un bon tour aux fausses paroles les faisoit passer pr. vrayes	اول وزير پر تزوير يالان سوزي حسن وروب كرچك يرينه كچيرردي
il luy fut impossible de se cacher	تستّري ممكن اولمدي
Comme il a été representé cy dessus	سابقا تسطير اولدوغي اوزره

ترقب ترصد كوز ديكمك يول كوزلمك منتظر اولمق

ترك فراغت وازكچمك براقمق

تركيب ايتمك تركيب ايدوب دوزمك composer

تزوير يالان سوزه حسن ويروب كرچك يرينه كچيرمك

بريره جمع ايتمك يازدرمق تدوين

abaisser تذليل خوارلمق avilir

تربت tombeau

preparer ترتيب دوزمك donner l'education

ترقب observer garder

ترقي كوزلمك ارتمق augmentation

abandon ترك فراغت وازكچمك براقمق frotter

تركيب composition

تزوير imposture fausseté

تستر se cacher se couvrir

تسطير écrire tirer des lignes

تسطير تحرير يازمق صرف صرف ايتمك

63

adoucir soulager تسکين	Si on appaise pas leurs plaintes	فریادلری تسکین اندرلمز
	il appaisa sa douleur	آغریسین تسکین اتدی
Consigner تسليم	Je me rends	تسلیم واردر
nomination تسمیه	ils furent apellez du nom de franchis	مستلزمایله تسمیه اولندیلر
teindre en noir تسويد	Nous vous avons écrit et envoyé cette lettre	بومکتوب تسوید وارسال اولنمشدر
discerner connoitre تشخيص	ne pouvant pas parfaitem.t discerner	تشخیص تام ایده میوب
desirer تشنه	Tant les homes que les animaux patissoient de la soif	سپاه و دواب تشنه لکدن بی تاب اولمشلر ایدی
hardiesse تصدّي	il eut la hardiesse de luy repondre	جوابه تصدی ایلدیکی
douleur rompement de tête تصدیع	Nous vous avons incommodé fait mal a la tête	باشکزی تصدیع ایلدیکی
تصرف possession usage	il est en sa possession	تصرفنده در
	L'Esprit ne peut se comprendre cela ne peut captiver l'esprit	عقل انڭ تصرف ایده مز
resolution dessein تصميم	il delibera de le brusler	احراقلری عزمنی تصمیم اتدی
se figurer تصور s'imaginer	Plus qu'il ne s'imaginoit	تصوردن زیاده
تصويب juger juste approuver	N'approuvant pas ce conseil, ne trouvant pas ce conseil juste	بو تدبیری تصویب ایتمیوب

Marginal Turkish notes (interlinear, between columns): تسلیم سلام ویرمک مطیع اولمق ویرمک; تسمیه اوقومق آد ویرمک بسمله دیمک; تسوید قره لمق اولوتمق; تشنه عطشان صوسز; تصدی اعراض تعرض یوز دوندرمک; تصدیع باش آغرتمق; تصرف ضبط ایتمک مالک اولمق آخذ اتمک; تصمیم قصد اتمک محکم اتمک; تصور تعقل; تصویب برشئیه صواب کورمک استحسان ایتمک.

Top margin: تسکین اوتمک وکدرمک قانمق بولاشمق

Above Turkish line (tasmim): قصد

L'inimitié se changeroit en amitié mutuelle	تضادّ توادّه منقلب اولوردي	تضادّ
Se plaignant des insolences et des tirannies qu'il luy faisoit	اتدوكي تعدّي وتطاولدن تظلّم ایدوب	tirannie تطاول
Il purgea les confins de ces sortes de gens impures et sales	اول حدودي لوث وجود حرّندن تطهیر ایتدي	purger تطهیر آریتمق
qu'ils purifient de leurs iniquités et de leur infidelité	جرك شركدن تطهیر اولنهلر	
et parce qu'ils se sont plains des tors qu'on leur a fait	اظهار تظلّم ایتدكلري ایچون	se plaindre تظلّم
L'homme ne le peut expliquer	تعبیرنده بشر عاجزدر	exposition تعبیر
Nous nous étonnons de telles actions	بو اشلره تعجب ایده یورز	admiration تعجب استغراب
il commença a luy reprocher en face toutes ses fautes et tous les manquemens	جرایم وتقصیراتیني بربر تعداده شروع ایتدي	nombre تعداد صایمق
Ceux qui ont accoutumé de tourmenter les sujets	رعایا تعذیبني معتاد ایدنلر	châtier تعذیب
C'est une cruauté de vouloir luy faire de la peine	اكا تعرّض مروّتدن بعیددر	s'opposer تعرّض
Luy ayant fait toute sorte d'honneur et de civilité	اكا كمال تعظیم وتكریم اولنوب	honneur تعظیم
ils trouverent divers pretextes et diverses excuses p.r ne le pas donner	ویرمكدن كونه كونه تعلّل وبهانه قیلدیلر	تعلّل pretexte

تعبیر تأویل تفسیر بیان

تعذیب عذاب ویرمك

instruction enseignement تعليم	exercer quelqu'un dans l'art militaire	بر كمسنه احوال جنكى تعليم ايتمك
mettre تنظيم en ordre	Il commanda aux gouverneurs de la Romelie et de la Natolie de mettre l'armée en ordre	جمع عسكر فرمانني روم ايلي و اناطولى امراسنه تنظيم بيوردي
differer تعويق suspendre	on a differé cette fois a accepter leur demande	بو دفعه رجالرينك قبولي تأخير و تعويق اولندى
تعهد اكرار promesse	les choses dont vous vous êtes chargé, ausquels vous vous êtes obligé	اوزركزه تعهد ايلدكلكز
être clair تعين	Pendant le tems le terme present	تعين اولنان مرتّب و ايام ايچنده
distinctions تفاصيل تفصيل explication	étant exactem.t informé de toutes choses	تفاصيل احوالكزه وقوف تام حاصل اولجق
	ils exposerent exactement au Roy l'état des choses de leur affaires	تفاصيل احوالني شاهه عرض ايتدلر
difference entre choses تفاوت	il y a entre cela une g.e contradiction	بينلرنده تفاوت فاحش واردر
inquisition تفتيش examen	Pour examiner les juges	تفتيش قضاة ايچون
	ils ont fait plusieurs inquisitions ils ont essuyé plusieurs inqu.	فراوان تفتيش و تفحص چكديلر
recreation تفرج passetems	Parce que c'étoit un lieu de recreation du Roy de promenade	تفرج كاه شاهى و محل سير و تماشا اولمغين
diffusion تفصيل	entendu de tous	تفصيل حاله آگاه اولجق

اسم تفضيل Comparatif, Superlatif

au Long; distinctement	تفصیل اوزره : علی التفصیل : تفصیلاً	Pensée تفکر
ils ont de l'Esprit mais ils ne reflechissent pas	عقللری وار لکن تفکر اتمزلر	
Selon cela faites y reflection	اکا کوره تفکر ایله	recommander / en charger
Conformement a ce que vous aviés recommandé	تفویض وسپارش ایلدوککز اوزره (تفویض ایتمک سپارش ایتمک)	تفویض
Aprés la rencontre et le combat donné entre les deux armées	صفوف طرفین تقابل (یوز یوزه اولمق) وسپاه (troupe [illegible]) جانبین تقاتل اتدوکده	Le garder face a face تقابل
Tant que la concupiscence de la chair et l'appetit sensuel ne prevaut pas sur l'homme	مادامکه کشیه تقاضای نفسانی واشتهای حیوانی غالب اولمیه	تقاضی exigence necessité
il vient une necessité d'aller du corps	ایچنه بر تقاضا قوپر	Destin
c'étoit une chose predestinée de Dieu	تقدیر ربانیده مقدر ایمش	Destinée تقدیر
Aprés les saluts	تقدیم سلامدنصکره (تقدیم الدوککوزمکی عرض ایتمک [illegible])	تقدیم Donner la preference
rendant premierement louanges et graces a Dieu	تقدیم حمد ربانی ایدوب	
L'ayant preferé a soy même	کندو نفسنه تقدیم ایدوب	
il avoit l'entrée familiere auprés de luy	حضورنده خیلی تقرب صاحبی ایدی	accés تقرب و بقین اولمق
Sur quel fondement ont ils osé ~~avoir la hardiesse~~	نه تقریب ایله جرأت اتمشلردر (تقریب یقین ایتمک)	تقریب approcher
avec environ mille hommes	تقریبا بیکه قریب ادمله	
Il laissa ses sujets en repos dans l'état où ils étoient	رعایاسنی حال وموضوع ایلدیرلرنده تقریر	exposition تقریر بیان [illegible]

	Ayant examiné le susd. nous avons écrit ce qu'il a declaré	مزبوردن سويلدوب تقرير تحرير اولنمشدر
	Nous esperons qu'après que vous l'aurés entendu vous ferés vos efforts pour le satisfaire	تقريرين تفهيم اولنوقده مأمولدركه اجراسنه سعي ودقت ايدهسز
manquement: تقصير قصور اكسكلك	Nous ne manquerons a rien dans les choses qui nous seront recommandées	خصوصنده تقصير اولنمز
imiter contrefaire تقليد اويمق	Contrefaire la voix ou la main d'un autre	بركمسنه نك آوازني ويازوسني تقليد ايتمك
ratiffier تقويت قوتلندرمك	Confirmer ratiffier la paix	صلحي تقويت واستقرار ويرمك
تقيد مشغول attention soin	et il ne donna point d'attention a de pareilles affaires	بوكونه اموره ايله تقيد ايتمدي
	Nous appliquant soigneusem.t a remedier a de pareils inconvenients a empecher de pareilles choses	بواحوالك دفعي ايله تقيد ايدروب
	étant informés que vous vous appliqués soigneusem.t a les chatier comme ils le meritent	جزاسن ويرمك بابنده تقيد اوزره اولدوغكزي بلوب
pourveu que تك	pourveu que par ce moyen il vienne a bout de ce qu'il souhaitte	تك اول بهانه ايله مرادينه وصول بوله
exalte recherche تكاپو	Si je promets a Dieu de ne plus marcher doresnavant dans la voye de l'iniquité et de l'injustice	اكرمن بعد فساد يولنده تكاپوي ايتمكه حق ايله عهد ايدرسم
Paresse كاهللك تكاسل lacheté	On avoit negligé de donner attention	تقيدده تكاسل اولنمشيدي

il ne convient pas que les pauvres qui de tout tems ne payoient point de tribut soient surchargés par des impositions inventées depuis peu	ماتقدمدن ویرکوسی اولمیوب احداث اولان خصوص وتکالیف حریده ایله رعایا فقراسنه جور واذیت اولنمق مناسب دکلدر	charges impositions تکالیف
que l'armée soit augmentée par cette trouppe	اول طایفه ایله عسکر تکثیر اولنه	multiplier تکثیر چوغالتمق
Ils ont reiteré la proclamat disans soyés avertis et que personne puisse dire nous n'avons pas entendu	بلمش اولاسز واشتمدك دیمیه سز دیو تکرار تکرار ندا اتدیر	redoubler تکرار
ils se sont abbouchés de nouveau et ont renouvellés leurs promesses	وتکریر خطاب ایدوب تکریر عهد اتدیلر	repetition تکریر تکرار اعاده
Avec toute sorte d'honneur et de respect	مراسم تعظیم ولوازم تکریم برله	respect honneur تکریم
Ils s'en couvrurent beaucoup sur les moyens de reprimer leur audace	دفع فتنه سی تدبیرنده بسط بساط تکلم اتدیلر	تکلم colloque entretien
Ils luy firent une pompe funebre et ils l'enterrerent avec magnificence	تجهیز یرا قلندیر یو ... کفنلمك تجهیز وتکفین البدیر	تکفین کفنلمك
Point de ceremonie entre les amys	دوستلر اراسنده تکلیف یوقدر	ceremonie offre تکلیف imposition
il offrit son trosne au Roy de Saba il le refusa	شاه سبایه تختی تکلیف اتدی امتناع ایتدی	
de honte personne n'osoit luy offrir de l'argent	حجابلرندن کمسنه اقچه تکلیف ایده میوب	
ce que l'on nous propose ne depend pas de nous	تکلیف اولنان کار دستمزده دکلدر	تکلیفا propose

تحصيل Perfectionner تكميل	Parce qu'il travailloit continuellement a acquerir les Sciences et qu'il employoit son tems a perfectionner son entendement	تحصیل علومه ادمان وتکمیل فهومه صرف ازمان اتمکین
Survenir تلاحق	Les Ennemis vont en croiss.t	واردقجه خصما تلاحق ایله ازدیاد بولمده در
a l'imprevu [illegible]	Sous les auspices et continuelles faveurs du très Clement prince	تلاحق همم سلاطین بی کرم ایله
حقه باز fraudulier تلبيس	Ayant supprimé ses Lettres frauduleuses	[illegible] مکتوب تلبیس مقرونینی کتم بیورب
rapporter تلخيص	Ayant été rapporté et representé au Prince	عرض وتلخیص اولنمغله — تلقی آخذ قبول اولنمق [illegible] الفا اولنمق استقبال
prendre تلقی recevoir	Sa pretention sa demande fut acceptée	مدعاسی تلقی بالقبول بیورلدی
Disciple تلميذ	C'étoit son vertueux Disciple	تلمیذ فضلی ایدی
تماشا [illegible] promenade divertissement	Le Divertissement de la promenade y est très gr. il y a beaucoup a voir	سیر چوق تماشایه کم بقر
	Quel admirable Spectacle	نه غریب تماشا در بوکه
	Ils furent voir cette Structure cette fabrique	اول بنیان تماشاسنه واردیلر
Juste تمام	que cette affaire se termine	اول ایش تمامنه ایرشه
تمليك posseder	Il luy donna en perpetuelle possession, il l'en fit proprietaire	تملیک طریقی ایله ویردی
Prier تمنّا آرزو	Il le pria d'interceder pour luy auprès du Roy	شاه حضورنده تمنای شفاعت ایلدی
تمهید [illegible]	Il avoit confirmé et accru l'amitié	تأکید مودت وتمهید محبت اتمشیدی

Confirmer
اصلاح [illegible]

		بربرینه مخالفتنامه contredire
afin qu'ils se contredisent l'un et l'autre	بعضیسی بعضیسنه تناقض اوله	تناقض
C'est un pur avertissem.t de Dieu	محض تنبه الاهیدر	تنبه avertissemt.
L'on advertisse et qu'on defende severement	محکم تنبه وتأکید اولنه که	تنبیه
On a ordonné de le faire sçavoir	بلدرمك اوزره تنبیه اولنمشدر	
il a ordonné que vous l'apportiés	گتورسن دیو محکم تنبیه وتأکید ایلدی	abbaissem.t humilité
Vous n'avés pas deigné de visiter votre serviteur	بنم خانه مه تنزل بیورمدکز	تنزل تذلل
il leur assigna des logemens conformem.t a leur grade leur etat et leur dignité	هر برینی شاننه گوره مکانه تنزیل ایتدی	abbaissemt. تنزل انزال اشغی اندرمك
il assura l'avoir envoyé —	گوندردی دیو تنصص ایتدی	affirmer تنصص assurer
il est tous les jours dans l'assurance de tout bien	هرگون اسباب تنعم ایچنده موجوددر	commodité de la vie تنعم
Cette action indecente fut cause du degout des coeurs —	بو وضع نامرغوب سبب تنفر قلوب اولدی	تنفر aversion
Ayant pris un peu de relasche	تنفس نفس ویروب آلمق	
s'étant un peu reposé	بو مقدار تنفس ایدوب	تنفس respiration
Pour se reposer quelques jours	برقاچ گون تنفس ایچون	
Leur tête s'en trouve embarassée	باشلرینه تنك اولدی	étroit serré تنك دار جوال
presentement le tems en court	شمدی زمان تنك اولدی	
s'étant retiré dans un lieu a part	برتنهایه واردقده	a part تنها یالکز
il eut une audiance privée du Pacha, il parla en secret au Pacha	پاشا ایله تنهاجه بولشدی	

Marge	Français	Turc
Dependance sujets توابع	Bude avec ses dependances	بودن و توابعی اولان
Conversion توبه repentir	Il se repentit demanda pardon a Dieu	توبه واستغفار ایتدی توبه گناهدن رجوع ـ پشیمان اولمق
concours de Dieu grace توفیق efficace	Conforme a L'usage des puissans monarches	تورۀ عادت سلاطین ذوی الاقتدار تورهسی اوزره
	ils vous adorent et vous prient par le concours de votre grace	عبادت ایدرلر سنك توفیقکله در
Signe royal توقیع	A l'arrivée ou des que ce noble commendemt. sera parvenu jusquà vous	توقیع رفیع همایون واصل اولیجق معلوم اولاکه
faire rester توقیف دانقوق retenir	il le traitta avec beaucoup d'honneur tout le tems quil y sejourna	توقیف ایام توقفده صنوف اعزازله تشریف ایتدی
توبیخ تهدید	Leur ayant fait des reponses menacantes	تهدیدآمیز خبر کوندروب
fautes تهمت soubçon	soyés libres de toute faute et tout soubçon	تهمتدن بری اولاسز
تهنیه congratuler feliciter	Pour vous congratuler d'avoir été fait gd visir	عالیا وزیر اعظم اولدوکگزی تهنیه ایچون
	ث ثا	ثا ث
constant ثابت Durable ثبات دایم	On espere que vous serés constant dans l'amitié	دوستلقده ثابت قدم و راسخ دم اولمکز مأمولدر قوی
	il n'est pas Durable permanant	ثبات ودوامی یوق
merite ثواب جزا طاعة	Purement pour acquerir du merite auprés de Dieu	محضا ثواب ایچون

چا ج جا	چا ج جا یاپمق — Commencer le mettre	
ils commencerent a se battre, qui courut aux pierres qui courut aux bâtons	دوکلکه یاپندیلر کمی طاشه کمی آغاجه چاپندیلر	accourir چاپمق
il administroit la justice	جادهٔ عدل اوزره مستقیم اولدی	مستقیم یول جادة
L'unique remede de ce mal est de le supporter avec patience	همین بو دردک چارهسی صبر و تحمّلدر	remede چاره درمان
il faut necessairem.t obvier a cela, y trouver remede	البتّه بوکا بر چاره لازمدر	
Le fleuve qui coule dans la pleine de Brousse	بروسه صحراسنده جاری اولان نهر	couler جاری آقیجی
Ayant determiné de le faire mourir	هلاکنه جازم ایکن	conclure جازم عازم
Le conseil du g.d visir plût au Roy	وزیر تقریر اتدوکی تدبیر سلطانه جاگیر اولدی	penetrant جاگیر
Il travailloit pour son bien	اول ایلکنه چالشوردی	s'appliquer چالشمق
Il a bien marché, il a fait une bonne promenade a pied	ایو طبان چالدی	چالمق
L'ame luy vient sur les levres	جانی آغزنه کلدی	جان esprit ame
il n'a pas le courage de rester	نه جانی وار در قالمغه	
ils ont exposé leur vie p.r sa deffence	محافظهسنده جان سپار اولدیلر	
Dans le tems de l'ignorance de tenebres, avant les lumieres de la foy	وقت جاهلیّت	ignorance جاهلیّة
estimer licite tout ce que le coeur suggere	کوکل استدوکنی جایز کورمک	licite legitime جایز

chassie چپاق	Il avoit une g^de envie de mettre par écrit cette science	بوعلمی قلمه کتورمك آرزوسی قلبنده جایکیر اولمشیدی
	Ote premierem^t la chassie de tes yeux et ensuitte regarde	چپاغك سل ده کور
force violence جبر جفا ذور	Ils le prirent par force	جبر ایله آخذ اولدیلر
Laid چپل	que vous avés une vilaine coutume	نه چپل عادتکز واردر — چپل چرکین مردار
g^d Pere جدوم	Pour l'ame de mon g^d Pere	جدوم روحیچون
soin application جهد	Ayant fait tous leurs efforts ayant apporté tous les soins	جهد و جهد ایله چالشوب
separé divisé جدا	Il disparut et se soustraignit a ses yeux	نظردن جدا و چشمدن ناپید اولدی
nouveau جدید یکی	les choses nouvelles plaisent	لکل جدید لذة
جر hardiesse جرأت	Il parla et fit connoitre son intention	جر کلام و فتح مرام ایتدی — جر چکمك جذب
	il prit la Liberte de luy demander	سؤاله جرأت ایدوب
coulpes fautes جرایم	Il faut demander pardon des pechés passés	جرایم کذشته دن استغفار ایتمك کرك
se vanter جرتمق	Vous dites la de beaux mensonges	ایو یلانلری جرترسن — جرتمق آتوب طوتمق
جرم faute crime جرینه صوکرجرکه	quelle est ma faute, en quoy aye peché, qu'aye fait de mal	نیم جرمم ندر
	Il s'endormit aux doux murmure de l'eau	صونك جریانندن اویوقوسی کلدی
payer l'amende جریمه	Il reconnut sa g^de faute	جریمهٔ عظیمه‌سنه اعتراف ایتدی
	qu'ils le chatient conformem^t a leurs demerites	جریمه‌لری مقابله‌سنده تأدیب ایتسونلر
جزا recompense	est il juste de faire du mal en echange des bienfaits recus	احسان مقابله‌سنده جفا ایله جزا لازمیمی
	qui qu'ils soient ils seront chatiés	هر کیملر ایسه جزالری ویردلر

Punissant ceux qui ont manqué les coupables selon leurs demerites	قصاد ایدنلرك جزاو سزالرين ويرمكله	
il trouva sa recompense (اطوار طور حال تشكل طرز)	اطوارينك جزاسنى بولدى	
il resolut de creuser et de l'examiner très soigneusement	قالمغه جزم وانى محكم تجربه يه چكمكه عزم ايتدى	resolution fermeté جزم قطع نيت
Sous le moindre pretexte	جزوى بهانه ايله	جزئ particule un peu
refusera-t-on une chose de si peu de consequence	بو قدر امر جزوى دريغ اولنورمى	
s'il arrivoit une affaire de peu de consideration	بعض امور جزويه واقع اولسه	
En comparaison de votre pouvoir ces choses la sont de peu de consideration	سنك قوت وقدرتك ياننده بو معقوله لر جزؤيدر	
Ces sortes de choses sont de peu de consideration	بو معقوله احوال جزئيات مقوله سيدر	petites choses جزئيات
il n'a pas voulu nous favoriser en chose de si peu de consequence	امور جزئيه ده بزه مساعده ايتمدى	
On ne pourra plus recueillir le tribut qu'on paye d'ordinaire au Roy	جزيهٔ پادشاهينك تحصيلى معطل قالور	tribut جزيه خراج
ils s'obligerent en leur privé nom de payer le tribut	جزيه ويرمكى التزام ايدوب ([illegible])	
Avés vous intention de me faire de la peine (جفا ستم جور ظلم تعدى)	مرادكز جفاميدر	tourment جفا ستم جور injustice
Nous avons eu un poids de bois pour onze paras	بر چكى اودون اون بر پارايه الدك	poids چكى
il fit quelques belles aspres et luy en fit present	بر قاچ چل اقچه چقروب اكا احسان ايتدى	nouveau چل جديد و تازه
a qui est ce que le boureau celeste a jamais fait quartier	جلاد فلك كمه امان ويرمشدر	Bourreau جلاد
il gagna son esprit	خاطر عاطرينى جلب ايتدى ([illegible])	جلب چكمك attirer

عاطرينه عطا ايدوب شفقت ايدجى

Monsieur noble delicat چلبي	tu est gentil home je suis gentil homme qui étrillera le cheval	سن چلبي بن چلبي آتي كيم قاشر
reluire جلوه lustre comparoître	L'on ne peut voir deux Roys dans un Royaume, Deux roys dans un Royăme ny deux lunes ne peut luire dans un ciel	بر مملكتده ايكي شاه وبر آسمانده ايكي ماه جلوه كر اولمز
tome جلد volume	Minesqi est un livre de trois tomes	مثنوي اوچ جلد كتابدر
جمع دوشرمك درشرمك assembler recueillir ramasser	Ils ont assemblé 300 chevaux cavaliers dans le meme endroit	اوچ يوز آتلو بر يره جمع اولوب
جمله somme, totalité	avant toutes choses	جملهدن مقدم
	Toutes les Creatures, l'univers	جمله كائنات
	Le plus parfait ou le plus noble	جملهدن مكمل
republique جمهور [illegible]	Les jours de prieres publiques	جمهور ايله دعا كونري
جمله	Combien se trouve-t-il de maisons en toute la ville du Caire	جميعا شهر مصرده نقدر اولر وار ايسه جمله
excellence puissance grandeur dignité جناب	saint, venerable	عزيز مقدس جناب
être en peché جنابت pollution	L'immondice du corps se lave avec l'eau de la penitence	آب توبه انابت ازاله جنابت خباثت ايلر
جنت paradis	Le bâton est sorti du ciel	دكنك جنتدن چقمه
esprit demon ange جن	Les esprits jouent dedans a la balle	ايچنده جنلر طوب اوينر
plus چندان نيجه نيجه	il est devenu cent fois plus beau	لطافتي صد چندان اولدي
جنك صواش bataille دوكش جنك combat	Durant la guerre, pendant la guerre	جنك وحرب اثناسنده
	Sonner l'alarme	جنكي حربي چالمق
australe جنوبي de midy	Pais qui se trouve vers le Levant et septentrion vers ponant midy	جانب شرقي وشمالي غربي وجنوبي

پشيمان اولمق توبه ايتمك [illegible]

Reponse a la demande — جواب خطاب

Reponse veritable droitte	جواب صواب نصاب	reponse جواب
Reponse impertinante fausse	جواب ناصواب	
renvoyés le avec la reponse a nos lettres	مكتوبمزكڭ جوابيله عودت اتدرەسز	
repondant a nos lettres faites nous sçavoir toutes choses par vos lettres d'amitié	مكتوبمزڭ جوابني يازوب دوستلق مكتوبكز ايله اعلام ايليەسز	
il a passé a la meilleure vie a l'eternel repos	جوار رحمته انتقال اتدي رحلت اتدي كذار اتدي	جوار يقينلق قوكشولق حمايت
n'estimant pas juste ou licite	خصوص مزبور جواز كوريلميوب	جواز licite convenable
un jeune garçon qui prend le coeur et un garçon qui par sa g^{de} beauté fait de la jalousie aux nimphes du Paradis	برجوان دلستان وبرغلام غيرت حور جنان	جوان ييكد jeune homme
O garçon bien elevé joües vermeilles come rose et petite bouche come les boutons de la rose	اي جوان پرادب واي كلرخ غنچه لب	
raconter طبق	raconter avec des paroles جواهر كلماتي طبق سانه نثار اتمك très elegantes	perles joyaux جواهر
جور بنجون بوبله ايدرسز وبزمه جور وجفا يوللنه كيدرسز pourquoy faites vous ainsy et que vous tenés avec nous un chemin de dépit et de tort	جور واذيت مشاهده اتمك le voir tiranisé oppressé	dommage injustice tort جور ظلم
Ils sont mille maux de cette nature	بوبله چوق چوق فساد دريچه ايده بودر	چوق بسيار كثرة
l'affaire qui est arrivée cette fois est une g^{de} affaire	بو دفعه ظهور ايدن ايش چوق ايشده	
il ne souvroit pas trop	چوقلق اچلمز دي	
ce qui est dans la nature de quelqu'un vient au jour par necessité	هر آدمك جوهرنده نه وار ايسه ظهوره كلور	joyeau pierre pretie جوهر لوهر substance essence
cherche un remede a ton mal / درد كه جوابي دردمك اول	جوي اشكي دواي ونياز وفاز اتدي il versa un torrent de larme en priant humblement	جوي – ايرمق جوكتمك آقمق
il etoit très sçavant et tres brave	غايته عالم ونهايتده بهادر ايدي	

جهان آور

جويا طالب

80

Coté, bande, face, maniere, rapport, regard, espece, forme, façon

جهت طرف یوز جهره	et parce qu'il n'avoit pas assigné au Juges les moyens de se maintenir	جهت معیشت قضاة تعیین اولنامغین
جهد چالشمق سعی ایتمک	faisant en sorte que cela ne se fasse pas	اولنمق اوزره جهد ایدوب
حاجت besoin necessité	ح حا	ح حا
	Il achettoit même des choses dont il n'avoit pas de besoin	حاجتی یله اولمیان آلوردی
	N'étant pas nécessaire de l'écrire	تحریر و تقریره حاجت اولنموب
	Il n'est pas nécessaire de vous le faire sçavoir	سزه بلدرمکه حاجت یوقدر
حادثه قصه ظهور ایدن وقعه یکی نسنه	Avec cette esperance qu'il arrivera quelque chose de nouveau dans l'Empire Ottoman qui obligera le Roy a s'en retourner	بو امیدله که ممالک عثمانیه ده بر حادثهٔ جدیده ظهور ایده که رجوع سلطانی مقتضاسی اولا
		Sauf votre honneur — حاشا حرمتکزه
provenu recueilli حاصل Conclusion & revenu, rente, moisson, profit, guain	Voyons de quel pays il vient dans quelle region il croit	کوره لم قنغی دیارک حاصلیدر . . . . . .
	Voicy ce qu'on conclut de la voicy ce qu'on resulte de la	بوندن حاصل اولان بودرکه . . . . . .
	En trois heures qu'est ce que l'on peut apprendre ou gagner — —	اوچ ساعتده نه حاصل اوله — — —
	S'il plait a Dieu vos desirs s'accompliront — — —	ان شاالله تعالی مرادک حاصل اوله
حاضرلمق تدارک امداد مهیا قلمق آماده ایتمک	il est necessaire a tout homme qu'il sache que la mort est presente et que l'ange de la mort regarde par la fenetre	هر فرده لازمدرکه موتی حاضر و قابض الارواحی دوزنه دن ناظر بله
		حکیم الشرع اولان قاضیلر — Les juges administrateurs de la justice
حال etat, Condition, disposition, maniere & le tems present, chose a faire	Dorenavant il n'y a plus moyen d'en souffrir davantage	بوندن صکره تحمل اولنجق حال قالمدی
	quoy qu'il en soit en quel etat que les choses soient	هر نه حال ایسه

حالت حال وضع ~ صلحه مغایر حالت و عهد و میثاقه مخالف ناشایسته حرکت ایمیوب

ne faisant aucune action et mouvement contre la paix { action mouvement.

il fut si battu qu'il ne pût s'asseoir sur ses fesses	براغاچ یری که اصلا کوتی اوستنه اوترجق حالی قالمدی	شامل محیط جامع حاوی
	(Les historiens) راویان اخبار و حاویان آثار	
il eut une g^de honte provocation Commission وکالت جهتی	غایت حجابه دوشدی	حجاب اوتنمق پرده
Il fut ordonné qu'ils payeroient le tribut selon leur portée	حدلرینجه ویرکو ویررلر دیو امر اولندی	حد غایت نهایت terme definition chatiment ordonné par la Loy
en effet, effectivement, de fait, veritablement	حق ذاتنده حق ذاتده	
il luy reprocha sa jeunesse	حداثت سنلرینه طعن ایلدی	حداثت nouveauté jeunesse
Jardins remplis de roses et vallés couvertes de verdures	حدایق کلزار و شقایق سبزه زار شقایق وادی ایکی طاغ آراسندیکی	حدائق jardins
il entra dans une telle furie	شو لقدر حدته کلدیکه	حدت furie passion
Dans nos propres Limites	کندو حدودمز ایچنده	حدود حد termes limites confins ou peine ordonnée par la Loy
il faut le chatier selon la Loy	اجرای حدود لازم کلور	
Que ce que vous avés pris soit illicite ne vous porte aucun profit	الدوغک حرام اولسون	حرام ممنوع illicite, illegitime, defendu, venerable, sacré
il ne merite pas le pain qu'il mange	یدوکی اتمک اکا حرامدر	
Ayant attaqué avec les armes et forcé notre place	قلعه مزی کلوب حرباً بصوب	حرباً par force avec les armes à la main
Leur g^de avidité les fit tomber dans l'iniquité et ils se perdirent	شوقت حرصلری حرامزاده لکه دوشوب آزغون اولدیلر	حرص طمع آز
Il fit l'exposition lettre a lettre tant du vray que du faux	حرف بحرف معطل و صحیحن صرف ایتدی	changement lettre حرف particule
il fit attention a sa maniere de proceder; il examina ses demarches	حرکتنه نظر اوردی	قیلدانمق دیرنمک حرکت faire mouvement, se remuer, se mouvoir, agir, proceder, se comporter
et nous aussy agissons en conformité, conformons nous a cela	بز دخی اکا کوره حرکت اوزره اولالم	
étant partis de ce pays la	اول جانبدن حرکت ایدوب	
L'honneur est et dans celuy qui le fait et dans celuy qui le reçoit	حرمت ایکی باشدن اولور	حرمت respect honneur porter respect

tout affligé et pleurant — كريان وحزين اولوب

حزب جمعة طائفه

Il tenta cette trouppe endiablée avec ces sortes de promesses — اول حزب شيطان ايله يكدل ويكزبان اولديلر

حس حس / ظن اتمك دويمق

il s'apperceut en quelque façon qu'il étoit home Docte — بر علم ذوفنون اولدوغني بر مقدار حس ايلدي

nombre / حساب / Calcul

Ils etoient innumerables et incomprehensibles — حسابدن بيرون وحيز احاطه دن افزون ايديلر

(نهايت وحسابي يوق — innumerable infini)

برحسب فرمان سلطان — selon l'ordre du prince

حسب الامكان : نقدر قابل ايسه — selon la possibilité

حسب المقدور — selon ma possibilité

quantité / حسب

Il recita ces vers très convenables a son état present — حسب حال ايدوب بو ابياتي اوقودي

حسبةً لله — p. l'amour de Dieu

حسن كوزللك

un esprit hureux en forme humaine d'un très bel aspect et resplandissant — بر شخص نوراني پيكر وحسن منظر (بركلك كوزللك)

حصانة — être fort, fortement

Parce qu'il étoit fort et bien muni — كمال حصانتي وشدت متانتي اوجندن

حصه نصيب — portion

C'est la portion du Prince — حصهٔ سلطانيه

حصن

place forte et haute — حصن رفيع البنيان

حصول حاصل اولمق — provenir, reussir, obtenir

Ils prierent pour faire reussir cette affaire — بو خصوصك حصولني رجا ايتديلر

S'il plait a Dieu cette affaire lui reussira — ان شاء الله تعالى بو مصلحت حصوله كتوريلور

N'étant venu de reponse satisfaisante sur cette susditte affaire — خصوص مزبوره متعلق هنوز حصول پذير جواب كلمكله

Si le succés de cette affaire depend de votre conseil et du mien elle reussira — اكر بو مصلحت سزك وبزم رايمزله حصول پذير اولمق لازم كلورسه حصوله كتوريلور

presence, aspect & — حضور — repos, plaisir

a son agreable presence — حضور وحبورينه

Ayant comparu devant le Roy — حضور شاهه كلوب

N'étant pas assis a leurs aise ils se leverent et s'en allerent — حضور ايله اوتورميوب قالقوب كيتديلر

Quand il aura l'honneur ou le bonheur de vous rendre ou de rendre mes lettres a S. M. — حضور شريفكزه [illegible] حضور موفور الحبورينه كتب تبليغ ايلمكه مقتدر اولورسه

Choses — حطام — Fragiles, menues

poussé par des interêts humains par la cupidité des choses du monde — حطام دنيا طمعيله

se laissant prendre par les laqs des biens de ce monde — دنيا حطامنه وحب جيفه اونره قولاز دامنه الدوب

French	Turkish	Margin
il luy fit sçavoir quil nétoit pas bien aise quil sortît	طشره چیقمقدن حظی اولمدوغنی اعلام اتدی	حظ صفا اتمک سومک محظوظ اولمق مسرور اولمق
Etes vous bien aise de sortir d'aller	کیتمکه حظك وارمیدر	
Scachés quil luy a été conferé Le gouvernement de ses victo rieuses frontieres et généralemt. Le commandemt. de cette milice	اول سرحد منصوره نك حفظ وحراستی وقول طایفه سنك ضبط وربطی بالجمله تفویض وتسپارش اولندوغی معلومکزدر	حفظ صقلمق حراست اتمک
il faut quils fassent la difference du juste et de l'injuste	حقی باطلدن فرق اتسه‌لر کرك	حق کرچک صدق طوغری نصیب اسماء اللهدن بر اسمدر
que du juste il ne panche pas a l'inique	حقدن باطله میل اتمیه‌لر	
il a raison	حق انکدر	
Après avoir dit qu'on luy fit satisfaction	حقنی الیویردیکدن	
Quils nous fassent payer cequi nous en deu	بزه حق اولانی الیویرسونلر	
si on ne me fait pas raison	اگر حقم اجرا اولنمزسه	
Nous esperons de vous qui êtes notre amy que vous feres châtier Ceux qui ont fait des choses capables de troubler la paix et quén ce cas vous vous comporterés comme le merite leurs insolences	مغایر صلح اولان وضع وشقاوتلری مقابله‌سنده اول مقوله‌لرك حقلرندن لازم کلنی اجرا اتمه‌کز دوستمزدن مأمول اولنمشدر	
Ceux qui sont coupables seront rigoureusemt. chatiés	صوچلو اولانلرك محکم حقلرندن کلنور	
et Dieu st. et tres haut	حق سبحانه وتعالی حضرتلری	
En quel tems est ce que les sujets ont été ainsy maltraittés	قنغی زمانده رعایایه بو قدر بیوك حقارت اولنمشدر	حقارت خورلک

On n'a jamais fait un sig.d affront a un Ambassadeur	ایلچیه بو مرتبه حقارت اولنمش دکلدر
Soit petits soit g.ds tous le regard. avec des yeux de mepris	کرك کچك کرك بيوك اني حقارت ايله نظر ايدرلر
Ceux qui satisfont aux droits de l'amitié	حقوق دوستی اجراسنه اولانلر
Changeant l'obligation en felonnie et le bien fait en rebellion	حقوقی عقوقه و وفاقی شقاقه تبديل ايدوب
Voicy la verité du fait	حقيقت حال بودر که
Il luy fit sçavoir la chose come elle étoit	حقيقت حالی هر نه ايسه اعلام اتدی
il sceut sur le champ en quel etat étoit la chose	حقيقت حال نه منوال اوزره ايدوکين فی الحال بلوب
il effaca de son coeur le scrupule et le doute qui y étoit écrit	صحيفهء قلبندن خط شکی حك ايدوب
les juges des deux parties ne l'approuverent pas	طرفينك حكامی روا کورميوب
Il luy raconta ce fait	اول قصهء حکايت ايلدی
histoires du tems passé et tems imparfait	حکايت حال ماضی
Vous avés la liberté de commander a ceux qui sont sous votre dependance	حکومتکز التنده اولانلره حکمکز جاريدر
Nous ne sommes pas sous luy pour qu'il nous reprimande	حکمی التنده دکل ايز که بزه عتاب ايده
Le juge rendit une belle sentence	قاضی بر اعلا حکم اتدی
il declara par sentence qu'ils étoient magiciens	بونلرك جادو اولمسنه حکم ويردی

Droits, devoirs, obligations
حقوق
Loy, appanage

عقوق
peché, desobeissance

وفاق
Concorde, union, consonance, conformité

حقيقت
verité, sincerité

قاشيمق قازمق
grater, creuser
حك
raser, effacer

Seigneurs, princes
حكام
gouverneurs, comandans

recit, rapport
حكايت رواية
histoire, fable, Roman

حكم
jugement, sentence, comandement, ordre, precepte, seigneurie, domaine, pleine autorité

Cause, raison

il y a icy sans doutte quelque Secret misterieux de la souveraine verité	حقلك بونده برحكمتي واردر انجق	حكمت oracle, science mistere miracle
Le Mistere de la chose consiste en ce que	حكمت بونده دركه	
il y a icy quelque mistere	بونده برحكمت واردر	
quel mistere y avoit il de faire cela	آني اتمكده حكمت نه ايدي	
Ceux qui sont sous votre jurisdiction	تحت حكومتكزده اولانلر	domaine حكومت jurisdiction commandem.t puissance
Nous pouvons gouverner absolum.t et commander généralem.t a tous	حكومت عامّه ويا خود عامّيه قادرايز	
Celuy qui peut disoudre cette difficulté	اول مشكلاتي حلّ ايدن	حلّ چوزمك آچمق ازمك دخول اتمك
Après avoir amassé de legitimes biens	حلال مال تحصيل اتدكده	حلال licite legitime
qui deslie les douttes et resoüe les difficultés	كشّاف مشكلات وحلّال معضلات	حلّال حلّ ايديجي چوزيجي
Les parolles sont parler étoit douse et attractif	سوزلري حلاوتلو ايدي	حلاوت طاتلولق
Autant quil en peut tenir dans le rond d'un anneau	يوزك حلقه سنه صغجق مقداري	anneau حلقه cercle assemblée
étant parvenu a la puberté	زمان بلوغ حلم يتشوب	حلم sommeil et puberté
entré dans le pays de Tocat	ولايت توقاته حلول ايدوب	حلول دخول اتمك نزول اتمك اوغرامق
il passa hors de cette susditte ville	شهر مزبوردن ظاهرينه حلول اتدي	
il ne meurt pas tous les jours un âne	هر كون حمار اولمز	حمار اشك
Les premieres Loüanges graces dües a Dieu	تقديم حمد رباني وشكر يزداني اتدكدنصكره	حمد Louange
Il sera imputé et attribüé a votre negligence — احمالكز حمل اولنور	Loüanges et oraisons au Seigneur — حمد وثناي لمولي	حمل imputer charger endosser attribuer

choses difficiles qui donnent de la peine

Marge	Français	Turc
حمايت ... protéger deffendre maintenir conserver	ils les protegeoit et deffendoit toujours —	انلری دائما حمايت وصيانت ايدردی
	qu'on apporte tous ses soins p.r deffendre et pour proteger les sujets et les vassaux des deux parties	طرفينك رعايا وبراياسن حمايت وصيانته بذل قدرت اولنه
prendre l'epée حمايل [illegible]	Mettés vos épées a vos côtés et preparés vous —	قلجكز حمايل ايدوب بلكزده كوترك
حمد Loüange	Ayant premierement rendu a Dieu les loüanges et les graces deües	تقديم حمد ربانی وشكر يزدانی اتدكدنصكره
	Loüange au Seigneur de l'univers	الحمد لله رب العالمين —
حمل imputer charger endosser attribuer	Attribüant cette ~~affaire~~ deroute a la negligence (انهزام عسكر مغلوب اولمق — deroute defaite)	بو انهزامی اهماله حمل ايدوب
	afin que l'on ne l'impute pas a votre negligence	كه اهمالكزه حمل اولنميه
	Aprés avoir appris les insolences et les choses commises par les insolents et le peu de soin que vous apportés a les contenir on en attribüé a votre negligence ou ~~au~~ a la licence que vous leur donnés —	شقيلرك تعدّی وتجاوزنی طوب اكلادقدن صكره مقيد اولمامقلق رخصتن ناشی اولدوغنه حمل اولنه
assault attaquer حمله	L'ayant remporté au premier assault	اول حمله ده فتح ايدوب
patience qui حمول supporte [illegible]	ne vous soummettés pas a ses liens	طبعكی بندينه حمول ايلمه
حميت Zele ardeur	Son zele indiscret l'altera beaucoup et l'anima	حميت جاهليسی حركته كلوب
	suivant l'impetuosité de son zele indiscret	حميت جاهليه مقتضاسی اوزره
حميد اوكلمك محمود	Animez par leur courage par leur zele	حميت كمرين ميانه بند ايدوب

Le glorieux et fortuné Roy — سلطان حميد الخصال سعيد الحال } Les loüables talents et lauts — اوصاف حميده

Nouvelles et cas merveilleux et etranges evenemens	حوادث عجيبه ووقايع غريبه	nouvelles du monde حوادث Cas, choses qui arrivent
que sçavés vous quelles nouvelles	حوادث روزكاردن نه اشتدك	
On s'en remet et rapporte a vous	اول جانبه حواله اولنمشدر — — —	حواله remettre transferer commettre donner a commission recommander
Et Parce que votre Ambassad.r est informé de certaines choses on s'en remet a sa relation	بعض نسنه يه ايلچيكز واقف اولمغين وتقريرينه حواله اولنمشدر	
Pour ce qui est des autres affaires nous les remettrons a la lettre du g.d visir	ساير احوال وزير اعظمك مكتوبنه حواله اولنمشدر	
Recommandant a Dieu ses affaires	حقه امرين حواله ايلركن	
Dieu l'abbatit avec le someil quil luy envoya	حق تعالى اويقو ايله حواله قلدى	
Il lança sur eux les foudres et les tonneres	انلرك اوزرنه صاعقه حواله قلدى	
Ils font une palissade a l'entour de ce village	اول واروش حواليسنه شرانپو چكتيريورلر	contours حوالى environs
Ayés a mettre en ordre tout ce qui est nécessaire	حوايج ولوازم هرنه ايسه كوروينكز	حوايج besoins necessaires affaires
il s'élue de اختيار صحبت حور عين ايلدى compagnie avec les nimphes du paradis, il mourut	رشك حور العين qui donne de la jalousie aux vierges du paradis	حور vierge du Paradis
Nous sommes restés étonnés de cela	بو بابده حيرتده قالمشوزدر	حيرت etonnem.t
Ils s'en rendirent les maîtres sur le champ	في الحال حيطهٔ تصرفلرينه ادخال اتديلر	حيطه circuit, plein
afin qu'on ne fasse aucun tort ny aucune injustice a personne	تاكيمسه حقنه جور وظلم اولنميه	حقن
Quel tort nous avons fait au miserable, helas	بيچاره نه عجب حيف اتدك	حيف جور وظلم
O vous qui etes adonnés aux plaisirs des sens et vous qui suivés la Concupiscence de la chair	اى آشفتكان لذت حيوانيه وى آلفتكان شهوات نفسانيه	حيوانى brutal sensuel

آلفته pris d'amour / d'amour amoureux

آشفته حيران عشقه فريفته

	خ	خا
خاتم يوزكمر	il mit l'anneau de Salomon au doigt d'un geant ou d'un Demon	خاتم سليمانى ديو انكشته كچوردى
خاتمه fin conclusion	On en fera mention a la fin du Livre	خاتمۀ كتابده ذكر اولنور
	Jusqu'à la fin de sa glorieuse vie	خاتمۀ عمر عزيزلرينه دك
Serviteur خادم et eunuque	Serviteur des deux sacrés villes de mecque et medine	خادم الحرمين الشريفين
dehors خارج	Cela n'est pas éloigné de l'amitié Tiltor dug.^s S.	دوستلقدن خارج دكلدر
	Les soldats qui étoient dehors de la porte	خارج بابده اولان عسكر
	hors, dehors de Galata	غلطه نك خارجنده
	Cela excede les forces des sujets	رعايانك طاقتلرندن خارج
	ils n'ont pas pu rendre le service qu'on leur avoit demandé parce qu'il leur passoit leurs forces	ببادش اولنان خذمت طاقتلرندن خارج اولمغين اجرا الميدير
propre, privé particulier & par fin خاص	Ils eurent une conference privée	صحبت خاص ايلديلر
خاصة propriété	Ceux qui ont cette noble vertu et proprieté	بو خصلۀ شريفه ولطيفۀ منيفه مظاهرى اولان خاصۀ / مالك شريف بين نظر / ازرفك
	il decouvre ses proprietés cachés	كزلو خاصيتلرن عيان ايلر
خاطر coeur, ame esprit, memoire souvenir, affection disposition	Aprés avoir demandé l'Etat de votre santé vous qui étes notre amy	بز دوستمزك حال وخاطرني سؤال ايلدوكمزدنصكره
	D'où cela peut-il venir en pensée	نه دن خاطره كلور
	La plus g.^{de} partie luy a echappé de la memoire	اكثرى خاطرندن كتمشدر
	en consideration de l'amitié du voisinage	قوكشو دوستلغى خاطرى ايچون

Quoy auroient-ils oublié de Leur demander d'où ils se sont portés	نره ده كتوردكلرينى سؤال ايلمك يوخسه خاطرلرکزی / vous vous en êtes resouvenu خاطرنشانکز اولدی	Se resouvenir penser خاطرلمق
Vous ne vous delivrerés point de cette pensée si vous ne La mettés au jour	وجوده كتورميجه بو خاطردن خلاص اولمزسن	pensée خاطر dessein
Il resolut de Le perdre, il projetta sa perte	آنك هلاكنه خاطره ايدرزي	
Après avoir prosterné son visage à ses pieds	خاك پاى شريفلرينه يوز سوردوب	خاك طپراق تراب
Votre sincere amy, bien intentionné affectionné	بو خالص النيتلري	خالص pur sincere
De pure et veritable Foy	خالص العقيده: اعتقادى صافى	
Createur des Esprits et des hommes	خالق الجن والناس	Createur خالق
il ne reste pas de faire	ايتمه‌دن خالى دكلدر	خالى بوش vuide Libre dehabité
Ne cessés pas de nous donner des nouvelles de votre santé	اخبار صحتكزى اخبار ايتمكدن خالى اولميه‌سز	
Plus nous avons temoigné d'empressement a vous demander votre amitié plus nous avons eu de honte de nous l'avoir refusé	هر نه قدر محبتكزه طالب وراغب اولدوغمزه اولقدر خاسر وخايب اولدق	ruiné, abbandonné خايب [illegible]
La Cavallerie s'étant apperceüe que les ennemis avoient peur	(قاجق) كوبراز وخايف اولدقلرينه سپاه واقف اوليجق	Trembler avoir peur خايف
Cette nouvelle est un indice de victoire	بو خبر نصرت اثردر	خبر سوز پيام nouvelle avis bruit histoire
vous sçaurés comme la chose ira	نيجه اولاجقلرين خبر آلورسز	
probablement sans doutte vous en apprenés des nouvelles	ظاهرا ايشدوب خبر آليورسز	
Ils ont fait sçavoir la venue du Roy	پادشاهك قدومندن خبر ويروب اعلام اتديلر	

Ne manqués pas de nous faire sçavoir l'état de votre santé	سلامت خبرکزی اعلامدن خالی اولمیه‌سز
Avés vous connoissance de ces choses, ou ont elles été faites de votre consentement et par votre permission, ou bien ——	سزک بو اشلردن خبرکز وار میدر واخود رضا وادنکزله اولنمشمیدر یوخسه
Nous n'en avons aucune connoissance	بزم خبریمز یوقدر
Il l'informa de tout, il donna une parfaitte connoissance du fait	قضیه‌دن خبردار اتدی
Soyés en ainsy informez	اکا کوره خبیر واکاه اولاسز
Que Dieu termine heureusem.t les jours	ختم الله عواقبه بالخیر
que la fin de ses jours soit heureuse	ختمت عواقبه بالخیر
La raison que tu es devenu g.d fortuné	عزیز وخجسته حال اولدوغک سبب
Le prince de haute et louable coutume	شهزادهٔ خجسته صفت
Dans les services de l'Empereur ou affaires publiques	خدمات پادشاهیده
Ayant fini la fonction d'ambassadeur	ایلچیلك خدمتن ادا ایلمکین
pour n'avoir pas fidelement servi son maître	افندیسنه استقامت ایله خدمت ایلمدوکی ایچون
Quand il y aura occasion de vous servir nous nous y employerons	نه خدمتکز دوشرسه دریغ اتمیز
Ne manqués pas de nous faire sçavoir ce que nous pourrons faire icy pour vous servir	بو طرفده متعلق اولان خدمتکزی اعلامدن خالی اولمیه‌سز
ils luy ravagerent son pays et le ruinerent de fond en comble	مملکتنی خراب و ویران ایلدیلر

Le lieu du village était ruiné et desert — قریهٔ مزبوره خراب وویران ایکن

خراج کذار — tributaire

Marginal notes:

avoir informé, qui a nouvelle — خبردار اکاه

informé — خبیر اکاه

cacher, fin, conclusion — ختم

fin — ختمت

خجسته — heureux — مبارك — fortuné, béni

services, emplois — خدمات — offices

خدمت قولق — charge, employ, service, condition

destruire, ruiné, desolé, gaté, dissipé — خراب

il a peu de revenu et fait grosse depense	حاصلی آز خرجی چوق	depense frais خرج
Les plus intelligents ne le peuvt. penetrer	اکا خرده بینلر واقف اولمز	انجه اذناق خرده
il se fit il s'éleva un tumulte un murmure sigr. que	بر خرلدی بر کوردی حاصل اولدی که [murmure [illegible] fracas کوردی]	murmure bruit خرلدی grognemt.
il se rejouit fort de ce service	اول خرمتوز خرّم وشادمان اولدی	joyeux خرّم gai
étant sorti de la forteresse	قلعه دن خروج ایدوب	خروج چیقمق
il tenoit le chemin de se faire monarque	ملوکیته خروجه سالك اولمشیدی	
Pour occuper le tresor royal	خزانهٔ سلطانی ضبط ایچون	خزانه مال قویه جق یر
Demandés vous a un malade s'il veut se coucher	خسته یه دوشکلی صورمسن	خسته malade
Nous sommes contens du service du pt. des marchands votre serviteur	مرقوم بازرکان باشی بنده کزی خدمتندن خشنود اولمشزدر	خشنود content
Nous sommes restés contens et satisfaits de cela	اول نسنه دن راضی وخشنود اولمشزدر	
Dès qu'ils le virent la peur leur prit	انی کوروب خوف وخشیت الدیلر	crainte peur خشیت
votre adversaire est allé a Brousse	خصمك بورسایه کتدی	adversaire خصم contraire ennemi
Il tira une ligne droitte et en tira aux deux côtés de courbes trés mineces	بر طغری خط چزدی وایکی یاننه اکری اوق خطلر چزدی	ligne, ecriture خط caractere et les pts. poils de la barbe
C'est moy qui ay fait la faute c'est vous a la pardonner	خطا بنوز عطا سنوز	peché خطا faute, erreur manquement
faute capitale a en perdre la vie	باش کیدجك خطا	
aprés les propositions et les reponses	خطاب وجواب اولنوب	aboucher. entretien خطاب
Il luy écrit une lettre claire il luy adressa une Lettre	اکا خطابا مکتوب یازدی	خطابا a lui propr.

خطبة promettre	Il promit a un tel sa fille en mariage	قزینی فلانه خطبه اتدی
	il se fait oraison et on bât monnaye au nom de sa M.	سکه وخطبه شاه انام نامنه اولوب
peril danger خطر	Cette mer plaine de perils	بو دریا پر خطر ده
خطور دخول entrer خفی گزلو نهان	Le Coeur luy suggeroit, et luy venoit en pensée	کوکلنه خطور کلوردی
	Cela n'est pas caché au Roy il n'ignore pas	علم پادشاهه خفی و پوشیده دکل
Le meilleur le plus pur خلاصة fleur	Il fut demandé a un chacun sa meilleure sentence pensée	هر برینک خلاصهٔ افکاری استخبار بیورلدی
خلاف Contraire etre contraire repugner opposer mensonge fausseté	Il n'y a point de contrarieté ou de mensonge dans ce que nous avons écrit	بو یازدقلریمزک بر سی خلاف یوقدر
	Nos parolles ne sont point fausses soyés assurés que	جوابمزده خلاف یوقدر اعتماد ایدرکه
	Ils nous ont rapporté des choses fausses	بزی خلاف اکلتدیلر
	Et parce qu'il est contre les capitulations que vous le receviés	یاکیکن کلملری خلاف عهدنامهٔ همایون اولمغله
eternel perpetuel خلد مؤبد عادة دائم اسوده	Qui dit ainsy et qui affirme le contraire	کمی شویله کمی خلافن سویلر
	Que Dieu fasse durer son regne jusqu'au jour du jugem.t	خلد الله خلافته الی یوم الدین
Lieutenance خلافة vicaire Empire	supreme Empire monarchie absolue vicaire de Dieu	خلافت کبری و سلطنت عظمی کامیاب مراد ایدوب شرق و آرتق
خلعة قفتان	Il a eté honnoré d'une veste avec demonstration de notre haute estime	خلعت فاخره والتفات عالیه مزایله کامیاب اولدی
خلف recompense restitution	Dieu vous rendra le change des choses que vous donné p.r l'amour de luy	الله تعالی ویردکلر صدقه لرک خلفن ویرر

خلف خلافت شعاری
son successeur au Regne

Se voyant trompé	خلف وعده دريغ صورتي نمايان اولنجق	خلف عهدينه وعدينه مخالفت ايتمك
Ne pouvant faire autrem.t que de tenir sa parolle	خلف وعده يه اقدام ايده ميوب	Sacc outume
Il faut quil se fasse a ses manieres	كركدركه انك خلقلريله خلقلنه	خلقلنمق s'habituer
Ceux qui s'efforcoient de troubler la paix	صلحه خلل كتورمك اوزره سعي ايدنلر	troubler gater خلل altérer
L'Empereur du monde ou regnant	خليفهٔ زمان	vicaire خليفه Successeur empereur
A chaque Lieu il environnoit son camp de fossés	هر منزلده اطراف عسكريني خندق ايله احاطه ايدوب	خندق fossé
Par raillerie en raillant	خوداتيه يوزندن	raillerie خوداته لطيفه
Cela luy fesoit plaisir	اكا خوش كلوردي	يخشي خوش ملايم ايو Con bien
Je seray en paix (peine) sous son ombre	سايه سنده خوش حال اولم	
Nont ils point peur de vous	سزلردن خوف ايلمزلرمي	قورقو خوف Crainte peur
Ayant été proche de luy il eut peur de parler	يانينه واروب سويلمكه خوف ايلدي	
Ils nont pas la moindre peur de vous	سزدن بر ذره خوفلري يوقدر	fantome spectre
qui a til la qui nous trouble	خيال اولاجق بونده نه واردر	خيال epouvantail
Cet homme ne paroit pas un homme de bon augure mais il resemble a un fleau de Dieu	بو حريف خيرلو حريفه بكزمز تكرينك بلاسي انجق	خيرلو Con profitable
homme qui a passablem.t vû le monde et a beaucoup d'experience	experimenté خيليجه دوزكار ديده وكار آزموده	خيليجه چوقجه beaucoup
Il luy est venu a l'oreille Le bruit des cavalliers et Lénissement des chevaux	كوشنه غلغلهٔ خيول ومراكب صداسي كلدي	خيول chevaux cavallerie troupes armeé

73

77

Notes en marge	د	د
entré qui entre, paravent (?) moitié (?) داخل	S'il n'est pas compris dans les articles de paix	صلح وصلاحه داخل دكلسه
attacher mettre pendre داقمق	Ils luy mirent la corde au col	ايب بوغازنه داقديلر
appuyer دايامق soutenir	qui peut vous resister, les pierres même ne peuv.t vous resister	سكا كم دايانور طاش بله دايانمز سكا
consister دايو dependre	Cela regarde ou depend de l'intention	نيته دايودر
debiteur داين بورجلو creancier	il s'accommoda avec son creancier	داينيله حقلشدی
دب قعر fond	il se campa sous les murailles de la place	حصارك دبنه قوندی
	il ruina totalem.t son armeé	ع عسكرين دبندن قوپرمش
fille دختر damoiselle	Le Roy d'Egipte avoit une très belle et très delicate et noble fille	ملك مصر سلطاننك بر دختر بلند اختر وناز پروردۀ پاكيزه كوهر نازنين قزی وار ايدی كه
tombe دخمه مقبره sepulchre	Il fit faire une haute couppe et une gr.de chapelle pour sa sepulture	بر قبۀ رفيعه وبر دخمۀ وسيعه بناسنه فرمان بيوردی
دراز اوزون طويل Long	pour avoir etendu les mains de l'iniquité et pour avoir fait des injustices	تعدی الترين دراز ايلديكی ايچون
degré d'honneur ... درجه مرتبه geographie	Parce que le soleil étoit au sixieme degré du lyon	خورشيد جهانتاب درجۀ سادسۀ برج اسدده اولمغين
min.r درخواست demander	ne condescendant pas a nos demandes et propositions	درخواست اتدكمز مطالب راست كلميوب
درد آغری وجع حيرت	il decouvrit les playes de son coeur	درد دللرين حكايت اتديلر
درشت اری dur ... rouge ... severe	Il s'y opposa avec des parolles rudes et plaines d'aigreur	كلمات درشت واقوال نادرست ايله مقابله ايلدی

la fumée en sortoit et s'élevoit en l'air en forme de colomne	توتونلر چقوب هوایه دیرک دیرک اولوردی	دیرک عمود ستون
qu'il ait les moyens de l'entretenir	ایو دیرلك اوزره اولا	entretien دیرلك
la mort est meilleure qu'une vie pareille	بویله دیرلکدن اولم چوق چوق یکدر	
Après tant de peines et de fatigues	نیجه دیرلو زحمت چکوب	دیرلو نوع گونه
personne ne peut trouver de remede a leurs maux	دردلرینه بر درمان ویرن کمسه یوقدر	درمان دوا چاره علاج
si vous le dites de tout votre coeur cela est bien sinon	درون دلدن جان وگوکلدن دیرسکز معقول یوقسه	interieur درون dedans ایچرو
Tirant les rennes du discours nous l'avons reduit a cet abregé	سوزدزکنن چکوب بوقدر اوزره اقتصار قلدق	Rêne de bride دزکن
la permission ne va pas jusques la	اول مرتبیه دستور یوقدر	Licence permission دستور ازاده اجازت congé
On y donnoit les fleurs a poignée	دسته دسته چچك ویرلوردی	manche poignée دسته صاب قبضه دسکه faisceau
percés ouvrés le ventre de ce chien	بو ایتك قرننی دلك	دلمك percer un trou
les choses necessaires pour rompre l'ennemy étant preparés	دشمن شکستلکی لوازمنی اتمام ایدوب	ennemi دشمن عدو خصم
Nous prions Dieu pr. vous	pour l'inviter pr le faire venir: ایو دعوت ایچون دعا کوزده ایز	قلغش اوقوتق prier دعا invocation salut
Il ne pretend pas se faire roy du monde	شاه جهان اولمغی دعوی دکلدر	debat [illegible] دعوی pretention
pour obvier aux maux qu'ils pourroient faire	دفع مضرتلری ایچون	دفع منع اعطا
avec des armes offensives	ضرب و دفع یات و یراغیله (بوصات)	
Enfin ils ont chassé la melancolie	عاقبت دفع غم ایتدیلر	

une fois / un coup دفعه بركره	Si vous tombés encore une fois dans ce peché et que vous ne faciés pas penitence	بر دفعه دخی بو كناهه دوشوب توبه ایتمزسك
ensevelir / enterrer دفن ایلمك / كومك	Ils enterrerent son honnorable corps	جسد شريفلرینی دفن ایتديلر
diligence / ponctualité / soin دقت	Apportés toute sorte de soin et de diligence	دقت واهتمام اوزره اولاكز
moment / minute دقيقه	N'obmettés pas la moindre chose de ce qui vous a été commandé	مأمور اولدیغكزه دقيقه فوت ایتميكز
	On n'a pas manqué en rien de ce qui regarde l'office d'hospitalité & de civilité	و رعايت مسافرینده دقيقه فوت اولنمدی
valeur qui vaut دكر	Ils l'achepterent plus qu'il ne valoit parce qu'on en trouvoit pas	آز بولنور دكرندن زیاده الديلر
changem.t دكشمه	Chaque chose a sa vicitude	هر شيك دكشمه سی واردر
non seulement دكل	Je ne le battray pas seulem.t je le tueray	اورمق دكل اولدوره جكم
	Non seulement je vous enseigneray le mêtier de patissier mais encore d'autres arts meilleurs qu'on n'a jamais vû	حلواجیلق دكل سكا كوز كورمدك عجیب و غريب صنعتلر كوستره يم
Combien دكلو قدر	Il m'a fait rester tant de tems sans dormir	بنی بو قدر زمانه دكلو اویقوسز اليقودك
	Ils ne nous craignent plus qu'un atome	بزدن ذره دكلو خوفلری یوقدر
toucher / aboutir دكمك / ارشمك اولاشمق / arriver / parvenir / app parvenir	Cette nouvelle luy vint aux oreilles	او خبر قولاغنه دكدی
	Personne du monde n'a mis la main sur moy	بر كيمسه بكا الی دكمدی

Deux ou trois Jours après la pluye cessa	ایکی اوچ کوندن صکره یغمور دکندی	دکمک مسکون اولمق سکوت بولمق
Une épine m'en entré au pied	دکن ایاغمه باتدی	کسمک خار دکن شوک
En ayant pris deux ou trois p. vous envoyer Langa vous informer	سزه کوندرملك ایچون اوچ دوردنی آلمق ایروب	دل لسان زبان
Je l'avois sur le bords des Levres, Sur le bout de la Langue	دلم اوجنده ایدی	
il sçavoit les langues de chaque nation	هر ولایتك دلنی بلوردی	[illegible] قولاغوز
Un crieur publia	بر دلال ندا ایتدی	دلال
Ils parurent dans le combat en braves et en gens de Coeur	(Lieu ou occurence) شجاعت ودلاوری معرضنده ظاهر اولدیلر	بهادر یرار شجاع دلاور
Il luy fit beaucoup de caresses de démonstrations d'amitié	(promesses) انواع مواعید ایله دلدارلق ایلدی	demonstration دلدارلق d'amour
Pendant qu'il étoit agité de ces pensées	بو افکار ایله دلفکار ایکن	دلفکار pensée melancolie
Dans un Jardin delicieux Rejouissant	بر دلکشا باغ سرور افزاده	دلکشا کوکل اچیجی
il ne pouvoit supporter les actions du Roy	شاهك حرکاتندن دلکیر ایدی	دلکیر کوکل طوتیجی qui occupe le coeur terrible horrible
On ne peut se rassasier de le contempler	سیر وتماشاسندن دلکیر اولمز	
Coupés une tranche de ce melon et me la donnés	قاوندن بر دلم کسوب بکا تسلیم ایله	دلم tranche
S'étant travesti il demandoit l'aumone de porte en porte	تبدیل اولوب قپودن قپویه دلنجیلك ایدردی	دلنجیلك mendicité
Ceux qui se comportent en braves	دلیرلك ایدن دلاورلر	دلیر بهادر valeureux courageux
La preuve évidente de ce discours	بو کلامه دلیل اظهر	دلیل قولاغوز guide, preuve
A qui est ce que ce monde a resté	بو فانی دنیا کمه قالمشدر	علم دنیا جهان le monde
Les biens de ce monde et de l'autre	دنیوی واخروی مال	دنیوی mondain

Circulaire tems — fortune دواري	Ayant tracé une figure circulaire	شكل دواري ايدوب
دوتن دخان fumée دود	un flingeam de caffé et une pipe de tabac est un regal entier	بر فنجان قهوه بر لوله دوتن ضيافت بتون
Siecle دور فلك Circuit	On n'a vû dans un siecle une pareille sedition	بويله فتنه هيچ بر دورده كورلمدي
tournent tems دوران revolution	Ils commencerent a tourner de toutes parts	اطرافي دوره اتمكه باشلديلر
	Doresnavant c'est a notre tour	بوندن بويله دوران بزمدر
چالشمق سعي جهد كوشيدن دروشمك	Ils travaillent pour Dieu pour l'amour, le service de Dieu	اللهك ايچون دورشرلر
	ils travaillent a se rendre sçavants a acquerir de la science	تحصيل علمه دورشرلر
rester دورلمق	Personne ne peut plus rester a cause de leurs cris et gemissemens	فرياد و فغانلرندن دورلمز اولدي
ساختن apprêter former دوزمك façonner	Ils mettent tout en ordre	آلاي دوزمك اوزره اولورلر
دوش رؤيا خيال خواب songer داشت	Pouvés vous interpretter le songe que j'ay fait cette nuit	دوشمده واقعه كوردكم آچه بلور ميسن
دوشمك ساقط واقع افتادن tomber advenir	Ce Religieux paroit sçavoir beaucoup	بو درويشك اوزرنيه چوق معرفت دوشر
دوغمه issu	il est sourd et muet de naissance	آنادن دوغمه صغير و دلسزدر
دوقنمق مس دخيدن يا ايشتمق دكمك	Ne craignés je ne vous feray point de tort	قورقمه سكا ضررم دوقنمز
	il heurta du pied contre quelq. chose et tomba	اياغنه برنسنه دوقنوب دوشدي
Jetter دوكمك Sergeir	Les ennemis vaincus se precipiterent dans l'eau du danube	مغلوب دوشمنلر طوناصوينه دوكلديلر
	Ils fondirent sur la place et l'emporterent la conquirent y entrerent	قلعه دوكلوب الما فتح ايتدير

Depuis le matin jusqu'au soir ils y ont travaillé sans se finir	تا صباحدن اخشام اولنجه دوكمديلر	آغزلمه قلمق être fini être achevé دوكنمك expirer
la fortune l'a favorisé	دولت باشنه قوندي	دولت محاربه ده غالب اولمق fortune bonheur prosperité richesse
Puissiés vous toujours jouir de la félicité et de la grandeur	دولت ابدي وعزت سرمدي ماحبي اولاسز	
Comme il est convenable au bien et a la dignité des deux Empires	لايق دولت طرفين اولاز وجه اوزره	
Ou tout ou rien, ou vaincre ou mourir, ou vaincre glorieusem. ou mourir honorablement	يا دولت باشه يا قوزغون لاشه	
un chacun alloit ça et là, tout étourdy comme un vaisseau qui n'a point de timon	دومني آلدرمش كمي كبي هر بري بي سرو سامان كزدي	timon gouvernail دومن navire
ils se sont étourdis a force de tourner	دونه دونه سرگردان اولديلر	رجوع عودت دور دولاشمق دونمك تايب اولمق توبه مرتد اولمق
il fut transformé d'homme en singe	آدمدن دونمه ميمون اولدي	دونمه retourné converti
il l'a retenu a l'entrée de ce detroit	دهنهٔ دربنده قرار ايتدردي	دهنه bouche ouverture
Je veux dire que....	ديمك بودركه	ديمك appeller
qu'est ce que cela signifie	بو نه ديمكدر	
Comment appelle t'on cela	بوكا نه ديرلر	
Ce n'est pas la le moyen ny le chemin de vous des excepter de sortir de vos dettes	سنك دينندن چيقق يولي ومطلق طريق دكلدر	بورج دين
Il disposa une Cour majestueuse	ديوان عالي ترتيب ايتدي	Cour ديوان tribunal siege de juge chambre du conseil
Par follie d'amour	عشقه ديوانه لكندن	
C'est une vieille route que tous les mortels ont toujours suivi	بر راه قديم دركه جمله بني آدم وخلق عالم اكا سالك وذاهبدر	ذاهب aller marcher
Ceux qui tiennent et enseignent le contraire	خلافنه ذاهب اولانلر	

Les insolens qui s'opposent a la paix	صلحك خلافنه ذاهب اولان اشقيا
Ne considerant point la fin des choses et negligeant la vigilence de l'ennemy	عواقب اموردن غافل وخصم بيداردن ذاهل اولوب
De la pesanteur d'un atome	ذره آغرى قدر
il convient de se procurer de gagner une bonne renommée	تحصيل ذكر جميل مناسب وسزاواردر
il fit passer au fil de l'épée 50: de ses sujets	رعايادن اللى ذي قلجدن كچوردى
Digne de vénération d'honneur	ذوى القدر والاحترام
On espere que vous couvrirés les fautes du manteau de pardon et que vous le regarderés de bon oeil	مأمولدركه قصوريمى ذيل عفوله ~~ستر~~ مستور ونظر قبول ايله منظور اوله
Ayant rencontré quelques trouppes des ennemis	دوشمنك برقاچ بولكنه راست كلوب
Cette affaire ne vous reussira pas	بو ايش راست كلمز سكا
Ou joignés vous ensemble p. le reprimer ou éloignés vous de notre Cour (seuil)	يا انلك دفعنه الى بر اولوب تدبير ايدك يا بو آستاندن راستانوز كيدك
Vous devés en cela marcher uniformement avec nous	بو جانب ~~ايله~~ ايله راستى اوزره اولمق كركدر
Les choses luy reussissent	ايشى راست كلور
il n'a pas même remercié	الله راضى اولسون بيله ديمدى
Recuser la sentence d'un juge	بر حاكمك حكمنه راضى اولمق
Cet argument ôte tout ombrage	بو دليل دافع الملال اولدى
enfin les Consultans jugerent que ce conseil étoit bon et resolurent	رأى وتدبيرى وبو خصوصده بنى ونصيحتى التماس اولنور

Marginal notes: Consideré ذاهل oublié — atome ذره — mention ذكر Commemoration — ذي — sujet ذوى — ذيل bas de la robe — راست صادف مصادفه دوشمك — droit juste راستان — rectitude justice raison راستى — content satisfait, apprenant راضى — levant qui leve دافع — رأى opinion avis

Conseil p. avertir
opinion pensée رأى وتدبير

ils donnerent un mauvais conseil contre cet illustre heros	اول ناموارك حقنده رأي ناهموار ايدوب	
enfin les Conseillers jugerent que ce conseil etoit bon et resolurent	آخر الامر وزرا بوني رأي صواب كورديلر	supplication
esperant d'flechir son coeur	قلبني امالة رجاسنده ايكن	esperance / priere / رجا اومق
Le Roy étant revenu du voyage de beligrade	دونكده سلطان بلغراد سفرندن رجوع ايدوب	tourner / retourner / رجوع / عودت
Ayant donné avec furie l'assault ~~au~~ ~~lo~~ l'attaquee	رجوم كبي هجوم ايدوب	lapider / رجوم / jetter
L'ayant renoncé pour son parent il se separa de luy	قطع رحم ايدوب اندن آيرلدي	parenté / رحم / matrice
que Dieu luy fasse misericorde	حق تعالى بوكا رحم ايلسون	avoir pitié
la permission de s'en retourner luy ayant été donnée	مراجعت رخصتي صدور ايدوب	permission / autorité / licence / اجازت سهولت / رخصت
Ils percerent la muraille de tous cotés	هر طرفدن حصاري رخنه دار اتديلر	fracture / rupture / dislocation / رخنه كورك
faites restitution tout ce qu'ils ont pris	الدقلري هرنه ايسه كرو رد اتدورسز	رد منع دفع / رجوع كرو دوندرمك / قبول اتمك
Il ne rejetta pas ses paroles	سوزني رد اتميوب قبول اتدي	
Jusqu'à ce qu'il prenne cette forteresse	بو حصاره دست رس بولنجه	faire parvenir / دسترس
Ils l'envoyerent avec le tiltre d'ambassadeur	رسالت طريقيله ابلاغ اتديلر	mission / رسالت / ambassade
Ayant pris le plan de cette ville	بو شهرك رسمني آلوب يازوب	رسم اثر / نشان عادت / depuis
Ayant payé les droits de la Douanne	رسم كمركلرين ادا ايلدكلرنده	
cela repugne a la bonne ortographe	رسم خطه مخالفدر	

ملامت اولمش كمسنه
deshonnoré
decrié, diffamé
infame comme
de honte
رسوا

effacer, rayer
Casser
رسيد

خوشنودلق بكنمك
رضا مراد

Avec le nom les qualités spécifiés	اسم ورسملريله
il encourut une infamie mortelle	رسواى عالم اولدى رسوايلكه دوشدى
il a été effacé des registres	دفتردن رسيد اولنمش
il n'y donne point son consentement	اكا رضاسى شريفى يوقدر
Il se conforma au Commandement du Roy	فرمان شاهه رضا ويردى
Ils ne Consentent point aux excés que font ces insolens	بوشقيلرك ايلدكلرى فساده انه رضالرى يوقدر
Condescendés a la volonté l'un de l'autre	بربرلرينك رضاسنه تابع اولاسز
Avec le consentem.t des deux parties	طرفين رضاسيله
tant que les deux parties ne donneront pas leur Consentem.t	طرفينك رضاسي اولمدقجه
se resignants a la volonté de Dieu	قضايه رضا كوستروب
Pour Dieu pour plaire a Dieu	الله رضاسي ايچون
que la Benediction de Dieu soit sur eux	رضوان الله عليهم اجمعين
Par complaisance et par amour pour luy	رعايت خاطري ايچون
Avec toute sorte d'honneur et de civilité	انواع رعايت واكرام ايله
Il n'a rien manqué au respect a l'honneur qu'on luy a rendu il a été aussy honnorablement qu'il se peut	رعايت واكراملرنده قصور اولنميوب
Personne ne l'estime ne luy fait civilité	اكا كمسه رغبت اتمز

Complaisance
benediction
رضوان

رعايت حفظ
observation
garde, honneur
bon accueil
bon traitem.t

desir, curiosité
estime
رغبت

Vous avés souhaitté de le voir Le voicy	کورمکه سن رغبت ایمشدك ایشته کلدی	یوجه کمک قالدرمق
Ils ôterent de sa place cet. insolent	شقیٔ مزبوری اول قلعه دن دفع ایتدیلر	رفع
Son Coeur émeu de tendresse il luy porta compassion	کوکلنده رقت قوپوب شفقت ایتدی	Compassion رقت tendresse
il effaca de dessus le registre les caracteres de sa vie	دفتر شهوددن رقم وجودین حك ایتدی	رقم باتمق
A L'auguste, Les étriers imperiaux a L'Empereur	رکاب همایون	رکاب etrier
Les étriers imperiaux — —	رکاب کردون جناب — —	
gde. Colomne	رکن معظم	رکن ناحیه جانب Le coin
il voulou luy ôter le reste de sa vie	دلدیکه بقیهٔ رمقن ازاله ایده	رمق soupir
Que vous ne les fassiés pas molester	رنجیده ورمیه ایتورمیه سز	انجنمق رنجیده
si vous avés encore dans le coeur quelque indignation contre moy	اکر قلب شریفکزده رنجش دخی وار ایسه	رنجش indignation
il m'a joüé un mauvais tour, il m'a fait piece	بکا بر ایو رنك ایتدی کچیدی کچوردی	ذکر ویا لوز حیله
Je veux jouer un bon Tour au maître du bain	حمامجیه بر معقولجه رنك ویرم	
Il fut envoyé	متوجه و روانه اولمشدر — —	envoyer expedier روانه
Un esprit apparu en forme humaine	بر روح مصور آشکار اولدی	esprit ame vie روح
Se recommandant a l'esprit du st. prophete	حضرت رسولك روحانیتلرینه توسل و التجا ایدوب s'appuyer se confier / se recommander	
Ceux qui procedent de cette maniere	بو روش اوزره اولانلر	روش حرکت یورش رسم
Sultan achmed Roy de grece prince de Romelie	روم پادشاهی سلطان احمد خان	روم la grece europe

Roma رومیه	La Romelie mineure et L'armenie majeure	رومیهٔ صغری وارمنیهٔ کبری
gage otage رهن	Que ce tablier reste chés vous engage pour deux aspres	بو دستمال سزده ایکی اقچه یه رهن دورسون
guide رهنما رهنمون	Quil serve de guide p. aller a cette isle	اول جزیره یه کیتمکه رهنمون اولسون
gage رهین	il avoit mis tous ses biens en gage	جمیع املاکنی رهین قومش ایدی
abstinence ریاضت mortification	Son corps est tout extenüé par les mortifications	جسمی ریاضتدن ایدوب انجه لنمشدر
	Ils firent une si g.de abstinence	اولقدر ریاضت اتدیلرکه —
ریزان دوکیجی	Vent d'automne qui fait tomber les feuilles des arbres	باد خزان ومرض ریزان
chef رئیس maître professeur, capitaine	Celuy qui commande les trouppes des infideles	رئیس فرقهٔ ضالهٔ اولان (ضاله آزغون کمراه آزدیرجی)
	ز	ز
زاد آزیق ذخیره	Prepare luy ses provisions	زاد و زواده لرینی اعداد ایدیکز
زاری یالوارمق فریاد وفغان اغلمق	Avec supplications et soumissions avec les larmes aux yeux	تضرع وزاری ودماع جاری برله دیدیکه
زانو دیز دکنه genoux	Appuyant sa tête a ses genoux	زانوسنه باشن قویوب آغلردی
Coin زاویه Couvent	Il fit fabriquer un beau et haut couvent	بر زاویهٔ عالیه بنا ایتدیلر
superflus زاید	Il ne se trouva rien dans l'un plus que dans l'autre	اصلا برنه برحالت زاید بولنمیدر
زایل dissiper manquer	Leur esprit se troubla	عقللری زایل اولدی
	Otés nous de doutte que nous avons dans le Coeur	درونمزده اولان شبهه زایل ایله
	Nuit Longue	لیل زایل النجوم

Langue de serpent et dent de Dragon	زبان مار ودندان اژدهاوار	Langue زبان
Etant affoibli, étant restés sans force	زبون وبی تاب اولوب	ضعیف عاجز زبون
quelle peine vous me donnés dans quelle embaras vous me mettés	بنم بوقدر زحمته قویردك بنی	peine زحمت travail, incomodité
Ceux qui s'appliquent au Labour de la Terre	زراعته مشغول اولانلر	semence زرعت
Il se trouve seulement avec dix mille soldats a cheval	یالکز اون بیك سوار خونخوار زره پوش بولنوب	زره côte de maille
Gros et mal fait	زفت حدوده طشره بیوك کیه تصلوق دیرلر بوغوز وبیك واصولسز	زفت
Leur manger sera un arbre infernal dans le feu ardent manger infernal	لقمه‌سی زقوم صریع اولا اود ایچنده	arbre infernal زقوم
Le tems de payer étant passé	آقچه ویرجك زمانی مرور ایدوب	زمان چاغ وقت دوراه tems, saison, siecle
Ils n'acheveront point Leurs affaires a cause du peu de tems	زمان تنك اولمغله ایشلری تمام اولمز	
Dans peu de tems il rassembla une g.de armée	آز زماننده چوق عسکر ملحق اولدیر	
On ne se prend pas a l'Ambassadeur L'Ambassadeur n'en porte pas la peine	ایلچیه زوال یوق اولمز	manquement زوال declinaison misere
Il eut peur de perdre son Royaume	زوال دولت وانقراض سلطنت خوفنه دوشدی	
Melant dans le discours plusieurs Paroles empoisonnées	[struck out] کونا کون زهرناك سوزلر سویلیوب	venimeux زهرناك
afin que l'amitié s'augmente toujours de plus en plus	باقی دوستلق زیاده باد	s'augmenter s'accroître زیاده abonder
	زیاده کرکلو plus important necessaire	

	Que peut on dire davantage qui ne se sçait	زياده نه ديمك لازمدركه معلوم دكلدر
	Que la prosperité de votre vie s'augmente	عمر ودولتكز زياده اولا
	Plus de ce qu'ils avoient entendu	استماع اتدكلرندن زياده
visite زيارت pelerinage	Il alla visiter le sepulchre de ces deux Roys akila de la gloire qui étoient dans le monastere	مناستر ده اولان ايكي پادشاه مغفرت پناه مرقدلريني زيارت اتدي
زيور زك ornement	Ceux qui negligent les ornemens des vertus	عاطل خالي vuyde — زيور هنردن عاطل اولانلر
	س س	س س
passé, susdit سابق مقدم precedent premier	Y a t'il un homme de reste de l'ancien tems	زمان سابقدن كيتي قلان وارمي
avant, par le passé anciennent. سابقه بوندن اقدم	Mahmoud Pacha qui étoit anciennemt. pacha d'Alep	سابقا حلب پاشاسي اولان محمود پاشا
	Observant les anciens devoirs	حقوق سابقه رعايت ايدوب
rivage, port bord, côte ساحل دكز كناري marine	il n'a pas trouvé la voye de se sauver	نجات ساحلنه يول بولمدي
fait, formé ساخته contrefait	fait d'os de poisson	ماهي استخوانندن ساخته
qui ساري passe penetre	plaisir qui penetre toutes les parties du corps	صفا كه جميع بدنه ساريدر
ساعت heure horloge	Rendés ce service au plutôt	هر ساعت اول بو خدمت ادا ايله
	Il n'avoit pas encore marché deux lieux	بر ايكي ساعت ير كتمدين
چالشيجي ساعي مجد	il travailloit a l'ôter	دفعنه ساعي اتدي
ساقز mastic resine	ils luy ont tiré les vers du nez	آغزندن ساقز اولديلر

afin quils nayent plus dexcuses	تا كه عذرلرينه ساقط اولا	tomber s'anéantir ساقط دوشمك
On leur donna quelque argt. pour les appaiser les faire taire	بر قاچ آقچه ويرلديكه ساكت اولالر	faire taire ساكت
Ils sont tous deux des habitans de la ville de Bude	ايكيسى بودون قلعه سنك ساكنلرندندر	habitans ساكن
il Lesui mourir et Luy otâ la vie	اثر وجودنى صحيفهء روزگاردن سالب اولدى	ravisseur qui enlève سالب
ils oublierent Leur prince passé	ملوك سالفه‌لرين فراموش ايدوب	passé precedent سالف
Le chemin que je tiens la religion ou je suis	سالك اولدوغم طريق	marcher voyageur سالك يولجى qui suit
il se mit a Lombre de la clemence de l'Empereur Ottoman	سايهء مكرمت رسوم پادشاه دومى پناه ايدوب	سايه كولكه ombre
Cette pelisse n'en par bien passée	بو كورك كسبى يوقدر	fair, trempe par preparer la peau سپ داغ
la Demande n'a pas été acceptée	مبادرت اولنان قبول اولنمامش	مبادرت امرلق تعنونمن
Le fait susdit se trouve écrit dans les plus gdes. histoires	سباق مذكور اكثر تواريخده مسطوردر	chose precedente سباق
Les sujets n'approchent point de Leurs seigneurs	رعايا سپاهلرينه كلمز	سپاه جرى armée
Le sujet de cette écriture est que	سبب تحرير حروف بودركه	سبب موجب اصل باعث مادى
A l'occasion de Leur amitié	خصوص ومحبتلرى سببيله	
La principalle Cause de sa déroutte	انهزامنه سبب اولان	
chaque Lingot étoit de mille sequins	هر سبيكه بيك فلوريدر	Lingot d'or ou d'argent massif سبيكه
Les voyageurs de la Caravane de Damas n'eurent pû sortir du desert s'ils n'eussent été astrologues	قافلهء شام ستاره شناس اولمسه اول بيابانده قالورلردى	ستاره يلدز طالع فوغ نتق etoile astre fortune avanture

Marge	Français	Turc
اوکنلمش ستوده Loüé	Il en arrivé que ces deux princes de très Loüables qualité s'abboucherent ~~ensemble~~ et eurent de très fructueuses Conversations	اول ایکی سید ستوده صفات بیننده ملاقات وصحبت پر برکات میسر اولدی
effort de bar preparation emulation combat ستیز	Il n'avoit n'y pieds pour fuir n'y force pr. combattre	نه پای کریز ونه قوت ستیزی وار ایدی
minute سجل registre	Cela ne se trouvant point enregistré dans le protocolle dans les actes publics	سجل محفوظده قیدی بولنمدقچه
	Si vous ne faites pas enregistrés Les Lettres royaux, tant que vos privileges ne seront pas enregistrés	براتك صورتنی سجلاته کچورمدقچه
	On a approuvé judiciairement que cela étoit arrivé	اولندوغنه سجل وحجت ایلمشردر
nuée سحاب	Nuë fulmineuse	a l'albe علی السحر — سحاب صاعقه دار
سوٴ لبنی شیر	Les deffauts de Nature ne s'en vont qu'avec la vie	سد ایله کیرن خوی جانله چقر
arrêter arrêter empescher سد	Ils fermerent bien la porte	قپوی محکم سد ایلدیلر
droit salutaire سوی طوغرو	Pour arrêter Le flux de sang	سدّ مجاری خون ایچون
éminent excellent سرافراز اولوق glorieux	On n'a pas vu une action droitte de luy	publié, clair پدید آشکاره ظاهر manifeste — آندن برعمل سوید پدید اولمدی
	Il les surpassoit tous dans le champ de la vertu	میدان هنرده سرافراز ایدی
سرانجام ماجرا accident cas, événement	ils commencerent a raconter les accidents qui Leur étoient arrivés	باشلرینه کلن سرانجامی حکایته باشلادیلر
Confins سرحد frontieres bornes	étant venu aux frontieres des ennemis	سرحد دار الحربه کلدکده
سرخ قزل rouge	Versets de l'Alcoran écrits en rouge	سرخ ایله مسطور اولان آیات
سردار general marechal de camp	L'ayant fait général de l'armée de Romelie	روم ایلی عسکرینه سردار قلوب

Se plaignant de la rigueur de sa maitresse et de la gᵈᵉ discourtoisie et de la coüardise de son rival	محبوبنك سردلكندن ورقيبك نامردلكندن شكايت قلدى	سرد صوق froid
S'étant plaint de sa rigueur de sa severité de sa dureté	سردلكندن شكايت قلوب	
Nous voulions eprouver pendant quelques jours ce qui pourroit arriver ~~nous~~ l'avons vû et sommes retournés	بر قاج كون كوره جك سركذشتمز وار ايمش كوردك بنه كلدك	سركذشت باشدن كچمش احوال cas, evenement
Ce nous est une gᵈᵉ grace et un gᵈ bonheur	جانمزه منت وسرمايهٔ دولتدر	سرمايه مال اتى رأس المال Capital
Ceux qui conservent leur vie	سرمايهٔ حياتنى محفوظ اولانلر	
Qu'il acquiert une santé perpetuelle et la beatitude éternelle	صحت ابدى وسعادت سرمدى حاصل اوله	سرمدى ابدى éternel, divin
Vous n'avés pas receu de ce côté la le moindre domage	بو جانبدن سزه سرمو قدر آزار وتعرض صدور ايتممشدر	سرمو قولاً وفعلاً
Les cipres et les cedres levoient leur tête jusqu'au ciel	سرو وچنارلر افلاكه سر چكوب	سرو cypres
On a eu un trés gᵈ plaisir et une trés gᵈᵉ joye de son arrivée	ورودندن زياده سرور وحبور حاصل اولمشدر	سرور شادلق alegresse, joye
De votre part vous qui étes notre amy	سز دوستمز طرفكزدن	سز انتم شما vous
Les choses qu'on ne trouve pas convenables pour soy qu'on ne les souhaitte pas d'un autre	كندو وجودينه سزا كورمدوكى احوالى مسلم آخره دوا كورميه	سزا لايق جزا digne, convenable recompense
Nous les avons punis comme ils le meritoient	سزالرينه كوره جزالرين ويردك	
Quoy qu'il fasse c'est la justice	نه قدر ايتسه سزاواردر	سزاوار digne meritable
Il est digne de gᵈᵉˢ charges	عالى مرتبه لره سزاواردر	
Vous avés écrit ce me semble	~~يازدوغكز سزيرسم~~ ~~[illegible]~~ يازدكز سزيرسم سزمك penser, croire conjecturer	سزرسم comme il me semble

سعادت مبارکلك اوغورلق felicité, prosperité fortune	La felicité de ce monde et de l'autre	سعادت دنیا و آخرت
	Quil te fasse arriver a la beatitude eternelle	ابدی سعادته اولاشتره
سعی قصد جهد اقدام تشبث dessein, entreprise, effort soin	Employés tous vos soins	سعی و دقت و اهتمام ایلیکز
	Il faut que vos efforts deviennent inutiles	سعیکز بیهوده اولمق لازم کلور
سفر voyage guerre	J'ay fait trois voyages a Andrinople	ادرنه یه اوچ سفرم واردر
	Il revint a la maison après la guerre	(حضر residence demeure) سفردن حضره توجه بیوردی
	Il promit de rendre tous les services quil pourroit dans le tems de quelque guerre	هر سفر همایونده مقدوری اولان خدمت اداسنی التزام ایتدی
سفره table nappe	il apprêt la table selon son pouvoir	علی قدر الطاقه سفره قودی
	Les servantes mirent la table et la servirent	جاریه‌لر میدانه سفره کتوروب طعام دوشدیلر
سفید آق blanc	S'il se fut trouvé parmy eux un homme d'age ils ne seroient pas tombés dans cette confusion en cette infortune	اکر ایچلرنده سفید ریش بولنسه باشلرینه بو ایش و عیشلرینه بو تشویش کلمز ایدی
سکرتمك سکّ اقاجه یوریدن courir aller en courant	Ils accoururent de tous côtés a Constantinople	هر جانبدن اسلامبوله سکرتدیلر
سکوت silence, repos	Souvent on prend silence pour consentem.t	بعض زمان سکوت اقراردن صایلور
سکون repos tranquillité	Les flots de la mer s'appaiserent se tranquiliserent	امواج دریا آشوب سکون بولمش
سلاطین سلطان princes Roys	Selon la pratique la coutume des grds princes	عادت سلاطین شوکت آیین اوزره
سلام paix Salut	il vous salue beaucoup	سکا وافر سلام ایتدی
	Amica salutation	سلام سلامت انجام دوستانی و کلام مودت ارتسام محبانی

A Condition de les envoyer dans un Lieu seur	محل سلامته ایصال شرطی اوزره	paix salut سلامة repos
que les Janissaires s'arment et se tiennent prest	armes armes سلب instrumens appareils یکیچری وعزب سازو سلبلریله حاضر اولالر	سلب چکمک قیق depouiller
Du tems de nos predecesseurs	سلفمز زماننده	سلف predecesseur
D'une secousse il se delivra de ses mains	اللرندن برکرده سلکندی	سلکمك avec ebranler secouer
selon la coutume des Roys et selon le service institué par la Religion	برموجب عادت ملوك ومقتضای خدمت سلوك	سلوك chemin regle maniere de vivre
insistant sur la bonne coutume des Roys	سلوك طریقهء ملوکه ایدوب	
sa maniere de proceder luy fit connoître qu'il avoit dans le Coeur	سلوکندن احوال ضمیرنی فهم ایدوب	
Avec sa belle maniere	حسن سلوك ایله	
il ne scait de quelle côté se tourner	نه سمته کیدجکین بلمز	سمته طریق ... rol
Il parvint a ses Oreilles	سمعنه واصل اولدی : قولاغنه دکدی	سمع Louye
Avec la Conjoncture ce qu'entendit le Roy	سمع همایونلرینه ایرمك تقریبی ایله	
Il etoit parvenu a la l'aâge de 22: ans	سن شریفلری یکرمی ایکیه وصول بولمشیدی	سن age
Il avoit dix huit ans quand il monta sur le Trosne	کو یو سلطنته جلوس اتدکده سن شریفلری اون سکز یل ایدی	
L'année de l'egire 1088: p. Les Chretiens 1677	سنه ثمان وثمانین والف	سنه an
institué par la Loy de ses predecesseurs	سنت اجدادلری اولان	سنت سیرت طریق loy ordinaire regle
Cela votre affaire	بو مصلحت سنکدر	سنکدر
Il le pria d'envoyer de son pais des maitres architectes et des maitres maçons experimentés dans la batisse	ولایتلرندن اولان معمارلری ودقایق واقف سنمارلری ارسال اتمه لرین التماس اتدی	سنمار architecte

années سنوات سنه	il passa les années de sa vie dans le plaisir	سنوات عمريني صفاده كچوردي
سنور حد سرحد limites bornes بوم confins	Ils font des incursions sur vos limites	سنور و حدودكزه تجاوز ايتسه لر
سوء ـ زرازلق mal mechanceté	Celuy qui a donné le mauvais conseil finalem.t s'en repentira	بو مقوله امر خطيرده سوء تدبير ايدن عاقبت پشيمان اولور
	Voyam virifiam son mauvais dessein	سوء قصدني تحقيق ايدوب
سواد قره لق شخص مال كثير noirceur, pays territoir, melancolie	La Ville de Constantinople est une trés belle et trés g.de ville et trés florissante avec la bonne justice du Roy et trés peuplée et une des plus anciennes villes laquelle	مسلم ارباب عقولدر كه شهر مقبول استانبول اعظم بلاد و معمار عدل سلاطين ايله معمور و آباد بر شهر قديم و سواد عظيمدر له
سوار اتلو فارس Cavalier	Avec deux mille Cavalliers	ايكي بيك سوار پر زور ايله
سؤال مسألة demande question	Il luy demanda comment il avoit pû venir dans une nuit du Caire a Babilonne	بر گيجه ده مصردن بغداده نوجهله كلدوكن سؤال ايلدي
سودا melancolie amour, convoitise ambition passion	informés nous selon la verité de leur état et faites nous sçavoir s'ils sont allés par un motif d'avarice ou p.r trafique	طمع سوداسيله مي و ياخود كار و كسب ايچونمي وارمشلر حقيقت حاللرين صحت اوزره طرفمزه اعلام ايليه‌سز
سور دوكن حويلي بارو حصار noces, festin fort, muraille	Aprés avoir conquis Con.ople et en avoir fait reparer les murs	استنبول شهريني تسخير و سور و باروسني تعمير اتدكده
	Ils planterent sur les murailles la banniere de victoire	لواي فتحي بالاي سوره قوديلر
سورچمك glisser, broncher chopper	Ne coupés pas la tete d'un cheval qui bronche une fois	باشني بر سورچن آتك كسمه كل
سوركون banni	Ils n'exposerent par la verité de l'état des bandes	اول سوركونلرك احوالني خلاف اوزره عرض ايدوب

Ensuitte vous serés obligé de Labourer vos terres et pourvoir a vos necessités	صکره چفتلکر سورملی و قیودکز کورملی اولورسز	tirer en Longeur, chasser, bannir, frotter, cultiver سورمك چکمك قومق تیغ بلد اتمك
A force de le traisner il vint au bord d'une fontaine (سوری ثلة واغنة troupeau)	سورنه سورنه بر بکار کنارنه کلدی	سورنمك se traisner sur le ventre se frotter
Ils conduisirent leurs brebis troupeau a troupeau	سوریلر ایله قوینلرین سورو سورو کتورمشلردر	سوری pointu مؤشل
Si la chose est ainsy il n'y a rien a dire	بویله اولسه سوز یوق	سوز کلمه لفظ کلام سخن parole, mot, discours
Faisons ce qu'il nous ordonne	سوزنه عمل ایلیه لم	
Nous commencerons le discours par la	اندن سوز آچارز	
Il n'y a point de faunceté dans mes parolles	سوزمده خلاف یوقدر	
Il avoit differé la marche des trouppes	عسکر سوقنی عوق اتمشدی	سوق بازار marche, place, lieu du combat
il envoya l'armée de ce côté là	اول جانبه سوق رجال اتدی	
Il fit de grands sermens sur toutes ces choses la	بو خصوصده عظیم سوکندلر ارتکاب اتمشدر	سوکند انت jurement
Ceux qui sont de bonne maison sont dignes d'honneur	ایو سویدن اولانلر رعایته لایقدر	سوی نسل rau Ligne
Ils examinerent ~~cette Langue~~ ce prisonnier cet esclave	قبورد لی سویلتدیلر	سویلتمك faire parler examiner
Ayant eu avec luy une tres Longue Conference sur les affaires d'hongrie et autres touchant les villages desquels il avoit ordre de traitter avec nous d'abouche	کرك مجارلر احوالی و کرك سائر لسانا سپارش اولنان قرا احوالی تفصیل اوزره کندوسیله سویلشو	سویلشمك parler ensemble s'aboucher Conferer
Ils ont dit du bien de luy en son absence	غایبتنده انك ایولکین سویلشدیلر	
Il ne dit pas ce qu'il a dans le coeur	کوکلنده اولانی اچیوب سویلمز	سویلمز

Choses singulières — rares نادر

fleche sorte — سهام اوق — pointe	Il fut préservé de la mauvaise fin intention de son Ennemy	نوادر سهام دشمن بو فرجامدن مصون اولدیلر
سهل آسان — یومشق آز — facile, aisé, un peu	Une chose comme cellela est facile	بو مقوله امر سهلدر
	Qui peut supporter aisement des paroles de la sorte	بو مقوله سوزلر سهل الیه کم تحمل ایده بیلور
voyageur — pellerin — سیاح	Selon ceux qui ont vû le monde (personnes sçavantes — دانشور)	سیاحان دانشور قتنده
voyage — سیاحت	Ils ont voyagé et vû le monde	دنیایی سیاحت اتمشلردر
gouvernement — سیاسة — administration de la justice	L'ayam conduit a la place de Justice	میوان سیاسته گتوروب
Prince — سید — Seigneur, titre des descendans de ahlen	Prince et Chef des hommes de toutes les creatures de l'univers (Le chef des prophetes — سید المرسلین)	سید الکاینات: سید الانام
promenade — divertis. — سیر	Il entendent Mahomet le chien	
legerem. — sans — quon sen apperçoive — سیکجه	Il se promenoit sans faire semblant de rien	اچمزدن سیر حالردی
	Il pleut si menu quon ne s'en apperçoit pas	سیکجه سیکجه یغمور یغایور
	Cuit menu come le pain des Juifs	سیکجه پشمش جفوت اتمکی کبی
Torrent — سیل	Il est chose très certaine que le Roy viendra avec une très nombreuse armée	شاه گردون اقتدار سیل کردار ایله کلمك مقرردر
سیم گومش — argent	Il fait le maître il montre de l'air	سیم و زر بافد یعنی: صنعت گوسترر
	ش ــ شـ	ش ــ شـ
Content gay — شاد فرح	il fut consolé et Content	مسرور و شادکام اولدی
S'egarer, s'étonner — شاشمق — se trouble	Il eut si grand peur quil en perdit le sens et mille malheurs l'accablerent	خوفندن الی ایاغی شاشردی و سیل بلا باشندن آشدی
difficile — شاق	Parce que cela nétoit pas trop difficile	شاق اولمدوغی جهتدن

اول خزمت شاقه — Ce mechant service

Remerciam Dieu des benefices receus	شاكر الانعم الملك الكبير	شاكر شكر ايدجي qui rend grace
Ne soyés pas cause que les citadins se plaignent	مملكت اهلين الميه شاكي	qui se plaint شاكي شكايت ايدجي
Dieu Le sçait et est temoin de la chose	خداي متعال شاهد حالدر	temoin شاهد Beau et belle
Ce fait a été divulgué dans tout le monde	بو قصه عالمده شايع اولدي	divulgué publié شايع
Ayant jetté Le doutte dans Le coeur du Roy Le tenant en suspend irresolu	شاهك قلبنه شبهه براغوب ترددويردي	شبهه doute, soubçon scrupule
Nous ne doutons point que la Copie du Barat que vous nous avés envoyé n'ait été transcritte sur l'original nous sçavons qu'elle n'est pas fausse	في الواقع كوندردوككز برات شريف صورتي اصلندن يازلدوغنه شبهه مز يوقدر وساخته اولمدوغني بلورز	
Il n'y a plus de doutte que ce ne soit l'isle de Candie	كريد جزيره سي ايدوكنه شبهه قالمدي	
Il passa l'hiver de cette année là a Andrinople	اول سنه نك شتاسني ادرنه ده كچوردي	hyver شتا قيش
Il a donné des marques de valeur	شجاعت اثري ويردي	valeur courage شجاعت بهادرلق
Un certain vaurien nommé Moustafa	مصطفى نام بر شخص بدفرجام	شخص كشي personne
Il m'a fait tort malicieusemt exprès de luy même	كندو شرتندن بكا ضرري طوقوندي	شر يرامزلق mechanceté
Ils n'ont pas rempli les pactes de les conditions les Loix de L'amitié fraternelle	شرايط اخوتي تكميل اتمديلر	شرايط Conditions pactes
Ils ont observé comme il faut les conditions de la paix	شرايط صلح وصلاحي كركي كبي رعايت اتديلر	
il raconta toute l'histoire a sa mere	قصه سني والده سنه بالكليه شرح ايلدي	شرح كشف بيان explication exposition

Convention loy شرط قول عهد	a Condition de Le mettre en possession de La moitié de ses états	نصف ممالكنی تملیك شرطیله
droit la Canon شرع	Après avoir été en justice ils se Leverent et s'en allerent	امر شرعك دیركن قالقوب كتدیلر
chemin de la loy شرعیة	Il ne perdit pas un moment pour donner Cours a la justice punitive	سیاست شرعیة اجراسنه دقیقه فوت ایمدی
eminence hauteur noblesse شرف	Quils deviennt. grs avec l'exaltation de La foy	شرف دین ایله تشریف اولنه لر
	Ses très nobles tittres	القاب شرف انتسابلری
Confus honteux شرمنده	Il resta tout Confus	شرمنده و خجل اولمشدی
	Etant luy même confus de ses mauvaises oeuvres	اعمال ناسزاسندن شرمنده اولوب
	Confondés Le par vos bienfaits	شرمندهٔ احسانك ایلك
maux iniquités شرور	Il alla en diligence p. appaiser les tumultes qui étoient dans la Natolie	اناطولی جانبنده اولان شرور دفعنه شتاب ایتدی
Commencement principe شروع	Ne repondés point aux premiers discours quils commenceront a faire	شروع اهراسا ایتوكلری كلاملرینه جواب ویرمه
	Ils commencerent a se preparer pour partir	مراجعة تدارکنه شروع ایتدیلر
[illegible] & mauvais malin شریر ابو دكوزك	Il vint un nombre de Coquins fripons	نچه بد اصل شریر كلوب
loy justice شریعت	Si Le mariage se fesoit selon la sainteté de La Loy	شریعت مطهره اوزرینه نكاح اولسه
Sublime noble شریف یوجه عزیز	Ne faites rien contre la noble Justice	خلاف شرع شریفه عمل ایتمیكز
medecine remede شفا	Dieu Le guerit Luy rande la Santé	حق شفا میسر ایلیه
شفاعت intercession	Il intercéda pour Les habitans de La place	قلعه اهلنی شفاعت ایلدی

Jointe a ce la recommandation du Vizir Pacha	عوض پاشانك شفاعتی انضمامیله	
Il fit deg.res plaintes au Roy de ces insolens	بو شقیلردن شاهه وافر شكایت ایلدی	شقی misérable malheureux
Qui seme du sucre a envie de faire un banquet aux mouches	میرانه شكر دیزاولوب ضیافت كستر مكس اولمق استر	شكر sucre
Il rendit mille graces a Dieu de l'avoir incliné a la paix	صلحه داعی اولدوغنه بیك جانله شكر فراوان ایتدی	شكر louange à dieu
Ils supplierent le Roy de leur pardonner pour action de grace de la victoire	سرور ظفر شكرانه سنه رجای عفو ایتدیلر	شكرانه remerciment de grace
Il a de la reconnoissance de ce bienfait	بو نعمتك شكرانه سن بلور	
Cette deroutte l'afliga sensiblement	بو شكست اوجنون شكسته خاطر ایكن	شكست rompre
S'appercevant que la rose de son esperance ne pouvoit pas fleurir	(Sentio s'appercevoir) كل مقصودی شكفته اولمیاجغین احساس ایدوب	شكفته آچلمش ouvert fleuri
J'ay mis a sa place un morceau de bois qui a paru come si je eu été luy	براغاج پاره سن سنك شكلكه قویوب	شكل صورت figure forme
Feignant de fuir il trompa son Ennemy	فرار شكلندن دشمنی الدادی	
Parce qu'il eclaircissoit et dissipoit les doutes les plus scrupuleux	شبهات اصحاب شكوكی سالب اولمغین	شكوك doutes scrupules
En insultant au malheur de quelqu'un vous vous rejouissés du mal qui luy arrive	اكر بر كسنه یه بلا وغم وغصه یتشدوكنه شاد اولوب سونمك	شماتت Cris
Dorenavant le remede a cette chose la est d'avoir patience	شمدن كرو چاره سی كار صبر ایتمكدر	
doresnavant l'Empire grec et la residence de Cesar sera à moy	شمدن كیرو روم تختی بنم وقصر قیصر نشیمنم اولمق مقرردر	شمدی الان حالا آكنون maintenant à cette heure

épée شمشیر قلیچ	Pour cette fois excusés le peu que nous avons fait nous ferons davantage une autre fois	شمدیلك بو قدر معذور بیورك بنه خدمت باقی
	Passant dans le monde p.r un prince d'une g.de prudence et d'une g.de valeur	حسن تدبیر و قوت شمشیر ایله عالمده مشهور اولوب
chandelle شمع موم	Trois mille Religieux et prêtres vinrent le flambeau a la main en presence du Roy p.r le congratuler	اوچ بیك قسیس و راهب اللرنده برر شمع کافوری مبارك باد اداسی ایچون قیصر حضورنه ذاهب اولدیلر
شمول قبلق comprendre احاطه entourer	il a parfaittement compris entendu	معلوم علم عالم شمولی اولمشدر
شناعت فساد تجاوز mal exhorbitance	Avec le voille de sa recommandation il couvrit les excés de son mary	پرده شفاعتنی زوجنك شناعتنه حایل (حجاب) ایلدی
شور غوغا tumulte confusion	Ne pouvant plus supporter les vexations de ces insolents	کافرلرك شر و شورندن عاجز اولوب
desir شوق amour, inclination gayeté	Ils ont montré beaucoup de joye de la venüe de l'Embassadeur	قدوم رسوله شوق و سرور و بهجت و حبور اظهار ایلدیلر
pompe شوکت magnificence	Le voyant avec une si g.de pompe et tant de magnificence	بو شوکت تام و عظمت تمام ایله کوروب
très شوکتلو puissant	trés puissant Empereur	شوکتلو و عظمتلو پادشاه
شویله ainsy	Sachés le ainsy et ajoutés foy ace noble signe ou imperial signe	شویله بلکز علامت شریفه اعتماد قلاسز
شهادت le moignage attestation	votre coeur le temoigne l'atteste	قلبکز شهادت ایدر
	Ils ont attesté que la chose n'étoit pas ainsy	اویله اولمدوغنه شهادت ایتدیلر

Cette querelle s'est repandue dans toute la Ville	بوغوغا شهره شهر اولوب چارشو ایچنده یایلدی	divulgation renom شهرة اشتهار نام
Il a été fait spectacle a tous les mortels	تماشاگاه اهل شهود اولدی	presens شهود assistans
Il a compté ce service p. rien	بو نعمت شی برینه طوتمدی	chose شی
Il y avoit un pauvre Religieux	بر درویش شیخ آدم وار ایدی	vieillard Docteur شیخ
C'est un homme de face riante et de douce parolle	گولر یوزلو وشیرین سوزلو آدم در	suave شیرین ملو doux gracieux
Le Diable maudit	اول شیطان علیه اللعنه	شیطان Demon
Ce maudit plus malin que le Demon	اول شیطنت آیین اولان لعین	joye, fête allegresse شینلك
Soyes toujours content et joyeux	دایما شینلکده اولاسز	
A condition que le susdit village se repeupleroit	قریه مزبوره شینلنمك شرطی ایله	شینلنمك peupler fabriquer
ص ص	ص ص	
Jusqu'à ce tems là les Roys de Grece étoient Sabeens	اول دمه دك ملوك روم صابیه دز ایدیلر	Sabien صابیه payens
Le Pacha aussy fit sçavoir au Roy qu'il avoit apporté une perle qui étoit a vendre	پاشا دخی صاتلقدر بر جوهری کتورمشدر دیو پادشاهه عرض اتمش	صاتلق qui est a vendre
Nous qui passions habiles dans un art, comment ont ils pu nous en faire aumne	بر بو علمده ماهر کچرکن نه عجب صنعت صاتدیلر	صاتمق فروختن vendre
Il jettoit du feu par la bouche et par les narines	اغزندن وبورنندن آتش صاچردی	صاچمق نثار افشاندن répandre jetter ça et là

Compagnon, ami, possesseur, Seigneur

صاحب	Il étoit homme de reputation	صاحب اعتبار اولمشدي
صاحب	Gouverneur qui avoit la connoissance des Limites	حدودك صاحب وقوفي اولان بك
صاحب	Jouissés sans peine d'une perpetuelle felicité et d'une eternelle gloire	زحمتسز دولت ابدي وعزت سرمدي صاحبي اولاسز
صاحب	Personne ne l'a reconnu pr. sien	كمالكسه صاحب چقمدي
صاحب	Personne ne les a avoüés ny ne leur a donné aucune protection ny doresnavant il n'y a pas apparence qu'on leur en donne	بونلره صاحب چقلوب بر طريقله حمايه اولنمشلر دكلدر وبعد اليوم دخي الملق احتمالي يوقدر
sortir, emaner, provenir, arriver صادر	Qu'il ne se fasse rien de contraire à la paix	صلحه مغاير بر وضع صادر اولميه: صدور ظهور ايتميه
droit صاغ	Il ne faut pas que la main gauche s'apperçoive de ce que donne la main droitte	صاغ اليله ويردوكن صول الي دويمق كركدر
sain frais صاغ	Jouissés toujours d'une parfaitte santé	هميشه صاغلقلرده اولاسز
bon, home de bien صالح	On mit aux chaines ceux qui étoient bons pour le service les autres furent tués	استخدامه صالح اولاني زنجيره چكوب ما عداسن قردیلر
enseignes adresses صالق	J'en ay eu les enseignes les indices	صالقين الدم
envoyer, agiter, lancer صالمق	Agitant son cheval de tous côtés	هرجانبه آت صالوب
delivrer صاليويرمك donner congé	Laissés moy ne m'inquietés point	صاليوير قوبني انجتمه

Il nous a remis, renvoyé au presid.t de la chambre	بزی دفتردان صالیان اتدی	remettre adresser à un autre صالیاز
Il admira la puissance du createur	قدرت صانع پروردکاره حیران اولدی	Createur صانع
Celuyla a fait son tour	اول نوبتنی صود صاودی	remettre faire صاومق passer, cesser
Une chose insuportable	صبر وتحمل ممکن اولمیان	صبر patience
Enfin la patience méchappa	آخر صبر و قرارم قالمدی	
Doresnavant l'unique remede est d'avoir patience et de remercier Dieu des disgraces qui arrivent de sa part pour en avoir le merite	شمدن کیرو چاره کار صبر ایمکدر و طرف حقدن کلن بلایه شکر ایله تحصیل اجر ایلمکدر	
il demeura tout eperdeu	جان باشنه صچرادی	Sauter صچرامق
Afin qu'ils écrivent la verité du fait de particulier	خصوص مزبورك صحتینی اعلام ایلملری ایچون	santé, perfection verité صحت
L'avant garde de l'armée a comparüe a la campagne de Nice	طلیعه لشکر ازنیق صحراسنده جلوه کر اولدی (reluire جلوه کر comparaitre)	desert plaine صحرا Campagne
Tout ce qu'il disoit étoit clair evident, vray	هر دیدوکی صحیح وظاهر ایدی	Sain, entier, sans faute صحیح veritable
il representa le contenu de cette chose a son coeur	اول مضمون صحیفه ضمیرینه تزویر ایلدی	Livre, feuille صحیفه page
Observer fidelem.t et ponctuellement	صداقت واستقامت ایله رعایت ایده	صداقت vraye amitié sincerité
Notre fidel serviteur	عبد صداقتکارمز	
Etant pour entreprendre une trahison	اهانت قصد ایلمك صددنده ایکن	قصد proiet صدد proiet
Il le fit asseoir a la premiere place	کوشه صدره اجلاس ایلدی	صدر poitrine pr. place

صدر	Il t'a fait Roy il t'a mis a la Couronne Royalle	بنی صدرنشین تخت شاهی ایدوب
	Le premier Ministre	وزارت مسندنده صدرنشین اولان
debatement صدمة	Avec une impetuosité de Lion avec un debateur de valereux champion	حملهٔ شیرانه وصدمهٔ دلیرانه ایله
naitre, proceder emaner صدور ظهور	Le Roy luy accordant la permission	اجازت علیه صدور بولوب
l'avantage صرفه زاده	Il n'a pas laissé son honneur entre les mains de son ennemy	صرفهٔ ناموسنی دست بدخواهه ویرممشدر
pur, clair evident صریح	La pure verité et la vraye croyance est celle qui	حق صریح ومذهب صحیح اولدرکه
tenir, retenir صغمق	On peuvent tenir tant de chameaux	اول مقدار دوه قنه صغر
صغیر کوچک petit	Il fit des liberalités aux jeunes aux vieux, aux petits aux grands	جوان وپیر وصغیر وکبیره بذل اتدی
rang, ordre rangée صف	étant sorti du rang ou du fil	صفدن خروج ایدوب
plaisir, aise volupté صفا	Ils se rejouiss.t ils sont contens	ذوق صفا اوزره اولورلر
صفات attributs	Ayant ouïe des talens de cet homme	اول آدمک صفاتنی ایشدوب
صفر الید main vuide	plusieurs de ceux qui avoient envoyé en course revinrent les mains vuides	اکثر اتبخیلر صفر الید رجوع ایدیلردی
ordres rangés صفوف	Mettre l'ordre des armées faire cesser tous les maux ne sont pas choses liées a ma personne	ترتیب صفوف ومدافعهٔ بلیات وحروف بنم وجودمه موقوف دکلدر

il luy fit tant de soumission que Sitam baisoi il baisa sa barbe	شو لقدر نیاز ایلدیکه اکلوب صقالن اوپردی	صقال barbe
il est étonnant que parmy tant d'infidelles il ne s'en trouve pas un qui ait La barbe blanche	نه عجبدر که بو نجه کافر میاننده اق صقاللو کافر یوقدر	garder conserver صقلمق
s'il étoit mon frere assurem.t il ne se cacheroit pas de moy	هله قرنداشم اولسه البته بندن صقلمزدی	etre preservé sur sa garde صقلمق
Ny Les hommes ny Les bêtes n'en souffrent pas	نه ادم صقلور نه طوار	dégoûté
Deux mois après La mort de Soliman pacha	سلیمان پاشا وفاتندن صکره ایکی ای صکره	صکره après par après
Les crieurs ont commencé a proclamer que demain la porte de la caverne sera ouverte et qu'ils en donnent avis a ceux qui y voudront venir	دلاللر منادی قلمغه باشلدیلر مغاره قپوسی یارین آچلور کرنه صلادر	صلا اعلام avisor, anoncer
vivant paisible et tranquille	صلاح حال اوزره ایکن	rectitude صلاح اولمق tranquillité paix
Le meilleur et le plus convenable est que	صلاح کار نه ایدوکین استخباردن صکره	
Leq.d Seig.r donna un commandement pour qu'il fut ôté de ce monde et mis a mort	صلبنه و سلب وجودینه فرمان قضا جریان صدور بولدی	crucifier صلب اتمق pendre
il y avoit Longtems qu'il n'avoit été a la patrie	چوقدن صله اتمامش ایدی	patrie et amitié avec صله ses amis ou parens, dons bonaires
elle fut prise par composition	صلح و امان ایله فتح اولندی	صلح بارشق paix accord
ils firent Leurs prieres Les mains en croix	صلیب وار آل دعایه کتورمشلر	صلیب croix
Après avoir fini L'oraison de midy	صلوة ظهری ادا ایدوب قرندن صکره	

pur صميم خالص	Cordialement, du fond du Coeur	عن صميم القلب
Seigneurs Roys troupes &c صناديد Eux même	Plusieurs des principaux de l'armée ennemie furent pris en fuyant	حكام قرارده صناديد كفاردن نيچه سى كرفتار اولوب
tabouret صندل	Ils mirent sous luy un tabouret d'or	آلتنه بر زردن صندلى قوديلر
fait oeuvre صنع	Ce n'est point chose faite par art magique, c'est une oeuvre de Dieu	جاذوكارى دكلدر صنع خدادر
art, metier صنعت ouvrer	Avés vous vû quoy que nous ne soyons gens a les faire accroire aux autres on nous en a fait accroire a nous même	كوردكمى بو صنعتلرى بز الكلركن بزه ده يوزكى كچوردير
	Il usa de g.ds artifices pour amplifier les choses	موج وتفضلده صنعتلر قرمانمش
صواب حق droit juste	Il repondit directem.t avec verité	جواب صواب نصاب ويردى
	Le bon et salutaire Conseil est celuycy	تدبير صواب بودركه
par bande صوب جانب طرف	Ils allerent en diligence de ce côté la	اول صوبه شتاب ايتديلر
صورت forme, figure image apparence	Ils ne purent jamais donner une bonne forme a cette affaire	بو ايشه براى صورت ويره مديلر
	Il fit le faché	بى حضور صورتن اشعار ايتدى
	Il dit des parolles par dissimulation	بو سوزلرى صورت معامله ايله سويلمشدر
	Faignant de ne pas reconnoître son amy — تشخيص Discerner, distinguer Connoître parfaitement	يارينى تشخيص ايتمامش صورتنده
S'entr'interroger l'un et l'autre	L'hiver semble vouloir commencer	قيش اولمغه صورت بغلادى
صورشمق	Ils s'informerent reciproquem.t l'un l'autre de leur santé	بربرينك خاطرين صورشديلر

Ils le menerent de rüe en rüe de place en place	صوقاق صوقاق وچارشو چارشو کزدیلر	rue صوقاق
Prenés garde que l'amitié ne se refroidisse	~~صقین~~ صیقین دوستلغه صوقلق دوشمسون	froideur صوقلق برودت سردی
A la fin de chaque priere	هر نماز صوکنجه	صوك آخر fin, extremité issüe
Ne se connoissant pas soy même ne pensant pas a la fin et faisant des actions au dessus de sa condition	کندوی بلمیوب وصوکنی فکر ایتمیوب وحدندن زیاده حرکت ایدوب	
S'appliquant autant qu'ils le peuvent a conserver la paix	صلح وصلاحی صیانت ایله تقید ایدوب	صیانت حفظ observation
L'ayant pris en proye	فلانی صید ایدوب	صید شکار آو chasse, proye
Cette affaire luy a echappé des mains	بو مصلحت الندن صیرلدی	صیرلمق echapper ecouler
ض ض ض	ض ض	
que peuvent les gouverneurs des forteresses	قلاع ضابطلری اللرندن نه کلور	ضابط gouverneurs commandans superieurs
Ils ne peuvent se contenir se vaincre	کندولرین ضبطه قادر اولمیوب	
il ne pourra jamais s'empecher de le tuer	آنی اولدرمکدن کندوسی ضبط ایدمز	dommage ضرر زیان
Ayant été preservé du feu	ضرر ناردن محفوظ اولوب	
Ecrire des lettres très soumises	مکتوب ضراعت اسلوب اوندرب	soumission ضراعت تواضع
Ils le battoient excessivement	محکم ضرب ولت ایدردی (لت کوتك Coups battre)	ضرب اورمق battre
Celuy qui entreprend de battre de faire tort a un amy	بر دوستك ضرب واضرارینه مباشر اولان	
Pour prendre par force toutes les places par lesquels ils passerent	هر حصارڭ کذرکاهلرین ضرب دستله الالی	

	Avec des armes offensives	حرب ودفع آلاتلری ویراغلر
ضرر زیان dommage perte	Ne craignés point vous ne recevrés aucun tort de moy	سکا ضررم طوقنمز قورقمه
	Il ne sera fait aucun tort a pas une chose appartenant aux sujets	رعایانك برشیلرینه ضرر اولمز
	Cela vous fera grand tort et peutêtre en perdrés vous la tête	چوق ضرر کوررسن بلکه باشکدن کچرسن
	Ils ont reparé les dommages faits	ضرر وزیانلری اوده یوب تضمین اتدیلر
necessité, force, contrainte, disette, besoin	Comme on n'a vû ny entendu dire qu'on leur ait fait aucun tort a leurs personnes a leurs biens	بر وجهله کندولرینه و رزق ومالارینه ضرر وزیان ایرشدیکی مسموع ومنظور دکل
ضرورت ناچارلق احتیاج	Ils les assistent et les secourent dans le tems de leur necessité	حال ضرورتلرینه امداد ومعاونت اتدیلر
ضعف زبونلق faiblesse	Leurs forces diminuoient de jour en jour. Leurs forces croissent de jour en jour et leur debilité se passoit	دوزبروز قوتلری ضعف وضعفلری قوت بولوردی
	Le reste de la cavallerie commançant a perdre courage	بقیهٔ سپاه ضعف قلب کلوب
ضم قاتق ajouter joindre	Il ajouta plusieurs autres choses precieuses a celles qu'il luy avoit apportée	کتوردوکی اشیایه نیجه قیمتلی اسباب دخی ضم بیوردی
	Il luy donna du secours par avec l'adjonction de ses trouppes	ضم اجناد ایله امداد ایدوب
adjoints ضمایم	Ils furent incorporés avec les reignes des fidelles	ضمایم ممالك محروسه اولدی
ضیافت festin banquet	Il a accomplie tous les services du festin	خدمت ضیافتی اکمال اتدی

ط ط	ط ط	
Ils commencerent a se baiser avec plaisir doucement	طاتلو طاتلو بوسه لكه سرآغاز ايتدلر	doux savoureux طاتلو شيرين
Ils ont passé toute leur vie au service de Dieu	جميع عمر طاعتله كچوردلر	obeissance service de Dieu طاعت
Ils deffirent l'Ennemy le dissiperent	دشمنى بوزوب طاغتديلر	dispersar طاغتمق rompre
Il dissipa et mangea son bien	مالنى صرف ايدوب طاغتدى	insolent rebelle desobeissant طاغى آزغون
Pour diviser les rebelles	اول فتنهء طاغيه تفريقى ايچون	
un bain qui a 40 voutes 40: couppes	قرق طاق اوزره بنا اولنمش مصفا و مجلا بر حمام	couppe طاق voute
Il ne pourra pas supporter ces dommages, il en sera ruïné	بو ضررى تحمله طاقتى يتشمز	طاقت مجال force, puissance pouvoir
Ne pouvant supporter tant d'excés tant d'insolence	بو مرتبه تعدى و تجاوزدن طاقت و اقتدارلرى اولماملغله	
Il souhaittoit ardamment de pouvoir parvenir a cette felicité	اول دولته ايرمكه جانله طالب ايدى	qui cherche demandeur طالب
Il n'a point de bonheur	طالعسى اشلمز	fortune bonheur horoscope طالع malheur
Qui monta sur les murailles qui monta sur les toits pr regarder	كمى ديواره وكمى طامه چقوب تماشايه طوردى	طام سقف toit
De l'eau qui tombe goutte a goutte sur une pierre quelle dure quelle soit la perce un peu	بر طمله صو برقتى طاشك اوزرنه طامه طامه زمانله انى بريرجكز ايدر	goutter طامق
Je n'ay pas trouvé la Commodité	طاونى دوشرمدم	mode maniere طاو
Cette nation est un peuple fin et fourbe	فلان طايفه سى غايتله مكار و حيله كار بر طايفه در	troupe gens peuples طايفه
Il a bien marché il est venu en deux jours d'Andrinople a Constantinople	طبان چالديغى ايكى كونده ادرنه دن اسلامبوله كلدى	طبان plante semelle poutre

grade طباق degré	Ils ont dressé la poutre avec le plomb	طبان ترازو ايله طوغرلتديلر
	Il n'étoit pas au degré au point si perfectionné que son frere	قرنداشي طبقه سنه دكل ايدي
imposteurs fourbes coupeurs de bourse طرار عيار	Il arriva a un tel point de bravoure	شجاعتده بر طبقه يه واردي كه
	Les coupeurs de bource du Caire et les fourbes de babilonne	مصرك طرارلريني وبغدادك عيارلريني
chasser, jetter mettre dehors طرح طرح قوغمق	Il a pris resolution de le faire sortir a coups de batons	مراد ايدنديكه آني دوكه دوكه قپويي طشره سوروب طرح ايليه
bannissement طرد	Ou faites le mourir ou faites le eloigner de votre presence	فلاني يا قتل يا حضوركزدن طرد ايله
forme, façon maniere طرز اصول طور	Il raconta de cette maniere ses avantures	سركذشتلريني بو طرز اوزره نقل ايتدي
côté, cadran طرف جانب، ياه part	qui étoit du partie du Pere qui étoit de celuy du fils	كمي باباسي طرفندن اولوب كمي اوغلي طرفن طوتردي
chose nouvelle طرفه شي عجيب و نو پيدا	qu'est ce que cela et quel plaisant phantosme	بو نه حالدر و نه طرفه خيالدر
طرفين l'un et l'autre part	Il en resta de part et d'autre une gde quantité de tués	طرفيندن جمع كثير هلاك اولدي
طريق voye, chemin façon, maniere coutume ordre	Le gentil homme que vous nous avés envoyé avec le titre d'Ambassadeur	ايلچيلك طريقيله كوندردوكوز بكزاده
	Si on peut l'echapper de cette maniere la	اكر او طريقيله خلاص ميسر اولورسه
dehors hors طشره	Le peuple sans egard l'un pour l'autre sortirent en foule hors de la porte	خلق بربرينه باقميوب قپويي طشره اولديلر
طعام يمك مانجه le manger	Il distribua les vivres avec ses liberales mains	مقدار طعامي دست كرم پيوستي ايله تقسيم ايلدي

Il s'en alla en les chargeant d'injures	طعن وتشنیع ایدرك كیتدی	Blamer / crier / reprendre / اورمق طعن / سوكمك
peu d'argent beaucoup d'orgueil	اقچه آز طرفه چوق	faste طرف / orgueil
Ils l'ont fait passer a la prière de l'Ambassadeur	ایلچی بككك طلبیله اجرا ایتدیلر	طلب / Demande
Il le mit dans une caverne et y fit un talisman	بر مغاره ایچنه وضع ایدوب طلسم ایلمشدر	talisman / طلسم / enchantement
Ils marcheront avec tant de tumulte	بر طنطنه ایله یوردیلركه	طنطنه / tintamarre
C'en est fait	طوب بولنه كیتدی	balle, pelote ou / طوب canon
Celuy qui s'estime plus que les autres	كندوسن سایرلردن زیاده طوتوب	طوتمق / امساك كرفتن / داشتن / prendre / saisir, chausser / estimer
Il couroit la campagne avec une armée innombrable	عسكری قیاس ایله صحرا یوزنی طوتردی	
Le reste de notre armée étant lassé et nos chevaux fatigués	بقیهٔ سپاهمز یورغون وطوارمز طورغون ایكن	lassé / las / طورغون
Que notre amy dure autant que le monde	جهان طوردقچه طورسون بزم دوستمز	rester / طورمق / subsister
Ils désirent son gouvernement et volontairement se soumirent a son Empire	ایالتلرینه مایل وطوع ورضا ایله قایل اولدیلر	obéissance / طوع
Nous n'en tirerons aucune utilité	اندن بكا منفعت طوقنمز	طوقنمق / toucher
Leur pensée fut de s'assembler tous dans un même lieu et d'assaillir a l'improviste l'armée des Turcs	شویله فكر ایلدیلركه بر یره كلوب براوغوردن اسلام عسكرینه طوقونهلر	
L'armée occupoit deux journées de chemin en longueur et en largeur	طولاً وعرضاً ایكی كونلك یری عسكر طوتمش	طول / Longitude
Il tourna au tour de l'armée	عسكرك چوره سنی طولاندی	طولانمق / entourer

طولو plain	S'il avoit ce monde a luy plain d'or	دنيا طولوسى آلتون اولسه
	On retirera de la de l'argent p. en remplir des maisons	اولر طولوسى آقچه ظاهر اولور
طوله comble escurie	Il ne pouvoit se trouver dans l'ecurie des Roys un autre semblable a celuy la	سلاطين طوله سنده همتاسى بولنمز ايدى
nettete pureté طهارت	Devenir pur avec le laver de tout le corps	غسل ابدان طهارت حاصل قلمق
طى دورمك قصقلتمق plier abbreger, marcher	a grandes journees	قطع منازل وطى مراحل ايدوب
	Apres avoir marché quelque espace de terre	برمقدار طى راه ايدن صكره
	Notté et compris dans ces ecris	مشهور وطى سطورده مسطوردر
estre leger inconsideré faire des repas طيش	passer le tems en plaisir en faisant des noces des allegresses	عيش وحضور وطيش وسرور اوزره اوقاتلرى مرور ايتمك
طينت بالجوهر خلقة سرشت طبيعت مزاج	Son naturel illuminé et son genie spirituel	طينت نورانى وجبلت روحانى
	ظ ظ	ظ ظ
vaincu ظفر	étant venu a bout de ce qu'il souhaitoit	مقصودنه ظفر اولوب
ظاهر Le dehors l'exterieur visible	la chose est clair evidente	امر ظاهردر
	Ils manifesterent leurs blasphemes	كفرلرين ظاهر قلديلر
	Il se voit clairemt. que vous êtes vraymt. serviteur du Roy	پادشاهك طوغرى قولى اولدوغكز ظاهر اولمشدر
	pensant que son exterieur et son interieur convinsent ensemble	ظاهرى باطننه موافق ظن ايدوب

Ils ne pourront pas le vaincre Après avoir vaincu le Pacha	اكا ظفر بوله مزلر پاشایه ظفر بولنجق	ظفر victoire triomphe
Il se conserva en bon état à l'ombre de la protection du Roy jusqu'à la fin de sa vie	عطا احـ آخر عمرینه دك ظلال افضال شاه دریا نوالده خوش حال اولدی	ombre ظلال
qu'on ne fasse point un semblable tort aux sujets	رعایا فقراسنه بو مقوله ظلم وحقارت اولمسون	injustice tirannie, tort cruauté ظلم
Tenant pour chose impossible que l'armée pût passer par le détroit	اول دربنددن عسكر كذاری محال ظن ایتمكین	opinion avis soupçon ظن
Il fut soutenu par l'armée des Arabes	عرب لشكرین وراء ظهرینه القا ایدوب	Le dos ظهر
Depuis le matin jusqu'à midy	صباحدن وقت ظهر اولنجه	ظهر midy
ع ع	ع ع	
Il luy fut impossible de pouvoir venir à la connoissance de ce fait	بو قصه‌یه بلمكدن عاجز ولا یعقل اولدی	عاجز impotant faible
et parce que vous n'avés pû trouver les moyens de les faire rester chés eux	یرلرینده برقرار ایتدرمك تدبیرنده عاجز وقرومانده اولدوغكز اجلدن	
Selon l'ancienne Coutume	عادت قدیمه قدیم اوزره	Coutume usage عادت
Selon la Royalle Coutume	عادت سعادت غایتی اوزره	
S'écartant des voyes de la justice	طریق اعتدالدن عادل	qui s'éloigne عادل
N'ayant point de honte de ce qu'ils disoient	دیدوكلرندن عار ایتمیوب	عار opprobre deshonneur honte
Celuy qui a de l'esprit le conçoit peu de parole à celuy qui entend	عارف اولان اكلر: العارف یكفی الاشاره	

emprunté عاریتی non naturel postiche	Connoissant que la possession de ce Royaume n'étoit que comme empruntée	اول ولایتی ملك عاریتی بلوب
aimant amant عاشق amoureux	Le prix depend de l'Estime qu'il en fait	عاشقنه باغلودر
Rebelle, mutin seditieux عاصی pecheur	Ceux qui nous sont rebelles	بزه خاین وعاصی اولانلر
rebelle desobeissant عاق	Ceux qui sont desobeissants a leurs Parens	عاق والدین اولانلر
عاقبت fin, suite issue, evenement	enfin il fut forcé d'ouvrir la porte de la Ville	عاقبت الحال ضرورت ایله حصار قپوسن اچردی
	Voyons ou aboutira cette affaire	هله کوره لم عاقبتی نیه وارر
	bon intention heureux succés	نیت خیر عاقبت خیر
assidu, appliqué qui reste عاکف	C'est un homme qui doit faire une bonne fin	عاقبتی خیر اولیجق برادمدر
	puis qu'il étoit assiduement a la Cour	چونکه درکهلرنده عاکف ایدی
monde siecle, tems عالم	Allés vivés a votre liberté	وارکنز وعالمکزده اول
	Il ne fait pas bon a se trouver a celuy la	بوکا اولاشمزز عالم یوقدر
	Il l'accompagnoit toujours dans le tems de ses voyages	عالم سیاحتده کندویله معاً کزردی
gros drap عبا	Ce Religieux mal vêtu a l'air d'un homme sçavant	بر درویش عبا پوش صاحب کمال بکزر
adoration Culte de Dieu عبادت Service divin	Ils adoroient les Idoles et les Astres	اوثان وکواکبه عبادت ایدرلردی
	Il s'appliquoit a servir Dieu selon sa Religion	دین وآیین اوزره عبادته مشغول اولوردی
explication declaration عبارت amplification figure allusion	Cela marque sa foiblesse	ضعفنه عبارتدر
	Cela indique la mort	اجلنه عبارتدر

Les parolles qu'ils ont dites sont des parolles vaines et inutilles	سویلدکلری سوزلر عبث وصوکی یوق در سوزلر در	عبث vain, inutile
afin que ce soit un exemple aux autres	كه سایره دخی موجب عبرت اولا	عبرت exemple chose merveilleuse miracle
Ayant admiré ces merveilles	بو عبرتلری تماشا ایدوب	
Ils n'avoient jamais vû de semblables miracles	بویله عبرت کوردکلری یوغیدی	
Après vous avoir asseuré de mes respects	عرض عبودیت اولنزقدنصکره	عبودیة service obeissance soumission
Qu'ils se cachent dans le voisinage de ses passages	اول جای عبور حوالیسنده مستتر اولالر	عبور مرور کچمك passer
Avec condition qu'ils ne passent pas par ce pont	اول کوپریدن عبور اتممك شرطیله	
Il leur dit comme par maniere de reprimande	عتاب وجهی اوزره خطاب ایتدی	reprehension عتاب بطریق العضب خطاب
Ceux qui endommagent les états de l'Empire Ottoman	فلانلرکه دیار عثمانیه تعرض ایدوب	عثمانیه de Turquie
Ils les excitoit contre l'Empire Ottoman	انلری عثمانیه صوبنه تحریك ایدرلردی	
Comme un paon glorieux de sa beauté	عجب زینته مغرور طاوس کبی	عجب غرور تکبر کندون کوروب اولمق superbe presomptueux
Il ne peut pas faire resistance attendu sa foiblesse et sa debilité	بو ضعف وعجز ایله اکا مقاومت ایده مز	عجز debile impotant
Connoissant sa foiblesse il va a sa rencontre	عجزنه واقف اولوب قرشوسنه وارر	
Tous montrerent, firent voir le deffaut de leurs forces pour	هر بری عجز وقصور اظهار ایتدی	
Il avoit pour amie une vieille femme maudite	بر عجوزهٔ ملعونه قری دوستی وار ایدی	عجوزه قوجه قری

nombrer, compter, reputer, estimer عد ايلمك	Pensant que la Licence Leur avoit été donnée	محضا كندولرينه رخصت عز ايدوب
nombre عداد	Afin que son fils fut inseré au nombre des Courtisans serviteurs du Roy	فرزندني خدام عاليمقام عدادنن معدود ايليه
inimitié haine عداوت	Par la haine quil avoit p.r la foy	عداوت دين موجبي اوزره
inexistance عدم يوقلق manquem.t	Des extremités du rien il Le fit sortir il Le créa de rien	سرحد عدمدن دار الملك وجوده اخراج اتدي
	Quand même la chose il seroit vray que la chose nêut pas reussi	اول حاجتك عدم ظهوري تقديرنجه بله
ennemi عدو دشمن	Il sabboucha avec Le Chef de Larmée ennemie	لشكر عدو سالارينه بولشدي
tourner عدول traversio retournea	Que de la justice il ne panche pas du côté de Liniquité	عدالتدن عدوله ميل اتمسون
	quil ne se retracte pas de sa parolle	اقرارندن عدولي اتمسون
privé qui n'a pas عديم	Il nen pas a craindre que cela se fasse	اولخسنه اولمق عديم الاحتمالدر
accidont qui arrive عارض	Faites moy sçavoir tout ce qui vous arrivera	هرنه كه سكا عارض اولور سه اعلام ايليه سز
	Le sud.t gouverneur fut accusé a la parolle Porte	مزبور بكي آستانه يه عرض اولنمشدر
reputation honneur عرض	et parce quil avoit blessé sa reputation	عرضنه نقصان كتورمكيچون
	Pendant que votre reputation est encore entiere allons nous en	عرضك يرنده ايكن دوركيدهلم
عروس كلين epouse	attendant Lavenüe des Conducteurs de L'Epouse	عروس درلر قدومنه منتظر ايكن
	quils aillent et quils payent Les droits de Lépouse	كيدهلر و عروس رسمني ايسه ادا ايدهلر

Ils y ont produit la Lettre de Consolation de Tamerlan	عزانامۀ تيمورى ابراز ايدوب	Condoleance عزا
Il leur fit beaucoup d'honneur	انى خيلى عزّت وتوقير ايلدى	grandeur puissance عزّت magnificence
un honnête homme augmente luy même sa reputation	ايو آدم كندو عزّتنى آرترور	
Ils l'ont déposé de cette charge	بو منصبدن آنى عزل اتديلر	deposer عزل ايدمك separer
Il se mit a la guerre il alla a la guerre	عزم سفر اتدى	عزم propos dessein
Il passa a une meilleure vie	اتدى بقا كشورنه عزم راه	
Il se mit en voyage	عزم راه عزم طريق اتدى	
~~Il l'ont déposé de cette charge~~ plusieurs grands tombent pauvres	نيجه عزيزلر ذليل اولوب	excellent puissant glorieux cher عزيز
Aprés la difficulté vient la felicité post nebula phœbus	هر عُسردن صكره بر يسر وار در	عُسر difficulté
C'est un détroit dont le passage est fort difficile	بر دربند عسير المرور	عسير difficile
Pour pouvoir venir about de ce difficile dessein	بو مأمول عسير الحصوله وصول ايچون	
Maladie difficile a guerir	مرض عسير العلاج — — — —	
Ce que nous vous avons fait sçavoir cy dessus n'est pas la dixieme partie des torts qu'ils nous ont faits	بو قرى اعلام ايلدوكمز ماده لر كبرى عُشرى دكلدر	la dixieme partie عُشر disme
Il n'en a pas experimenté la la centieme partie	عُشر عشرينى مشاهده اتمدى	
Ils buvoient mangeoient pesle mesle ensemble les uns avec les autres	برى برنه قارشوب اكل وشرب اوزره اولوردى	يعنى عِشرة
Eloignés par du ordre du peuple le baton de la justice	عصاى شرعى ظهر عوامدن دور اتمه	عصا baton

Ligature, Bande عِصَابَه	Il banda les yeux des principaux de ce pays avec la bande de la tromperie	مكر وتلبيس عصابه‌سن اول ديارك اعيانلك عيوننه صاردى
Siecle temps عصر	Dans le tems de son très heureux regne	رسول عصرنده Dans le tems du prophete عصر همايون وزمان سعادت مقرونلرنده
grace, faveur, don عطا	Il signifia qu'il demandoit le pardon de ses fautes passées	خطاسى مقابله‌سنده عطا رجاسنى عرض ايلدى
dons عطايا presens	Il honnora l'architectre de ses fabriques de vestes d'honneur et de g^{ds} presens	معماره خلع فاخره وعطاياى وافره ايله رعايت بيوردى
عَطَش Soif	Afin que mourant de soif et de faim il ne revint plus à sa patrie	تا غلبهٔ عطش وجوع ايله عدم وطننه رجوع ايده
inclination Se tourner عَطف Conjonction	Il s'achemina vers l'Egipte et Damas p^r se vanger	يولادى مصر وشام جانبنه عطف زمام انتقام ايتدى
inclination d'ame عُطوفت Bon affection faveur	Poussé par sa pieté royalle il luy promit que sa demande seroit exaucée	Supplication demande عطوفت شاهى حركته كلوب ملتمسنى تحصيله تعهد بيورديلر
choses terribles عفاريت geans demons	Le Palais que les geans et les esprits fabriquerent	عفاريت وجن بنا ايتدكلرى قصر
عفو pardonner remettre absoudre	Il luy pardonna les fautes	جريمه‌لرين عفو ايلدى
	Il luy pardonna ses fautes passées	جرايم كذشته‌سنى عفو ايلدى
Corruption ~~عفونت~~ عفونة puanteur	Parce que l'air etoit infecté dans la Grece et que la peste y etoit forte	روم ايلنده عفونت هوا واشتداد طاعون ووبا اولمغين
punition عقاب chatim^t.	Craignant d'être chatié par le Roy	خوف عقاب شاه ايله
عَقِب Le derrier	Le poursuivant sans s'écarter deux	عَقَبلَرِنجه آيرِلميوب

plusieurs de ses amys le suivirent allerent après luy	بعض اصحاب دخي عقبلرنجه كتمشلر	
les hardis guerriers et l'armée victorieuse qui les suivie	دليران مزبور وعقب كيران عسكر منصور	Lié, noué etablie عقد
Le mariage qui a été conclu	عقد اولنان نكاح	
Ayant eu deux conferences avec votre Ambassadeur	ايلچيكز ايله ايكي دفعه عقد مجلس ايدوب	scorpion rouet d'arquebuse montre
Celuy qui veut demeurer auprès du scorpion a besoin de Teriaque	عقرب قربن اختيار ايدن محتاج ترياق اولور	عقرب d'horloge
Il n'est pas dans son bon sens	عقلي باشنده دكل	entendement عقل esprit
son esprit est sorti de la sphere	عقل دايره سندن چقدي	punition supplice
Nous les chatirons avec une extrême rigeur	اشد عقوبت ايله حقلرندن كلورز	عقوبت chatiment.
On attribue cela a la perversité de leur foy	سوء عقيده لرينه محمولدر	foy, croyance عقيده conditions
La chose ayant mal tourné ils ont fui	امر عكس اوليجق فرار اتديلر	Revers ~~عكس~~ la contraire عكس
C'est une maladie incurable	بي علاج مرضدر	علاج remede medecine
Il n'a plus d'interêt dans cet heritage	بو ميراثدن علاقه سي كسلدي	droit علاقه rapport attachement
Quand il decouvrira on verra les signaux pr. le depart	كيمك علاماتي مشاهده ايلدكده	علامة signe indice
les signaux du depart parurt.	كيمك علاماتي نمايان اولدي	carrés miracles
Celuy qui conforme ses actions a sa science est digne de Louange	علم عالم آثارينه خفي وپوشيده دكلدر	علم بلكو موفقه
Ayant assemblé les docteurs de la foy et les gens experimentés	علماي دين وفقها مصلحت بيني جمع ايدوب	علما Doctes Savans theologiens ecclesiastiques

inclination, faveur
intention dessein

علو یوجه‌لری رفعت altesse sublimité éminence	Il montra et prouva de sa générosité	علو همتن تحقیق اتدی
	Avec l'ayde particuliere de Dieu	الله تعالینك علو عنایتیله
علوفه وظیفه paye solde	Ils se plaignirent du Pacha parce quils n'avoient pas receu leur paye	علوفه‌سن المدقلری ایچون پاشادن شکایت اتدیلر
علی	Ils ont combattu deux mois sans discontinuer	Conjointem.t ایکی آی علی الاتصال جنك و جدال ایتدیلر
عمر باشی زندکانی vie	Doresnavant il sera contraint de passer sa vie dans les montagnes	بعد الیوم عمرینی داغلرده کچورسه کرك
	Dieu vous fasse vivre Longtems	الله عمر ویره — افسون عزیمه enchantem.t
عمل operation execution travail action	L'enchantem.t cessa d'agir sur eux le verset ayant été Lu	برافسونی اوقویوب عمل اوزدن قالقدی
	Obeissés Luy et conformés vous a ce quil voudra	سوزنی طوتوب انك ایله عمل ایدیکز
	S'etant repenti de la mauvaise action quil avoit fait	اتدوکی عمل ناهمواردن پشیمان اولوب معاف اولدی
	L'esperance en la fin du travail	عمل منتهاسی امللر
	J'ay fait ce que vous m'avés ordonné	امرکز اوزره عمل ایتدم
	Agissés selon ce conseil	بو تدبیر اوزره عمل ایدیکز
Commun a tous universel عمیم	Il est seur que nous agirons selon le commandem.t	فرمان شریفلریله عمل ایلمك مقرردر
	qui fait du bien a tous tres clement عمیم الاحسان	Cette grace salutaire a tous بو نعمت عمیم النفع

Il tourna les rennes de son secours du côté des vaineus	عنان اعانتی جانب مغلوبه توجیه اتدی	rennes عنان
Luy ayant donné le gouvernemt. de Bude	بدون ایالتنی عنایت ایلمکله	عنایت احسان یاردم secours, faveur grace
Aprés avoir été honnoré des graces Royalles, du Roy	عنایت پادشاهانه‌یه ایله احترام اولنوقدنصکره	
et Parce que ses histoires sont mal fondées et en partie fausses	حکایات نامربوط واکثری عنویات اولمغله	fables, paroles vaines عنویات
son noble temperament et sa gracieuse nature	مزاج شریف و عنصر لطیفلری	element constitution nature عنصر
a la fleur a l'ardeur de sa jeunesse	عنفوان شبابده وکمال کرمیتده	chaleur, ferveur, ardeur عنفوان هوسنك اولی fleur de jeunesse
Chose dont le nom est connu et dont on ignore l'existance	معلوم الاسم مجهول الجنس	
Comme une mouche prise dans la toile d'une arraignée	پرده عنکبوته دوشمش مکس وار	اورمجك عنکبوت arraignée
Le chemin le conduisit au devant du palais du Roy d'Egipte	یولی مصر شاهینك قصری عنوانته اوغرادی	عنوان epigraphe
L'occasion de certains accidents humains	بعض عوارض بشریه سبیله	accidens عوارض evenemens
On demande trés humblemt. on espere de la supreme clemence du Roy	عواطف علیه پادشاهیدن رجا اولنورکه	faveurs عواطف graces
Parce qu'il avoit accoutumé de considerer la fin des choses	عواقب امور ملاحظه سنه مالك اولمغین	fins عواقب succez reussites
Il avoit accoutumé de pourvoir la fin des choses	عادتی ملاحظهٔ عواقب امور ایدی	Contrechange la pareille
Contrechange la pareille recompense	عوض: برشینه برنی مقابله سنه ویردکلری بدل	عوض recompense

عوض	Il s'obligea a donner une place en échange p.r ces prisonniers	بر قلعه‌یی اول اسیرلر عوضنه ویرمکی التزام اتدی
Secours, ayde, عون	Avec Le secours Divin — — —	عون الهی برله — — — — — —
promesse, pacte عهد accord avec paix, terme obligation	Il rendit la place avec des Conditions — — — — —	عهد و پیمان ایله تسلیم حصار اتدی
	et Parce qu'il y avoit entre eux une Confederation	بینلرنده عهد و میثاق اظهارنده اتفاقلری اولمغین
	Selon ce qui est contenu dans les Capitulations des 2 parties	طرفینك ویریلن عهدنامه‌لر موجبنجه
obligation عهده	Vous avés pris cela sur vous	اوزوکزه در عهده ایلدوکز
	Personne que vous ne peut rendre ce service	بو خدمتك عهده‌سندن کلور سزدن غیری یوقدر
marque عیار	De bonne marque & valeur poids — — — —	مستقیم العیار تمام عیار
preuve; clair, public عیان ظاهر دیدکلری واضح manifeste	C'est une preuve plus claire que le jour que vous êtes amateur de la paix	صلحی سویجی اولدوغکز کوندن عیان اولدوغنه بو دلیلدرکه
	Qu'il soit notoire a la pénétration de votre esprit	قلب آکاهکزه ظاهر و عیان اولاکه
Jesus عیسی	A la Naissance de notre Seigneur	حضرت عیسینك مولودی
عیش حیات زندکانی دیرلر	Etant donné aux délices et aux plaisirs des compagnies	عیش و عشرت و بزم و صحبته مشغول اولوب
عین کوز دیده التون جاسوس هر نسنه‌نك کزیده‌سی چشمه جنت ذات	Dans ce même endroit	عیننده اول یرده
	Ils ont joué sans interruption pendant quelque tems des plaisirs de la vie	نیجه دور عیش بی تشویش ایله کامران اولدیلر
	Ils ont commencé a ne me plus regarder	بنی عیننه المز اولدیلر
	Il ne l'a pas même regardé	عیننه آلمدی

Il troubla l'eau des clairs fontaines de même que l'état son coeur obscur	عيون صافيه‌ئ درونی تیره‌سی كبی مكدر اتدی	fontaines عيون yeux
غ غ	غ غ	
Les ayant tous mis dans une caverne obscure	جمله‌سنی غار تاره قیوب	Caverne grotte غار
Il a fait tomber notre frere a l'improviste	برادریمزی غافل دوشوردی (dushurdi)	imprudent غافل imprévu
Ayant vaincu son ennemi	دشمن اوزره غالب كلوب	غالب superieur vainqueur
Il surpassa les autres bains de mille degrez	سایر حماملره بیك مرتبه غالب اولدی	
Ne sçachant qui étoit le vainqueur	غالب مغلوب بلنميوب	
Sa qualité de misericordieux l'emporte sur sa colere	صفت رحمتی غالبدر غضب اوزرنه	
La guerre ayant été terminée avec la victoire	غایت سفر فتح وظفر اولوب	extreme fin, terme غایت Beaucoup
Afin de semblables excès qui troublent l'amitié qui est entre eux ne peut pas être bonne	طرفینك دوستلغنه خلل ویرر بویله غایله‌لرك ایسه عاقبتی ایو یه وارمز	mal غایله malheur disgrace
Avec l'ayde de Dieu nous trouverons le moyen d'obvier ce mal	انشا الله الاعز اول غایله‌نك دفعی دفعی تدارك اولنور	
plusieurs fois le connurent pour étranger	نیچه غبی آنی غیر اجنبی بلوب	imprudent غبی
Ce fut ainsy qu'on fit tort à ces pauvres	اول وجهله فقرایه غدر وحیف اولدی	tort fraude غدر mal volonté
On espere que vous apporterez tous vos soins qu'il ne leur soit fait aucun tort	انلره غدر اولمق اوزره سعی ودقتكز وجوده كلمك مأمولدر	
Ce qui est étrange est que	غرابت بونده درکه	étrange merveille غرابت
Dans le commencement de la lune de muharrem	ماه محرم غرهٔ سنده	غرة le pr. jour du mois

١٥٩

Marginalia	Français	Turc
غرض مراد مقصد هذى / but, visée, intention, dessein, passion, rancune	Votre mauvaise intention est connue	غرض فاسدك معلوم اولدي
	Ses discours étoient passionnés	كلامي غرض آلود اولمغين
	Si votre intention est de me faire de la paine	غرضك جور وجفا ايسه بتر سلطانم ايدي
	Le but de son entrée est de faire de la pêne	كيرمكدن غرض جفا اتمكدر
	Le but de ce long discours est principalement pour	بو تفصيلدن غرض اصلي ومقصود كلي اولدركه
gargouillement غرغره	Tant que son ame ne sera pas au dernier sanglot	مادامكه جان غرغره يه كلميه
naufrage غرق	Deux vaisseaux ont coulé à fonds dans la mer noire	ايكي پاره كمي قره دكزده غرق اولمشدر
Le coucher غروب شمس du soleil	Quand la Lune se couchera	اي غروب اتدكده — — —
superbe غرور vanité	N'en soyés pas plus superbe p. avoir des armées des richesses	لشكر ومال ايله غرور ايلمه
étranger غريب / étrange, admirable	Cela m'a paru étonnant	بكا غايت غريب وامر عجيب كلدي
guerre غزا bataille	Votre victoire soit heureuse	غزاكز مبارك اولسون
colere غضب	De la colere il resta come un morceau de feu	غضبه كلوب وياخود غضبندن بر پاره آتش اولدي
en colere غضوب	Colerique come l'Empereur Baiazet	يلدرم خان كبي شاه غضوب
pardonneur غفار	Dieu luy a pardonné sa faute	غفار الله كناهندن كچدي
negligence غفلت imprudence	Il n'est pas bien de ne se pas appliquer	مقيد اولمامق وغفلت اتمك معقول مصلحت دكلدر
غل حسد envie passion	en ce point notre reponse est sans passion	بو بابده جوابمزده غل وغش اولميوب

Ayant tiré son épée de son fourreau	شمشیری غلافندن اخراج ایدوب	غلاف قین قینی ظرف …
Vous étiés beaucoup plus fors et plus puissants	غلبهٔ ظاهر و قوت تحجیر قاهرکز مقرر ایکن	غلبه victoire avantage
la beatitude eternelle vous puisse arriver	غنای ابدی سزا حاصل اولسون	غنا richesse utilité
il rapporta quantité de riches butins	تجیر غنایم ایله مغتنم اولدی	butins غنایم depouilles
Ayant sa mort a bonne augure	هلاکنی غنیمت بلوب	غنیمت depouille butin abondance
L'occasion est une chose heureuse ne la laissés pas passer	فرصت غنیمتدر انی وغط کچیه	
C'est une bonne chose d'estimer la paix un Tresor et d'en remercier Dieu	صلحی غنیمت بلوب شکرین الملک معقول مصلحتدر	
en leur presence et en leur absence	حضور غایبلرینی حضور غیبتلرین	invisible غیبت غایبه
Croyant l'absence du Roy p[our] une occasion favorable	آواز غیبت سلطانی فرصت زمانی بلوب	
Ce qu'il dit n'est pas vray c'est une pure erreur	دیدوکی غیر صحیح و غلط صریحدر	غیر autre
Ce bienfait inopiné non attendu	بو نعمت غیر محصور مترقبه	
C'est une chose qui ne convient pas de tuer un Ambassad[eur]	قتل رسول وضع غیر معقولدر	
Cela convient au zele de la Religion	غیرت دینه لایقدر	غیرت jalousie zele envie courage
Il ne convient ny au zele de la Religion ny cela n'est point conforme a la magnanimité Royalle	نه غیرت دینه لایقدر و نه حمیت سلاطینه موافقدر	

Marge	Français	Turc
	quelle raison avés vous de prendre Jison le parti du Pacha du Caire	نه سبب ایله مصر پاشاسنك غیرتن چكرسن
un autre غیری	Outre quils leurs prirent tout ce quils avoient	مالمكلرینی مالمكلرین الدقلرندن غیری
	ف ف	ف ف
Conquerant qui ouvre فاتح	L'Empereur muhammed qui Conquit Constantinople 1453	فاتح استانبول سلطان محمد
Libre, qui a fini son travail. vacant فارغ	Nous esperons que vous abandonnerés cette affaire	بو مصلحتدن فارغ اولاسز مامولمزدر
discernement difference فارق	Il montra la difference ~~Le courage quil y avoit~~ de la vraye religion a la fausse	كفر واسلام بیننی فارق اولدی
qui separe decide فاصل	quil decide cette affaire	اول خصوص حق اوزره فاصل اولدلر
profit fruit فایده utilité guain	A quoy vous auraije eté bon	بنم سكانه فایدم اولوردی
	Ne me perdés pas vous tirerés de l'utilité de moy	بكا قیمت سزه چوق فایدم اولور
	On sait le profit ou la perte que chacun fait en cela	هركسك فایده وضرری معلومدر
etre superieur فایز ظفر یابی	qui sont ceux qui ont obtenu cette gr^de. grace	بو نعمت عظمی فایز اولری كیملردر
ouverture prise فتح	Aprés avoir pris Babilonne	بغداد فتح اتركدنصكره
malice فتنه fourbe mal tumulte	Il ne cesse pas d'exciter des troubles et de faire du mal	فتنه وفساددن خالی دكلدر

Cela repugne a la Nature de la générosité et est contraire a l'humanité	خلاف مشرب فتوت ومنافی اطوار مروتدر	Liberalité, generosité فتوت جوانمردلق کرم paraissent dignité en mufti
Pour montrer et prouver leur générosité et leur courtoisie	مراسم رعایت مروت وفتوت ایچون	
Ayant accompli l'amitié fraternelle et rendu les offices de générosité	اخوت مراسمنی وفتوت لوازمنی ادا ایدوب	
Il a fait bâtir des écoles pr y élever les enfans	وتأدیب صبیان وتعلیم فتیان ایچون بر معلمخانه بنا اتدی	jeune enfant فتی
Il mit une tante dans sa playe	یاره سنه فتیل صالدی	mesche or tente فتیل
Ceux qui sont plongés dans le vice	فسق وفجوره ایچنن اولانلر	luxure فجور deshonnestete
La gloire des princes de la Religion chretienne	فخر الامراء الملة المسیحیه	فخر gloire t. ornem.
Ceux qui sont remplis de vaine gloire	اظهار فخر وغرور ایدنلر	
Je vous conserve ma tête ma vie	فدا اولسون سکا باشیله جانم	Sacrifice فدا قرباه
Il risqua sa vie pr le service de Dieu	راه خداده جاننی فدا اتدی	
Que tout vous soit tout pr l'amour de vous	هب یولکه فدا	
Ils changerent la fuitte en fermeté	تبدیل فرار بالقرار اتدیلر	fuir فرار قاچق
Il entend toute chose par discretion	فراست ایله هر شی کلر droit ce qu'il faut: صایبه صوابلر	phisionomie فراست entendement, esprit, cervelle, astutia
Il suivit sa droitte conjecture	فراست صایبه سنه متابعت ایدوب اتدی	
Ayant passé son tems dans le repos dans les plaisirs	فراغ بال ایله عیش وحضور ایله اوقاتنی مرور اتمشکن	فراغ واز کچمک خالی اولمق

avoir fini etre Libre

فراموش oubli	Ce qui est passé est passé on ne s'en souvient plus	گچن گچدی فراموش اولنمشدر
partence separation فراق éloignem.t douleur regret	Le jour leur éloignem.t s'étant changé en union s'étant donné la main l'un a l'autre il entrerent dans l'interieur de la boutique	اول کون فراق وصاله مبدل اولوب الاله آلوب درون دکانه کلدیلر
amas فراهم جمع	Ce monde rempli d'afflictions et de chagrins ou les occasions de douleur sont si frequentes	بو دنیا پر مشقت والمده که اسباب غم چوق چوق فراهمدر
ouverture فرجة	Il ne peut dans pas un coin trouver une ouverture p.r pouvoir sortir	اصلا بر کوشه ده بر فرجهٔ خروج بوله مدی
demain فردا پاره	ne pensés pas au mal a venir	غم فردایی فراموش ایله
فرصت نهزه occasion commodité rencontre avantage	Si pareillement il laisse échapper l'occasion qu'il a entre ses mains	کذالك الینه دوشن فرصت فوت ایدرسه
	Pendant que l'occasion se presente embrassons la	فرصت ال ویرمش ایکن برهم اولوب دراغوش ایدهلم (interl.: ramassés / ensemble — فارنشق / جمع)
	L'occasion de sortir ne s'étoit pas presenté	چقمغه فرصت دکمش ایدی
	Il cherchoit l'occasion de se vanger	انتقام فرصتن آراردی
	estimant que le tems étoit propre	اول ایام فرصت بلوب
	Le tems est present.t favorable p.r faire une ligue	فرصت ایاغی و اتفاق هنگامیدر
devoir obligation فرض	Se tenant luy même p.r mort	کندویی مرده فرض ایدوب
	supposons que	فرض ایدهلم که
	supposé p.r impossible	فرض محال ایله

quelle difference y a til entre la magie noire et la blanche	سحر ایله سیمیانك فرقی نه در	Separation فرق Distinction difference
Ils font la difference des personnes	ادمی ادمدن فرق ایدرلر	
Les ayant tous pris indifferemt. ils n'ont eu égard pr. personne	بلا فرق الدی طوتوب فرق اتمدیلر	
que j'aille et que je reste cela m'est tout un	واریم قلایم فرق اتمز	
tout depend de votre Excellence	باقی فرمان سعادتلو سلطانم حضرتلرینکدر	فرمان
quand un commandemt. aura été donné	بویله فرمان صدور اولنجق	امر بیوروق Commandement ordre, charge
un semblable commandement étant émané nous n'avons plus rien a dire	بویله فرمان صادر اولمشیکن اولدقده بزکه سوز دیمز بری ایو	
Conformemt. au commandement qui a été rendu	صادر اولان فرمانی موجبنجه	
quatre chandeliers d'or et q. chandeliers d'argent bruloient du côté de l'hotel	درت آلتون شمعدان و درت دخی کومش شمعدان طرف محرابده فروزان ایدی	Bruler فروزان
a qui aura til recours —	کمه فریاد ایلسون	perversité mal, crime فریاد
Les auteurs de ces maux la sont 4 ou 5 personnes	بو فسادی ایدن اوچ دورت نفر کمسنه ایدی	فساد
il ne discontinuent pas de faire des insolences des trahisons	فساد و اهانتدن خالی اولمیوب	
Il se fit un murmure dans l'assemblée	مجلسده بر فسلدی اولوب	Bruit sourd voix basse فسلدی
vuidés notre differend	دعوامزی فصل ایله	فصل article chapitre & decision
Il n'y a aucun fondement dans ce qu'ils disent	دیدکلرینک اصلی فصلی یوقدر	

Margin	French	Turkish
pensée فكر Consideration reflexion, soin opinion	Celuy la aussy approuva cette bonne pensée	اول دخی بو فكری معقول كوروب
	pensant a ce qui pouvoit en arriver	عاقبت حال نيجه اولاجقدر فكری ايله
espece sorte maniere industrie science فن	Celuy qui ~~se refouvient~~ oubliée de penser a la mort et aux sepulcres	ذكر موت وفكر مقابری فراموش ايدن
	J'ay encore une ruse de reste	بر فنم دخی واردر
mauvais laid méchant فنا	prenés garde la fin en sera mauvaise	اوته سی فنايه وارر صاقنك
noisette فندق balle d'arquebuse	Ils en firent des pillules grosses come des noisettes	فندق كبی يوالق بيدا ايلديلر
passer فوت mourir	On ne manqua a rien	دقيقه فوت اولنميوب
intelligence	et parce quil étoit sur ses gardes pr. ne pas échapper l'occasion	فوت فرصتدن حذر اتمكين
فهم entendem.t	puisque votre capacité et votre entendement ne s'étant pas plus loing	چونكه فهم وادراككز بو قدردر
فهو	si l'occasion ne vous est pas favorable vous ne viendrés pas about de votre dessein	اكر فرصت بزم اولورسه فهو المطلب الاعلى
	si l'occasion vous est favorable vous viendrés about de votre dessein	اكر فرصت سزك اولورسه مرادكزه وصول بولورسكز
	l'affaire que les marchands ont pour les droits de la Doüanne ne se terminera par	تجارك كومركلری احوالی فيصل بولمز

ق ق ق ق

vase, vaisseau

par dans quoy on tire le lait	سود صغجق قاب	قاب اناظر ظرف، داف
quil sache quil simagine que l'ange de la mort regarde par la fenêtre en prend enlever son ame	قابض الارواحی دونه سنن ناظر بله	قابض قبض ايدجي
il n'est capable ny déducation ny de science	نه ادبه ونه علمه قابل در	قابل qui vient, arrive, possible, habile, capable
ce poste la étant insurmontable	اول محل قابل ظفر اولميوب	
c'est une affaire irremediable	قابل اصلاح دكل	
On ne peut plus trouver personne capable de disputer avec luy	اكابحث اتمكه قابل كمسنه بولنمز اولدي	قابليّة possibilité, Capacité, habileté
selon la capacité d'un chacun	قابليتلري حسبنجه	
Il resta tout étonné étourdy	قازقانی قالوب عاجز قالدي	قات يا جانب par, côté & double
quelqu'unes des lettres qui étoient venus auparavant	بونلر اول كلن مكتوبلرك برقاچي	قاچ combien
A quoy bon laisser échapper la proye presente	حاضر شكار قاچرمق نيه يادر	قاچرمق faire fuir, mettre en fuite
Ce ne peut être que soldat fugitif	برقاچقون قولدر انجق	قاچقون fugitif, deserteur
n'étant pas suffisant p.r les contenir	ضبطلرينه قادر دكل ايكن	قادر puissant qui peut
et parce que dans l'extremité il étoit mangé de la roüille environ trois palmes	اوجندن اوچ قارش مقداري پاس اكل اتمكين	قارش un paume
et parce que son discours étoit confus embroüillé	سوىلدوكي سوزلر هم قارمه قارشق المغين	قارشق mêlé melangé, peste mesle
ne vous mêlés pas des affaires des autres	الك مصلحتلرينه قارشمه	قارشمق اختلاط آميختن être melé, s'ingerer
cette affaire apporta de la Confusion dans leur esprit	بو مصلحت انلرك عاقللري قارشدي	converser

deffectueux, impotent, Suffisant

قاصر	Il ne peut pas comprendre ce mistere la	فهم حكمتنه قاصر وبيخبردر
juge قاضي lieutenant criminel main	Quatrevingt Scelerats juges dont chacun en particulier du nombre de ceux dont on dit que de trois il y en a deux qui meritoient Le feu	سكسن قاضي، بو كرداركه هر بري قاضيلر في النار درتي معدود ايدي
base, fondement. regle stile mode Coutume قاعده اصل بنياد قانون طرز اسلوب	Selon la coutume des Arabes	عرب قاعدەسي اوزره
قافلة كاروان Caravanne	Nous avons une g.de caravanne	بر عظيم قافلەمز واردر
قاقمق اورمق چالمق batre, frapper heurter cogner	a Cette parolle il s'irrita et éclatta come un tonnerre	بو سوزه قاقدي شمشك كبي شاقدي
قال ع raffiner	cet or est bas il ne reussira pas a la coupelle	بو آلتون الجقدر قاله طايانمز
	il fut éprouvé dans la coupelle de la mortification, il se fondit se Liquiffia	بوته رياضتنه قال اولوب اريدي
dire parole قال A	il Conforma ses actions a ses parolles	حالني قالنه تطبيق ايلدي
hausser, élever Lever en haut قالدرمق دفع برآوردن برداشتن ôter	Levant Les mains au Ciel il pria que	الن آسمانه قالدروب رجا ايتديكه
	Toute l'armée se revolta et deposa le g.d Visir	جميع عسكر باش قالدروب وزير اعظم عزل ايتديلر
قالمق باقي مانده demeurer rester	Il a succombé sous Le poids de cette affaire	بو مصلحت يوك آلتنه قالدي
	Dieu seul peut pourvoir a mon affaire	ايشم اللهه قالدي
	Ne parlés pas tant et faites tout ce que vous pouvés	چوق سوز سويلمه بلدوككي قالمه

peut s'en fallu quil ne soit mort	آز قالدي اوليه يازدي	
Tant sans faut quil ne dégénere de son Pere il est encore plus Liberal que luy	باباسنه قالمز قنده قالدي اندن جومرددر	
la Coutume est restée depuis ce tems de porter la mitre	اسقوف كيمك اول زماندن قالمشدر	
si les insolences quils ont commis restent sans punition	ايلدوكلري حرامزاده لكلر يانلرينه قالورسه	
Il luy donna deux ou trois coups de foüet	اكا ايكي اوچ قامچي چالدي	escourgées fouets de cuir قامچي سوط تازيانه
ne versés pas sans raison notre sang	ناحق يره قانمزي كيرمه	قان دم خون Sang
faites mourir, mais ne faites pas une Coutume	قان ايله قانون ايلمه	قانون Coutume
gouvernés vous selon ce que demande votre santé	قانون شفا اوزره عامل اول	
agissés conformement aux coutumes établies	قانون معهود اوزره عمل ايله	Se joindre aboutir, se trouver, ou rencontrer ensemble
Les hommes se rencontrent mais non les montagnes	طاغ طاغه قاوشمز آدم آدمه قاوشر	قاوشمق
si vous vous remettés a moy sinon	سوزمه قايل اولورسڭ يوقسه	Content d'accord قايل
soyés fermes et constans dans le bien	خير اوزره قايم وثابت اولاسز	ferme قايم ثابت برقرار Constant vigilent
Il fut assidu a le servir	خدمتنده قايم اولدي	
envoyés nous promptement la réponse a nos Lettres et au memoire qui est cy joint	مكتوبلرمزك وبو قايمه مزڭ جوابني عجله ايله يازوب كوندره سز	قايمه feuillet

tache travaillé ojournée

قبال	Avés vous achevé votre Tasche	قبالكي بتوردكمي
Courge قبق	Ils remplirent Leurs gourges d'eau	صو قبقلرين طولدرديلر
doubler, fourrer environner قبلمق دولمق احاطة	Une hache avec le manche couverte de leton	پرنجله قبلنمش صابلو بر بالتة
قپو باب در porte huis Cour	Ils sortirent par la fausse porte de la forteresse	حصارك اوغري قپوسندن اخراج اولديلر
	graces adieu voicy encore un moyen qui se presente	بحمد الله هله بينه بر قپو دخي اچلدي
	Ils resterent avec perseverance a sa Cour	انك قپوسنده قرار طوتمشلر
portier huissier قپوجي	Le tres glorieux et tres honoré et illustre Muhammed aga un de nos gentilhomes a qui la gloire aroisse	قپوجي باشيلرمزدن اولان فخر الاماجد والاكارم محمد اغا زيد مجده
famille tribu قبيله تبار قوم طائفه اسباط	cela est aussy de même espece	بو دخي اول قبيله دندر
قت	Auprés de vous cela n'est rien mais	قتكزده نسنه دكل اما
rare قت	Le jugement de la feme est petit	عورتلك عقلي قتدر
قتل mort	et parce quil etoit digne de mort on la condamné a mourir	قتله مستحق اولمغين قتلنه حكم اتديلر
	et parce quil n'est pas jura convenable de faire mourir un ambassadeur	قتل رسول ومنع مقبول اولمدوغي جهتدن
	Il y a encore beaucoup de gens sur les frontieres qui ne sçavent pas faire la difference du bien et du mal	بو سرحدلرده خير وشري بلمز وكلمز آدم دخي چوقدر

se retirants peu a peu ils firent connoître qu'ils avoient envie de fuir	قچین قچین قچاق كوستردیلر	fuyant قچاق
la famine survint arriva dans la plus g.de partie du Royaume	اكثری مملكتہ قحط عظیم پیدا اولدی (la famine et la peste قحط وطاعون)	famine cherté قحط قتلق
ils se mirent devant l'armée	قدام عسكرده قیام اتدیلر	au devant devant en قدام اوك [illegible]
20 ou 30 brigans	یكرمی اوتوز قدر حرامزاده	قدر
près de quatre cens de ses prem. cavalliers	قربور اشقیالردن درت یوز اتلو قدر	
Ils feront des presens approch.ns de la valeur des tributs d'Egipte	مصر خزینه سی قدر هدیه‌لر ویررلر	
Non seulem.t ils n'oseroient pas faire leurs excursions dans ces pays la mais même sortir de leurs frontieres	اول دیاره سكردمك دكل سنورلرندن تجاوزه بله قدرتلری یوقدر	pouvoir puissance force قدرة
Cette place est forte par sa situation naturelle	اول قلعه‌نك متانتی قدرتیدر	
que Dieu donne la felicité a ses pas	الله قدمن مبارك ایلیه	pied pas قدم
il entra dans la voye du seigneur	طریق حقہ قدم باصدی	anciens homm excellens قدما
Ce qui est écrit dans les livres des anciens des sçavans	قدمای حكما كتبنده مسطور اولان	
étant descendu des marches de son Trosne il luy prit la main	تختنك قدمه‌سندن اینوب الندن الدی	قدمه degré marche
Ils demanderent sa venue	قدومینی استدعا اتدیلر	قدوم سفردن كلمك venue, arrivée
attendant avec empress.t sa venue	قدومنه منتظر اولوب	

ancien, vieux قديم اسكي عتيق ديرينة	Je ne crains point de luy c'est mon ancien amy	قديمي دوستم اندن قورقوم يوقدر
parentage قرابت يقينلق خصملق alliance proximité	Selon que l'exige la parenteé qui est entre-eux	بينلرنده اولان قرابت مقتضاسنجه
demeure قرار sejour, lieu stable, fermeté constance repos	N'ayant pas pû demeurer a Andrinople il s'en alla a Constantinople	ادرنه ده قرار ايده ميوب اسلامبوله كتدي
	Il resta sur la promesse qu'il fit de donner	ويرمك اوزره قرار ويرمشدر
	Ils n'avoient ny des forces suffisantes p.r resister p.r tenir ferme ny la facilité possibilité de pouvoir fuir	نه بودم قراره مجال ودرماز ونه قراره بر لحظه امان وامكان وار ايدي
	Faites les rester dans leurs places	يرلرنده برقرار ايتديرك
	Jouïssés toujours d'une bonne santé	برقرار عمر ودولته اولاسز
	un Ciel ne peut pas être le ciel de deux soleils ny un bois la demeure de 2 Lions	برآسمان ايكي مهره وبربيشه ايكي شيره قرارگاه اولمز
	Le chagrin luy a rendu le visage livide	غصه ايله يوزي قرارمش
	Ses yeux se noircissent et ses pieds s'enflerent de fatigue de lassitude	يورغونلكدن كوزلري قراروب اياقلري قباردي
Contre, vers vis à vis, a la rencontre قرشو	Il fit quelques pas p.r aller au devant de luy. a sa rencontre	برقاچ آدم قرشو واروب استقبال ايلدي
قرعه فال زار Sort	Le sort luy a tombé	قرعه كا دوشدي

L'oyseau qui müe ne chante pas	قرنصده اولان قوش اوتمز	müe قرنصه
Il tomba dans une telle foiblesse quil fût pres d'en mourir	بر زبونلغه دوشدی كه هلاكه قريب اولدی	voisin, proche parent قريب يقين
les prieres qui se font a son tombeau sont exaucées	مرقدينده دعالرين اجابت اولور	proche compagnon قرين مصاحب
Ne rougissés pas	يوزكز قزرمسين	être chauffé, échauffé, être en chaleur قزرمق
Ne reprochés pas le bien fair c'est honte	منت قيسترمق عيبدر	reprocher قيسترمق
Ils ont partagé les esclaves en trois	كرفتارلری اوچ قسم ايتديلر	portion, sort, part قسم بولك پايه
Tout ce qui se trouve des choses a manger	مأكولات قسمندن هرنه وار ايسه	division, distribution, sort, fortune, destin قسمة
Nous attendrons notre sort de Dieu	كوره لم الله نه قسمت ويره	
laissés pisser votre cheval	طورايلك قشانسون	قشامق pisser le cheval
Condamné a la peine de talion	قصاصه حكم اولنمش	قصاص la pareille, peine du talion
et parce quil avoit attenté sur sa personne	انك باشنه قصد ايمديكى	قصد dessein, intention, volonté, pensée, attentat
Doresnavant il est seur que l'Empire de grece sera a moy	شمدنكرو روم تختی بنم و قصر قيصر نشيمنم اولمق مقدردر	قصر كوشك سراي belvedere, palais
rien obmis pr luy faire honneur et le bien recevoir	رعايت و احترامنه اكرامنه قصور اولنميوب	palais قصور belvederes
Ne manqués pas a tout ce qui est convenable de faire	لايق اولاني اجراده قصور ايلميكز	manquemt, manque, faute, reste
Il n'est pas a craindre quil s'obmette la moindre chose pr conserver l'amitié	دوستلقده بروجهله قصور | تقصيرات | اولنمق احتمالي يوقدر	

chose affaire fait action قصه et parties honteuses	quils reparent les deffauts du bâtiment	قصور بنا تکمیل ایلیه‌لر
	Il fit exactem.t l'histoire de tout ce qui étoit arrivé a un tel	قلانك قصه‌سنی بر بر حکایت اتدی
	Ayant été averti du fait	قصه‌دن خبردار اولیجق
jugement decret, mort	C'est une chose faite que ferés vous	اولمش قصه‌در نه یاپسك کرك
قضا predestination Cas fait destin	Cette disgrace est une affliction venüe de la part de Dieu p.r éprouver	بو نازله سبب خدادن بر قضای محنت اقتضادر
	Le remplacem.t est nécessaire mais non pas la penitence	pénitence ou par amende manquement d'un قضا واجب اولور کفارت واجب اولمز
	quel remede a ce malheur sinon la soumission	قضایه رضادن غیری نه چاره
	S'il arrive sur ses Terres de sa jurisdiction de qui que ce soit de vous autres	هر قنغکزك تحت قضاسنه واروب داخل اولورسه
histoire	l'office de juge requiert de la Doctrine & la science	منصب قضا علم و دانش اقتضا ایدر
قضیه امر fait, cause فعل	la chose Le fait n'est pas ainsy	اویله دکلدر قضیه
Le pole & seigneur prince	Ils avoient deja expliqué la maniere dont le fait s'étoit passé	قضیه نه منوال اوزره اولدیغی بیان اتمشلردر
قطب	Voulés vous faire le saint	قطبمی کچنیدرسز
قطع کسمك Couper, trancher renoncer determiner	Desistés, desesperés de cela ne vous attendés pas a cela	اندن قطع امید ایله
	Il a donné sa renonciation par ecrit	قطع علاقه تمسکی ویرمشدر

une esclave dont la rençon a été taxé a dix sequins	اون آلتون بهاسی قطع اولنمش جاریه	
Il a l'entendemt. si petit qu'il n'a pu concevoir ce que vouloit dire ce signe	فهم قلتنن علامت اکلایامدی	peu قلة
Ils perirent par l'épé	قلج التن هلاك اولدیلر	sabre cimeterre épée قلج سیف شمشیر coutelas
Ceux qui sont tributaires de deux princes	ایکی قلج آلتن اولان رعایالر	chateau forteresse place قلعه قلاع
ne soyés point cause de la ruine de la forteresse	قلعه‌نك قلعه‌یه قلعه‌نك قلاع سبب اولمیه‌سز	
une reponse par ecrit en forme et juste a laquelle il ne manque rien	قلمه کلمش برشافی جواب	plume a ecrire burin a graver قلم خامه کلك
Dans ce petit espace de tems	اول زمان قلیلده	peu قلیل اندك
Il vivoit avec gde. epargne		
Son coeur luy prit haine conceut haine, contre luy	خرج قلیل ایله کچینوردی	être arraché s'arracher sortir partir
	درونندن عداوت قوپدی	قوپمق
Il ne prend d'alimens que ce qui est necessaire pr. vivre	قوت لایموت ایله کچینمك	nourriture قوت اقوات viande
Nous ferons cuire tous les jours de halva et nous ne ferons de dépence que ce qu'il faut juste pr. vivre	کونده برمقدار حلوا پشوروب صرف قوت لا یموت ایدرز	
Je me rendray le maître par ma puissance	قوت قاهره‌م ایله اله کتوررم	قوت اقتدار طاقة قدرت توان تاب puisance faculté, vertu force fermeté
a quel titre et comment pourront-ils refuser des vivres	ذخیره ویرممکه نه قوت وقدرتلری اولور	

heureux قوتلو موتلو مبارك فرخنده	Dieu vous donne, ou je vous souhaite les bonnes fêtes	بيرامكز قوتلو اولسون
Sauvement قورتلش	Il n'y a pas moyen d'éviter ce malheur	بو بلادن قورتلش يوقدر
Loup قورد	Come un Loup entre dans le betail	قورد قوينه كيرور كبي
avoir peur craindre قورقمق ترسيده خوف امك	Ne craignés vous pas Dieu	اللهدن قورقمزميسن
قوش طاير مرغ oyseau	On y trouve même du lait d'oyseau	قوش سودي بله بولونر
environner entourer قوشاتمق احاطه assieger محاصره	elle ceignit d'une épée victorieuse	اكا شمشير ظفر قوشاتدي
قوش	Il se fit partir avec environ 90 homes d'escorte	يانلرينه معتمد عليه آدملر قوشيلوب
قوكشو جار مجاور voisin همسايه	Come il est convenable a l'amitié du voisinage	قوكشود وستلغنه لايق اولدوغي وجه اوزره
parole accord قول	Selon quelqu'uns 7 mois selon quelqu'autres trois mois	برقوله يدي اي وبر قوله اوچ كوي آي
Serviteur esclave, soldat garde قول عبد بنده	Ce n'est ce que l'home dit qui arrivera mais ce que Dieu dira	قول ديدوكي اولمز الله ديدوكي اولور
guide, escorte chef قولاغز دليل رهنما	Luy ayant donné une bonne escorte de gens hardis et experimentés des chemins	يانته يرار قولاغزلر قوشوب
s'accomoder قولايمق	s'il plaît a Dieu l'affaire s'ajustera	ان شا الله مصلحت قولايلنور
chasser repousser قوومق	Nous suivimes toujours la riviere	صويي قوورق كيتدك
Langes قوندق	Vous êtes infortunés dés votre berceau	قونداقدن قوتسز اميشسز
قونمق Se mettre a placer	vous pouvés y arriver comodement	اني قونوان بلورسن

Selon ma pensé c'est une chose qui ne peut pas être	قیاسمجه اولمیجق شیدر	mesure raisonnement opinion قياس
qui en peut supporter l'incommodité	قهرینی کم چکر	Force, violence oppression قهر peine, chatiment
N'allés pas en mer ramis du côté du bord	دکزه وارمه قیه وار	قیه یالی ساحل شط کنار Bord rivage marine
plus que l'on ne croyoit, regulierement	قیاسدن زیاده علی القیاس	
contre ce que l'on pourroit penser irregulierement	غير القياس غير قياسجه	
pensés du reste de ce que nous avons dit cy dessus	بومنکوردن کیرو قلانی قیاس ایله	
de quelle manier est il habillé	نه قیافتنه کیرمشدر	apparence semblant manier mode قيافة
~~pour au~~ qu'il aye soin de maintenir et cultiver l'amitié et la paix et la bonne correspondance	صحبت مکالمت ومودت ومحبتك قیامنه سعی اولنه	station & le lever, assistance قیام
Son esprit se troubla & se confondit	باشنه قیامت قوپدی	confusion tumulte قيامة
pensés a vos propres chagrins et laissés la celuy des autres	کندو غمکز قیدنه دوشوك	قید obligation application Lien, article
ils s'appliquent a avoir soin de leur propre personne	کندو نفسلری قیدنه مشغولدر	
Il l'envoya au roy Lié et chargé de chaines	قید وزنجیر ایله شاه جانبنه کوندردی	
apres s'être echappé des fers	قید وزنجیردن خلاص اولوب	
Il le delivra des liens de ce corps et le fit mourir	ابی قید وجوددن اطلاق ایتدی	

tristesse قیغو	Il est tombé dans une melancolie imaginable	قیغویه اوغرادیکی بقیاسمه
parole mot قیل	ce bain fut la matiere de beaucoup de discours dans la ville de Babilonne	بو حمّام شهر بغداد ایچنده سبب قیل وقال اولدی
pendre, faire pendre tuer قیمق	Il s'est perdu pour avoir voulu épargner son bien	مالنه قیمدوغندن اوزی هلاك اولدی
precieux قیمتی	Ils Jettoient des perles de prix	قیمتی جوهر نثار ایدرلردی
	ک	ک
کار ایش فعل عمل oeuvre ouvrage. action	afin que les sujets et les vassaux puissent vaquer librement a leurs affaires	رعایا وبرایا کار وکسبلرنده اولالر
	étant appliqués a gagner leur vie	کار وکسبلرینه مشغول ایکن
	pendant que j'étois dans mon métier en vendant du halva	کندو کارمده حلوا صاترکن
Caravanne Compagnie de voyageurs کاروان	cela n'est pas la votre metier	کارك دکلدر بو
	Ils ont fermé le passage a la Caravanne	کاروان کچجك یری سد اتدیلر
qui se regle کاربند ایش بتقلیجی	Ils se sont comportés, reglés selon l'oracle	اول آیتك فحواسیله کاربند اولدیلر
intelligent کاردان ایش expert بیلیجی experimenté	Il recommanda et commit la deffence de la place a un de ses amis experimentés	حصار ضبطنی بر معتمد وکاردان آدمنه تفویض اتدی
کتاب livre, ecrit	Ils jugerent qu'il étoit a propos d'envoyer un ambassad'r avec de belles Lettres	کتاب مستطاب ایله رسول ارسالنی معقول کوردیلر

Le nombre des captifs est arrivé a un point que	كثرة اسير بر مرتبه يه وارمشكه	multitude abondance كثرت چوقلق غنيمه وفره
Il a quitté sa bonne Coutume	او عادتنن ~~وعظ~~ كچدي	كچمك فوت عبور ترك كذشتن تأثير تجاوز passer, s'écouler expirer, se passer passer par dessus
faites tout ce qui vous viendra en pensée	واز كوكلكزه نه كچرسه اني يپا	
Cela est intolerable cela passe les degrés de tolerabilité	تحمل اولنجق مرتبه دن كچمشدر	
vos ordres ne passent pas chés eux	سزك بويرقلريكز سوز كچميور	
Pour l'amour de vous a votre consideration nous luy pardonnerons sa faute laissés la	سنك خاطرك ايچون بو دفعه دخي كناهندن كچه يم	
Le passé n'en parlés plus	كچنه كچ	
Après avoir pris une pilulle il fut 40 jours sans avoir envie de boire et ny manger	بر داروسي ييدكدن قرق كون طعام وشراب كوڭلي چكمزدي	incommode trouble altération كدر
Si pour un point ainsy accidentel ils croyent que la peine doit s'alterer cela n'est pas raisonnable	بو مقوله مادّه ايچون صلحه كدر ويرملك مناسب كوريلورسه معقول دكلدر	
Voicy ce qui nous fait de la peine	بزه كدر وير اولدركه	
La melancolie s'enracinant dans son cœur	قلبنه كدورت بغليوب	trouble alteration degout كدورت
l'amitié étoit tout a fait alterée entre eux	بيلرنده كدورت كليه وار ايدي	
Ces spectacles étranges, ne sont pas choses vaines	بو عجيب تماشا كذاف دكلدر	faits, paroles inutiles كذاف بيهوده سوز باطل وعبث اشيا
un home ne se soumet point a un autre qu'il ne luy connoît quelque chose d'extraordinaire	هر آدمدن كرامت لو بلمينجه باش اكمز	كرامت generosité magnificence dignité

Margin	French	Turkish
grav p. dane cher, precieux گرانمایه آغر ثقیل قزقط	Avec les miracles des Saints	كرامت اوليا ايله
	de gd prix de gde naissance	آغر بهالو و اولو آصللو
abime, gouffre گرداب چوللك دردور	Il se plongea dans un abime de pensées	غواص فكري گرداب حيرته صالدي
occupation گردار ordinaire coutume	et parce qu'il étoit d'un mauvais naturel et que ses actions étoient indecentes	جبلتي مرداد وكرداري ناهموار اولمغين
revolution tour گردش دونش ظلم	Il n'est pas surprenant que la revolution des tems soit contraire a nos desirs	گردش ايام خلاف مرام اوزره اولمق عجب اولمز
siege banc trone ciel كرسي تخت عرش	Il étoit assis sur le Trosne du Roy	پادشاه كرسيده طورمش ايدي
prendre, piller occuper گرفت	Ils ont confisqué son bien	مالني مريه گرفت اتدير
besoin necessité گرك لازم il faut	que ce soit un Turc, que ce soit un raya	گرك مسلمان اولسون گرك رعايا اولسون
chaleur گرميت ferveur ardeur	Il me parla avec chaleur	گرميتله بكا خطاب اتدي
	Dans les assemblées de table et dans la chaleur de la conversation	جمعيت عشرت وگرميت صحبت اثناسنده
derechef, encore derriere گرو يينه باز	Ils les repousserent en arriere	انلري گرو اتيويرديلر
گره	Il vaut mieux ne point travailler que de travailler a contre cœur	گره ايله اشلمكدن اشلمامك داها ايودر
گره جك une fois	Au moins qu'on nous fasse sçavoir une seule fois	هله بر گره جك اعلام اولنسون
	Mon ame (monsieur) faites moy la grace que ce soit une seule fois je ne puis plus le supporter	بنم جانم لطف واحسان ايله بر گره جك اولسون صبره مجالم قالمدي

en fuyant leur Conversation et le commerce d'amitié avec eux	صحبت والفتلرندن كريز ايتمكله	كريز قاچيجي fuite et fugitif
Il n'a point de force dans les pieds pr. pouvoir fuir ny dans les mains pr. pouvoir faire resistance	نه كريزه پاي قدرت ونه ستيزه دست طاقت وار	
Il y a dans ce pays la quantité de retraitte	بو دیارده كريزكاه كثرتى در	
Cette tête coupeé fut mise a la pointe d'une lance et on l'a porté ainsy par toute la ville en signe d'allegresse	كسلن باشنی نیزه یه صانجوب شادمانلق ايله شهری كزدردیلر	promener كزدرمك fair marcher ; marcher, aller se promener aller courir كزمك
S'il y a des voleurs dans les Chemins	يولده يول كسن وار ايسه	
la mia infernal potta	بنم كس جهنم كردارم	كس آم
Ne faites pas des actions indecentes	بویله كستاخانه عمللر ایتمكز	كستاخ presomption hardiesse
quoy que ce soit une trop gde hardiesse, mais vous qui êtes vous	اكرچه كستاخلقدر فاما سز كيمسز	
quoy qu'il en soit allés Connoissés votre faute demendés en excuse	هله طوروب وار كستاخلغكى بلوب عذرخواهلق ايله	
qui s'humilie sera exalté	مرج نفس كسر مشعردر	rompre fracasser déffaire كسر
Ils ont Convenu d'un prix entre eux	بربها تقدير ايدوب كسشديلر	amelon ensemble كسشمك
Il fit faire quelques lits de gazon dans son jardin	باغچه سنده برقاچ كسكلو دوشك ياپتردي	fait de gazon كسكلو gazonnade
prenés garde a ce que vous faites la tête coupeé ne repousse plus	كسلكلا باش اينه بتمز آردينز كسلمز	كسمك قطع بريمز فصل
en quel endroit qu'il aille il ne se separe pas de luy et le suit	هر نه طرفه كتسه آردندن كسلمز	

Marge	Français	Turc
	J'achetteray cet esclave si vous ne mettés pas son prix trop haut	اکر بو توتسالك آغز کهایه کسمز سکراني صاتن الورم
	pourquoy l'avés vous interrompue	آنك سوزني نيچون كستكز
	Ayant tout a fait perdu l'espérance	حياتدن بالكليه املي امير كسوب
	Je crois qu'il viendra bientôt	عقلم كسر كه قدومني يا قين در
كشت passage	Ayant tourné et passé par la ville et vû les places et les bazars	كشت وكذار وسير كوچه وبازار ايدوب
كشت الكين	en Rebelles qui sem^t. des épines dans le champ de leur cœur	كشت زار قلبنه خار آزار ديكن كردن كشلر
كشته مقتول	On vit des montagnes de cadavres et de gens tuér	كشته لرندن پشته لر پيدا اولدي
كشف اچق ظاهر	Il n'a revelé ce secret a personne	بو رازي كمسه كشف ايلمدي
	passé cela il n'on pas permis de deconvrir rien davantage	بو مرتبه دن صكره زياده كشف دن اجازت يوقدر
	Il envoya un homme pour decouvrir	كشفه ادم كوندردي
كشور اقليم climat pays	Il fut destiné au gouvernem^t. de ce pays nouvellem^t. acquis	اول كشور جديد ايالتنه نامزاد اولدي
	Voicy quelle est la maniere de subjuguer des états	كشور كيرلك تدبيري بودر كه
reprimer كظم منع حبس	Ils ont reprimé leur fureur et moderé leur colere	غيظلرين كظم وغضبلرين هضم ايتديلر
كفارة satisfaction penitence	Cette action est satisfactoire	بو عمل كفارتلو در
	Il a fait penitence de ses pechés	كفارة ذنوب ايتشدر

Nous avons suffisamment des vivres	کفاف مقداری ذخیره‌مز واردر	کفاف Suffisant.
Les Tributaires qui ont été relachés avec cautionnement	کفالت ایله صالیویردکلری رعایا	کفالت کفیل Cautionnement, seureté
Ils firent des provisions d'huile pr. la lampe autres choses necessaires pr. un an	بر یل کفایت ایدجك لوازم چراغ وغیری هر نه ایسه کوردیلر	کفایة ییتیشمك Suffire
Ces sortes de discours sont espandus parmy le peuple	خلق اراسنده کفت کوی کسلدی	کفت dire, parole, discours
Avant que personne commança a parler	برکمسنه کفتاره کلمدین	کفتار سوز سویلمك
Il parût dans ces quartiers là des chiens devorans	کلاب بی امان ظاهر اولدیلر	کلاب chiens
Cela leur causa une affliction melancolie extreme	انلره عظیم ملال وکلال حاصل ایلدیلر	Lassement, impotence, manquement de force کلال یورغنلق عاجزلق
Il s'en alla sans parler et sans saluer	سلام وکلامسز قلقوب کتدی	کلام سوز parole, mot, discours
Il raconta ses avantures	سرکذشتلرین تقریر کلام اتدی	
Son discours fut éxageré a un tel point	اول مرتبه کلامی تحشیه (écrire à la marge) اتدی کیم	
Selon moy le discours sera long	قیاسیمجه کلام طویل اولور	
Son discours fut si confus que personne ne le comprit	کلمات بو قدر مشوش ایدی کیمسه انی فهم اتمدی	کلمات parole, discours
Personne n'est pardonné sans faire penitence	استغفار کلمینجه کیمسه معاف اولمز	کلمك وارد آمدن venir arriver
pendant qu'il sera semblant de ne pas voir	مادامکه کورمزلکدن کلور	
Ils ont éxigé ce qu'on a accoutumé de donner	ویرله کلدوکی اقچه طلب اتدیلر	

Serrure Cadenas قفل كلید	Je luy ay donné des Conseils mais il ne se modere pas que feraije	نصیحت ویردم اما انصافه كلمز نه یپایم
	Cette nouvelle Victoire a été une clef pour plusieurs difficultés	بو فتح جدید كلیدی ایله نچه مشكلر حل اولندی
mauvais mechant كم كوتی یاوز شریر	Il a de Lesprit ce quil a dit non pas mauvais	عقلی وار سویلدوكی سوز كم دكل
qui كم كی	On l'accordoit aux uns aux autres non	كمنه میسّر اولوردی كمنه اولمزدی
كمال perfection acomplissement	Le service quils vous ont rendu provient de la parfaitte bienveillance quil a pour vous	بو سكا اتدكلری خدمت كمال محبتندندر
	quils jouissent dune seureté parfaitte	كمال امن وامان اوزره اولالر
	Nous esperons nous vous prions quen ce point vous apportiés tous vos soins	بو خصوصده كمال تقیدكز مأمولدر
	Ayant parfaittement acquis les sciences	تحصیل كمالات معارف ایدوب
opinion doute ambiguité	Cest une personne plaine de perfection	ذات جامع الكمالات
كمان ظن	Il ny a pas de doutte que la chose narrive	اولاجاغی جای تردد وكمان دكلدر
gabelle Douanne كمرك	Il a payé le droit de la Douanne	كمرك رسمنی تسلیم اتدی
aucun nul persone كمسه	Je nay été voir personne dun mois	برایدن بری كمسیه وارمدم
كملك شر malice mal بدی	Dieu vous garde de mal et vous preserve daucune infortune	~~كمالك~~ سكا ملكلر یوقدر وبلادن صقلیوب حفظ ایلسون

Il murmure entre ses dents et gronde come un ours	صمرصمر ايدر ايو كبي لمود لمود ايدر	لمود
Avec trente gros vaisseaux et quelques bâtimens legeres	اوتوز پاره غليون وبر قاچ خورده كمي ايله	navire / vaisseaux فلك سفينه كمي ذورق كشتي
S'il n'avoüe pas ne confesse pas sa faute on ne luy pardonnera pas	كناهنه معترف اولمزسه اندن كچمزلر	كناه صوچ peché خطيئة offenses faute
Je n'ay aucune faute dans ce fait La	بو خصوصده صوچم كناهم يوقدر	
ce mouvem^t. marque de la bassesse	بو حركت خورلقدن كنايه‌در	allusion mouvement كنايه
J'ay trouvé un tresor que j'ay changé moy même en affliction et en chagrin	كنج بولدم كنز والمله رنجه تبديل ايلدم	كنج كنز خزينه tresor
Il y a dans cet endroit un tresor caché	اول طرفده بر كنج مخفي واردر	
il s'est fait du mal a luy même	كندو كندويه ملك ايلدي	كندو
Je ne puis m'empêcher de le tuer	اني اولدرمكدن كندومي ضبط ايدمم	
Après avoir un peu reflechi il se dit a luy même	بر از تفكر ايدوب كندويه ايتدي	
Ces endroits la étoient peuplés a l'ombre de la protection	كنف حمايتده محفوظ اولان صواعق صوارف ايله ناچيز اولمز	pour lieu place coté كنف
C'est un vieillard qui conte sept générations	يدي كوبك صاير قوجه‌مازدر	nombril بطن كوبك ناف
Il n'a pas le Cœur de faire cela	بوني اتمكه كوتي يوقدر	fesses كوت دبر
quand il aura achevé sa Tache	كوتريسني بتوردكدنصكره	كوتري tout à la fois

fouet Bastonnade
كوتك

mauvais
mechant
كوتو

كوج ظلم زور
force violence
pouvoir
vigour. difficile
mal aisé

deport
delogemt.
كوج انتقال

كوْر
abondance

كوري
كورلك عما
aveuglemt.

كورمك
voir نظر ديدن
regarder
pouvoir
fournir

كوزتمك
نظر بكلمك صقلمق
observer اقدام
regarder
prendre garde

Il a donné de bons coups de bâton a sa femme	عورتنه برا علا كوتك چالدي
Ne me donnés pas du plus mauvais je veux du meilleur	اكك كوتوسي ويرمكو ايوسندن استرم
Il l'a réduit a l'extremité	آني كوجه براقدي
On ne peut pas le decrire	تحريرينه كوج يتمز
Celuy qui peut reduire son compagnon	كوجي يتن كوجي يتني بصدي
par-ondemain non après demain	يارين كوج وادمي خير يارين دكل اوبركون
Dieu m'en preserve qu'après m'etre vû dans l'abondance je ne tombe dans la necessité	نعوذ بالله من الحور بعد الكور
On a fait cela en depit de luy	بو ايشي كورلككه ايتدلر
Vous le verrés de vos propres yeux	كندو كوزكز ايله كورسز
Ils pourvoient a sa depense	انلك خرجني كوررلر
Après avoir pourvû a vos necessités que me demandés vous encore	لوازمكي كوردكدنصكره آرتق بندن نه استرسن
C'est un homme reconnoissant	منت كورر آدمدر
Il ne faut point de guide pr. aller au village que l'on voit	كورونن كويه قولاغوز لازم دكل
N'ayant aucune consideratn. pour l'amitié n'y a eu un égard pr. la paix	دوستلغه بقميوب وصلحي كوزتميوب

Il mit des sentinelles dans les endroits ou ils devoient passer	رهگذر گرده گوزجیلر نصب اتدی	گوزجی دیدبان gardien garde
Ils attendoient le tems qu'ón ouvrit la porte	نه وقت قپو اچلدوغنی گوزلردی	گوزلمك observer remarquer [illegible] garde
Les timballes jouerent pour marquer la Victoire	فتح وظفر کوسی چالدیلر	کوس timbale
Ils ont trouvé moyen d'empêcher le cours de quelques articles écrits dans les Capitulations	عهدنامهٔ همایون موجبنجه مسطور برقاچ ماده‌یی کوستلکدیلر	کوستلمك
Il ná entendu que cela qui fût opposé a la Religion	بونلر غیری طریقهٔ تقوایه مغایر خبر کوش کذار اولمدی	گوش سمع qui écoute
Tirer les oreilles est une marque de Châtiment	قولاق بورمق تأدیب ایتمکدن کنایه‌در	گوشمال châtimt.
Ils l'ont cherché de coin en coin	گوشه بگوشه آنی آرادیلر	گوشه بوجق زاویه کنج angle coing
Ils l'ont renversé de fonds en comble	کوکنی قوپروب استیصال اتدیلر	کوك سما آسمان Ciel, bleu de Ciel
Il ná pas envie de faire cela	آنی ایتمکه کوکلی یوق	کوکل یورك قلب خاطر دل Coeur ame volonté affection
Il croit licite tout ce que son coeur luy dicte	کوکل استدکینی جایز کورر	
S'il arrive comme je le souhaitte	کوکلجه اولورسه	
Ils ont fait en un jour le chemin de trois	اوچ کونلك یولی برکونده قطع اتدیلر	کون نهار یوم le soleil
Passons quelques jours de notre vie ensemble	برایکی کونلك عمریمزی بله کچوره‌لم	
pour la prosperité de deux jours	ایکی کونلك دولت ایچون	

Couleur, espece guise, maniere forme کونه دکل درلو	On a retranché leur paye	کونلکلری قطع اولندی
attendre avoir patience کوزمك صبر اتمك	Chacun fit un discours différent	هر بری بر کونه کلام اتدی
	Ils attendent jusqu'au jour du jugement	قیامت کوننه کوزلر
vivacité کیاسة d'esprit	C'etoit un jeune homme d'un genre très pénétrant	صاحب کیاست ایدی
	Vous faites comme ces chiens qui s'associent tantôt avec l'un et tantôt avec l'autre	کوپك کبی انك ایله بونکلا اویار کزرسن
fraude tromperie کید مکر معالجه	L'ayant pris avec le lacs de stratagême et de la fraude	قید کید ایله الدی صید ایوب
parrance کیوش	Cen sa ruines sen en sait	کیوشیدر
کیسه بوك bourse sac	Cela me coûte dix bourses	اون کیسه یه در بو بکا
bonne humeur کیف gayeté	Vous n'étiez pas de bonne humeur	کیفك یرنده دکلدی
کیفیت qualité maniere et bon humeur allegresse, demi yvresse	Pour notiffier come avoient été rompus les infidelles	کیفیت هزیمت کفاری اخبار ایچون
	Ils s'informerent comment la chose alloient	کیفیت حالدن سؤال اتدیلر
کیرمك دخول entrer	pour vous notiffier vous avertir de leur départ	یوله کیروب روانه اولدقلری اخبار ایچون
Cuisseau کیچ کیلچ	Je le donne a la mesme mesure que je l'ay pris	الدوغم کیل ایله ویررم
کینه کش	Celuy qui veut se vanger de son ennemy	خصمندن انتقام المق ایستین

ل ل ل	ل ل ل	
D'un homme Licentieux insolent	برشخص لا اُبالىِ	لا اُبالى باكندام je ne crains pas.
pour l'amour de ses richesses ou beauté, doctrine, ou perfection	لاجل مالِه وجمالِه او فضلِه وكماله	لاجل pour
Cela appartient au Chapitre precedent	تفصيل سابقه لاحقدر	appartenant لاحق joint
Cette affaire est de la derniere importance	بو مصلحت مهم لازمدر	لازم كركلوكرك واجب لايق مهم necessaire, ou besoin, pressé convenable
Le Tribut qu'ils sont obligé de faire	اوزرلرينه اداسى لازم كلن جزيه	
Vous sçavés que la raison des affaires d'état nous a fait expedier en vos quartiers en toute diligence	سريعًا طرفكزه يوللمق لازمهٔ امور دولت ايدوكى معلومكزدر	
Selon que L'exigoit son Zele et son ardeur	لازمهٔ غيرت وحميتلرى اوزره	vanité, vaine gloire vanterie
Après s'etre vanté de cette maniere	بو كونه لاف ايدبجك	لاف اوكندى
Comme il est convenable en conformité des Capitulations par cy devant données	لايق اولان وجه اوزره ومقدما ويريلان عهدنامه لر موجبنجه	لايق digne, raisonable convenable bien seant
Conformement a ce qui convient a L'amitié et au voisinage	دوستلغه لايق وقوكشولغه موافق اولان وجه اوزره	
cela repugne a l'amitié	لايق دوستى دكلدر	
Ne se pas appliquer ne convient pas aux Loys de l'amitié	تقيد اولنمق لايق اولان بودركه	

	Voïcy ce qui vous convient vous notre amy	سز دوستمزه لايق اولان بودركه
	D'une maniere convenable a l'un et a l'autre Empire	لايق دولت طرفين اولان وجه اوزره
	Voïcy ce qui convient a l'etat present	لايق حال بودركه
	Cela ne convient pas a l'Empire	لايق دولت دكلدر
	habile propre a rendre un service d'être employé	لايق خدمت اولان
Levre, rivage Coté لب صوطق طرف كنار	Cela ne convient pas a la dignité Royalle et cela n'est pas conforme aux sentimens de ses sages conseillers	نه لايق دولتدر ونه موافق راي دل آراي امراي پر صولتدر
	Il eloigna les vaisseaux qu'il trouva du bord de la mer	بولدوغي كشتيلري لب دريادن دور ايلدي
habillem.t habit لباس robbe	Aprés avoir pris ses habits de combat il monta a cheval	لباس سفر كيوب آته بندي
Sage, intellig.t Savant لبيب industrieux	Il luy fit sçavoir que c'étoit un medecin trés docte et un philosophe trés sçavant	بر طبيب لبيب وبر حكيم اديب اولدوغين عرض ايتدي
Couverture a lit avec du cotton, لحافه يورغان	Il couvrit les vices des mortels du manteau de misericorde	عيوب جهانياني لحافۀ مرحمت ايله مستور ايتدي
a l'arrivée لدي	Aprés leur arrivée on espere que	لدي الوصول مأمولدركه
لذايذ لذيذ douceurs gouts contentement	Ils ont oublié les douceurs de ce monde perissable, ils sont morts	حيات فاني لذايذيني فراموش ايلدي

Il y a de trois sortes de plaisir bonne habitation bon manger le boire de l'ieau belle feme	انواع لذات اوچدر بری مسکن بری مطعم بری حور	
Il se laissa aller a ses appetits sensuels il passa sa vie a boire a manger	هوای نفسنه اویوب عیش وعشرت لذاتیننه کام الدی	gouts saveur plaisir douceur لذة
Il faut le gouter si vous voulez en sçavoir la douceur	بونك لذتی ذوقه دایردر	
Il n'est pas bien de faire parler de soy par les deux parties	ایکی دولت اراسنده لسانه کلمك صالح دکلدر	لسان Langue
de la bouche des premiers de la ville	اعیان شهر لسانندن	
la comission donnée de bouche	لسانا سپارش اولنان	
C'est assez que c'est une grace speciale de Dieu d'avoir pû les mettre dehors	حق تعالینك لطف واحسانی اولمشکه طشره چیقاردیلر	grace faveur bontés bien courtoisie plaisir لطف احسان کرم عنایت
La delicatte complection et son noble temperament	مزاج لطیف الامتزاجلری	doux gentil galant لطیف
raillerie a part	لطیفه بر طرف	plaisanterie لطیفه خوش raillerie, mot pour rire
Il n'y a point de jeu dans l'affaire de la Religion	امور دینیه ده لطیفه یوقدر لعب ولهو اولماز	malediction imprecation
Maudit eloigné de la grace de Dieu	لعنتی حق اللهك رحمتندن اوزق	لعنة ایلیج
O maudit et disgracié de Dieu que voulez vous de moy	ای لعین ابری وی ملعون سرسری بندن مرادك نه دردیری	لعین ملعون maudit

parole لفظة	prenés biengarde de mal parler de personne	لفظة ناجسپيان ايله خطابدن احتراز لازمدر
tache لكه	Il ne pourra pas ôter cette tache	بولكه‌ئ قالدرمز
choses لوازم necessaires appartenants	de certaines choses pour notre propre besoin	كندو لوازمز ايچون بعض شي
	ayant fait tout cequ'il falloit p.r Luy faire honneur	لوازم تعظيم هرنه ايسه يرينه كتوردوب
	On donna dequoy faire la depense de tout cequi étoit necessaire p.r Le voyage	خرج لوازم سفر هرنه ايسه ويرلدي
pologne له ليه	Ils allerent contre Le Roy de pologne	له قرالي اوستنه واردير
Convenance habilité, dignementé لياقة	Ils L'honnorent conformement a sa qualité	لياقتنجه اكرام ايدرلر
non ces ليس	Il n'y a personne a la maison hors nous	personne ليس في الدار غيرنا ديار
ليمان port havre	La flotte n'ayant pas pû prendre son retour a en arriere	دونتما ليمانه يتشميوب كيرو دوندي
	la mer est presentement en bonace	شمدي دكزده ليمانلق واردر

م م م م

مابين l'entre deux les deux parts entre	Les choses étants ainsy Il y a plus de dix ans entre la fondation de cette Eglise et La mort d'un tel emir	بو تقديرجه بناءِ جامع ايله امير حضرتلرينك انتقاللري مابيني اون ييلدن زياده اولور

en Conformité de l'amitié et de l'affection qui est entre nous deux	مابینمزده اولان محبت ومودته بناً	
Il est demeuré si étonné qu'il n'a pardu un mot	شویله مات قالدیکه برسوز آغزندن چقمدی	étonné [illegible], vaincu reduit a l'extremité مات
Comme on avoit accoutumé de faire par le passé	ماتقدمدن اوله کلدوکی اوزره	avant passé ماتقدم
Il porta un peu de tems le deuil pour son frere	برادری ایچون [illegible] ماتم ایلدی	deuil ماتم یاس
l'esprit troublé et Confus come un home qui est en deuil	ماتمی وش خاطر مجروح ومشوش برده	
Ils firent le recit de tout ce qui étoit arrivé	ماجرایی بر بر بیان ایلدیلر	acquiert, passé arrivé ماجرا باشدن کچن accident
Il L'interroga de tout ce qui s'étoit passé dans le voyage	ماجرای سفره متعلق اولان آثاری صوردی	
Il cassa les écritures les annula	نقوشینی ماحی اولدی	Casser ماحی
femmes enfans toutes sortes de gens se jetterent sur luy	عورت اوغلان ماخلق الله اوزرینه یغلدی	Creatures ماخلق الله
On la écrit distinctement de point en point	ماده بماده تحریر اولندی	ماده مواد matiere sujet article point
Le Combat, la bataille et le carnage durerent Long tems	ماده حرب وقتال استمرار بولدی	
Seulemt. quand il arrive de pareils faits de tels excès nous vous les faisons sçavoir	انجق بونک کبی ماده لکبری واقع اولدقچه اعلام اولنور	

permis Licite مأذون	Son retour luy ayant été permis par une reponse agréable	جواب قبول ایله رجوعنه مأذون اولیجق
ce qui est vrai ماصرق se verifie	L'Oracle se r verifia sur eux	مفهومنه ماصرق اولدیلر
	Le sens de cette sentence se verifia que la melancolie n'étoit purement rien	ماصرق مفهوم غم محض عدم اولدی
le passé ماضی گچن	Il n'est pas question du passé ce n'est pas du passé dont on parle	الماضی ما یذکر
alimens vivres مأکولات	Il fit provision de tout ce qui étoit necessaire p.r manger et p.r boire	مأکولات مشروباتی تدارک ایتدی
مآل رجوع نهایت محصل نتیجه lieu de retour terme fin conclusion	Leur conclusion fut Le but La fin de Leur discours fut que	مآل مقالاتی بو اولدیکه
	C'est une imagination de croire qu'il pourra se desunir se rompre	شکست بولمق تصوری بی مآلدر
l'avoir biens richesses مال substance argent	C'est une affaire d'un succès heureux	احوال خیر مآل ایدیدر
	Biens mobiles et immobiles	مال ناطق و مال صامت
	Il a consommé ses biens dans Le boire et Le manger	مأکولات و مشروبات بینلرنده مالنی تلف ایتدی
indicible مالا کلام g.d immense	Faites tout votre possible et employés tous vos soins	اهتمام تام و سعی مالا کلام ایلیه سز
مالامال طوپطولو plein	Les Livres persiens sont pleins de ces sortes d'exemples	کتب اساتذهٔ عجم بو مقوله‌لر ایله مالامالدر

Selon la coutume ordinaire a l'accoutumée	عادت مألوفه سى اوزره	Conjoint accoutumé &c مألوف الفت اولنان الشمش
Il laissa chacun dans son logement ordinaire	هر برنى مساكن مألوفه لرنده ساكن ايتدى	
Il les fesoit sortir de leurs propres habitations	مساكن مألوفه لرندن اخراج ايدردى	
Conformement a ce qui nous a été ordonné	مأمور اولدوغمز اوزره	Commandé مأمور prescrit ordonné
faites le passer au lieu ordonné destiné	مأمور اولدقدى محله باخود: محل مأموره ايصال ايليكز	
Umer Bey gouverneur fut commandé avec deux mille hommes	ايكى بيك آدم ايله عمر بكى مأمور ايتدير	
On espere que vous apporterés vos soins	سعى ايلدى مأمولدر	esperé مأمول
Leur esperance fut remplie leur demande fut exaucée	مأمولدى مقبول اولدى	
pour quelque empechement obstacle	بر مانع اوجندن	empêchement obstacle مانع incident
ils l'empêcherent de le delivrer	خلاص ايتمكه مانع اولمشلردر	
les signes les avancoureurs d'un rigoureux hyver ne leur permet pas de rester plus long tems	آثار شدت شتا مانع توقف اولوب	
Selon sa maniere ordinaire de faire	آيين مأنوسى اوزره	familier domestique accoutumé مأنوس آلشمش
ces deux generaux accoutumés a vaincre	اول ايكى سردار غزا مأنوس	
étant fait a combattre avec les infidelles	كفار ايله جنكه مأنوس اولوب	
Il decrit le fait comme il etoit arrivé	ماوقعى خبر ايتدى	Le cas comme il est arrivé ماوقع

Lune ماه آي قمر	Le 5.e jour du susd.t mois	ماه مزبورك بشنجي كوني
مائده	~~On connoît votre Cœur vos~~ qualités – – – – – –	مائده: سفره كه اوزرينه طعام اوله
flechi courbé penchant مايل	et parce qu'il étoit adonné a son propre penchant	كندو هواسنه مايل اولمغين
disputes conversations مباحث	Ils disputeront des sciences	مباحثات علوم ايتديلر
changement مبادله دكيش	et parce que le tems de changer l'ambassadeur de venise est venu	ونديك ايلچيسنك مبادله سي وقتي اولمغله
Combattans valeureux soldats guerriers مبارز	quelques heros deffenseurs de champ de la Foy	مبارزان ميدان دين برقاچي
felicité مبارك Beni	Je vous congratule de votre nouvelle charge	منصبكز مبارك اوله
	Il entreprit le voyage de Babilonne a une heure heureuse	برمبارك ساعتده عازم بغداد اولدي
entrepreneur qui se charge ou est مباشر chargé d'une affaire Député Commissaire	Il a toujours heureusement terminé tout ce qu'il a entrepris	هر مباشر اولدوغي كاري تكميل ايلدي
مباشرت Commencement charge Comission procuration	Vous ne pourrés pas vous contenir vous commencerés a faire du mal	ضبطكه قادر اولمزسن فساده مباشرت ايدرسن
	Il s'abstint de faire aucune action deshonnête	مباشرت فاحشه دن كف نفس ايتدي
Sommes مبالغ مبلغ	Ils ont imposé une grosse somme sur le Kaimekam Ils ont mis le Kaimekam de Constantinople	استانبول قائمقامنه مبالغ كثيره تحميل ايتديلر
amplification مبالغه چوقلق اجتهاد	de quelles termes qu'on se soit servi p.r l'ecrire ils sont obligés de l'amplification	هر نه مرحله مذكور اولسه حتى مبالغه دن دور در

Il souffre des douleurs interieures	ایچ آغریسنه مبتلادر	afflige / sujet مبتلا
il leur inspire le desir d'accumuler des biens du monde les uns sur les autres, il leur donne du penchant pour accumuler des richesses	مال دنیا جمع ایتمکه مبتلا قلور	
Depuis qu'il est tombé dans la pauvreté	فقره مبتلا اولدقدنصکره	
Il est presentemt. a craindre que l'amitié qui est entre deux parties ne se change en haine et en inimitié	حالیا مابینده اولان محبت و مودت کدورت و عداوته مبدّل اولمسندن خوف اولنور	changé مبدّل دونمش دکشلمش
prodigue, qui fait des depenses excessives	اندازه سز خراج ایدیجی	prodigue مُبذِّر
Il envoya une gde. some d'argent pour la reparation de cette voute	اول قبه تعمیری ایچون مبلغ کثیر ابلاغ ایتدی	somme مبلغ
faisant semblant de vouloir acheter des marchandises	متاع اشترا ایدر کبی اولوب	متاع اسباب نفعة marchandise, danrée, hardes
Pensant que les mouvemts. qu'il feroit pourroient leur être utiles ils se devouerent tout a son service et sans le sçavoir ils ont exposé leur vie en l'air	حرکتنی مستتبع برکت صانوب خدمتنه جان اتدیلر کوز بلمز لکیله متاع حیاتلرین بادهوایه صاتدیلر	
Celuy qui fait pour plaire a Dieu une oeuvre qu'il n'est pas obligé de faire	برایش اوزرینه لازم دکل ایکن الله ایچون ایشلیجی متبرّع دیرلر	متبرّع
Il faut fuir leur amitié et leur commerce	اختلاط و الفتلرندن متجانب اولمق واجبدر	متجانب

qui excède متجاوز	Plus de 400 hongrois	بشیوزدن متجاوز مجار
accumulé متراكم	Il a accumulé les ondes de sa tirannie de ses injustices les unes sur les autres	امواج ظلم و بی دادینی متراکم ایلدی
tranchée, fosse مترس	Il fit placer l'artillerie dans les postes necessaires, il fit travailler aux tranchées	طوپلری مواضع لازمه ده قوروب مترس تعبیه ایتدیردی
qui desire مترغب	Le contraire de ce que nous desirons	مترغب اولدوغمز خلافی
qui garde مترقب گوزیجی observe, desire	pendant que nous attendions avec empressement des nouvelles de votre santé vous qui êtes notre amy	سز دوستمز طرفکزدن سلامت خبرلرینه مترقب ایکن
formé متشکل transformé	A l'instant même tous 40 furent transformés en autant d'hommes d'une même stature et de même habillement	همان ساعت قرقیده بر صورتده و بر قیافتده انسان شکلنه متشکل اولدیلر
qualifié, orné متصف	Il était doué de cette qualité	او صفتله متصف ایدی
joignant, aboutissant, attaché متصل	Dans les endroits qui sont voisins de nos frontieres	سرحد منصوره یه متصل اولان یرلرده
appartenant, dependant متعلق concernant, proche part.	il fit un discours touchant l'innocence de son fils	اوغلینک بیگناه اولدوغنه متعلق تکلم ایلدی
	un juif nommé Leblé qui vous appartient et est de votre dependance	طرفکزه متعلق اولان لبله نام یهودی
Spectateur متفرج qui voit	qu'ils montrent ce qu'ils sçavent faire en presence des spectateurs	متفرجین نظرنده کاهنرین عرض هنر ایلر

étant tous d'un même sentiment	جملهسی متفق الكلام اولوب	uni d'accord conjoint — متفق
tous s'accordent de faire	انلك اوزره متفق الكلمه اولديلر	
Après avoir pensé quelque tems	بر لحظه متفكر اولوب	qui pense considere contemple — متفكر فكر ايليجي
Le Pacha ayant été deposé de sa charge demeuroit a galipoly	پاشا معزول اولوب كليبوليده متقاعد ايدي	sedentaire et libre — متقاعد — اوتراق
Je m'engage d'en venir a bout	تحصيلنه بن متكفل اولورم	Caution — متكفل
Après luy avoir fait perdre la patience et le repos	مايهٔ صبر و آراميني متلاشي ايتدكده	vain de rien perdu — متلاشي
L'intendant de ses affaires qui reside a la Porte	آستانه ده متمكن اولان قپو كتخداسي	habitant resid.t — متمكن
L'on abhorre votre frere	برادركزدن متنفر و هاربردر	qui sent a aversion — متنفر — abhorre
Il s'est mis en chemin il s'est allé de ce côté la	اول دم متوجه وروانه اولدي	se mettre en voyage se tourner — متوجه
étant accusé de trahison	خيانتله متهم ايكن	متهم تهمتلو accusé
faites nous toujours sçavoir des nouvelles de ce qui arrivera au Pacha	مجاري احوال پاشادن خبر المكدن خالي اولميكز	cas / accident occurrence fait evenement — مجاري
N'étant pas un amy feint ou politique	دوست مجازي اوليوب	metaforiquement impropre — مجازي — politique mondain
Il resta sans pouvoir parler il luy ferma la bouche	سويلمكه مجالي قالمدي	مجال — pouvoir puissance force vigueur moyen
Nous n'avons pas le moyen de nous remuer	بر يره حركته اصلا مجالمز يوقدر	

	Outre que les sujets se trouvent dans l'impuissance de payer ce tribut qu'ils n'avoient pas accoutumé de payer	رعایانك بو اولی کلمین تکلیفی ویرمکه مجالاری اولمدوغندن غیری
	N'ayant point de force pr. combattre	قتاله مجال بولمیوب
traiter bien avec humanité	étant devenu infirme et impotant	زبون و بی مجال اولمغله
مجامله	Il le prioit de proceder avec luy avec de bonnes manieres	مجامله معامله سن رجا ایدردی
Sollicitateur مجدّ qui travaille avec diligence	Ils ont fait tout ce qu'ils ont pû pr. s'en informer	تجسسده مجدّ و ساعی اولدیلر
nouvellement	Il insiste serieusement a prendre la peine du talion pr. vanger la mort de son frere	اقتصاص دعواسنه اختصاص ایله برادرینك انتقامن المق اوزره مجدّ ایدی
مجدّدًا	La paix qui a été renouvellée de nouveau	مجدّدًا عقد اولنان صلح
tôme مجلّد	Ils mirent douze tômes d'évangiles sur les pupitres dorez	زرّین کرسیلر اوزره اون ایکی مجلّد انجیل قودیلر
assemblée entretient festin مجلس Conference et jugemt. tribunal	Ils sceurent que toutes les nuits ils avoient des conversations familieres ensemble	هر کیجه داخل مجلس انس اولدوغین بلدیلر
demoniacle fol مجنون دیوانه furieux	Ces hommes la sont-ils devenus fols	بو آدملر مجنون‌می اولدیلر
محابا respect regard	Observés la justice et n'ayés égard au panchant pour personne	عدل ایلك میل محابا قلمك
محاربه Combat guerre	S'il arrive qu'il en vienne a combattre les uns contre les autres	ادا ارنده محاربه یه اقدام واقع اولورسه

Dans une telle année il se donna beaucoup de gr. combats	فلان ییلده محاربات عظیمه وقوع بولدی	
Ses livres de compte furent mis entre les mains du Cady	محاسبه دفترلرین قاضی الشرعه ویریلوب تسلیم اولندی	Compte محاسبه
Le maitre des comptes a demandé les registres	محاسبه جی دفترلرین طلب ایدوب	
entre ses bonnes coutumes et ses oeuvres pieuses il avoit celle cy	جمله محاسن عاداتندن بری بو ایدی که monsieur	vertus bonnes oeuvres louables محاسن
il ne se passa pas 15 jours quils leverent le siege	قرق کون اولمدیکه محاصره دن واز کچدیلر	Siege محاصره
il le fit chef des deffenseurs de la place	قلعه محافظلرینه سردار ایتدی	محافظ gardien deffenseurs
les Venetiens deffenseurs de la morée	موره محافظلری اولانلر وندیکلر	
il raconta un gr. nombre de choses impossibles	برالای محالاتی نقل ایتدی	choses impossibles محالات
Mon cher et agreable amy	بنم محبتلو دوستم	aimable, affectionné محبتلو
L'Idole des coeurs des mortels aimé de tous	محبوب قلوب عالمیان	aimé bien aimé beau محبوب maitresse
il faut en avoir la permission d'icy	بو طرفدن اذنه محتاجدر	محتاج necessiteux qui a besoin
Vos parolles n'ont pas besoin d'interpretation	سوزک محتاج بیان دکلدر	
il sera necessaire d'en donner avis	عرض واعلامه محتاج اولور	
ne nous perdés pas a cause de nos crimes	معصیتمزله بزی مخذول ومحروف قلمه	changé, retourné محروف

empiché frustré privé محروم	Par indignation il le priva de l'honneur de luy parler	دلکیر لکندن شرف خطابندن محروم قلدی
	Ne nous privés pas de votre assistance	بزی معاونتکدن محروم قلمه
ramassé reduit en somme محصل	Voicy la substance de mon discours	سوزم محصلی بودر
attaché contenu محصور	Cela ne se restreint pas aux choses dites cy dessus	بو مذکوره محصور دکل
provenu recolte fruit محصول	Dans le tems de la recolte	ارتفاع محصول زماننده
	On retiroit des revenus immenses de cette mine	اول معدندن محصول بی قیاس جمع اولوردی
purem.t simplem.t محض	prenant ses playes pour une felicité	جراحتی محض راحتی بلوب
	purement pour plaire a Dieu	محض رضای خدا ایچون
	attribuant prenant cela pr. a un clair consentement donné de votre part	طرفکزدن محض رضا ویرلدوکنه حمل ایلملیدر
presence محضر	Ces nouvelles parvinrent au Roy	بو خبرلر شاه محضرینه ایردی
محظوظ مسرور سوینش content, consolé	Il est certain qu'en ce point nous en recevrons une gde satisfaction consolation	اول بابده محظوظ اولمز مقرردر
	Nous avons eu une extreme satisfaction de votre maniere de proceder et de la demonstration d'amitié et du bon voisinage que vous avez fait	حرکتکزدن و عرض محبت و قومشولقکزدن زیاده محظوظ اولمش ایزدر
	Nous sommes mecontens de votre conduitte	حرکتکزدن غیر محظوظ اولدق

Croyant ce Lieu son et Leur	بو اطرافي محفوظه ملاحظه ايدوب	محفوظ gardé conservé
il est certain que la chose sera ou est	اولمق امر محقق در	محقق confirmé véritable
son nom a été effacé du livre des vivans, il mourut	دفترشهوددن اسمي محكوك اولدي	محكوك rasé cassé
Toute la Province est soumise a son commandement	حكمنه هر ديار محكومدر	محكوم ordonné commandé
il causoit en mangeant	يبحث محاله لاقردي ايدردي	محل lieu poste place, terme
il est digne il le merite	محل و مستحقدر	
Il n'est pas digne de misericorde il ne merite pas Le tom pardon de Dieu	محل مرحمت و مستحق عفو و مغفرت اولمز	
et parce que c'est un Lieu delicieux de recreation de plaisir	محل عيش وحضور وجاي عشرت وسرور اولمغله	
Notre jurisdiction ne s'étend pas jusqu'à cet endroit la	بزم اول محله حكممز جاري دكلدر	
Discours dont la fin est bonne	كلام محمود العواقب	محمود loüé loüable
Pour n'être pas accusé de mensonge	محمول انفعال اولمامق ايچون	محمول يوكلنمش chargé et porté
qu'on ne m'accuse pas de perfidie	بنم خيانتمه محمول اولمسون	
la surface de la terre étoit brulée du soleil comme une poële Rouge	تاب آفتاب ايله روي زمين تابهٔ محمي كبي قزمشدر	محمي محفوظ و محمي protegé défendu conservé
Il pria les ministres de la porte d'interceder pour la Liberté de ces deux fils afin qu'il put être consolé par leur chere vüe	ايكي اوغلاني آزاد و دل محنت زده سين مشاهده لريله شاد اتمك اميريني اركان دولته عرض ايلدي	محنة بلا جفا tribulation affliction

27

qui rend étonné محيّر	Une entre les merveilleuses fabriques	محيّر عقول اولان مشمولات مقبوله سنك برايى
qui contourne Contiene محيط	C'est une vaste isle qui est environnée de la mer mediterranée	بر جزيرهٔ واسعه در اطرافيني روم بحري محيطدر
	Vous sçavés que votre noble science vous apprend	علم شريفكز محيط دركه
trompeur fourbe traineur محيل	Ce trompeur et ce fourbe faisant semblant d'être obeissant	اول محيل تبه كار (خراب ايديجى) اطاعت شكلني اظهار ايدوب
Sorties et depenses مخارج	pour fermer les entrés et les passages du susd. pays	مخارج و مداخل ولايت مزبوري سد ايچون
danger مخاطره peril	Il y a ung.d peril cela conduit a ung.d precipice	مخاطرهٔ عظما در مهالكه القادر
	Ces détroits ne sont pas sans danger	بو دربندلر مخاطره سز دكلدر
Contraire opposé مخالف	étant tombé dans un mauvais endroit	مخالف محله دوشمكله
	ses démarches sont contre son dessein, il fait cela malgré luy	حركتلري رضاسنه مخالفدر
repugnance contrarieté مخالفت opposition	en desobeissant vous vous serés de g.ds torts	مخالفت اتمكدن چوق كدر و ضرر بولورسز
	ne pouvant pas s'opposer	مخالفته قادر اُلمغله
	Ne contredites pas a la raison	حقه مخالفت اتمه
choisi élu مختار اودنلنمش	C'est de son propre choix	كندونك مختاريدر
مخبر اخبار ايديجى	C'est a dire Le tems que c'est arrivé	تاريخندن مخبردر

desirant acquerir de la gloire par la conquête des forteresses	فتح قلعه و حصار اشتهار بولماسی مختار لری اولمغین	مختار
les viandes qu'il a fait preparer pour sa propre personne	کندی نفسنه مختص اسدوکی ماکل	appropié propre à eux مختص privilegié
il fit un abreger de la maniere de commanter	علوم تفسیرده بر مختصر تألیف ایتدی	abbregé مختصر
peu de tems aprés ayant été sceu qu'il étoit caché aux environs d'Andrinople	بر مدتدنصکره اسکی شهر اطرافنده مختفی ایدوکی معلوم اولوب	caché مختفی
les affaires du public en souffriront, la republique en sera en desordre	امور جمهور مشوش و مختل اولور	troublé confus مختل
ils tuerent tous ces gens de neant	بولر قلری مخاذیلی قتل ایتدیلر	abandonné disgracié مخذول
ces deux endroits par lesquels on sort et on entre dans la sainte Ville	اول ایکی محل که شهر بنی متوکورک مدخل و مخرجیدر	sorti مخرج
ils mirent le feu au magazin a poudre avec un joly stratagême	باروت مخزنته ظرافتله آتش براغوب	magazin مخزن
c'est le propre des femmes de parler trop	چوق سویلمك عورتلره مخصوصدر	propre particulier appartenant intime مخصوص
il demanda la place d'alep pr. son azile	حلب حصارنی مخلص ایدنمکی طلب ایتدی	sincere bon ami مخلص
Dans les lieux dangereux perilleux	مخوف و مخاطر اولان یرلرده	مخوف قورقولو
ils prolongerent la paix et la maintiennent ponctuellement	مدت صلح و صلاحی مدّ و قرار و استمرار ایتدیلر	مدّ چکمك اوزتمق prolonger

26

124

	qu'on dispose un bel endroit en belle veüe	بر موقع بصیرده بر چکز تدارك اولنه
muid مدّ	Ne prenons point de pommes mais des poires un muid	المه برالمه امرود ال بر مدّ
مداخلة Singerer se meler	Ne vous entremettés point dans cette guerre	بو جنکه مداخله اتمه
مدار دور ایرکز بودوکز Lieu ou en tourne circonference	les Gouverneurs confinens avec les terres de sa dependance	اول جوار حکومتنه مدار اولان امرای نامدار
dissimulation feinte	Ayés toujours la loy pr. principal but dans vos actions les plus importantes	شرعی مدار ایله مهماتکه
مداراة administrateur	Vous dissimulerés vous	مدارات راهنه کیدرسن
recteur مدبّر gouverneur	les directeurs des affaires publiques	مدبّر امور جمهور اولانلر
qui gouverne مدبر	quelques insolens sans honneur ayant suivi ce conduict eu imprud.t	بعض بی حیالر دخی اول مدبر غیر مدبره اویوب
espace de temps مدّت	il employa le tems de sa vie a acquerir les sciences	مدت عمرین تحصیل علمه صرف اندی
	Pendant l'intervalle du tems qui avoit été prescrit	تعیین اولنان مدت وایام ایچنده
	L'espace de sa vie fut de 80 ans	مدت عمری سکسان یلیدی
Louer recommander مدح applaudir	Se louer soy même n'est pas une chose decente	مدح نفس کسر مشعر
	Proprieté digne de louange	مدحه لایق اولان خاصیت
entrée مدخل interêt	Ali pacha avoit aussy part dans cette compiration	بو اتفاقده علی پاشانک دخی مدخلی اولمش ایدی

et parce quil nétoit point entré dans cette affaire	بو عمله مدخلی اولمدوغی جهتدن	
prenés garde je vous prie de ne vous pas éloigner de la protection de ce Religieux ne laissés pas aller sa veste	زنهار مدد اول درویشك دامننی الدن قومه	assistance aide secours مدد یاردم
il expliqua ses pretentions	مدعیسنی بیان ایلدی	pretendant adversaire مدعی دعوا ایدجی
Comme un tresor caché en terre	مدفون کومولمش کنز مدفون کبی	enterré caché
Conformement a ce qui a été demontré	مدلول دلیلی اوزره	montré prouvé مدلول دلیللنمش
il a souffert un Long tems de gdes afflictions	زمان مدید الم شدیده چکدی	Long مدید اوزون
ayant traitté les affaires des prisonniers	اسیرلر احوالی مذاکره اولندقده	Collegue Discours مذاکره
il construisit il fit batir une boutique orneé de figures	بر عالی منقش و مذهب دکان بنا ایتدی	doré مذهب
il fallut de nouveau recourir au Pacha	ینه پاشایه مراجعت لازم کلدی	refuge recours مراجعت
il fit dessein de lascher le faucon sur le jeune home	مراد ایدیندی که جوانك اوزرینه شاهینی صاله	desir مراد souhait voulont Our fin
Tout ce quil desire se fait et tout ce quil entreprend luy reussit	هر نه مراد ایتسه اولور و نه قصد ایلسه الینه کلور	
Nous avions intention de vous envoyer	کوندرملك مراد ایدردی	
quelle est son intention en disant ces Parolles	بونی سویلمکدن مرادی نه	
en faisant la paix notre intention est que	صلحدن مراد اولنان بودر که	

	quelle intention peut être celle de ce Religieux en me regardant	عجبا بو درویشک بنی تقیدی نه مرادی نه اولا
Signes devoirs pactes conditions amitié مراسم	A quoy tend cette piece que vous me faites	بنی بو رنکلمکدن مرادی ندر
	Après avoir satisfait aux devoirs de l'amitié	دوستلق مراسمن رعایت ادا اتدکدن
regarder observer مراعات maintenir	les choses qui se doivent observer	مراعاتی لازم اولنلر
Litige مرافعه appeller devant le juge	Ils comparurent en presence du Pacha	پاشانک حضورنه مرافعه اولدیلر
مرتبه degré, ordre dignité office charge	il est monté a un haut grade	بیوک مرتبه یه چیقدی
	Vous avés sceu l'application avec laquelle nous gouvernons	نه مرتبه ضبط و ربط ایله مقید اولدوغمزی اشتمشسز
	Leur état est arrivé a une prochaine ruine	حاللری خراب اولمق مرتبه سنه وارمشدر
s'abstenir se contenir	Autant que ~~vous pourrés~~ nous pourrions	قادر اولدوغمز مرتبه
مرتدع	il s'abstiendroit de faire aucune invasion ny aucun tort dans son Royaume	مملکتنه تعرض و انتقامدن مرتدع و ممتنع اولوردی
poutre pillier مرتک دیرک	il voit un elif devenir une poultre	الفی کورر مرتک صانور
espere demande مرجو رجا اولنمش	Nous luy faisons nos saluts esperant qu'il les acceptera favorablement	فلانه سلاملر و دعالر اولنور قبولی مرجودر
مرحلة قوناق منزل voyage journée Logis	Ayant decampé de ce champ de bataille	اول مرحله جنکدن ارتحال ایدوب

Tres magnifique trés illustre et trés misericordieux Seign.r	عزتلو وسعادتلو وبوقدرتلو مرحمتلو سلطانم	misericordieux Clem.t مرحمتلو
quoy quil se trouva foible par la grandeur de sa maladie	اکرچه مرض اشتداد یله ناتوان اولمش ایدی	maladie مرض
neantmoins	لکن	
afin quils soient bien reçus du Roy	پادشاهه نظرلرنده مقبول و مرغوب اولالر	estimé aimable Beau مرغوب
par les raisons alleguées cy dessus	اسباب مرقومه دن	ceci devant مرقوم
quils nous fassent la grace de nous donner avis	اعلام بیورمغه مروت و احسان ایلیه‌لر	مروت Courtoisie gentillesse
Un tel avec une gr.de honnetete la générosité prevaloit en Luy	فلانک مروتی چوق و کرمی غالب آدم ایدی	
Ayant passé un an depuis son arrivée dans son gouvernement	حکومتکاهنه وصولندنصکره بر ییل مرور ایدیجک	passer aller s'en aller مرور کچمک
pour rendre notoire, faire connoître l'ancienne amitié ~~dans le~~ qui étoit entre eux	مرور ایدن سوابق محبتی تفهیم ایچون	
quelque tems s'étant écoulé	بر مدت مرورندن صکره	
et parce quil faut du tems p.r fortiffier	کمال استحکامی مرور ایامی اقتضا ایتمکین	
une semaine s'est deja passée depuis la mort de ses malfaiteurs ce qui ~~est~~ fait ~~est~~ est fait	اول مجرملرک هلاکی اولالی برهفته مرور ایتدی اولان اولمش	
et parce que leur mere étoit tombé malade	والدهری مریضه اولمغین	malade infirme مریض

Constitution / temperam^t.

126

مزاج	un temperammem d'une juste constitution	مزاج عدالت امتزاج
qui ne s'oppose / empêche / inquiete / مزاحم	Temperament Colerique phlegmatique melancolique et sanguin	صفراوي بلغمي سوداوي ودموي المزاج
	Je m'oppose en aucune maniere a tout ce que vous voudrés faire	سن نه حال اوزره كشت وكذار مراد ايدرسك مانع ومزاحم دكلم
recompense / louange / et bonne / مژده لو / nouvelle	Chacun étoit gratiffié selon sa vertu	هر بري هنري مقابلەسنده مژده لو ايدي
Fourbe / مزور / faussaire	on le convainquit d'estre faussaire	آنك مزورلكيني كوستروب اثبات ايتدي
مزيد / accroissement.	cela occasionne au Roy une augmentation de joye	موجب مزيد سرور شاهي اولوب
prevenir / مسابقة	Il fut le premier a commancer le combat	قتاله مبادرته جملەدن مسابقت ايتدي
faveur / ayde / مساعده	Je vous prie d'avoir la veüe sur luy vouloir bien luy rendre vos services dans les occurrences	اوزرنه نظركز ودوشن احوالنده مساعده كزي دريغ ايلميز
habitations / demeures / مساكن	Demeures des doctes et academie des savans	مساكن علما ومواطن فضلا
negligence / froideure / مسامحه	si vous donnés une reponse froide ou negligée	مسامحه ايله جواب ويريلورسه
vices / detractions / مساوی / blasphemes	Vous n'échappés pas a la medisance du peuple	خلق مساويسندن خلاص اولمزسن
paresse / مساهله / negligence	si on resiste negligemment s'il y a de la negligence dans la resistance	اكر مقابلەده مساهله اولنورسه
مست سرخوش / yvre	~~Croyant que quelque bonne fortune l'avroit espargné~~ quil avoit tüé deux personnes aussy yvre que luy	كندي كبي بر ايكي مست باده غروري هلاك ايكله

Croyant que quelque bonne fortune suivroit de ses demarches	حركتي مستتبع بركت صانوب	qui attire et fait suivre مستتبع
il est digne de l'indignation du Roy	بلكه غضب پادشاهيه مستحقدر	digne مستحق qui a merité
Vous les avés chatiés de la maniere quils le meritoient	مستحق اولدوغي جزاسن ويرمشسز	
les autres desirs ayant été accomplis	ساير مستدعاتي حصول بولوب	Souhait مستدعي
L'homme ne peut pas s'estimer au dessus de Dieu puisqu'en chacune de ses actions il luy demande son secours	قول اصلا اللهدن مستغني دگلدر كه هر ايشده ياردم اندن دلر	riche content مستغني superbe
afin que nous retirions aussy quelque profit de la vertu de cet home docte	بزده اول داناناك هنرلرندن مستفيد اولالم	amasser مستفيد faire du profit
Nous avons desja fait voir combien luy a été utile le service quil a rendu a untel	فلاني خدمتندن مستغنيم ايدوكي مقدما ذكر اولنمشدر	plenipotentiaire envoyé special absolu et independant مستقل
On crea un juge ordinaire de l'armée	مستقل قاضي عسكر تعيين بيورلدي	
il faut avoir de l'aversion pour les pechés que les homes commetent mais non pas contre les personnes	مرتكب تقصير اولانلرك حالنه انكاري مستلزم اولمز	qui occasionne produire auteur مستلزم
Moy pauvre delaissé sans ayde n'ayant aucune faute et ne sachant aucune chose	بن فقير بيچاره و مستمند آواره بي گناه و بي آگاه ايكن	miserable pauvre affligé مستمند غلو شقاوتلو lamentable

Soutenu appuyé مستند	il faudra qu'il soit appuyé soutenu de ce côté là	بو جانبه مستند اولمق لازمدر
privation surpasser occupé مستولی	S'étant laissé vaincre au sommeil	اويقويه مستولی اولوب
écrit spécifié مسطور	Cela est écrit et exprimé dans les Capitulations	عهدنامه‌لرده مسطور ومقيّد در
entendu مسموع	Ayant entendu dire avec plaisir le bon état où vous êtes	حسن حالی مسموع همايونم اولمغله
	Après que l'Ambassadeur l'eût entendu	ايلچينك مسموعی اولیجق
	Il l'a entendu oui q.	مسموع شريفلری اولمشدر
appuyé soutenu trosne مسند	Jouissés toujours d'une bonne santé appuyés sur l'amitié	دوستلق دایما مسند صاغلق اوزره برقرار اولکز
	Au reste soyés toujours sur l'appuy d'une bonne santé	باقی همیشه در مسند صحت وسلامت دایم باد
interrogé, demandé مسئول دلنش سؤال اولنمش	Ils présenteront au pied de son trosne ses demandes d'une telle manière que	مسئولاتنی پایه سریر اعلایه بر وجهله عرض ایتسونلرکه
compagnie مشارك Société	est il permis de faire alliance et société avec ces infidelles payens	اول مشرکلره مشارك اولمق جایز میدر
pâtiment مشاقّ incommodité	il a souffert deux ans les incommodités de la prison	ایکی یل حبس مشاقّنی چکوب
visiter مشاهده contemplation	il en résultera un g.d nombre de bénéfices d'amitié	نیجه نیجه دوستلقلر مشاهده اولنور
désir مشتاق	Nous souhaittions depuis Longtems ardemment votre ~~désir~~ arrivée	چوقدن قدومکزه مشتاق ایدك
مشتکی Se lamenter se plaindre	L'un se plaignant de l'autre	بر برندن مشتکی ایدی

ils se sont occupés a satisfaire a leur appetits dereglés	استيفاي مشتهيات نفسيه‌يه مشغول اولديلر	qui veut desire مشتهي
Coeur plain de pureté, plain de contentement	دل صفا مشحون	plaine replete مشحون ملو
Desesperant de vivre et sa mort étant éminante	حياتندن مأيوس اولوب مشرف هلاك ايكن	مشرف eminent proche voisin
quand même sa mort seroit prochaine	مشرف هلاك ايسه ده	
étant obligé par accord de faire des Leçons publiques	درس عام ايتمكه مشروط اولمغين	accord مشروط promesse obligation
On dit ces paroles qui auguroient une nouvelle victoire	فتح جديدن مشعر بو كلام سعيد بيورلدي	مشعر مژده‌جي qui avise signifie
avec vos Lettres qui nous assurent indiquent le bon etat de votre santé	اخبار سلامتكزي مشعر مكتوبكز ايله	
la Lettre qui nous apprend que vous avés fait cela	اني ايلدوكوكزي مشعر مكتوب	difficile mal aisé douteux
Seroit il a propos que vous nous expliquassiés cette difficulté	مشكلني حل وكشف ايديويرسكز جائزمي	مشكل دشوار
Leurs fatigues furent Loüées et recompensées	سعيلري مشكور اولدي	Loüé approuvé livré مشكور
Ayés la bonté de vouloir le regarder de bon oeil	نظر شريفكز ايله مشمول بيوره‌سز	contenu contenu مشمول universelle
la deliberation étant faite	مشورتدن صكره	conseil مشورة
Connu a tout le monde celebre dans tout l'univers	مشهور عالم ومعلوم بني آدم	celebre مشهور notable famoux
Il est connu sous le nom de tel	فلان نامله مشهوردر	
il tomba sur un de ses timbales	اول زنكلرك برينه مصادفه ايدر	rencontre مصادفة راست كلمه
ils se mirent a discourir	مصاحبته مشغول اولديلر	مصاحبة Conversation compagnie
	مصارف مهمه‌سي بنايه صرف ايچون بر حبه قالميجق	مصارف
Pendant qu'il étoit appliqué aux affaires du Royaume de la Religion	مصالح دينيه ودنيويه نظمنه مشغول ايكن	مصالح affaires

Composition Accord reconciliation مصالحت	Ayant accommodé les affaires de la Romelie	دوم ایلی ممالکینک مصالحتنی نظم ایدوب
	Les ambassadeurs étant encore occupés a ajuster les points de la paix ~~et non seulement il croira point~~ de jurer sur l'alcoran	هنوز ایلچیلر مصالحت اوزره ایکن
l'alcoran مصحف	Même de l'avidité qu'il en avoit il vouloit ~~le lecer~~ l'avaler	عین الملک دکل حرصندن مصحفی بله یوتمق استردی
vérifier مصدق affermir	et parce que les parolles de ces envieux se sont verifiés	حسّاد اقواللری مصدّق اولمغین
Egypte مصر	Il envoya devant diverses sortes de presents qui valoient les tributs d'Egipte	گونه گونه مصر خراجی دکر پیشکشلر اوکه صالدی
affaire negocia occupation مصلحت	qu'avés vous a faire a Constantinople	استانبولده مصلحتک نه در
fait formé crée مصنوع	que Dieu nous conserve en tout accident et vous preserve de pecher حق تعالی خطالردن مصون و محفوظ ایلیه	علمالرینک عملیله مصنوع اولمش cela fut fait par la force de l'art et de la science
garde preserve مصون صقلامق	cela n'est pas un ouvrage humain مصنوع بشر دکلدر	شمدیه دک آنک حمایتیله مصون ایدک Jusqu'à present nous nous etions maintenus par sa protection
oppression besoin necessité angoisse مضایقه	par cette raison l'armée se trouva en g. besoin	بو سببدن عسکر مضایقه کلوب
occupé possedé مضبوط tenu discipliné tenu	Dieu vous a donné la possession de Romelie de grece	ممالک روملیه تحت قهر قدرتن مضبوط ایتمشدر
choses ajoutées مضافات ملحقات	ممالک محروسهٔ پادشاهی مضافاتندن اولان ایوار Oivar une des conquêtes ou nouvelles dependances jointes a l'Empire ottoman	مضبوط سپاه سلطان اولان حصار Ville qui se trouve au pouvoir du Roy
مضرّت injure tort	si on ne s'oppose pas aux desordres qu'ils font	مفسدلری دفعنه مبادرت اولنمز ایسه
	Il fit des armées pour s'opposer aux actes d'hostilité	دفع مضرّت و ازالهٔ فتنه ایچون جمع عساکر ایتدی

quand vous aurés vû le sens de la Lettre Imperialle	مضمون همايونى بلاغت مشحون معلوم اولدقده	Contenu Sens مضمون
il le tira le delivra de cette extreme detresse	آنى اول مضيق عميقدن آزاد ايتدى	lieu etroit angoisse مضيق
ils prirent une sentence collationnée a l'Original	اصلنه مطابق حجت چقردیلر	Conforme مطابق موافق برابر proportionné
Mandement Royal	عنوان عالم مطاع وفرمان واجب الاتباع	a qui on obeit مطاع accomodement
si vous avés accoutumé de montrer la Concorde du bon voisinage	مطاوعت وموافقت وقوكشولق ايده كلمش ايسكز	مطاوعت موافقت montrer ou obeissance
et parce qu'elles etoient d'une agréable apparence	ظاهرا مطبوع اولمغين	emprunté مطبوع naturel, beau bien formé
les choses que nous demandons desirons	مطلوبمز اولان اشيا	cherché مطلوب demandé desiré
leur esprit se tranquilise	خاطرلری مطمئن اولدی	en repos content مطمئن seur
et parce qu'il n'a pas obei au commendement	فرمانه مطيع اولمديغيچون	obeissant sujet مطيع
qui soubçonnés vous qui croyés vous qui ait caché le feu	مظنه‌ء پنهان كرآتش كمی بلورسكز	مظنه opinion
pour avoir rendu cet agréable service il fut bienvenu et recompensé du Roy	خدمتی پسندیده سی مظهر نوازش وعنایت پادشاهی اولدی	Lieu ou l'on montre مظهر representation teatre
il ne nous a jamais tant fait d'honneur	بوقدر التفاتنه مظهر دوشمدك	
Quand un amy vous fait l'honneur de vous parler	صديقنز مفاخر شرف خطاب اولدقده	
on la' envoyé avec votre ambassadeur	ایلچیکز ایله معا کوندرلمشدر	de Compagnie معا
Aprés avoir fait entierement ce trajet	اول معابردن بالكليه عبور ايتدكده	passage trajet معابر
afin que nous ne soyons point interrogés et reprimandés	مسئول ومعاتب اولمیالم	repris معاتب

reprendre معاتبة	l'ayant repris de parolle l'ayant reprimandé par maniere de reprimande	انواع معاتبه ايله مخاطبه اولرقه معاتبه طريقيله
remedes pillules معاجين	une bonne nouvelle luy est meilleure p. sa santé qu'aucune medecine	معاجين وأشربه دن اخبار مفرّحه انفعدر
l'eternité l'autre resurrection معاد [illegible]	Les pensées de l'Eternité de l'autre monde l'agitoient	فكر معاددن متأثر اولوردي
عقل معاد	Celuy qui a une connoissance parfaitte des choses qui appartiennent a l'autre vie	آخرته متعلق ولازم معنالري بلوب كركي كبي معرفت
semblables معادل comparable egale	une hauteur égalle a celle des murailles de la ville	ديوار حصاره معادل پشته
	il excita instiga des genereux guerriers pareilles aux gouverneurs	والنمن معادل دلاور بكلري آغوابدوب
excuses معاذير	il ne receu point ses excuses et luy fit la reprimande	معاذيرني قبول ايتميوب آني عتاب ايتدي
au usain معارض	il ne l'a traversé en rien	مانع ومعارض اولمدي
	pour s'opposer a ses assemblées de gens	اول جماعتي معارضه ايچون
معاش حيات دركلك vie	pour vivre non seulement il faut un moyen il est trés necessaire et trés important	امر معاش ايچون بر سبب لازم بلكه اهم در
	il luy assigna une pension suffisante p. vivre	معاشه كافي وظيفه تعيين ايلدي
remede معالجه	il ne sceut plus quelle remede luy faire	انلك معالجه سندن عاجز قالدي
manege commerce معامله intelligence usure	cela ayant eté pratiqué de cette maniere pendant plusieurs années	نيجه سال بو منوال اوزره معامله اولنوب
معاند متمرد عنادجي	Le q. vivi étoit un home entrer obstiné	وزير معاند حريف ايدي

assistés le de votre secours dans les affaires qui se présenteront	واقع اولان خصوصلرینه معاونت ایلیه سز	ayde معاونت faveur
Nous vous supplions de le favoriser de vos graces de votre secours	همت ومعاونت وکمال لطفکزی التماس اولنور	
Le Compromis qui est en l'un et l'autre la transaction qu'ils ont fait ensemble	بینلرنده اولان معاهده کاغذی	Convention accord معاهده pacte
la paix étant ferme entre les deux Empereurs	ایکی اولو پادشاه مابینلرنده صلح وصلاح معاهده سی محکم اولوب	
détroits passages pleins de dangers	معبر پر خطر	trajet معبر
Le Dieu que nous adorons est un	معبود خالق بردر	adoré معبود servi
On a quitté l'usage des chapeaux blancs qu'on portoit autrefois	معتاد اولان اق بورکلردن فارغ اولدیلر	usage معتاد Coutume
que cela soit cest une chose ordinaire	اولمق وضع معتاددر	
Des hommes de Consideration de notre Cour	معتبر آدملریمزدن	estimé, honnoré معتبر
Celuy qui ne reconnoitra pas sa faute ne sera pas pardonné	کناهنه معترف اولمیان معاف اولمز	reconnu معترف Confessé
reconnoissés vous votre faute	قصورکه معترف میسن	
C'étoit un magicien qui fesoit des choses merveilleuses miraculeuses	ساحر معجز نما ایدی	miracle معجز
Source de science et d'éloquence	معدن الفضل والکلام	mine معدن
Il etoit du nombre des grands de l'Empire	ارباب دولتدن معدود ایدی	Contée, nombré معدود

Connoissance Science Cette vertu معرفة	Je n'avois aucune Connoissance de ce fait	بوخصوصك معرفتم یوغ ایدی
exposé representation معروض	La representation de votre très humble serviteur	معروض بندهٔ بی مقدار بودرکه
deposé cassé معزول	Nous l'avons deposé nous luy avons ôté son gouvernement et l'avons donné à un autre Bey	سنجاقدن معزول ایدوب یرین غیر بکه ویرمشسزدر
preservé gardé innocent pure معصوم	ils firent mourir ces deux enfans de dix ans	اون یشر یاشنده ایکی معصومی قتل اتدیلر
honnoré grand معظم	choses concernants des affaires importantes	امور معظمه یه متعلق
lié etabli معقود	Il avoit la langue lié il ne pouvoit parler	معقود اللسان ایدی
raisonnable معقول probable à propos	N'étant pas juste d'imputer cela aux sujets de les accuser de cela	رعایایه جرم اولنمق معقول مصلحت اولمیوب حکمی جذب
	Ils trouverent cette sentence là juste	بو حکمی معقول کوردیلر
	et parceque cette chose là étoit approuvée des gens versés dans les affaires	معقول فهم و مصلحت کذار اولمغله
	il est raisonnable de punir un semblable scelerat	اویله یرامزك حقندن کلنمك معقولدر
retourné معکوس	Si le Contraire arrive	امر معکوس اولورسه
qui enseigne regent maitre معلم	Ceux qui enseignent et ceux qui apprennent	معلم و متعلم اولانلر
معلوم sceu connu certain	quand ils en seront informés	معلوملری اولدقده
	Votre Ex.ce a t'elle compris	معلوم شریفکز اولدیمی

J'ay entendu j'ay compris vos souhaits	مرادلرنه ايسه معلوم مخلصلري اولمشد	de longue vie heureux معمر
Dieu vous conserve Longtems en bonne santé	الله سني معمر ايليه	
On Leur a ordonné de repeupler la Ville	شهر مزبوري معمور ايتمكه مأمور اولديلر	cultivé habité allegre معمور
Il s'en rejouit	خاطري معمور اولدي	
Il fit un discours plain d'Enigmes	كلام طريق معماايله	enigme معما
Ayant été informé de cette affaire	بو معنادن خبردار آگاه اوليجق	Signification معنى
Puisque cette affaire vous est venüe dans l'esprit	چونكه بو معنا خاطره كلدي	Sens
Dans la nuit prescritte assignée	معهود اولان كيجه ده	établi, promis assigné certain معهود
Ils accoururent tous ensemble au Palais du Roy	معيتله دركاه شاهه كلوركردي	être ensemble معيت compagnie
Ayant été observé jusqu'au tems marqué	وقت معينه دكن قرار ويريلوب	determiné معين Specifié, certain
Ne vous enorgueillisés point dans ce monde passager	بو فاني ملكده مغرور اولمه زنهار	Superbe مغرور glorieux
Ceux qui s'affligent pr. l'absence d'un ami	فراق يار ايله مغموم اولانلر	vil abjet مغمور خامل obscur
les mauvais desseins qu'ils tenoient cachés dans Leur Coeur	درونلرنده مخزون اولان مفاسد	mal مفاسد malignité
Peu s'en fallut qu'il ne perdit tout	آز قالوب مفته صاتله يازدي	مفته gratuitem.t
Le vinaigre donné pour rien vaut mieux que le miel	مفت سركه بالدن طاتلو	
Les Choses a quoy nous somes obligés	اوزريمزه مفروض اولانلر	de precepte مفروض

Contenu Sens مفهوم	Nous avons Compris et entendu	مفهوم ومعلومز اولمشدر
opposition مقابل rencontre	Dans la rencontre qu'ils eurent avec vos guerriers	غزیمزله مقابل اولدقلرنده
	Etant passé de L'autre côté	طرف مقابله واردقده
	en contrechange d'une semblable action	بومعامله مقابله سنه
bataille guerre مقاتلة	Il ne convient pas d'aller a Leur rencontre sinon p. Les combattre	مقاتله دن اوزکه وجهله مقابله ناروادر
accompagnement familiarité مقارنة parenté	Quel avantage aye retiré de ta société et de la familiarité que j'ay avec vous	یا بونجه جنابکزله الفت ومقارنتمزدن نه حاصل اولدی
parole discours مقال	Avec des paroles meslées de malice et de mauvaises insinuations	مقال ضلال آمیز والقای فساد ایله
résidence dignité مقام ton de musique	Ils parlerent de toutes sortes de choses	هر مقامدن سویلدیلر
	et parce qu'il fait vœu de promptitude	مقام خدمتده اقامت کوسترمکه مکلف
	Chacun vint occuper son poste	مقاملو مقامنه کلدیلر
résistance مقاومت	Connoissant qu'il n'avoit pas des forces suffisantes p. resister	مقاومته اقتداری اولمدوغنی بلوب
	Luy ayant fait sçavoir qu'il n'etoit pas en état de faire resistance	مقاومته عدم اقتدارلرنی اخبار ایدیجک
accepté agréé agréable مقبول qui plait	Ce service cette action ayant été agréable je l'accepte volontiers	بو وضع مقبول دوشوب مقبولمدر
imitable مقتدا	C'etoit son p.r Cons.r d'état	تدابیر ملکیه ده مقتداسی ایدی
مقتضا requisition exigence	enseignés moy Le Chemin de vous obeir	مقتضای رضاکز یولن کوستر

Selon que la Loy le requiert l'exigé et le demande, en conformité de la Loy	شريعت مقتضاسنجه : بر مقتضاي شرع شريف	
Ce qui exige l'amitié et la bonne Correspondance	مقتضاي مودّت مخالصت	
Parce que la prise de la place étoit difficile et qu'il falloit beaucoup de tems p. cela	فتح دشوار و مقتضئ مرور روزكار اولمغين	qui demande مقتضي
Les Choses du monde et les revolutions des Cieux ne pouv. pas être permanentes dans le même état	احوال روزكار برقرار و مقتضيات ادوار پايدار اولمز	Conjonctures مقتضيات
un peu d'orge et de millet	بر مقدار اريه وطارو	quantité مقدار nombre
quelle force acquierent-ils pour pouvoir vivre	اعدان نه مقدار اقتدار بوله	
environ 5000 homes de pied	بش بيك مقداري سوار پياده	
Jusqu'à cinquante Domestiques	اللي مقداري توابعي	
Dieu luy facilite sa predestinée	الله ميسّر مقدّر اليه	predestination مقدّر
en homme venerable et saint	اول مقدس جناب	sanctificateur مقدّس
Deux jours avant que les Lettres fussent écrites	تحرير مكتوبدن ايكي كون مقدم	مقدّم premier antecesseur
Cinq ou dix jours avant que vos Lettres arrivassent	مكتوبكز كلمزدن بش اون كون مقدم	
Nous disposerons des affaires de guerre	سفر مقدماتن ترتيب ايدهلم	avant garde premier
Il luy donna l'avant garde	اني مقدمهٔ عسكر ايلدي	مقدمه
Ce qui fut le prelude la principale cause de la victoire	مقدمهٔ فتح وظفر اولان	
Ce qui avoit été predestiné de Dieu est arrivé	مقدور اولان ظهور ايتدي	possibilité predestiné destin مقدور

	Cela ne se peut pas humainement faire la force de l'homme n'arrive pas là	مقدور بشر دكلدر
	Cette merveille ne peut pas avoir été apportée par un mortel	بو اثر مقدور بشر بلکه اشلنمش خبر دكلدر
lieu de sejour habitation demeure	quand même cela seroit on pourroit l'ôter	اول دخی دفعی مقدوردر
مقرّ قرار یری	Ils persisterent constamment a luy obeir	اطاعت مقرّنده قرار ایتدیلر
qui confesse مقرّ	Ceux qui confessent reconnoissent leurs fautes	کناهنه مقرّ اولانلر
qui s'approche proche parent مقرّب	De la main de votre intendant	کتخدا کز اولوب مقرّب آدمکز یدیله
etabli مقرّر confirmé certain	Sçachés certainement qu'il n'a	وارمغی مقرّر بل
	Nous irons asseurement	وارمز مقرّردر
conjoint مقرون attaché proche	l'ayant fait venir en notre presence jointe a la felicité	حضور میمنت مقروننزه کتوردیلوب
intention مقصود dessein, but idée	Si leur intention est de prendre la place	فتح قلعه مقصودایسه
	L'intention que nous avons en vous faisant sçavoir cela est que	سزه بلدرمکدن مقصود اولدر بودرکه
qui tourne remüe مقلّب	C'est vous mon Dieu qui tournés les coeurs	مقلّب القلوب سن سن
parole مقول dit	en tel cas en pareil cas	بو مقوله محلده
	il y a une espece de soubçon	مقوله‌ٔ احتمالده
adonné attentif مقیّد diligent soigneux	Le Roy de babilonne se trouva fortuitement en écoutant les paroles de cet enfant	مکر شاه بغداد بو غلامک کلماتنه مقیّد ایدی

Pour les habitans et pour les etrangers	مقیم ومسافر ایچون	habitans resident demeurant مقیم
il perseveroit dans l'obeissance il étoit fidel	مقام الطاعتده مقیم وخدمتنده مستقیم ایدی	assidu perseverant
son homme d'affaire resid.t a la Porte	در سعادتده مقیم قپو کتخداسی	
il la servoit dans le temps de sa maladie	مرضنده مقیم خدمت ایدی	
quel peut être la cause de la division qui est entre ces deux importeurs	بو ایکی مکار مابینلرنده اولان غوغانک سببی ندر	fourbe trompeur imposteur مکار دمکر ایدیجی
s'étant perfectionné et acquis des graces	تکمیل مراتب ومکاسب ایدوب	gaino مکاسب
Afin qu'il se perfectionne dans la vertu	جلب مکاسب ومآرب ایلیه	
On a traitté de cela avec votre Ambassadeur	ایلچیکز ایله مکالمه اولنمشدر	colloque conference مکالمه
Il assigna des pensions pr. ceux qui s'appliquent aux sciences	مکتسبان علوم ومعارف ایچون تعیین وظایف بیوردی	appliqué acquis مکتسب
Dès que votre aimable Lettre fût arrivée	مکتوب مودت نماکز کلوب واصل اولو	escrit escriture مکتوب
Il luy envoya une Lettre pleine de reprimandes	بر مکتوب سرکوب کوندروب	
Ayant fait paroitre la haine ancienne qu'il avoit caché dans son coeur	عداوت مکتومه سینی اظهار اتدیکی	celé caché مکتوم
les pauvres sujets se trouvans dans une gr. detresse mauvais état	رعایا فقراسنک حاللری مکدر اولمغله	troublé affligé مکدر
il s'affligea beaucoup de voir les choses en cet état	حال بو منوال اوزره اولمغن مکدر الحال ایدی	
si Dieu leur donne des forces	الله بونلره اوزرینه مکنت ویررسه	force puissance مکنت pouvoir

	N'ayant pas le pouvoir de leur resister, les forces étant inegales pr. combattre	مقاومته قدرتی ومحاربه یه مکنت اولمیوب
trompent مكيدة	quil soit a couvert de leurs méchancetés	اصابت مکر ومکیدتلرندن امین اولا
habitant demeurant مكين grave	Les decendans de Constantin regnerent par voye d'heredité un Longtems a Const.	اولاد قسطنطین وارثله قسطنطینیه تختنده مکین اولدیلر
	Regnant pacifiquement sur Le trosne de l'Empire	مکین تخت تمکین ایکن
faux hipocrites pompeurs ملاحدة heretiques	Les parolles perverses de ces hérétiques	اول ملاحده نك کلمات فاسده سی
ملاحظه speculation contemplation imagination	allant avec cette pensée cette imagination	بو ملاحظه ایله کیدر کن
	On presume on croit que cela n'a pas été	اولمدوغی ملاحظ اولنور
	presumant croyant quil le trouveroit preparé	حاضر وآماده اولمش ملاحظه سیله
assidu cortege ملازم serviteurs	Se persuadant de le pouvoir prendre par force	جبراً المق ملاحظه سیله
	les Courtisans assidus a cette porte	اول آستانه ده ملازم اولانلر
	Ayant avec la fortune et ayant la felicité pr. compagne	دولت واقبال رکاب سعادت مآبنه ملازم ایکن
	Ils demanderent la grace detre receus au nombre de ces Courtisans	زمرهٔ ملازمینه الحاق اولنمق رجا ایلدیلر
ملازمة	Il a été assidu a la Cour un an entier	بر ییل قپوسنه ملازمت اتدي
بربرینه اولاشیجی ویاپشیجی contigu attaché ملاصق	Ayant été commandé pr. rester au service de la Cour	رکاب سعادت انتساب ملازمتی ایله مأمور اولوب
compagnon	un bain attaché aux murailles de la maison	جوارنه ملاصق بر حمام

		abouchem.t
Vous vous abboucherés avec le Pacha et vous procurerés de faire reussir cette affaire	پاشا ایله ملاقات ایدوب خصوص مزبورک تمشیتنه مظاهرت ایدهسز (abouchement)	rencontre ملاقات
Pendant que l'ame est encore attachée au corps	روح بدنه ملاقی ایکن	qui le rencontre ملاقی
Ils se sont informés du triste état des choses	سؤال احوال پرملال ایلدیلر	douleur ملال tristesse
Cest imam être de la justice de se preferer	تقدیمی ملایم کورلیوب	ملایم یواشلق یمشق
Plus nous montrions d'humanité	بز ملایمت ایتدکجه	cosimeur qui porte respeu
Il s'appliqua a la garde et a la deffence des confins de son Royaume	اطراف ممالک محروسه محافظتنه ملتفت اولدی	ملتفت التفات ایدیجی
Il se joignit a son Pere	والدنه ملحق اولدی	Joint adjoint ملحق
Il s'empara de la ville et de toutes les dependances	عامهٔ ملحقات وتوابعیله فتح ایتدی	ملحقات
Une trouppe de malheureux et maudits d'haidouts	بر الای حیدود وحرامزاده ملعونلری	maudit excommunié ملعون
La maison ou il demeure est a luy en propre	اوتوردوغی او خاص ملکیدر	royaume ملک heritage proprieté
Les vertus spirituelles qu'il possedoit se sont augmentés	ملکات روحانیتنده ترقی واذدیاد حاصل اولدی	polemion ملکه regne
La maniere de se comporter avec les esclaves est celle cy	معاملهٔ ممالیکه مناسب حال بودرکه	royaume provinces ممالک
Le siege tiran en longueur	محاصره زمانی ممتد اولوب	prolongé ممتد
Nous avons reçu ce qui etoit deffendu de recevoir parmi nous	بزم یانمزده قبولی ممتنع ایکن قبول ایلدک	empeché ممتنع impossible
parceque l'armée des ennemis étoit innombrable et que le passage de la ville etoit difficile	لشکر کفار بیشمار وممر حصار دشوار اولمغین	passage ممر

ممكن possible	étant impossible de differer	تأخير ممكن اولميوب
	Cela est intolerable on ne peut supporter	تحملي ممكن دكل
	autant quil sera possible	ممكن اولدوغي مرتبه
	Cela ne se peut separer	~~انفصال~~ انفصالي ممكن دكل
	Il est impossible quil en échappe	قورتلمسي ممكن دكل
obligé ممنون	Il n'y eut pas le moyen de le scavoir	قطعا بلنمك ممكن اولمدي
	Nous vous en resterons trés obligés	زياده ممنون اولورز
a من	D'un côté il paroît amy et de l'autre ennemy	من وجه محب ومن وجه عدو
منادي crieur	Les crieurs publiques ont proclamé	منادیلر منادي قلديلر
	Ayant fait proclamer par les crieurs publiques	مد منادیلر نوا ايتدوروب
Contestation litige منازع	Pour terminer, oster faire oter les contestations	دفع منازع ايچون
Convenable مناسب propre juste	On ne trouva pas convenable de les envoyer	بونلري يوللمق مناسب كورلميوب
	Voicy ce que requiert l'état pret.	مناسب حال اولدركه
	voicy ce qui convient aux circonstances de l'etat ou se trouve la chose	
	quelle peut être la raison que ces offices ne conviennent pas a mes sujets	اول مناسب قوللريمه نتز مناسب اولميه
	Les biens avantages de cette vie de l'autre	مناسبة دوشرسه آنتز كجمه
hipocrite منافق ايكي يوزلو	L'hipocrite est celuy qui plaint son exterieur de l'or de la religion et couvre son interieur de l'infidelité	منافق اولدركه ظاهرين ايمان ايله يالدزلیوب باطنن كفر ايله مستور قلوه
grace d'un منت bien fait	si vous faites cela nous vous serons obligés	بوني ايدرسكز كمال منت اولور
	La grace est entre vos mains	منت سكا قالدي
	estimant une g.de grace de pouvoir entrer a son service	خدمتنه ايرمكه جاننده منت بلوب
dispersé منتشر	il s'est repandu par le monde	عالمه منتشر اولدي
منتظر attendu avec impatience	on attend son arrivée	قدومنه منتظردر
	ils demeurent en attendant sa venüe	كلمه سنه منتظر اولوب طورديلر

plusieurs mauvaises odeurs commencerent a exaler	دوایح گوناگون منتنه ظاهر اولدی	puant منتن
en quel état en est il reduit	حالی نیه منجرّ اولدی	tiré reduit منجر
A quel extremité sont reduites les affaires des Esclaves	اسارانك احواللری نیه منجرّ اولدی	
Ayant transgressé les bornes de l'equité	سرحدّ اعتدالدن منحرف اولوب	changé tourné منحرف
On a restreint les classes des hommes en 3 sortes	انواع بنی آدمی اقسام ثلثه‌یه منحصر ایتمشلردر	منحصر entouré assiegé
Ils le firent rester descendre dans un endroit ou il y avoit un logement digne	مزید توقیر و اجلال ایله پادشاهانه منزله انزال اتدیلر	منزله منزلة poste dignité grade
Il luy assigna des logemens conformes au grade d'un chacun	منزلتنه گوره منزل مقرّر ایدوب	
Après luy avoir ôté des mains la somme capitale de sa vie	~~سرمایه~~ سرمایهٔ حیاتی الندن منزوع اولیجق	levé détaché منزوع
Ceux qui ferment la Porte de la correspondance avec les autres	باب حسن معاملهٔ منسدّ ایدنلر	serré fermé منسد
Il a rapport aux p[r]. discours	گچن کلامه منصرفدر	tourné منصرف rapporté
afin qu'il ne tourna point le visage de son conseil de ce côté la	دوی توجهلری اول صوبه منصرف اولمیه	
S'étant joint ayant joint ses troupes a celles de son Pere	والدی معسکرینه ~~منضم~~ منضم اولیجق	joint aggregé منضم
Ayant été fait l'objet de la grace du Roy	منظر عنایت شاه اولیجق	منظر aspect spectacle ~~but~~ theatre
Regardés moy de bon oeil	نظر لطفه منظر ایلینی	
cela ayant été vû par l'empereur	دوزمه‌نك منظوری اولیجق	
il fut regardé et veu avec beaucoup d'honneur	منظور نظر اعزاز اولدی	
empechés leurs excés et reprimés les	تجاوزلرین منع و دفع ایلیه‌سز	empecher detourner منع repousser refuser
Pour empêcher et eviter que les allemans ne molestent les habitans du pays	نمچه طایفه‌سی اهالی مملکت اوزرلرندن منع و دفعی بابنده	

éteint, perdu, mort annulé

منعدم	La fabrique de leurs corps fut destruite leurs vestiges ont été effacés de dessus la face de la terre	مبانی وجودلری منهدم واثرلری روی جهاندن منعدم اولدی
lié établi conclus منعقد	La paix conclue entre les deux parties	مابینده منعقد اولان صلح
profit fruit utilité منفعت	Nous espérons de là de g^ds avantages	بوندن بزه چوق منفعت حاصل اولور
séparé منفصل	On peut les écrire séparem^t	منفصل یازلمقده جایزدر
troublé affligé منفعل	il resta son troublé et confus	زیاده خجل ومنفعل اولدی
denier obole منقر	Reduit a avoir besoin d'un ou deux deniers	نرایكی منقره محتاج
divisé منقسم	la parfaitte amitié se divise en deux degrés	محبت حقانیه ایكی درجه یه منقسم در
finir منقضی	Il faisoit ses instances pour qu'ils fussent punis de mort	قتللرینی منقضی مقدمات سوق ایلدی
ouvert révelé منكشف	On a sceu, son secret s'est decouvert	رازی منكشف اولدی
retourné abaissé منكوس	Le Roy d'hongrie voyant sa fortune renversée et les étendars de sa prosperité sen dessus dessous renversés	قرال انكروس طالع ناسازكاری منحوس ولوای دولتی منكوس اولدوغنی كوربجك
manière forme منوال	La chose s'étant passée de cette manière là	حال بو منوال اوزره اولیجق
	De la manière dont nous vous avons écrit	یازدوغمز منوال اوزره
dependant lié attaché منوط متعلق	Le Denouëment, L'explication L'ouverture de ce Talisman depend de votre noble esprit	بو طلسمك فتحی طبع عالم آرالرینه منوط ومربوطدر
intentionné منوی	Commancant a mettre en execution les veües qu'il avoit fait	نذور منویه سرینی ظهوره كتورمكه شروع بیوردی
voye chemin منهج	Par l'assiduité avec laquelle il servoit a la porte il esperoit parvenir a la voye de prosperité	ركاب سعادت انتساب ملازمتی ایله ابتهاج منهجنه انتهاج امتشری
pactes accords مواثیق	il renouvella les Capitulations et confirma les juremens et les promesses	تجدید مواثیق وعهود وتاكید ایمان وعقود ایتدی

étant entré en Conférance avec votre frere	برادرکز مواجه اولوب	presence aspect مواجه
Ces deux mers dont les flaux étoient en agitation s'étant rencontrés	اول ایکی بحر مواجی بربرینه التقا و امتزاج ایتدکن	مواج ondes
souhaitter ou dire du bien en presence de quelqu'un	بالمواجهه دعا و ثنا قیلمق	
On prepara exactement tout ce qui étoit necessaire pr. le siege et pr. empêcher le secours aux ennemis	لوازم محاصره‌ده اهتمام و موارد اعانت دشمن بو فرجامه سد تام اولندی	acces passages موارد qui arrivent
Les entrées et les sorties de la ville d'Alexandrie et ayant des armes et des munitions sans nombre pr. se deffendre	اسکندریه حصارینك موارد و مسالکی مسدود و اسباب ضبط و حفظ احکامی نامعدود اولمغین	موارد
ils servirent d'aliment pr. toute l'armée	میاه و مواشینات سبب معاش اولدی	animaux bestiaux مواشی
il tomba a l'improvisé sur les turcs qui se trouvoient là les défit et prit leur chameaux et tout le betail	علی الغفله اول ارض ترکمانلری دفع قیلوب دواب و مواشیلرین الدی	
Les obligeant de sortir de leur propres maisons les faisoit passer ailleurs	مواطن مألوفه‌لرندن کوچیروب	patries habitations مواطن
Conformement leur volonté au dessein a la volonté de Dieu	حسن رأی شریفلرین تقدیره موافق کوروب	convenable conforme موافق اویق
si vous ne vous conformés pas a notre conseil et que vous ne rendiés a nos sentimens	بو تدبیره بز موافقت و رأیمزه متابعت ایتمزسك	موافقه
en cas de besoin en tems de necessité	احتیاج مواقعنده	cas occurrences مواقع
L'armée navalle et les troupes de terre avoient environné la place par mer et par terre	مواکب بحریه و مراکب بریه خشك و تردن اطرافنی احاطه ایتمشدی	troupes soldats مواکب

ampechemens obstacles موانع	a Cause des obstacles de la fortune de la tempête, de la contrainte des vents	موانع روزکار اوجندن
tables garnies موائد	il fit courir les tables de plus. sortes de mets	اطعمهء کوناکون موایدنی مبسوط بیوردی
penetrant efficace مؤثر	ne luy ayant pas touché l'ame n'ayant pas penetré jusqu'à son ame	موثر جان اولمیوب
onde vague flot موج	Ils virent que les flots de la mer commencerent a s'agiter et que les sables se soulevent paroissoient des montagnes	کوردیلر که دریاده موجلر اوینمغه باشلدیلر و طاغلر کبی قوملر ظاهر اولدی
Cause occasion موجب	une bonne oeuvre meritoire digne de recompense	عمل خیر موجب الثواب
	etant sans cause legale	موجب شرع یوغ ایکن
	Ce vous sera une occasion d'obligation nous vous en serons obligés	موجب منت اولور
	Pour faire servir d'exemple aux autres	سایره موجب عبرت ایچون
trouvé present موجود	Cela se trouve auprès de moy	بنده موجوددر
	Passant par le rivage de galipoli il prit les agrés du vaisseaux qui y etoient et le tira en terre	کلیبولی یاقاسنه چقدوقده موجود اولان سفینه نک آلاتنی ضبط ایدوب قرایه چکدردی
	entre toutes les creatures dieu a choisi l'homme pour luy donner le Commandement	انواع موجوداتدن نوع انسانی مظهر خلافت کبری قیلوب
Bien instruit civile courtois honnête مؤدب	Il envoya un de ses plus confidans courtisans des mieux elevés et des plus sages entre ses serviteurs	مقرب و مقبول آدملرندن بر مؤدب و معقول بنده سنی کندرمشدر
herité, venu par heritage موروث	Ayant abandonné tous ses biens	ملک موروثندن آواره اولوب

selon la clemence quil a herité de la Nature	كرم موروثي مقتضاسي اوزره	qui envoye
il emprisonna le Porteur de la lettre	موصل مكتوبي حبس اتدي	موصل ايصال ايدجي او لاشديرجي
Ils sont enterrés dans le lieu de leur martire	موضع شهادتلرنده مدفونلر	موضع lieu poste occurrence
étant arrivés parvenus au lieu destiné	محل موعوده وصول حصول بولوب.	موعود promis prédestiné
il falloit beaucoup de tems perdu la prise de cette place dependoit du tems	فتحي مرور زمانه موقوف اولمغين	موقوف lié, consacré à Dieu, établi appartenant dependant
Cela dépend du moindre mouvem.t que vous ferés, faites un mouvem.t et la chose est a vous	ادنا توجهه موقوفدر	
Pour passer dans ce pays il falloit subjuguer la morée	اول دياره مروري موره جزيره سنك فتحنه موقوف اولمغين	gardien commissaire Substitué
Il commit cette affaire et la remit aux janissaires	ينكيچري وعزب عسكريني اول خدمته موكل اتدي	موكل
il le commit a la garde de cette place	اول قلعه نك ضبطنه موكل ايلدي	lieux perilleux precipices deserts
étant passé par des endroits plein de perils ~~#~~ de hazards et de precipices	مسالك پر مهالكدن عبور ايدوب	مهالك
et parce quil importoit fort de faire cette affaire	بوني اتمك امر مهم اولمغين.	grave important urgent necessaire مهم
Nous ne sçavons pas p.r certain si la chose est arrivée ou non	واقع ميدر دكلميدر معلوممز دكل	مي
est ce que vous ne pouvés pas reprimer laudace de ces insolens ou bien est ce que vous nétes pas avertis de leur excès	مذكور اشقيانك ضبطلرنه مي قادر دكلسز يوخسه شناعتلرندن مي خبردار اولمزسز	
Il jouit d'une parfaitte santé	ميامن صحتي موجوددر	مباركلكلر ميامن Benediction felicités

clou میخ	Il a enclavé mon Cheval	آتمك اياغنه ميخ دكوردي
champ place ميدان	la place ayant été trouvée vuide	ميداني خالي بوليجق
heritage succession ميراث	Il fut privé de l'heritage	ميراثن محروم قالدي
ميزان balance poids Signe Celeste	il observa ponctuellement ses Paroles et pesa son esprit a la balance	كلومني امعانه وعقلني ميزانه چكدي
inclination ميل amour bienveillance	il ne se plait pas aux choses vaines	باطله ميل اتمز
main droitte ميمنة مباركلك قوتلولق	il se jetta sur l'aisle droitte de l'ennemy	ميمنهٔ دشمنه هجوم اتدي
	ن	ن
desesperé ناامید	Ayant perdu esperance de son secours de luy	امدادندن نا اميد اولوب
caduc non durable ناپايدار	Nous ne pouvions pas y tenir les pieds	پاي اقامتمز ناپايدار اولدي
odieux ناپسند نامقبول ingrat	quand on entend quelque mauvais discours	بركلام ناپسند استماع ايتدكده
foible ناتوان infirme impuissant	ses ennemis reduits a l'extremité demander quartier	خصم ناتوان طلب امان ايدروب
	s'attribüant a sa foiblesse	ناتوانلغنه حمل ايدروب
injuste faux ناحق	il commanda injustemt. a la mort	ناحق قتله حكم ايتدي
penitent نادم پشيمان	il fit que chacun se repentit de ce qu'il avoit pensé	هر بري فكرندن نادم ايلدي
	Il se repent de ses actions et deteste ses fautes passées	اتدوكي ايشلردن نادم وخلاف اسلوبي هادم اولدي
sans experience ناديده	Notre empereur n'est pas un Empereur nouveau et sans experience	بزم پادشاهمز ناديده ونورسيده پادشاه دكلدر
qui s'abaisse نازل	il les assaillit tomba sur eux	اوزرينه نازل اولدي
indigne, indecent impertinent ناسزا نالايق	il luy parla indecemment	خطاب ناسزا اتدي

afin quil le châtia des ses deportemens indignes	اعمال ناسزاسنك جزاسنی ویرنه کتورن	indecent illicite
Après avoir appris les actions indignes quils commencoient a faire	ناشایسته حرکاته شروع ایتدکلرندن خبردار اولوب	ناشایسته
Ne voulés vous pas reprimer ce que votre Licence a occasionné ou n'avés vous pas la force de les contenir	رخصت ویرمکلکدن ناشی مرادمی ایتمیوردکز بو خصوصی ضبطلرینه می قادر دکلسز	qui croit provient ناشی
La chose provient de ce qu'on observe pas la paix, et qui n'est pas bien de permettre	خلاف صلح وصلاحدن ناشی بر مصلحتده رضا ویرملك معقول دکلدر	deffenseur qui ayde
Que Dieu soit votre deffenseur	الله سزه ناصر ومعین اوله	ناصر
La negligence et le mauvais Conseil du Bey ont été cause de telles actions	بیکك اهمالی وفکر ناصوابی موجب اعمالی ایدی	non droit ناصواب mauvais
Ce qui est écrit doit sans doutte arriver	ناصیه‌ده مسطور اولان اولسه کرکدر البته	ناصیه front
il luy donna L'intendance de ce pays	اول ولایته ناظر دیار ایتمش	intendant ناظر pourvoyeur regardeur
Les deux armées etoient moins de 5000 chacun	ایکیسنك عسکری بش بیکدن ناقص ایدی	ناقص imparfait
Sous le nom d'un autre	آخرك نامیله	nom نام renommée reputation
Sous pretexte d'amande ils ont tiré deux des sommes innombrables	جریمه نامیله بی حساب اقچه قبض الدیلر	
il a passé a la reputation de charlatan	فرفر نامیله دللندی	
il ne se trouva ny nom ny vestige d'amy	یاراندن نام ونشان بولنمدی	
avec plusieurs fameux et celebres Bey	نیجه نام آور بکلر ایله	
Vous avés fait cette action qu'on n'attendoit pas de vous, et c'est une chose constante que vous l'avés faitte	بو وضع نامأمول سزدن صادر وجمله کزدن صدوری امر ظاهردر	non attendu نامأمول

impossible qui ne peut s'imaginer نامتصور	Il est impossible que deux Roys puissent occuper un seul Trosne	بر تخت اوزره ایکی پادشاه نامتصوردر
immense infini نامحصور	Cette ville avoit été assiegée par une armée innombrable	حصار مزبور سپاه نامحصور ایله محاصره اولنمشدی
celebre renommé fameux نامدار	entre ses celebres conquerans heros	نامداران عالکستان میاننده
نامزاد نشانلو قز	et l'a donnée pour Epouse	اول قزی حرمنه نامزاد ایتدی
نامضبوط insolent	Les villageois de cet endroit se trouvoient affligés jusque dans l'ame des g.des insolences des soldats de l'Emir Suleiman	مکر اول قریه اهلی امیر سلیمانك سپاه نامضبوطی تعدیسندن جان شیرینه بتشمشلر ایمش
exhorbitant نامعتدل excessif	Ayant honte et se repent ~~au~~ de ses excés et de ses actions insolentes	ایتدوکی اوضاع نامعتدلدن شرمنده وخجل اولوب
	Le Peuple de mon Royaume étant en discorde et mes soldats et officiers infidels	مملکتم خلقی نامعتدل واعوان وانصارم دودلدر
innombrable نامعدود	Les Commandans qui sont sur les Confins ayant entendu la venüe de l'armée innombrable en ont donné avis en toute diligence	امرای حدود اول جمع نامعدود ورودندن خبردار اولیجق بکمال استعجال در دولته عرض حال ایتدیلر
reputation honneur dignité & honte ناموس	Deffendre son honneur	عرض وناموسی صیانت ایتمك
lettre, miroir, model نامه ~~ناس~~ exemplaire	Ayant entendu dire que Ceux qui portoient les lettres étoient proches	مکتوب آوردلرك قرب قدوملری مسموعلری اولیجق
pain نان اتمك	il connoit les bienfaits reccüs comme un bon serviteur et un homme prudent	نان ونمك حققی بلور امکدار قول ایمش و مرد معقول ایمش
qui depouille qui prend ناهب	Plus nous montrions d'humanité et de douceur, plus il montroit de dureté et s'efforçoit de nous faire perdre patience	بز ملایمت ایتدکجه او خشونت مسلکنه ذاهب وسرمایهٔ صبر وسکونمزی ناهب اولدی

il luy recommanda de ne pas tourner le visage	دوكردان اولمنز ناهي اولدي	qui empêche tourne ناهي
il éteignit le feu de leur sedit. et étouffa les flammes de leur haine	آتش فتنه لرين تسكين واطفاي نايره كين اتديلر	feu incendie نايره inimitie
il n'avoit pas pû arriver au degré de perfection où étoit arrivé avicenne	فلان واصل اولدوغي مرتبه يه ابو الحارث نايل اولماميشدي	qui obtient نايل ايريشيجي arrive
Le principal but de la paix etoit pour les sujets	صلح وصلاحك بيوك نتيجه سي رعايا ايچوندر	resultat conclusion نتيجه
tu t'en repentiras	بوايشدن ندامت چكرسين	repenti ندامت پشيمانلق
guerre que cette faute que vous avés faite	نه دربو اتدوككز قباحت	نه در
D'ou vient cette necessité	نه دن لازم كلور	
Il taxa chaque coup de pierre a un aspre	بر طاشي براقچه يه نرخ قودي	taxe نرخ
Au prix qui court, selon la taxe ordinaire	نرخ جاري اوزره	
il leur fit avoir de bons logemens et tous les vivres necessaires	نزول و ذخيره هر نه كه لازم ايسه ابلاغ ايلدي	descendre camper نزول اينك قونمق
qui hors le 4e degré de consanguinité	نسب اربعه دن خارج	lignée نسب origine
ils ont rapporté cette noble génération jusqu'à Noë	بو نسب عالي حضرت نوحه منسوب اتمشدر	
se trouvant privé de naissance et de noblesse	شرف حسب ونسبدن محروم ايكن	relation rapport regard نسبت
ils ont attribué cela a magie	آني سحره نسبت اتديلر	
il ajusta composa son discours de cette maniere	بو منوال اوزره نسج مقال اتمشدر	نسج طوقمق composer
il observoit ponctuellement le stile ordinaire	نسق مذكور برقرار ايدي	chose bien نسق ordonnée ordre / coutume
il étoit de la race du patriarche Jacob	يعقوب پيغمبر نسلي بني اسرايل نسلندن ايدي	نسل origine lignée

desobeissance
peché

oubli نسيان	l'oubly des bienfaits est une pure ingratitude	نسيان حقوق محض عقوقدر
agreable suave نسيم	si le vent de la fortune victorie souffle de ce côté la	اكر نسيم ظفر بو جانبه اسرسه
alegresse نشاط	il s'adonna a la volupté	نشاط و عشرته اشتغال اتدي
signe marque indice نشان	Nous l'avons imprimé dans la memoire	خاطر نشانمز اولدي
نصب مرتبه	il luy donna la principauté	سنجاق بكلري نصب بيوردلري
aide victoire نصرت	la victoire se tourna du côté des Chretiens	نصرت نصرتي نصارى مسلكنه سلوك اتدي
bonheur نصيب fortune	Voyla la fortunne qui vient a nos pieds	ايشته نصيبمز اياغمزه كلدي
	Dieu veuille permettre que cette affaire puisse se faire se terminer	اولا كه اتمام خدمت ايلمك نصيب و مقرر اوله
parole dire نطق	Il ne pouvoit parler ny se mouvoir	نطقه و حركته مجاللري يوغدي
intendance نظارت administration	ils déclarent determiner inspecteur Kalil Pacha ils donnerent l'inspection a Kalil Pacha	خليل پاشايي نظارته اختيار اتمشلردر
Spectateurs نظّارة	ils servirent d'exemple a tous les spectateurs	عبرت نظّارهٔ جهان اولديلر
ordre disposition fil a perles نظام	ils remirent la disposition du gouvernement de leurs provinces a leurs ministres	ممالكلرينك نظام انتظامن وكلالره احواله اتمشلردر
vue aspect considerer نظر افتق كورتش maintenir proteger	Nous vous supplions de ne pas éloigner de vos favorable regard	اوزدن نظر حسن نظر شفقتلرين دريغ بيورميهلر
ordre, disposition fil de perles نظم prieres	pour ajuster les affaires publiques et pour pourvoir aux choses nécessaires des sujets	نظم امور بلاد و تدارك مهمات عباد ايچون

Parce quil étoit trés capable de bien representer la chose et qu'en fait d'harangue il n'avoit point de pareil	حسن ادایه قادر ونکته پردازلقده نظیری نادر اولمغین	pareil egal نظیر مثال برابر
Si Dieu accorde la victoire sinon au moins il ne sera pas necessaire que la ville perisse se perde	ظفر میسر اولورسه فبها ونعمتا والا باری حصاری کیتمک لازم کلمز	Bien va bien oui نعم اود بلی
lorsquil aspire mourir au ciel il se rend digne de descendre en enfer	آرزوی درجات نعیم ایدرکن مستحق درکات جحیم اولور	Commodités Benefices graces de Dieu نعیم
les musiciens du Palais celeste	ایوان فلکک نغمه پردازلری	voix accords نغمه
Celebre par l'excellence du miel qu'il produit	شهد نفاستله مشهور	etre precieux نفاسة exquis
Se souvenant de la piece quil luy fit avec son hipocrisie	کندویه نفاق ایدوب ویردوکی ذکی خاطرنه کلوب	hipocritia نفاق fausseté de l'homme
il ramassa les principaux et les plus precieuses marchandises et hardes qui se trouverent dans le tresor du Roy	خزانهٔ سلطانده بولدوغی نفایس امتعه واسبابی انتخاب ایدوب	choses precieuses نفایس excellentes delicates bonnes
y ayant six de vos esclaves qui si trouvent	آلتی نفر طوتساغکز بولنمغله	une personne نفر
Luy ayant donné une bonne escorte	مستوفی نفرات قوشوب	Soldato نفرات
Ayant de l'horreur de cela ils s'enfuirent	بوندن نفرت ایدوب قاچدیلر	aversion نفرة abomination
il n'a pas reposé un moment cette nuit la il a toujours marché	اول کیجه بر نفس آلمقدن آرام اتمیوب کزدی	haleine نفس respiration voix
tantôt il alloit en personne tantôt il envoyoit son armée	کاه نفس نفیسیله وکاه ارسال سپاه ایله	نفس جان روح قان جان ارواح صوی

	il se remit luy même entre les mains des son meprisable ennemy	نفس نفسيني دشمن خسيسنه تسليم اتدي
	Le preferant a soy même	نفس نفسنه ترجيح ايدوب
	trouvant son Conseil convenable pr la chose	تدبيريني نفس امره مطابق بولوب
Luxurieux charnel	Un homme mal reglé qui ne peut pas se dominer luy même ne pourra pas gouvern. un Royaume	نفسني ضبطه مالك اولميان هالك ضبط ممالك مسلكنه سالك اولمق ميسر دكلدر
نفساني	et parcequ'il suivoit les mouvemens de la Concupiscence	شهوات نفسانية يه متابعت اتمكين
passant نفوذ penetrant	Le commandemt. royal trouva son execution de cette maniere La	فرمان همايون بو وجهله نفوذ بولدي
argt. Content نقد	je l'ay achetté argt. content je ne l'ay pas pris a credit	نقد اقچه ايله الدم ويرسيه المدم
Combien autant نقدر	quelque peu que ce soit	نقدر دخي آز اولسه
manquement نقصان	quel mal luy arrivera t'il de la	انكن بوكا نه نقصاني كلور
نقص	puisqu'ils sçavent la cause pour cela il se trouve des phrases des explications qui ont quelque chose de plus ou de moins	اصل نسخه دن زياده ونقصان اوزره مصادف اولدقلري تعبيرات انك سببي معلوم اولدقلري صكره
Transport narration rapport	ceux qui violent les Capitulations	عهدنامه همايون نقص ايدنلر
نقل	Pour avoir transporté son Trosne de Constantinople a andrinople	اسلامبولدن ادرنه يه تختني نقل اتمكين
argens Comptans نقود	ayant mis ensemble ramassé des marchandises de l'argent content et des presens très beaux	امتعه ونقود وتبركات نامحدود جمع ايدوب

ayant pris le consentemt. des deux parties ils firent le mariage	ایکی طرفین رضا الوب نکاح ایلدیلر	نکاح mariage
il la demanda plusieurs fois a son Pere en mariage selon le commandemt. de Dieu et l'institution du prophete il s'excusa	نیجه کره مراد ایدوب باباسندن الله امری و پیغمبر قولی اوزره نکاحله طلب اتدم تعلل ایلدی	
il s'apercut que dans le concept dans le discours, il y avoit du mistere que le discours etoit misterieux subtil fin	کوردی که سوزده ده نکته وار آنجق	Subtilité pointe نکته
pour marque de bonne amitié	نمونهٔ محبت ایچون	monstre preuve semblable نمونه اونك
que le devoir de l'amitié se manifeste	دوستلق حقی نمایان اولنه	نمایان
c'est une chose plus claire que le jour et que vous voyés aussi bien clairemt.	کونشدن عیان وشمسدن نمایاندر	
il envoya a chacun d'eux des Lettres honnêtes et des presents precieux	هر برینه نوازش نامه‌لر و فاخر جامه‌لر کوندردی	Caresse Bon traitemt. نوازش
le tumulte et l'inimitié des ennemis ont été eteints	نوایر آشوب دشمن منطفی اولدی	inimitiés incendies نوایر
come l'autre fois	نوبت سالفه کبی	Tour, ordre rang نوبة Sentinelle
chaque chose a son tour	هر شیئک نوبتی واردر	
quand votre tour sera venu	نوبت سکا کلدوکی زمانده	
c'est la prunelle de l'oeil du monde et la lumiere des yeux	مردم عین عالم و نور چشم بنی آدمدر	lumiere نور
on augmenta leur paye d'un aspre par jour et ils s'appaiserent	بو چوغر اقچه ترقیله نوعا تسکین بولدیلر	espece sorte نوع

نولسه	tout depend de Dieu	امر اللهڭ نولسه گرك
نويد مشتلق بشارت عدل	ils se rejouirent de cette bonne nouvelle	نويد وبشارتنه مقرون اولديلر
قوت وعده ضيافت	tant s'en faut que je n'y aye été de mon plein gré	نه آنكه اختيارمله گيتمش اولام
نه quoy quel combien	faites tout ce qui est convenable a l'amitié	دوستلغه لايق اولانى نه ايسه آنى وجوده گتوردك
	il est étrange que vos ordres ne soient pas executés	نه عجب حكمكز گچمز
	quelles sortes de gens étoit cela	بونلر نه مقوله آدملر ايمش
Caché نهان گزلو خفى	il se retira de la veüe du peuple pour quelques jours	برقاچ گون خلقدن نهان اولديلر
prendre piller نهب depouiller	Ils ont saccagé pillé les villes les villages de ces quartiers la	اول اطرافده اولان قصبات وقرايى نهب وغارت ايتديلر
intention propos nieb dessein نيت	bonne intention bon evenement	نيت خير عاقبت خير
نيجه Comb. Comm.	a combien achepterés vous ceçy	بونى نيجه يه آلورسڭ
	Jusqu'a quand serés vous contraire aux princes voisins	نيجه يه دك ملوك جيرانه مخالفت ايدرسڭ
moitié نيم يارم يارى نصف	ils resterent beaucoup de tems dans ce siege	برنيجه ايام محاصره مقامنده قيام ايتديلر
	vous diriez justement que c'est un demy home	عادتجه برنيم تن آدمدر
necessaire واجب Convenable	و	و
	main qui merite d'être coupée	دست واجب القطع
	il merite d'être honnoré	اكرام ورعايت واجبدر
	il merite la mort واجب القتل	

Dieu qui de rien a créé le ciel et la terre	یرلری وکوکلری یوقدن وار ایدن الله	وار va
Ayant fait tous ses efforts employé son pouvoir	وار مقدورین صرف ایلیوب	aller le porter وارمق
ils etoient les allans et les venans les recevans les donnans	بر وارمه کلمه وبر المه ویرمه درکه	
il y a 5 jours de chemin d'icy aller a andrinople	ادرنه یه وارنجه بش کونلك واردر	
il fut retiré tout a fait du pais d'un tel et a cessé les incursions et les actes d'hostilité qu'il y fesoit	فلانك ولایتندن بالکلیه الی چکوب تعدی دستنی دراز ایتمکدن واز کلمشدر	desister se demettre laisser quitter واز
il est arrivé dans ce pays sain et sauf	بو جانبه صاغ واسن واصل اولمشدر	joint arrivé واصل
en un mot etant arrivé dans la Romelie	والحاصل روم ایلینه واصل اولدقده	
a l'arrivée de ce noble imperial commandem.t	توقیع رفیع همایون واصل اولیجق	
faites que moy votre serviteur souhaitte y arriver	بو بنده کی واصل مقصود ایله	evid. clair manifeste indubitable واضح
il est claire et evident que cette chose la ne se peut pas faire qu'elle est impossible	محال ایدوکی اهل حال اولنه واضح ومبیندر	
ils le firent boire beaucoup	اکا وافر وافر ایچوردیلر	abondant copieux وافر
celuy qui le voit le croit vray	کورن صانور که واقع مو ماجرئی در	واقع دوشن arriver واقع
Nous ne scavons pas veritablement si la chose est ainsy ou non	اولدوغی واقعمیدر دکلمیدر معلوممز دکل	
il a fait un songe semblable a celuy du Roy	پادشاه کوردوکی واقعه نك عینی ایله کوردی	occurrence واقعه Bataille evenement.
Les citoyens ayant appris la chose comme elle étoit convienent ensemble	اهل بلده واقعه نك حین خبری اولیجق البر ایدوب	

expert qui s'est informé qu'a Ligué par terrant

واقف	Si vous vous en informés vous le sçaurés aussy	سزدخی تفحص ایدوب واقف اولورسز
fermeté stabilité وثيقه محكمه confiance	il escrivit une Lettre pleine de soumission	نامهٔ ضراعت وثیقه، اطاعت یازدی
وجوب necessité obligation devoir	Il ne fait pas ce qu'il est obligé de faire	کندو یه دوشن وجوب وجوده کتورمز
	faites nous voir d'où vous vient cette obligation	وجوب نیچون لازم اولدیغنی بیان ایله
وجه یوزصورت طریق	Comme il est Convenable a l'etat du Royaume	لایق دولت اولدیغی وجه اوزره
	Voicy quel est le sujet de cet écrit	وجه تحریر حروف بودرکه
heredité وراثت	Il pretend la Couronne par voye d'heredité	دعوای وراثت اوزره ملك ایدر
precipice Labirinthe ورطه	Il est possible que j'eschappe encore cette fois cy de ce Labirinthe de ce precipice	بو دفعه دخی اول ورطه‌دن نجات میسر اولورسه
arrivée venüe ورود	Delivrés moy de ce peril	بنی بو ورطهٔ هلاکدن خلاص ایله
	la chose finira a l'arrivée du Pacha	پاشا ورودنده ایش تمام اولور
dignité de visir وزارت Conseiller	il le Constitua pour visir et eut a toutes ses paroles comme vrayes	وزارت منصبنه منصوب وهر کلامنی صدقه منسوب ایتدی
vice Roys وزر	Après avoir fait conseil avec ses ministres et les Conds d'Etat	وزرا و امرا ایله مشورت ایلدکلرنده
poids de mesure et d'un vers وزنه	du poids d'un grain de moutarde	خردل دانه‌سی وزنی قدر
وساطة mediation	Dans les Lettres que vous nous avés envoyé par l'entremise de votre ambassadeur	ایلچیکز وساطتیله ارسال اولنان مکتوبکزده
description qualité وصف qualité	Ils trouverent plus de ce qu'on avoit dit	وصف اولنانندن زیاده بولدیلر

Il on cache un morceau dans son mouchoir	بر وصله سن دستمال ایچنده صاقلدی	وصله قصه
Lorsqu'il sera arrivé	وصولی میسر اولدقده یا وصولنده	arrivée وصول
Les sujets furent laissés dans leurs anciens usages	رعایا وضع قدیملری اوزره ابقا اولندی	usage وضع poste / situation
Y a t'il quelqu'un qui ait mis le pied sur vos confins	سنور وحدودکزدن ایچرو کمسه وضع قدم اتمش واری	geste mouvement
Après avoir regardé attentivement il se trouva que c'étoit l'armée ennemie	امعان نظردن صکره دشمن عسکری ایدوکی وضوح بولیجق	évidence وضوح
Il s'en retourna à la patrie au païs d'où il étoit	وطن اصلیسنه معاودت ایلدی	patrie lieu fixe وطن
il luy assigna cinquante aspres de pension par jour	وظیفه یومیه اللیشر اقچه ایلدیلر	وظیفه علوفه pension provision salaire récompense
il leur fut assigné une aspre de paye par jour	هر برینه براقچه وظیفه تعیین اولندی	
Vous avés promis d'envoyer icy	کوندرملک اوزره وعد اتدکز	وعد promesse terme
ne demandés pas plus d'argent qu'il a promis	واعد اتدوکی اقچه‌دن زیاده ایلمه	
si cette somme ne suffit pas	اول مبلغ وفا اتمزسه	observation de parole foy وفا sincérité
On craint que la bonne correspondance et la concorde ne se change en querelle	حسن وفاق شقاقه مبدل اولمسندن خوف اولنور	accord وفاق conformité
Cela s'est vû avec abondance	بر وجهله وفرت بولدی که	abondance وفرت multitude
ils ont expedié les affaires publiques à la maniere accoutumée	مصالح جمهوری وفق معتاد اوزره کوردیلر	convenance conformité وفق
on a fait avertir que vous soyés prest au tems	وقتنکزده حاضر اولهسز	tems heure وقت saison
il laissa ses villages la aux pauvres d'andrinople	اول کویلری حرمین محترمین شرفهما الله تعالی فقراسنه وقف اتمشدر	legs fondation وقف

aux lays pieux

وقفیه	Selon les articles expliqués dans la fondation	وقفیهٔ شریفه‌ده مسطور اولان شروط موجبی اوزره
Cas occurrence وقوع evenement	faites nous sçavoir la maniere dont la chose est arrivée	وقوعی اوزره بو طرفه اعلام کوندره سز
information pratique experience وقوف	Ce qui est passé dans les pace de Cinq a dix jours	بش اون کون ایچنده وقوع بولان احوال
	si vous avés quelque Connoissance de cela informés nous en	ایچیه وقوفک وار ایسه بزه بلدوره سز
	et parce qu'il n'avoit pas de Connoissance certaine de la verité de ce fait	معتبر آنه وقوفلری اولمدوغی جهتدن
pays ولایت	Nos pays hereditaires et les provinces de notre Empire	ولایات موروثه و ممالک محروسه مز
fils ولد	Il avoit le Coeur affligé de n'avoir point de fils Legitime	ولد صلبیسی اولمدوغندن مجروح دلکیر اولوب
ami, proche favori, saint patron ولی	Si je dis du bien de mes biens facteurs il ne faut pas s'en étonner	ولی نعمتم حقنده حق سویلسم عجب دکلدر
desert, ruiné depeuplé ویران	Com un château ruiné demoli	بر ویرانه حصاردر
	il trouva dans les ruines de la ville une boutique vuide	شهرک ویرانلرنده بر دکان خالی بولدی
tribut ویرکو	Villages qui payent le tribut et obeissant des deux côtés	ایکی طرفه ویرکو ویروب اطاعت ایدن کویلر
donner ویرمک	il fit sçavoir qu'il payeroit le double du tribut accoutumé par le passé	ویره کلدوکی خزینه‌نک اضعافنی ویرمکه تعهدی اخبار ایتدی
destructeur هادم	il luy toucha dans sa reputation il luy fit on	بنیان عرضینی هادم اولدی

faites en sorte de detruire l'armée ennemie	لشکر ضلالی هازم اولمغه عازم اولکز	rompeur هازم helas های
on entendit de toutes parts les sons des voix ne sachés pas prenés temps	هر طرفدن های هوی اولوب بر قومه بر طوتدی صداسی عالمی طوتدی	
vous avés été la cause de tout vous en serés puni	هب سز سبب اولدکز جزاسنی چکه سز	tout هب
les animeaux qu'ils emmenent il les conduisent a eux	سوردکلری حیواناتی هب بونلر کوتروردی	
n'osant pas attaquer l'Empire grec	دیار رومه هجومه اقدام ایتمیوب	impetuosité attaque هجوم
il envoya de belles choses et des presens considerables	امتعهٔ لایقه وهدایای فایقه ارسال ایلدی	don هدایا presens
ils servirent de but aux fleches et aux sabres	هدف تیر وطعمهٔ شمشیر اولدیلر	but هدف blanc
on avoit beau l'appeller il n'obeissoit pas	هرچند که دعوت اولنوردی اطاعت ایتمزدی	tout هر chaque
par quelques villages qu'ils passent	هر قنغی قریه یه اوغرامشلرسه	
ayant eu mille peines a passer le danube	هزار کونه محنت واضطرار ایله طونه دن کچوب	mille Rossignol هزار
que la chose soit comme on voudra	هله هر نه حال ایسه	enfin toutefois هله
ils avoient été condisciples sous un même maître	بر اوستاد خدمتنده همزانو اولمشلر ایدی	همزانو Compagnon
au reste soyés, ne manqués jamais de bonne santé et de bonne amitié pr le voisinage	باقی همیشه صاغلق وایلك اوزره قومشولقدن دوستلقدن خالی اولمیه سز	همیشه دایم قدیم toujours
qu'ils soient toujours en prosperité et bonne santé	همیشه دولت وسعادتده صحت وسلامتده مقیم اولالر	

art, artifice Science vertu هنر صنعت مهارت	si vous avés le courage allés apprenés la lange si vous avés un art perfectionnés quelque chose	اقوامك وارايسه واردل كتور هنرك وارايسه درايش بتور
encore, a cette heure, maintenant pas encore هنوز شمدي دخي	on n'a pas encore vû une histoire qui fut certaine et qui étant sans doutte et toute ambiguité	بر روايت صحيحه كه قطع خلافدن صريحه اوله هنوز معلوم اولدي
tems هنكام وقت	Dans le tems d'user de grace et de clemence	مقام مرحمتده وهنكام مكرمتده
air, vent هوا يل كوك tems اداسي	il ne lâchoit point la bride a la sensualité a la concupiscence	نفسلرينك هوالرين ويرميوب
	suivant les mouvemens de la concupiscence	هواي نفس آردنجه روان اولوب
هوادار هوايه منسوب	Dans le tems qu'il trouva le juste châtiment de la société qu'il avoit fait avec eux	انلره هوادار ايدوكنك سزاسين بولدوغي ايامده
aërien هوايي	la plus part des hommes sont sensuels et addonnés a la luxure	آدمدن كثيري هوايي مشرب وسودا پرست اولور
appetit هوس Concupiscence Curiosité	chacun perd la volonté se lasse de faire le travail auquel il est obligé	هركس خدمت لازمه سندن هوس كسر
	chacun obtint ce qu'il desiroit	هركس هوس ايتدوكي نعمته ايردي
	ne pretendés pas vous en aller que le caprice ne vous prenne pas de vous en aller	وارماق هوسنز اولميلز
	chacun avoit le desir d'apprendre les siences	هركس تحصيل علمه هوس ايدردي
	et parce qu'il donnoit tout a ses sens	هوا وهوسه تابع اولمغين

si mille Roys de la sagesse de tchemchid et huchenk le voyoient ils en seroient étonnés	هوار جمشید و هوشنکی کورسه حیران اولور	هوشنک [illegible] اسمیدر
cela se connoit a votre visage	هیئاتکزدن معلومدر	formes faces semblances هیات
que personne d'eux n'y aille	انلردن هیچ بریسی وارمسون	rien, jamais هیچ
il se vit luy même d'une grandeur immense et dans un desert affreuse	کندوبی هیهات مثال بر صحراده وشبیه ماننده بر بریه ده بی منتهاده کوردی	deserts immenses هیهات
	ی	
ou devenir g.d seigneur ou mourir avec honneur	یا دولت باشه یا قوزغون لاشه	ou یا
et de la boutique qu'en avés vous fait	یا دکانی نه ایلدکز	
ils le troubleront et commencerent a le battre	انی شاشردیلر حتی دوکمکه یاپندیلر	Commencer se mettre a یاپنمق
Depuis hier il n'est pas venu seulement une caravanne a la ville mais meme pas un étranger	دونندن برو شهره کاروان دکل بر اصلا یاد آدم بله کلمدی	یاد ذکر اکلمق mention memoire
On a dit beaucoup de bien de votre frere	خیر ایله قرنداشکزی اکوب یاد ایتدیلر	
apportés nous quelque marchandise des indes p.r marque de votre souvenir	هندوستان متاعلرندن بر مقدار یادکار الوک کتورک	present fait pour la bonne souvenance galanterie یادکار
Dieu assiste le juste et celuy qui marche droit	طوغرو و حقه یاردم ایده	یاردم معاونت ayde secours

fente يارش	ils sont venus avec un Carosse a six chevaux	التي يارشو قوچي ايله كلمشلردر
fendre يارمق	il avoit tant de force d'esprit quil eut partagé un poil en 4o	حدت فكريله بر قلي قرق ياردردي
يازق گناه زوال dommage, peché	C'est bien dommage d'avoir fait de si grandes depenses pour ~~vous~~ faire venir de Babilonne au Caire un homme inutile Come vous	يازيق كه اولسونكه بو قدر خزينه خرج وصرف ايدوب بغداددن مصره سنك كبي ذوايدي كتوردم
[illegible] يازلمق كتابقدر نوشتن دقصوير	cette aventure devoit luy arriver étoit écritte sur sa tête	بو وقعه باشنه يازلمشدي.
يأس desesperation	desesperant de la vie de son fils	اوغلنك حياتندن يأس ايدوب
	Luy aussy s'en retourna a la forteresse tout desesperé	اول دخي يأس وحرمانله كرو حصاره صوينه دوار اولدي
mouille, moite humeur, larme موئه ياش	l'humide même brusle auprès du feu	قورو يانينجه ياش دخي يانار
	étant entré dans sa 4e année	درت ياشنه قدم بصدقده
	ils mirent a mort tout ce qui se trouva au dessus de 7 ans	يدي ياشنه وارنجه قروب قتل اتديلر
larmoyer ياشرمق	tous ses yeux commencerent a pleurer	كوزلري دري ياشرمغه باشلدي
côté, flanc يان	il prit avec luy quelques personnes	يانه برقاچ آدم آلوب
	Cent Cavalliers eussent pû y passer de front sans s'incommoder	يوز آتلو يان يانه كيرسه فراحتله كچيه دردي
يانيق محرك سوخته سوزان bruler	son cœur brulant du feu de l'amour	آتش عشقله جكري يانوب

Le très équitable prince qui secoure les pauvres	سلطان داور فقرایه یاور اولوب	یاور معاون qui ayant compagnon یاردم
il n'a pas voulu recevoir ces étrangers	بو بیانلرك كلمه سنی قبول ایلمدی	بیان desert Campagne
l'ayant pris dans sa tanniere dans son lit il le mena en presence du Pacha	آنی یتاغنده بولوب آلوب پاشانك اوكنه كتوردی	یتاق lieu a se coucher l'caverne de bêtes
ils ne suffisoient pas p^r accommoder le logement	بونلر تخلیه امكه یتشمزدی	یتشمك رسیده parvenir arriver, mourir
je ne puis pas faire ce qu'on m'a commandé je n'en ay pas la force	مأمور اولدوغمه قدرتم یتمز	یتمك parvenir suffire
il luy arriva entre les mains tout entier	یدینه بالتمام واصل اولوب	ید ال main
Le privilege royal qui luy a été donné	یدینه ویریلن برات عالیشان	
nous avons receu par les mains de votre homme les lettres d'amitié et les presens que vous nous avés envoyé	آدمكز یدیله كوندردوككز محبتلو مكتوبكز وهدیه‌كز واصل اولدی	
il alluma de ses propres mains la lampe de la mosquée	جامعك دخی چراغنی ید مؤثریله یاقدی	
n'ayant point trouvé de lieu asseuré dans la ville il est allé a la montagne	شهر ایچنده معاف یر بولمیوب طاغه كتدی	یر گاه lieu endroit en terre
tous les Roys qui sont sur la face de la terre	جمله یر یوزنده اولان پادشاهلر	
la terre m'est de fer le ciel de bronze rien ne me reussit tout m'est contraire	یر دمر كوك باقر بكا	
il se retira dans les lieux de difficile accés	دشوار كذا یرلره واروب	

il alla une journée de chemin au devant de luy	بر منزل يرده استقبال ايلديلر
on connoît que vous n'avés aucune connoissance des lieux	بر بلدوكك يراولمدوغي معلوم اولدي
ils ne dormoient pas tous deux dans un même tems	ايكيسي بر يردن ياتمزلردي
afin que nous executions le commandement de notre monarque	پادشاه عالم پناه فرماني يرينه كتوره وز
ils ont satisfait au precepte de l'amitié et accompli les articles de la paix	مراسم حقوق دوستي ومواد صلحي يرينه كتورديلر
valeur / force / يرارلق / Courage — ils n'ont aucun estime p. la nation allemande	نمچه طايفه سني اصلا ادم يرينه قومزلر
il fit voir beaucoup de bravoure dans le combat	جنكده يرارلق چوق كوستردي
يراشمق / être convenable / s'accompagner — il ne convient pas de penser a se divertir quand on est dans le pays ennemi	كشور دشمن ميانينده انجمن عشرت يراشمز
un vieil amy ne devient point ennemi même quand il le deviendroit cela ne convient pas	اسكي دوست دشمن اولمز اولسه ده يراشمز
يراق آلت / يوسات يات / arme, provision — ils porterent des armes offensives et deffensives	ضرب ودفع يات ويراق كتورديلر
il fit la provision p. le festin	ضيافت يراغن قلدي
ils s'appliquerent et donnerent tous leurs soins p. preparer et mettre en ordre toutes les choses necessaires p. la nopce	دوكن يراغين تداركنه مشغول اولديلر

Je suis resté dans l'impuissance les armes me sont tombés des mains	عاجز اولوب اللرمدن يراق دوشوب براقمش قالدم	
et comme des bêtes feroces se jetterent sur luy et le mirent en piece	برتيجي جانور كبي اوزرينه واروب پاره پاره اتديلر	bêtes farouches برتيجي
tant qu'un chameau ne pourra pas passer par le trou d'une éguille	تا دوه يردوسنه كيروب كچنجه	trou de l'éguille يرد
les avances des maisons étoient deffendus dans cette maison	اول شهرده شنهشيني يساغ ايدي	interdit empéché نصو يساق
il refusoit les moindres presens	بر يشيل يراق بله قبول اتمزدي	vert سبز يشيل اخضر
si vous aviés la bonté de nous faire le moindre signe pr. nous permettre de piller	اكر يغمه جوازنه ايما بيورلورسه	يغما تاراج غارت ravissemt. pillage, butin proye
ils les pillerent prirent toutes leurs hardes et tout ce qu'ils avoient	اثواب واثقاللريني يغما وغارت ايتديلر	
en quel endroit qu'il allat on couroit a ses confitures comme au pillage	هر قنده وارر ايسه حلواسني يغما ايدرلردي	
la mort est un ravisseur qui n'a d'egard pr. personne	اولم يغماجي در كه كمسه يه تمهل اتمز (اهمال تقدم)	
il le prit au collet avec mepris	حقارت ايله يقاسنه ياپشدي	Colet & يقا rivage côte
il passa a l'autre rivage de la mer	دكزك اوته يقه سنه كچدي	
étant arrivé a la plage de Galipoli	كليبولي يقاسنه چقدقده	
sans faire decharger les hardes des voyageurs	يولجي يوكن مو يقدرميوب	faire abbatre mettre en terre يقدرمق

Etre démoli يقلمق ruiné détruire	On a reparé accommodé les lieux détruits	بنالرك يقلان يرلري تعمير اولندي
	On a ordonné de détruire cette maison de fond en comble	بو اوك اساسندن يقسونديو حكم اولندي
proche, voisin près proche يقين قريب نزديك	cela est arrivé ces jours passés	بو يقين زمانلرده بو واقع اولمش
	il n'y a pas longtems	
	il a pensé périr, mourir	يقين اولمش كه هلاك اوله
Côté, endroit vers يكا	Le marché est bon p. toy il est de ton côté	بو بازار سنڭ يكا
بيوك قره داشمك نوره جى	quand a moy je ne m'en soucie pas	بنڭ يكا جهنم دكلمه
ينكه كلين تسليم ايدن عورت	la femme du Pacha fut faite marainne	پاشانڭ خاتوننى ينكه ايلدي
Se rouler du haut en bas se culbuter يوالنمق	le remède doit venir de nouveau de luy	ينه درمان اندن اولور
	Il roula du haut en bas	يوقاروندن آشغي يوالندي
Seigneurie, pays, royaume biens يورت يورد	Chaque tribu s'en alla dans un autre païs	هر خانه بر يورته وارايدي
faire marcher يورتمك faire courir	ce ruisseau fait moudre deux ou trois moulins	بو صو ايكي اوچ دكرمن يوردر
cœur courage يورك ventre	il est sujet a la dyssenterie	يورك يورمه‌سنه مبتلادر
	Comment avez vous osé venir au pacha	پاشايه نه يورك ايله كلدڭ
Se lasser يورلمق	les combattans des deux cotés étoient fatigués	مبارزان طرفين چالشمقدن يورلمش
marche assault يوريش	après avoir fait les brêches pr. donner l'assault ils entrerent dans la place	يوريش يرلرين آچوب قره عسكر قلعه‌يه بصديلر

S'il eut frappé du taillant de l'epée	قلجك يوزي ايله چالمش اولايدي	يوز جهه وجه روي پيكر face visage mine & forme maniere
la peur leur fit prendre la fuitte	خوفلرنڭ فراره يوز طوتديلر	
non seulement il ne l'a pas reçeu mais même il ne luy a pas fait la moindre caresse	آني نه قبول اتدي نه يوزبه ويردي	
faisant l'ignorant il luy tira les vers du nez	تجاهل يوزندن اغزندن ساقر المشدر	
Le service la chose que vous m'avés demandé ne se peut faire en aucune maniere	بنوڭ طلب ايتدوككز خدمت بر يوزدن اولمز	
il mit sur le tapis le procedé de sa fille par maniere de plainte	شكايت يوزندن قزنك قصه سين ميدانه كتوردي وحكايت اتدي	
S'il va chés vous ne le laissés pas entrer il y a raison p[our] cela	دوستلق يوزندن سككلورسه ايچه قومه اصلي وار	
il passa a la nage le fleuve du danube d'un bord a l'autre	طونه ايرمغي يوزندن يوزوب كچدي	
il s'efforce en vain de le perdre	آني يوغ اتمك سعيه چالشور	يوغ يوق perdu ruiné reduit à rien
Ils ont eté ruinés par les tirannies du Pacha	پاشانك ظلملرندن يوغ اولديلر	
il l'en prie il ne le refusera pas	رجا ايلسه يوق ديمز	يوق non pas
Ne vous donnés pas de la peine en vain	يوق يره كندوكه زحمت ويرمه	
Vous nous retenés depuis le matin a regarder en vain votre visage	يوق يره بزي صحا صباحدن جنب يوزكه بقدردك	

	Ils se sont rendus dignes du sang de ces deux pauvres innocens en vain	يوق يره اول كه ايكي بي كناه فقورلرك قاننه كيرديلر
en haut يوقرو	Ils le jetterent du haut en bas	يوقرودن اشغى اتمشلردر
le rien ; nullité يوقلق	et parce quil n'avoit point de commandement	حاكم و سردار يوقلغندن
يوك : رحل charge somme	Les Douanniers étoient fatigués de compter les nombres des marchandises	كمركچيلر يوك صايمقدن عظيم ملول وكلال حاصل ايلديلر
chemin voyage يول طريق سبيل راه façon manière regle	Ils firent leurs provisions et partirent	يول تداركني كوروب يوله كيرديلر
	Nous irons mais qui en fera la depense	كيدرز اما يول خرجلغي كيم چكر
Siller fermer les yeux يومق	Desesperant entierement de vivre	حياتندن بالكليه ال يويوب
	Dans le tems quil faut pour ouvrir et fermer l'oeil	كوز آچوب يومنجه
يوم كوز نهار jour	On assigna 60 aspres de pension par jour au professeur	مدرسنه يومي آلتمش اقچه تعيين اولندي
juif Ebreu يهود	un juif nommé Leblé qui est un du Corps des marchands	تجار طايفه سندن لبله نام يهودي
viande repas يمك طعام	N'ayant pas bien assesonné les viandes	يمكلري ايو ترتيب ايتميوب
vent يل	Il regarda de nouveau ce jeune homme mais il ne vit autre que le vent qui souffloit a sa place	جوانه بردخي بقدي كوردي كه يرنده يلدر اسر

Cetoit le tems qu'il retournoit de la campagne des lieux d'été

ييلاقدن معاودت اتدوكي ايام ايدي

quartiers ou demeures d'été ييلا

Fini a Seyde ce 14e fevrier 1776 par moy Perilles [redacted]

قد وقع الفراغ من تسويد هذه الترجمة اللطيفة بيد احوج الانسان الى الرحمن پيريل الترجمان في صيدا الازيوم الجمعة من الاوان في وقت الضحى من الازمان في سنة ١١٩٠ تلوثين ومايه والف بسينه المسيح

et augmenté de plusieurs mots pour chercher les frases avec plus de facilité en pleine mer sur la frégate de Landre ce 24e 8bre 1776

A [redacted]

M

صاحبه پيريلي ترجمان ثاني في صيدا البلوس

Perilles

